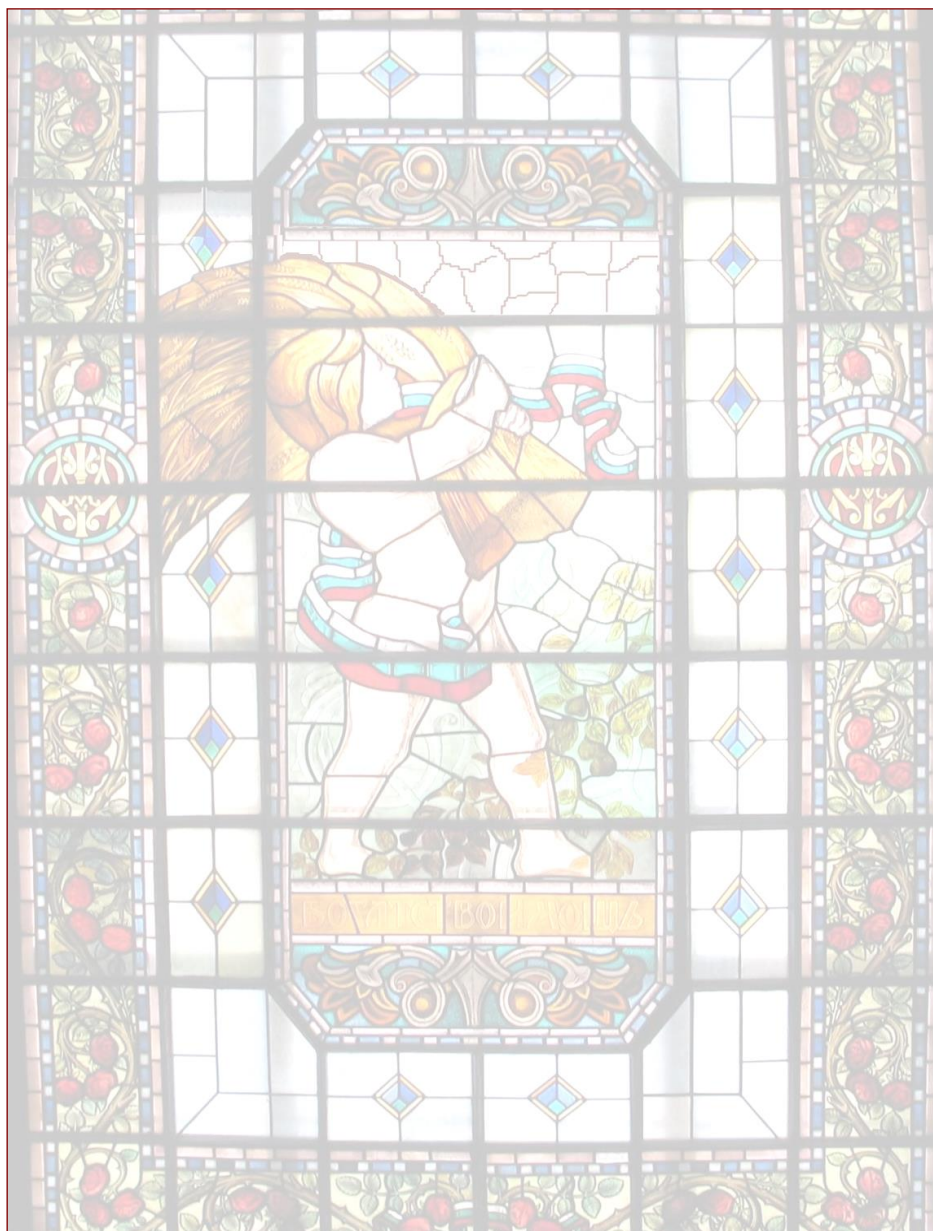

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ФИНАНСИТЕ ЗА ПОЛУГОДИЕТО НА 2023 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	3
II. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	14
III. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТЕТЕ НА ПОЛИТИКИ	14
ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВИТЕ И ПРОЗРАЧНИ ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ	16
ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЕФЕКТИВНОТО СЪБИРАНЕ НА ВСИЧКИ ДЪРЖАВНИ ПРИХОДИ	26
ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ОБЩЕСТВОТО И ИКОНОМИКАТА ОТ ФИНАНСОВИ ИЗМАМИ, КОНТРАБАНДА НА СТОКИ, ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ И ФИНАНСИРАНЕ НА ТЕРОРИЗМА	33
ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ДЪЛГА	35
IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	37
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „БЮДЖЕТ И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ”	37
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ЗАЩИТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСОВИ ИНТЕРЕСИ”	66
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ ПРИХОДИ”	92
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ИНТЕГРИРАНЕ НА ФИНАНСОВАТА СИСТЕМА ВЪВ ФИНАНСОВАТА СИСТЕМА НА ЕС”	123
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МИТНИЧЕСКИ КОНТРОЛ И НАДЗОР (НЕФИСКАЛЕН)”	138
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „УПРАВЛЕНИЕ НА ЛИКВИДНОСТТА”	150
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ”	157

I. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

ОПИСАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ

За 2023 г. по бюджета на Министерството на финансите са планирани приходи в размер 246 287 300 лева. Общите приходи обхващат събираните от администрацията на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството приходи.

В неданъчните приходи са включени приходи от държавни такси, глоби и санкции, други приходи, и приходи и доходи от управление на собствеността.

В таблицата по-долу са представени данни по закон, уточнен план и отчет на приходите за отчетния период по агрегирани икономически показатели.

Отчет на приходите по бюджета на Министерството на финансите

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	246 287 300	246 287 300	153 671 006
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	246 287 300	246 287 300	153 563 228
Приходи и доходи от собственост	729 800	729 800	480 649
Държавни такси	242 842 400	242 842 400	146 556 359
Глоби, санкции и наказателни лихви	1 416 000	1 416 000	1 576 970
Други приходи	7 299 100	7 299 100	8 708 506
Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-6 000 000	-6 000 000	-3 759 256
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			107 778

В хода на изпълнение на бюджета към 30.06.2023 г. събраните приходи по бюджета са в размер на 153 671 006 лв., което представлява 62,40 % изпълнение спрямо уточнения план.

Най-голям дял имат отчетените приходи от държавни такси в размер на 146 556 359 лв. при уточнен план в размер 242 842 400 лв., което представлява 60,35 % изпълнение.

По този показател се отчитат държавните такси, събирани от Националната агенция по приходите, постъпили от: държавни такси за поддържане на лиценз за организиране на хазартни игри, с изключение на онлайн залагания (чл. 30, ал. 3 от Закона за хазарта (ЗХ)); двукомпонентни държавни такси за издаване и поддържане на лиценз за онлайн залагания (чл. 30, ал. 4 от ЗХ); такси за разглеждане на документи по подадени искания за извършване на промени по издадени лицензи съгласно чл. 5 от Тарифа за таксите, които се събират по Закона за хазарта (ТТЗХ); такси по чл. 4 от ТТЗХ за продължаване действието на издаден лиценз по чл. 36, ал. 1 от ЗХ; такси по чл. 3 от ТТЗХ за издаване на лицензи за организиране на хазартни игри и дейности по ЗХ; такси за издаване на удостоверение с вписана промяна по издаден лиценз съгласно чл. 6 от ТТЗХ; държавни такси за вписване и промяна на данни в публичния регистър на НАП на лицата, извършващи дейност като обменно бюро (съгласно чл. 6, ал. 1 от Наредба № 4 от 08.08.2003 г. на МФ и чл. 3, ал. 5 от Валутния закон и държавни такси за проверка и маркиране на златни и сребърни изделия съгласно т. 4, буква „и” от Закона за държавните такси. За отчетния период средствата са в размер на 145 459 765 лв., при уточнен план 240 372 400 лв. или изпълнение от 60,51 %.

По този показател се отчитат и средствата на основание Тарифа за таксите, които се събират от Агенция „Митници“ по чл. 12 от Закона за митниците, одобрена с ПМС 85/17.04.2003 г. Отчетените средства са в размер на 314 296 лв., при планирани – 970 000 лв., или изпълнението е 32,40 %.

Отчетените средства от администрацията на министерството съгласно Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерство на финансите по Закона за държавните такси са в размер на 782 298 лв., при планирани 1 500 000 лв., или изпълнение в размер на 52,15 %.

Отчетените средства по показател „Други приходи“ са в размер на 8 708 506 лв., което представлява изпълнение от 119,31 % от средствата по уточнен план 7 299 100 лв. Изпълнението в администрацията на МФ е 342 583 лв., формирани от: приходи от упражняване дейността по контрол и отпечатване на ценни книжа с нетен размер - 318 489 лв., представляващи приходи в размер на 8 330 821 лв. и разходите за тяхното отпечатване в размер на (- 8 012 332 лв.) на основание разпоредбите на ДДС № 9/30.09.2009 г.; приходи от вторични суровини и рециклиране – 368 лв.; приходи от юрисконсултски възнаграждения и присъдени вземания в полза на МФ – 7 809 лв., приходи от дарение – 14 890 лв., приходи от квартирни от ЕК – 892 лв., приходи от възстановено гориво – 136 лв. и реализирани курсови разлики от валутни операции – (-1 лв.).

Събраните от НАП средства са в размер на 7 704 078 лв., формирани от приходи от годишни вноски от организаторите на хазартни игри за социално отговорно поведение за всеки издаден лиценз, съгласно чл. 10а от ЗХ - 7 340 000 лв., получено застрахователно обезщетение за ДМА – 725 лв., коректив за касови постъпления от платени наказателни постановления по ЗХ, постъпили по сметка администрирана от дирекция „Събиране“ (- 41 380 лв.), 4 743 лв. от присъдени юрисконсултски възнаграждения, приходи от вторични суровини и рециклиране и надвнесена сума за съдебни разноски, и (-10 лв.) от реализирани курсови разлики.

За АМ отчетените приходи по този показател са в размер на 677 399 лв., представляващи получени застрахователни обезщетения за ДМА в размер на 603 166 лв., реализирани курсови разлики от валутни операции в размер на (-30 лв.), коректив за касови постъпления в размер на (-8 583 лв.) и други неданъчни приходи в размер на 82 846 лв. от приходи от вторични суровини и рециклиране и присъдени юрисконсултски възнаграждения.

Отчетените приходи по този показател от АДФИ са в размер на (-15 934 лв.) и представляват отчетени постъпления от спечелено дело в размер на 6 751 лв., приходи от внесени споразумения по АУАН в размер на 48 893 лв., приходи от продажба на тръжни документи в размер на 20 лв. и коректив за касови постъпления на принудително събрани от НАП наказателни постановления в размер на (-71 598 лв.).

За АОП отчетени приходи от вторични суровини и рециклиране в размер на 380 лв.

През отчетния период средствата събрани от „Глоби, санкции и наказателни лихви“ са в размер на 1 576 970 лв., което представлява 111,37 % изпълнение от средствата по уточнен план – 1 416 000 лв. и са реализирани от администрацията на МФ, АМ, НАП и АДФИ.

Отчетените от НАП приходи са в размер на 1 402 887 лв., или изпълнение от 115,85 % спрямо 1 211 000 лв. по уточнен план. В отчетените средства са включени присъдени в полза на НАП юрисконсултски възнаграждения по влезли в сила съдебни решения, свързани с дейността на агенцията и постъпващи регулярно (отчетени в съответствие с указанията на т. 31.1 от ДДС № 9/25.09.2012 г.), възстановен преразход на гориво за

служебните автомобили на НАП, начет на МОЛ и лихви върху просрочени публични вземания съгласно чл. 10а, чл. 30, ал. 3 и ал. 4 от ЗХ.

Отчетените от АДФИ приходи са в размер на 146 661 лв. или изпълнение от 83,81 % спрямо 175 000 лв. по уточнен план и представляват доброволно внесени глоби по наказателни постановления в размер на 75 063 лв. и 71 598 лв. принудително събрани от НАП.

Отчетените средства в АМ включват приходи от глоби и санкции и са в размер на 17 667 лв., или изпълнение от 58,89 % спрямо 30 000 лв. по уточнен план.

Отчетените от администрацията на МФ приходи са в размер на 9 755 лв. и представляват неустойка по договори.

Приходите и доходи от собственост по уточнен план са в размер на 729 800 лв., като отчетените са 480 649 лв., което представлява 65,86 % изпълнение.

Отчетените средства от нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция са в размер на 267 596 лв. Средствата са реализирани от: администрацията на МФ – 39 625 лв., НАП – 103 481 лв., АМ – 119 012 лв. и АДФИ – 5 478 лв.

Отчетените приходи от наеми на имущество са в размер на 137 533 лв. Средствата са реализирани от отдадени под наем помещения, които осигуряват по-добри условия за служителите съответно: администрацията на МФ – 23 040 лв., НАП – 9 991 лв., АМ – 72 525 лв. и АДФИ – 31 977 лв.

Отчетените средства от приходи от лихви по текущи банкови сметки са в размер на 75 520 лв., в това число: по валутна бюджетна сметка „Кредитна програма на KfW-Франкфурт на Майн за насърчаване на малки и средни предприятия” в Българска банка за развитие за отчетния период са реализирани приходи в размер на 53 259 лв. и АМ – 22 261 лв., представляващи приходи от лихви по текущи банкови сметки.

За приходи от „Внесени ДДС и други данъци върху продажбите“ са планирани средства размер на (- 6 000 000 лв.). Отчетените средства са в размер на (- 3 759 256 лв.), в т.ч. ДДС - (- 3 719 056 лв.). Средствата по този показател са основно от администрацията на МФ - (- 3 548 829 лв.). За внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия средствата са в размер на (- 32 394 лв.) и за внесени други данъци, такси и вноски върху продажбите – (- 7 806 лв.).

За отчетния период има постъпили средства от помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми. Средствата са в размер на 107 778 лв. и представляват приходи, получени по Споразуменията между Европейската комисия, държавите членки и тютюнопроизводителят JTI (Japan Tobacco International).

ОПИСАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ

В таблиците по-долу са представени разходите на министерството по области на политики и бюджетни програми, в т.ч. и класифицирани по ведомствени и администрирани разходни параграфи.

Във ведомствените разходи по бюджета на министерството са отчетени средства за персонал (заплати, възнаграждения и осигурителни вноски), средства за издръжка на администрацията на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, и ведомствени капиталови разходи.

В отчета са включени *ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС*, а именно по: бюджетни линии изпълнявани по оперативна програма „Добро управление” и оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, по които

бенефициенти са административни структури в системата на министерството; проекти по Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм; програма „Фискалис“ и програма „Митници“; проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации; дейност „Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост“, Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г., проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI".

В отчета на *администрираните разходни параграфи по бюджета* на министерството са включени средства за: съдебни и арбитражни производства; годишни такси за присъждане на държавен кредитен рейтинг на Република България; финансово компенсирание на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове; предоставяне на подкрепа за създаването и функционирането на Офис на Световната банка в София, България за осъществяването на споделени услуги и други функции на Групата на Световната банка; упражняване дейността по контрол и отпечатване на ценни книжа; Кредитна линия малки и средни предприятия; финансиране на фискални антиинфлационни мерки и провеждане на техническата подготовка за членството на България в еврозоната.

В отчета са включени *администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС* – предоставените трансфери към министерствата - концеденти, за покриване на разходите за концесионната дейност и средства по проект „Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите“.

Източници на финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	753 113 200	753 113 200	132 559 644
Общо финансиране:	753 113 200	753 113 200	132 559 644
Бюджет на Министерството на финансите	682 182 300	682 182 300	123 916 396
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	70 930 900	70 930 900	8 643 248
Централен бюджет, в т.ч.:	5 461 600	5 461 600	
<i>Държавни инвестиционни заеми</i>	5 461 600	5 461 600	
Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)	17 300 500	17 300 500	6 467 118
<i>Бюджетни линии по ОП "Добро управление"</i>	<i>17 272 300</i>	<i>17 272 300</i>	<i>6 445 684</i>
<i>Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси"</i>	<i>28 200</i>	<i>28 200</i>	<i>21 434</i>
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор	53 266 400	53 266 400	1 511 381
<i>Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм</i>	<i>300 100</i>	<i>300 100</i>	<i>91 185</i>
<i>Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС</i>	<i>13 700</i>	<i>13 700</i>	
<i>Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г.</i>	<i>51 636 000</i>	<i>51 636 000</i>	<i>1 083 833</i>

Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	580 000	580 000	82 834
Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI"			2 146
Проект "Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)"			84 022
Програма "Фискалис"	266 200	266 200	70 107
Програма "Митници"	440 000	440 000	77 381
Проект „ENTRANCE“ по Програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации	30 400	30 400	19 873
Предоставени трансфери за концесионна дейност по други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на МФ			664 749
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	-6 600 000	-6 600 000	-6 600 000
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на МФ	-23 790 700	-23 790 700	62 640 887

Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми по бюджета на Министерството на финансите

Класификационен код	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	Общо разходи по бюджета на Министерство на финансите	682 182 300	682 182 300	123 916 396
1000.01.00	Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси	90 347 800	90 347 800	35 529 064
1000.01.01	Бюджетна програма "Бюджет и финансово управление"	19 428 600	19 428 600	7 628 436
1000.01.02	Бюджетна програма "Защита на публичните финансови интереси"	70 919 200	70 919 200	27 900 628
1000.02.00	Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи	484 112 700	484 112 700	45 765 655
1000.02.01	Бюджетна програма "Администриране на държавните приходи"	484 112 700	484 112 700	45 765 655
1000.03.00	Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпиране на пари и финансиране на тероризма	63 068 300	63 068 300	29 063 232
1000.03.01	Бюджетна програма "Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС"	1 757 400	1 757 400	754 109
1000.03.02	Бюджетна програма "Митнически контрол и надзор (нефискален)"	61 310 900	61 310 900	28 309 123
1000.04.00	Политика в областта на управлението на дълга	6 598 200	6 598 200	2 322 450
1000.04.01	Бюджетна програма "Управление на ликвидността"	6 598 200	6 598 200	2 322 450
1000.06.00	Бюджетна програма "Администрация"	38 055 300	38 055 300	11 235 995

Планираните по закон средства към 30.06.2023 г. са в размер на 682 182 300 лв.

Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми на Министерството на финансите

Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ на Министерството на финансите (в лева)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на МФ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на МФ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на МФ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	132 559 644	123 916 396	8 643 248	281 171 371	273 276 894	7 894 477	-148 611 727	-149 360 498	748 771
1000.01.00	Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси	38 923 360	35 529 064	3 394 296	17 618 923	14 224 627	3 394 296	21 304 437	21 304 437	0
1000.01.01	Бюджетна програма "Бюджет и финансово управление"	7 628 436	7 628 436	0	6 412 255	6 412 255	0	1 216 181	1 216 181	0
1000.01.02	Бюджетна програма "Защита на публичните финансови интереси"	31 294 924	27 900 628	3 394 296	11 206 668	7 812 372	3 394 296	20 088 256	20 088 256	0
1000.02.00	Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи	49 889 467	45 765 655	4 123 812	221 140 696	217 765 655	3 375 041	-171 251 229	-172 000 000	748 771
1000.02.01	Бюджетна програма "Администриране на държавните приходи"	49 889 467	45 765 655	4 123 812	221 140 696	217 765 655	3 375 041	-171 251 229	-172 000 000	748 771
1000.03.00	Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпирание на пари и финансиране на тероризма	30 166 938	29 063 232	1 103 706	30 166 938	29 063 232	1 103 706	0	0	0
1000.03.01	Бюджетна програма "Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС"	754 109	754 109	0	754 109	754 109	0	0	0	0
1000.03.02	Бюджетна програма "Митнически контрол и надзор (нефискален)"	29 412 829	28 309 123	1 103 706	29 412 829	28 309 123	1 103 706	0	0	0
1000.04.00	Политика в областта на управлението на дълга	2 322 450	2 322 450	0	1 022 468	1 022 468	0	1 299 982	1 299 982	0
1000.04.01	Бюджетна програма "Управление на ликвидността"	2 322 450	2 322 450	0	1 022 468	1 022 468	0	1 299 982	1 299 982	0
1000.06.00	Бюджетна програма "Администрация"	11 257 429	11 235 995	21 434	11 222 346	11 200 912	21 434	35 083	35 083	0

Уточненият план на консолидираните разходи към 30.06.2023 г. е в размер на 753 113 200 лв., в това число по бюджета на МФ – 682 182 300 лв. и по други бюджети и сметки за средства от ЕС – 70 930 900 лв. Изпълнението е в размер на 132 559 644 лв., в това число по бюджета на МФ – 123 916 396 лв. и по други бюджети и сметки за средства от ЕС – 8 643 248 лв., или 17,60 % от средствата по уточнен план.

№	Общо разходи по бюджетни програми на Министерството на финансите за 2023 г. (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	686 283 900	686 283 900	281 171 371
	Персонал	465 715 100	465 715 100	230 610 680
	Издръжка	128 878 600	128 878 600	37 623 394
	Капиталови разходи	91 690 200	91 690 200	12 937 297
	В това число:	70 805 700	70 805 700	8 002 765
	Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г.	51 636 000	51 636 000	1 083 833
	Лихви по проект "УТТЮЕ II"	238 800	238 800	108 288
	Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси"	28 200	28 200	21 434

	Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	580 000	580 000	82 834
	Бюджетни линии по ОП "Добро управление"	17 272 300	17 272 300	6 445 684
	Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм	300 100	300 100	91 185
	Програма "Фискалис"	266 200	266 200	70 107
	Програма "Митници"	440 000	440 000	77 381
	Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI"	0	0	2 146
	Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС	13 700	13 700	0
	Проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации	30 400	30 400	19 873
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	615 478 200	615 478 200	273 276 894
	Персонал	458 756 900	458 756 900	227 342 642
	Издръжка	126 415 200	126 415 200	37 276 988
	Капиталови разходи	30 306 100	30 306 100	8 657 264
	В това число:	0	0	108 288
	Лихви по проект "УТТЮЕ II"	0	0	108 288
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	70 805 700	70 805 700	7 894 477
	Персонал	6 958 200	6 958 200	3 268 038
	Издръжка	2 463 400	2 463 400	346 406
	Капиталови разходи	61 384 100	61 384 100	4 280 033
	От тях за: *	70 805 700	70 805 700	7 894 477
	Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	580 000	580 000	82 834
	Бюджетни линии по ОП "Добро управление"	17 272 300	17 272 300	6 445 684
	Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм	300 100	300 100	91 185
	Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси"	28 200	28 200	21 434
	Програма "Фискалис"	266 200	266 200	70 107
	Програма "Митници"	440 000	440 000	77 381
	Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI"	0	0	2 146
	Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г.	51 636 000	51 636 000	1 083 833
	Лихви по проект "УТТЮЕ II"	238 800	238 800	0
	Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС	13 700	13 700	0
	Проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации	30 400	30 400	19 873
	<i>Администрирани разходни показатели</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	66 704 100	66 704 100	-149 360 498

	Провеждане на техническата подготовка за членството на България в еврозоната	0	0	-100 000
	Концесионна дейност по Закона за концесиите	6 000 000	6 000 000	0
	Предоставяне на подкрепа за създаването и функционирането на Офис на Световната банка в София, България за осъществяването на споделени услуги и други функции на Групата на Световната банка	4 470 500	4 470 500	1 316 181
	Финансово компенсирание на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове по Закона за уреждане правата на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове	0	0	-22 233
	Отпечатване и контрол върху ценни книжа	105 000	105 000	15 245
	Съдебни и арбитражни производства	50 369 100	50 369 100	20 088 256
	Годишни такси за присъждане на държавен кредитен рейтинг на Република България	4 230 000	4 230 000	1 299 982
	Жилищни компенсаторни записи, притежавани от гражданите по Закона за възстановяване собствеността върху одържавени имоти	1 500 000	1 500 000	0
	Кампания "Данъчно-осигурителни рискове"	29 500	29 500	0
	Кредитна линия малки и средни предприятия	0	0	42 071
	Финансиране на фискални антиинфлационни мерки	0	0	-172 000 000
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	125 200	125 200	748 771
	Концесионна дейност по Закона за концесиите (предоставени трансфери)	0	0	664 749
	Проект "Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)"	0	0	84 022
	Кредитна линия малки и средни предприятия	125 200	125 200	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	66 829 300	66 829 300	-148 611 727
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	682 182 300	682 182 300	123 916 396
	Общо разходи (I.+II.+III.):	753 113 200	753 113 200	132 559 644
	Численост на щатния персонал	12 216	12 216	11 516
	Численост на извънщатния персонал	956	956	956

Отчетените *ведомствени разходи по бюджета* на министерството са в размер на 273 276 894 лв., както следва:

- ✓ Разходи за персонал в размер на 227 342 642 лв., които включват заплатите и възнагражденията за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения; други плащания и възнаграждения, разходи за възнаграждения на извънщатния персонал, обезщетения по Кодекса на труда и Закона за държавния служител; задължителните осигурителни вноски от работодатели.
- ✓ Разходи за ведомствена издръжка на системата в размер на 37 276 988 лв. Голяма част от разходите са за външни услуги, които включват: наеми на сграден фонд и техника; наеми за наети складове под митнически контрол; поддръжка на рентгенови апарати; охрана; вещи лица и експертизи; поддръжка и профилактика на уреди и съоръжения за митническите лаборатории; медицинско обслужване по договор за профилактични прегледи на служители, работещи с йонизиращи лъчения; трудова медицина; транспортни услуги; телекомуникационни и пощенски разходи; наемане на линии за мрежата за предаване на данни на МФ; квалификация и преквалификация на персонала; преводи, отпечатване и обяви; почистване и

дезинфекция; поддръжка на хардуер и софтуер; поддръжка на стопански инвентар и служебни автомобили; разходи за задържани стоки и активи; абонаментно поддържане на техниката; охрана на складове и други разходи. Извършени са разходи за вода, горива и енергия, разходи за договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски, в т.ч. за присъдени разноски в съдебни производства по реда на ДОПК, АПК, ГПК, дължими лихви за забава по данъчно-облагателни актове, неустойки по сключени договори и изплатени суми по изпълнителни листа. Разходи за канцеларски материали, консумативи за офис техника, хигиенни материали, резервни части, офис обзавеждане, митнически пломби и печати, консумативи за химическата лаборатория, консумативи за служебни автомобили, краткотрайни материални активи, както и други материали необходими за осигуряването на нормалния процес на работа в системата на министерството. Извършени са разходи за митнически и данъчни формуляри, необходими за осигуряване нормалния процес по данъчното и митническо администриране, както и такива, необходими за уведомяване на длъжниците към държавата. Разходи във връзка с неотложни ремонти на сграден фонд, ремонт на служебни автомобили, лабораторни апарати, стопански инвентар и др. Съществен е и делът на разходите за командировки, които са свързани с контрола върху акцизните стоки, осъществяван чрез непрекъснат мониторинг, контрола за предотвратяване на опитите за нелегален трафик на културни ценности и фалшива валута, ротационния принцип на работа в митническата администрация и дейността на мобилните групи, с цел постигане на по-ефективен митнически контрол и предотвратяване на корупционните практики; за командировки в страната на инспекторите от АДФИ за извършване на инспекции в страната и командировки, свързани с обучения, проверки и други, включително и за дейността на дирекция „Фискален контрол“. Разходи за самолетни билети, дневни, квартирни. Командировките са извършени във връзка с участие в работни групи във връзка с участието на Република България в структурите на Европейския съюз. Разходи за дългосрочни командировки в чужбина за издръжка на служители от МФ и АМ, представители в Постоянното представителство на Република България към ЕС в Брюксел. Разходи за местни данъци и такси, които се изплащат по реда на Закона за местните данъци и такси, както и държавни и съдебни такси в т.ч.: държавни такси за подновяване на ипотека, особен залог, за издаване на скици, за вписване на възбрани и др. и съдебни такси за образуване на изпълнителни производства, производства по несъстоятелност, производства образувани по частна жалба, за обжалване на съдебни актове, за извършване на изпълнителни действия, налагане на обезпечителни мерки, пропорционална такса с оглед материалния интерес по дела за подаване на касационни жалби пред ВАС, получаване на преписи от протоколи и документи или издаване на удостоверения по дела, държавни такси във връзка с организирането на защитата на Република България по образуваните съдебни дела; данък върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) и др. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности. Извършени са разходи за развитие и поддръжка на информационните системи на МФ.

- ✓ Средствата за капиталови разходи са размер на 8 657 264 лв. и представляват основно разходи в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии.

Отчетените *администрирани разходни параграфи по бюджета* на министерството са в размер на (- 149 360 498 лв.) и включват разходи за:

- ✓ Предоставяне на подкрепа за създаването и функционирането на Офис на Световната банка в София, България за осъществяването на споделени услуги и други функции

на Групата на Световната банка – 1 316 181 лв. и са свързани с изпълнението на бюджетна програма „Бюджет и финансово управление“;

- ✓ Провеждане на техническата подготовка за членството на България в еврозоната (- 100 000 лв.) и са свързани с изпълнението на бюджетна програма „Бюджет и финансово управление“;
- ✓ Разходи за съдебни и арбитражни производства – 20 088 256 лв. и са свързани с изпълнението на бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси“;
- ✓ Средства в размер на (- 172 000 000 лв.) за финансиране на фискални антиинфлационни мерки и са свързани с изпълнение на бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“;
- ✓ Разходи за годишни такси за присъждане на държавен кредитен рейтинг на Република България – 1 299 982 лв. по бюджетна програма „Управление на ликвидността“;
- ✓ Средства в размер на (- 22 233 лв.) – възстановени средства на основание § 16 от Правилника за прилагане на Закона за уреждане правата на граждани с многогодишни жилищноспестовни влогове - бюджетна програма „Администрация“;
- ✓ Разходи за упражняване дейността по контрол и отпечатване на ценни книжа, в размер на 15 245 лв. по бюджетна програма „Администрация“;
- ✓ Средства за кредитна линия за малки и средни предприятия по Спогодба между правителството на Федерална Република Германия и правителството на Република България за финансово сътрудничество в размер на 42 071 лв., представляващи разходи по обслужване банковата сметка на проекта, разходи за одитни услуги на отчета за движенията по сметката на Фонда по Програмата за финансиране и развитие на малки и средни предприятия през 2021 г. и разходи за лихви по заеми от банки и други финансови институции от чужбина по бюджетна програма „Администрация“.

В програмния бюджет са отчетени и средства от други източници на финансиране, в размер на 8 643 248 лв., в т.ч. ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС – 7 894 477 лв. и администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС – 748 771 лв.

Ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС са отчетени както следва:

- ✓ По бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси“

За изпълнение на Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм с бенефициент ИА „Одит на средствата от Европейския съюз“ са отчетени средства в размер на 78 244 лв.

За изпълнение на Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм с бенефициент администрация на МФ са отчетени средства в размер на 12 941 лв.

За изпълнението на бюджетна линия „Подпомагане изпълнението на функциите на Одитния орган по Европейските структурни и инвестиционни фондове“ – 1 871 781 лв., финансирани по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент ИА „Одит на средствата от Европейския съюз“.

За изпълнението на оперативно споразумение по дейност „Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и

устойчивост“ – 82 834 лв., финансирани по Плана за възстановяване и устойчивост на РБ, с бенефициент ИА „Одит на средствата от Европейския съюз”.

За изпълнението на бюджетни линии, финансирани по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент администрация на МФ - „Финансова подкрепа за дирекция „Национален фонд“ за изпълнение на функциите на Сертифициращия орган и Счетоводен орган по ЕСИФ в периода 2022-2023 г.“ – 802 055 лв.

За изпълнението на бюджетна линия, финансирана по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент Агенцията по обществени поръчки - „Финансиране на част от възнагражденията на служителите от специализираната администрация, изпълняващи дейности по ЕСИФ“ – 471 561 лв.

За изпълнението на бюджетна линия, финансирана по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент Агенцията за държавна финансова инспекция - „Подобряване на инспекционния контрол, осъществяван от Агенцията за държавна финансова инспекция“ – 74 880 лв.

✓ По бюджетна програма „Администриране на държавните приходи”

За изпълнението на бюджетни линии „Надграждане на основните системи на Агенция „Митници“ за предоставяне на данни и услуги – БИМИС 2020 (фаза 2 и фаза 3)“ – 3 225 407 лв., финансирани по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент Агенция „Митници“.

За изпълнението на бюджетна линия „Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI“ – 2 146 лв., финансирана по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент Национална агенция за приходите.

За изпълнението на програма „Митници“, с бенефициент АМ са усвоени 77 381 лв. Програмата подпомага участието в разработването и провеждането на митническата политика на ЕС и изпълнение на националните мерки, приети за нейното изпълнение.

За изпълнението на програма „Фискалис“, с бенефициенти АМ и НАП – 70 107 лв. Програмата подпомага администрирането и събирането на акцизи и администрирането на приходите от данъци и осигурителни вноски.

✓ По бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)”

За изпълнение на проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации с бенефициент АМ са усвоени 19 873 лв.

Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - ССЕИ (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г. - 1 083 833 лв.

✓ По бюджетна програма „Администрация”

За изпълнението на бюджетна линия, финансирана по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, с бенефициент администрация на МФ - административен договор „Създаване на условия за по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на служителите на Министерството на финансите чрез осигуряване на почасова грижа за децата им на работното място“ – 21 434 лв.

Администрирани разходни показатели по други бюджети и сметки за средства от ЕС са отчетени по:

✓ По бюджетна програма „Администриране на държавните приходи”

Предоставени трансфери към министерствата – концеденти за покриване на разходите за концесионна дейност в размер на 664 749 лв., по министерства:

- Министерство на околната среда и водите – 34 749 лв.;
- Министерство на енергетиката – 300 000 лв.;
- Министерство на туризма – 170 000 лв.;
- Агенция за публичните предприятия и контрол (Министерство на икономиката и индустрията) – 160 000 лв.

За изпълнението на Проект „Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)“ – 84 022 лв., финансирани по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, с бенефициент Национална агенция за приходите. Същите представляват компенсирана разлика между изплатената през 2023 г. БФП в размер общо на (+) 84 886 лв. на основание Решение № 94/21.10.2022 г. по адм. дело №120/2022 г. на Административен съд Видин, потвърдено с Решение №2974/21.03.2023 г., в т.ч. 57 356 лв. по фаза 1 и 27 530 лв. по фаза 2, и възстановени суми представляващи неправомерно получени средства по проекта в размер на (-864 лв.), по фаза 1 на проекта. Проектът осигурява бърз и ефективен механизъм за подкрепа на българските микро, малки и средни предприятия, засегнати от временните противоепидемични мерки, въведени в страната, с цел запазване на тяхната дейност, чрез прилагане на схема за подпомагане от НАП.

II. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

През първото полугодие на 2023 г. не са настъпвали промени в организационната структура и числеността на персонала на административните структури в системата на Министерството на финансите. са настъпили следните промени:

Към 30 юни 2023 г. общата численост на персонала в административните звена в администрацията на министерството е 573 щатни бройки.

Към същата дата числеността на персонала в организационните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на Министерството на финансите, е разпределена по следния начин:

- Национална агенция за приходите – 7 925 щатни бройки.
- Агенция „Митници“ – 3 360 щатни бройки.
- Агенция за държавна финансова инспекция – 199 щатни бройки.
- Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ – 72 щатни бройки.
- Агенция по обществени поръчки – 87 щатни бройки.

III. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТИТЕ НА ПОЛИТИКИ

В изпълнение на своите функции и въпреки продължаващата икономическа несигурност и външни рискове за страната, породени от конфликта в Украйна, както и липсата на редовно правителство от лятото на 2022 г. Министерството на финансите продължи да полага усилия за запазване на устойчивостта на публичните финанси и създаване на условия за икономическа стабилност и за постигане на целите, свързани със:

- запазване на Валутния борд до пълното членство в еврозоната;

- поставяне на реалистични цели на фискалната политика и гарантиране дългосрочната устойчивост на заложените основни фискални параметри за създаване на прогнозируема инвестиционна и стопанска среда;
- ориентиране на фискалната политика към поддържане на широко балансиран бюджет на консолидирана основа, които отчитат фазите на икономическия цикъл и съдействат за смекчаване и неутрализиране на евентуални макроикономически дисбаланси;
- повишаване на събираемостта на приходите чрез противодействие на данъчните измами и отклонението от данъчно облагане;
- подобряване ефективността на дейностите по обслужване, контрол и събиране на публичните вземания от приходните агенции;
- подобряване ефективността на публичните разходи на основата на обвързване на осигуряването на бюджетните ресурси с постигнатите цели и резултати и прилагане на програмния подход на бюджетирание;
- ефективно управление на държавния дълг и изграждане на прозрачни и сигурни финансови пазари;
- дългово финансиране само на ефективни публични разходи и на програми за подкрепа на бизнеса;
- отговорно управление на държавното участие в капитала на търговски дружества;
- възстановяване на процеса на фискална децентрализация, чрез поетапно преотстъпване на функции и ресурси от централната към местните власти;
- ефективно управление на средствата от Европейския съюз;
- пълноценно участие във формирането и реализацията на политиките на ЕС по ключови за Съюза и страната въпроси;
- гарантиране на значима, адекватна и видима роля на България в регионален и глобален план чрез участието ни в ООН и други международни организации.

Изпълнението на дейностите по основните функции на министерството, свързани с изпълнението на горепосочените приоритети, са представени в рамките на четирите дефинирани в програмния бюджет области на политики и съответните бюджетни програми към тях.

В програмния бюджет на Министерство на финансите са дефинирани показатели за изпълнение и са заложили целеви стойности по тях. Те служат за измерване на основните резултати от разнообразните дейности на администрацията, групирани в продукти/услуги, предоставяни за обществото. Преобладаващата част от показателите са количествени или такива, носещи информация за изпълнението на резултатите в планирания срок. Показателите, носещи информация за качеството на планираните резултати, се отнасят най-вече за дейностите, свързани със съветване и подпомагане правителството в процеса на вземане на решения относно развитието на съответната политика.

Информацията за наличността и качеството на данните по показателите за изпълнение се събира, обобщава и анализира в Министерството на финансите.

Следващите раздели разглеждат подробно развитието на всяка една област на политика в компетентността и в отговорностите на министъра на финансите, както и съответните програми, насочени към тяхното изпълнение през 2022 година.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВИТЕ И ПРОЗРАЧНИ ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ

През отчетния период политиката в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси продължи да се провежда в изключително динамична среда. Изготвянето на окончателен законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г. не бе реализирано в рамките на сроковете по ЗПФ, което доведе до прилагане на разпоредбите на ЗПФ при неприет бюджет и приемането Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т.нар. „удължителен закон“.

След конституирането на 49-то Народно събрание на 12 април 2023 г., във връзка с изтичане на срока на действие на удължителния закон (до 10 юни 2023 г.) и с цел финансиране на функциите и предоставяните услуги от разпоредителите с бюджет до приемането на годишните бюджетни закони Народното събрание на 8 юни 2023 г. определи допълнителен срок за събирането на приходи, за извършването на разходите и за предоставянето на трансфери, съгласно чл. 87, ал. 4 от Закона за публичните финанси по предложение на правителството съгласно РМС № 399 от 29 май 2023 г.

С РМС № 402 от 30 май 2023 г. правителството одобри и внесе в Народното събрание законопроект за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., който беше приет на 15.06.2023 г. и обн. в ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г., с което се осигури стабилност и възможност за финансиране на системите и осъществяване на техните държавни и обществени функции до приемане на Бюджет 2023.

В една такава нетрадиционна ситуация разработването на бюджетната рамка в средносрочен период беше сериозно предизвикателство пред Министерството на финансите, още повече при липсата на редовно правителство с програма за управление в средносрочен хоризонт и на приет Бюджет 2023 като база за разработване на фискалните/бюджетните параметри в средносрочен план. Въпреки това, както и въпреки ситуацията с регионалната сигурност и рисковете от прекъсване на вноса на енергийни суровини от Русия, застрашаващо наличието на достатъчно предлагане на енергийни доставки за икономиката на България, Министерството на финансите продължи да насочва своите усилия в подкрепа на запазване на икономическата и финансовата стабилност в страната и за създаване на условия за икономически растеж.

От гледна точка на устойчивостта на публичните финанси министерството продължи да определя реалистични цели за основните бюджетни параметри, при спазване на установените фискални правила, ограничения, допустими отклонения и приложими изключения както за показателите по консолидираната фискална програма (КФП), така и за тези на сектор „Държавно управление“. Потенциалните рискове наложиха внимателен анализ и плавна пренастройка на фискалната политика и бюджетното планиране към променящата се икономическа ситуация с цел осигуряване на стабилност за фискалната позиция.

В изпълнение на общите цели на фискалната политика министерството се ангажира с поддържане на нивото на държавния дълг в рамките на законово установените ограничения и осигуряване на своевременно и ефективно финансиране на бюджета.

Провеждането на последователна и предвидима фискална политика намира израз както при определянето на основните фискални параметри и показатели на бюджетната рамка, така и при реализирането на мерки за гарантиране на изпълнението на бюджета.

Министерството на финансите следва целите за постигане на устойчива средносрочна фискална рамка, но нейното реализиране изисква редица мерки за повишаване на качеството на публичните финанси, изразяващи се в подобряване на бюджетния процес, усъвършенстване на бюджетните документи, утвърждаване прилагането на добри бюджетни практики (в т.ч. програмното и ориентирано към резултатите бюджетиране), подпомагане реформите във финансирането на публичните сектори и проследяване на ефектите от провежданите секторни политики с оглед оптимизиране на публичните разходи, както и засилване на капацитета на служителите от публичната администрация за ефективно управление на публичните финанси.

В тези условия Министерството на финансите разработи параметри, допускания и мерки като основа за разработване на проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г. в рамките на ограниченията за дефицита на сектор „Държавно управление“, съобразявайки се с потенциалните рискове и променящата се икономическа ситуация с цел осигуряване на стабилност и предвидимост за фискалната позиция. Продължи наблюдението на всички институционални единици, попадащи в обхвата на сектор „Държавно управление“, както и на юридическите лица, контролирани от държавата и/или общините, с общ размер на задълженията към съответния отчетен период над 0,1 на сто от БВП, които не са част от КФП и не попадат в обхвата на сектор „Държавно управление“, на базата на което се изготви прогнозата за бюджетната рамка.

В края на м. юни 2023 г. [законопроектът за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза \(АСБП\) за периода 2023-2025 г.](#), която представлява мотивите към законопроекта, бяха внесени в Министерския съвет (одобри с РМС № 459 от 05.07.2023 г.). Бюджет 2023 бе разработен при параметри в рамките на Маастрихтските критерии, с което правителството изпълни един от основните си приоритети - да осигури на държавата редовен бюджет за 2023 г. с дефицит до 3 на сто от БВП, при допускания да не се увеличават данъците и да не се ограничават социалните плащания. Законът за държавния бюджет на Република България за 2023 г. беше приет от Народното събрание в края на м. юли и е публикуван в ДВ, бр. 66 от 1 август 2023 г.

През отчетния период едновременно с финализиране на бюджетната процедура за 2023 г. беше разработена бюджетната процедура за 2024 г., приета с РМС № 70 от 27.01.2023 г. В съответствие с определените срокове бе изпълнен първия етап, като МФ разработи и МС одобри с Решение № 348 от 05.05.2023 г. СБП за периода 2024-2026 г., при осигурено съответствие на макроикономическите и бюджетните прогнози и допускания, които са използвани при изготвянето на документите по Европейския семестър – Конвергентна програма и Национална програма за реформи.

За проследяване провеждането на политиката за устойчиви и прозрачни публични финанси бяха заложили два основни ключови индикатора - салдото по КФП и рейтинговата оценка за България за бюджетна прозрачност в рамките на проучването за открит бюджет от Международното бюджетно партньорство (IBP).

При разработването на Бюджет 2022 заложената целева стойност по ключовия индикатор „Салдо по КФП“ е в рамките на правилата и ограниченията по чл. 27 от ЗПФ.

В изпълнение на разпоредбите на ЕС относно координацията на икономическите и фискални политики на държавите членки, Министерството на финансите, в сътрудничество с други институции и ведомства, разработи актуализация за 2023 г. на

Националната програма за реформи на Република България и Конвергентната програма (2023-2026), които бяха изпратени на ЕК на в началото на май 2023 г.

През първото тримесечие на 2023 г. растежът на БВП бе 2,1 % с положителен принос от нетния износ. Нарастването на износа на стоки и услуги достигна 2,3 %, докато вносът намалю с 1,5 %. Растежът на потреблението на домакинствата се забави до 1,5 % в съответствие с по-слабото увеличение на реалния разполагаем доход на домакинствата. Инвестициите в основен капитал нараснаха с 5,4 %, като основен принос имаха машини и оборудване. В същото време, изменението на запасите имаше отрицателен принос за растежа на БВП от 2,1 пр. п. Краткосрочните индикатори дават основание да се очаква забавяне на икономическия растеж през второто тримесечие. Средно за април и май бе отчетен спад на промишленото производство от 11,2 %, при намаление от 4,7 % за първо тримесечие.

Броят на заетите (според ЕСС 2010) през първото тримесечие на 2023 г. бе 3 428 хил. души, като нараства на годишна база с 1,8 %. Рът в броя на заетите се наблюдава във всички икономически сектори без аграрния. Коефициентът на безработица в страната се запази нисък, 4,4 % за първото тримесечие на 2023 г. според Наблюдението на работната сила, което е с 1,9 пр. п. по-ниско от стойността на индикатора за ЕС-27. Броят на регистрираните безработни в АЗ отчита постоянна тенденция на намаление от началото на годината и се движи около нивата, наблюдавани през предходната година.

През първото тримесечие на 2023 г. номиналното нарастване на средната работна заплата в страната достигна 17,3 % на годишна база. Този темп бе близък до отчетения през последното тримесечие на 2022 г., а спрямо година по-рано бе наблюдавано ускорение, обусловено както от частния (17,5 %), така и от обществения сектор (16,5 %). Реалният темп на растеж, дефлиран с ХИПЦ, възлезе на 3,4 %. През първото тримесечие на 2023 г., реалната производителност на труда общо в икономиката се забави до 0,3 % на годишна база, като преработващата промишленост продължи да нараства със стабилен темп (4,1 %), дори след постигането на рекордно висока стойност през 2022 г. Динамиката на показателя в строителството и услугите също бе положителна (съответно 0,9 % и 2,2 %), придружена от значително увеличение на броя на заетите в тях.

Тенденцията на намаление на инфлация в страната, която започна през последното тримесечие на 2022 г., се запази и през първото полугодие на 2023 г. Годишният темп на инфлация според ХИПЦ към юни бе 7,5 %. Това до голяма степен се дължеше на понижението в цените на основните суровини, търгувани на международните пазари, както и проявлението на базов ефект от ускореното нарастване на показателя през предходната година. Свиване на приноса имаше при всички основни компоненти на ценовия индекс, с изключение на алкохол и цигари, а този на енергийните стоки е отрицателен от април. В съответствие с описаната тенденция, базисната инфлация също започна да се забавя, но остана на относително високо ниво от 9,2 %.

За периода януари-май 2023 г. излишъкът по текущата сметка се повиши до 0,5 % от прогнозия БВП спрямо почти балансирано салдо година по-рано. Основен принос за подобрението имаше търговията със стоки. Въпреки забавянето на външното търсене, съчетано с понижението на цените на международните пазари, за периода бе отчетен изпреварващ номинален растеж на износа от 1,4 % на годишна база, спрямо нарастване на вноса от 0,1 %. От началото на годината, темповете на растеж през отделните месеци постепенно се забавяха и през април и май бе регистриран номинален спад както при износа, така и при вноса. Търговският дефицит възлезе на 1,1 % от прогнозия БВП, при 1,5 % година по-рано. През първите пет месеца на годината продължи увеличението на чуждестранните посещения в страната, като бе наблюдавано пълно възстановяване на нивата от преди пандемията от Covid-19. Увеличените приходи от туризъм и далекосъобщителни, компютърни и информационни услуги подпомогнаха нарастването

на излишъка по статия услуги до 2,2 % от прогнозния БВП. Общият дефицит по доходните статии се запази непроменен на ниво от 0,6 % от прогнозния БВП.

Кредитът за частния сектор се забави леко през първите шест месеца на 2023 г. и в края на юни темпът му на растеж достигна 11,9% на годишна база при 12,7 % в края на 2022 г. С по-голям принос за това бяха кредитите за нефинансови предприятия, чийто темп на растеж за същия период се понижи от 10,4 % до 8,4 %. Търсенето на оборотни средства под формата на овърдрафт кредити, което беше водещо за нарастването на корпоративните кредити през 2022 г., се забави значително от началото на 2023 г. и ръстът им на годишна база в края на юни достигна 8,1 % при 17,5 % в края на предходната година. Търсенето на заемни средства от домакинствата остана силно, като от 14,6 % в края на 2022 г., годишният им темп на растеж достигна 14,0 % в края на първото полугодие на 2023 г. Водеща роля имаха жилищните кредити (ръст от 18,0 % в края на юни), след като все още ниските лихвени проценти и ръстът на цените на жилищата продължиха да поддържат търсенето на недвижими имоти. Потребителските кредити също запазиха относително висок темп на нарастване (10,9 % в края на юни), но леко се забавиха спрямо ръста си от 12,4 % в края на 2022 г.

Фискални развития

Подготовката на Бюджет 2023 и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г. премина през редица предизвикателства, което в крайна сметка доведе до забавяне на обичайните срокове в бюджетната процедура и късно внасяне на законопроекта в Народното събрание. Политическата нестабилност и невъзможността за сформирание на редовно правителство в края на 2022 г., както и решението на действащото в този период служебно правителство за отлагане на внасянето на законопроекта за бюджета за 2023 г. за след провеждането на нови парламентарни избори през пролетта наложиха в края на 2022 г. в Народното събрание да бъде внесено законодателно предложение за уреждане временно на някои бюджетни отношения, в резултат на което на 23 декември 2022 г. беше приет Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т. нар. „удължителен закон“ (обн., ДВ, бр. 104 от 30.12.2022 г., изм. и доп. бр. 53 от 2023 г.). В резултат календарната 2023 г. започна при липса на приет от Народното събрание бюджет за годината, съответно прилагане чл. 87, ал. 1 на Закона за публичните финанси (ЗПФ) и при действието разпоредбите на удължителен закон. В края на месец април 2023 г. служебното правителство изготви и одобри проект на ЗДБРБ за 2023 г. и проект на АСБП за периода 2023 г. – 2025 г. (РМС №331/28.04.2023 г.), които обаче не намериха подкрепа в Народното събрание и не бяха приети.

Сформирано в началото на м. юни 2023 г. ново редовно правителство постави във фокуса на своята политика максимално бързото приемане на законопроекта за държавния бюджет за настоящата година при спазване на ангажиментите на страната в контекста на присъединяването към Еврозоната. Разчетите по проекта на ЗДБРБ за 2023 г. и АСБП за периода 2023-2025 г. бяха разработени въз основа на пролетната макроикономическа прогноза на МФ и при допускания да не се увеличават данъците, да не се ограничават социалните плащания и да се осигури предвиденото увеличение на пенсиите през тази година, а по отношение на фискалната политика дефицитът да е в рамките на Маастрихтските критерии за гарантиране на устойчивост на публичните финанси.

Фискалната рамка към внесения в началото на юли 2023 г. законопроект за държавния бюджет за 2023 г. (РМС №459/05.07.2023 г.) е изготвена при съобразяване с индикаторите и допусканията в пролетната макроикономическа прогноза за развитието

на националната икономика и оценките за ефекта върху основните показатели на КФП от политиките, предопределящи приходите и разходите. Във фискалната рамка са отразени, от една страна, нови мерки за повишаване на събираемостта на приходите от приходните администрации и допълнителни мерки по приходите, и от друга, свиване на разходите на база на преглед на капиталовата програма и разходите за издръжка на администрациите по държавния бюджет при запазване на социалните плащания, с което бюджетното салдо по консолидираната фискална програма за 2023 г. се предвижда да бъде дефицит от 2,5% от БВП, а на сектор „Държавно управление“ е дефицит от 3,0% от БВП.

Политическата нестабилност и решението на служебното правителство да не внесе проект на ЗДБРБ за 2023 г. в законово определения срок по чл. 79, ал. 4 на Закона за публичните финанси доведоха до тази необичайна ситуация, при която за период от повече от шест месеца събирането на приходи и извършването на разходи и предоставянето на трансфери по държавния бюджет се извършваше съгласно разпоредбата на чл. 87, ал. 1 на ЗПФ при действието на Закона за прилагане на разпоредбите на ЗДБРБ за 2022 г., ЗБДОО за 2022 г. и ЗБНЗОК за 2022 г. За разлика от предходната година, когато прилагането на аналогична законова рамка през първите два месеца на годината доведе до известно задържане на разходите, през 2023 г. се наблюдава противоположна тенденция на относително нарастване на разходите, за което допринасят основно законодателни промени, одобрени през 2022 г., в т.ч. промените в пенсионната сфера, увеличените размери на възнагражденията в редица администрации, одобрени програми за компенсирание на разходите на небитовите крайни потребители на електрическа енергия и т.н.

Фискалните развития през първото полугодие на 2023 г. бяха доминирани от множество фактори, влияещи разнопосочно върху бюджетните показатели. Върху фиска продължаваха да оказват влияние волатилните цени на международните пазари на суровини и енергоносители, нарушените вериги за доставка и наложените санкции поради войната в Украйна. Ситуацията през настоящата година обаче е значително променена – за разлика от шоковото нарастване на цената на енергоносителите и в частност на нефта и природния газ на международните пазари непосредствено след избухването на войната, през настоящата година се наблюдава значително поевтиняване и завръщане на цените до предвоенните им нива при много от енергоносителите и суровините, което съответно се отразява и върху приходите при облагането при внос и върху данъчната основа при сделки за вътреобщностни придобивания. В допълнение върху размера на ДДС от внос и приходите от мита влияят и курса на щатския долар, количествата суров петрол, внесени за преработка, както и физическия обем на внесените стоки, пораждащи ДДС. Подобна е и тенденцията при цените на природния газ и електрическата енергия на регионалните борси. Средномесечната цена на електрическата енергия на сегмента „ден напред“ на БНЕБ спадна от средно 738 лева/MWh за третото тримесечие на 2022 г. до средно 176 лева/MWh за второто тримесечие на 2023 г., което е под заложения праг за изплащане на компенсации от 200 лева/MWh за всеки един от месеците от април до юни включително. Това, от една страна, намали натиска върху разходната част на бюджета, като редуцира значително разходите за изплащане на компенсации по бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС) спрямо изплащанията през 2022 г., а от друга - намали данъчната основа при облагането с ДДС в сектор енергетика. Заедно с това продължава и силното представяне на експорта, което съответно води до по-висок ДДС за възстановяване на фирмите износители.

При така действащата законова рамка през първите пет месеца на 2023 г. се очерта тенденция на относително ускорено нарастване на разходите, докато нарастването в частта на приходите бе умерено, което съответно се отрази във формиране на дефицит в

размер на 1,178 млрд. лв. по консолидираната фискална програма към края на май 2023 г. През месец юни обаче постъпленията значително нараснаха (само за юни 2023 г. постъпиха 1,1 млрд. лв. повече приходи по КФП спрямо същия месец на предходната година, в т.ч. 0,8 млрд. лв. неданъчни приходи), включително и поради по-високите постъпления във връзка с крайния срок (30 юни) за подаване на годишната данъчна декларация за 2022 г. по Закона за корпоративното подоходно облагане, съответно и за внасяне на корпоративния данък, данъка върху разходите, данъка върху приходите на бюджетните предприятия и на данъка върху дейността от опериране на кораби, както и на постъпили приходи от Европейската инвестиционна банка по проектите, финансирани от Модернизационния фонд, приходи от дивидент за държавата от държавни предприятия и други. Поради тази причина, въпреки, че разходите за юни продължават да отчитат ръст, бюджетната позиция се подобри значително и към края на полугодieto бюджетното салдо по КФП е положително в размер на 0,177 млрд. лв. (0,1% от прогнозния БВП).

Разходи, свързани с последствията от военните действия в Украйна

Отчетените от ПРБ разходи към 30.06.2023 г. за финансиране на дейности по оказване на незабавна хуманитарна помощ на живеещите в Украйна български граждани и българи с украинско гражданство, включително при необходимост от евакуация, за предоставяне на хуманитарна помощ за Украйна, както и за извършване на разходи за справяне с последствията от военните действия срещу Украйна, са в размер на 213,3 млн. лв. за сметка на националния бюджет и 8,1 млн. лв. за сметка на средства от ЕС. По бюджетите на общините отчетените разходи са в размер на 1,1 млн. лв., от които 0,2 млн. лв. за сметка на средства от ЕС. Програми за хуманитарна помощ за лица, търсещи временна закрила - в началото на март 2022 г. с РМС № 145/2022 г. бе одобрена Програма за ползване на хуманитарна помощ за лица, търсещи временна закрила в Република България вследствие на военните действия в Република Украйна, която по-късно бе изменена и допълнена с РМС № 181/2022 и РМС № 239/2022 г. С РМС № 317/2022 г. бе одобрена и нова „Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България“. Програмите се администрират от Министерството на туризма, като помощта се одобрява с акт на Министерския съвет. С ПМС № 484/2022 г. са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на туризма за 2022 г. във връзка с изплащането на сумите по тези програми. Към 30.06.2023 г. по бюджета на Министерството на туризма са отчетени разходи в общ размер на 32,5 млн. лв. за хуманитарна помощ за лица, търсещи временна закрила в Република България вследствие на военните действия в Украйна.

В областта на социалната закрила - в рамките на действащата нормативна уредба в областта на системата на социалното подпомагане, пристигащите в страната лица със статут на временна закрила, за които след оценка на всеки конкретен случай се констатира, че се нуждаят от подкрепа за задоволяване на основните жизнени потребности, имат право на социални помощи и защита, в т. ч. и хора с увреждания. Наред с това, пристигащите от Украйна имат право да работят у нас без разрешение за достъп до пазара на труда, както и да ползват облекчени процедури за достъп до българския пазар на труда. Към 30.06.2023 г. Министерството на труда и социалната политика отчита извършени разходи: по бюджета си в размер на 1,4 млн. лв. и за сметка на средства от ЕС в размер на 7,1 млн. лв. За отчетния период са изплатени еднократни помощи на 3 760 лица с предоставена временна закрила. От сметките за средства от ЕС 3,9 млн. лв. представляват социални разходи за ваучери с номинал 100,00 лева по операция „Предоставяне на ваучери за осигуряване на храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна“ по Оперативна програма храни и/или основно материално подпомагане от Фонд за подпомагане на най-нуждаещите се лица с

финансиране по линията на REACT-EU. За периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. са реализирани общо 39 431 ваучера.

Изплатените средства по проект „Солидарност“ за предоставени субсидии са в размер на 3,1 млн. лв. и включват минимална помощ по смисъла на Регламент(ЕС) № 1407/2013 г. и интеграционна добавка за настаняване на лица, украински граждани. За периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. по проект „Солидарност“ са постъпили 1 502 броя заявления от работодатели за разкриване на 11 123 работни места. Започналите работни места за периода са 3 051. Подписани са общо 916 броя договори за осигуряване на заетост по проекта на обща стойност 20,1 млн. лв. за разкриване на 6 875 работни места. Активните договори към 30.06.2023 г. са 452 бр. за 3 141 работни места, на обща стойност 12,1 млн. лв., а прекратени и приключили са 464 договора на стойност 8,0 млн. лв. Чрез проекта се предоставя подкрепа чрез изплащане на: средства за възнаграждения на база минималната работна заплата, установена за страна и дължимите осигуровки за сметка на работодателите за период до 3 месеца, за наетите от него лица; средства за възнаграждения на ментори, които подпомагат назначените лица за период до 3 месеца; средства за интеграционна добавка за настаняване включваща разходи за наем, режийни разходи и интернет на наетите лица за период до 3 месеца в размер на 356,00 лв. на месец за едно лице; средства за стимули, покриващи разходите за всички дължими вноски за сметка на работодателите, съгласно изискванията на КТ и КСО за останалите работни места.

Към 30.06.2023 г. в изпълнение на Решение на Управителния съвет на ДФЗ (Протокол № 206 от 13.01.2023 г. и 209 от 27.03.2023 г.) Държавен фонд „Земеделие“ е изплатил 177,6 млн. лв. помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“ за 2022 и 2023 г. в рамките на одобреното финансиране с РМС 173 от 09.03.2023 г.

Разходи за преодоляване на последствията от пандемията от COVID-19

Основната част от средствата, отчетени към 30.06.2023 г. като платени по линия на борбата с COVID-19 и облекчаване на негативните последствия от него, представляват доплащания по действия през предишни периоди социално-икономическите мерки за борба с пандемията. Част от мерките се реализират чрез прилагане на намалени данъчни ставки за определени стоки и услуги и при други равни условия водят до по-ниски данъчни приходи. От страна на разходите, общо изразходените средства по линия на националния бюджет от ПРБ и общините към 30.06.2023 г. са в размер на 17,3 млн. лв. Средствата от ЕС, изразходвани във връзка с мерките за предотвратяване на разпространението на COVID-19 и лечението му, са в размер на 13,6 млн. лв.

Програми за изплащане на компенсация към небитовите потребители на електрическа енергия

Към 30.06.2023 г. приходите във ФСЕС от целеви вноски по § 8 от ПРЗ на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. (други данъци) за покриване на разходи по одобрени от МС програми за компенсиране високите цени на енергията са в размер на 676,6 млн. лв. Към същата дата ФСЕС отчита разходи за субсидии в размер на 575,3 млн. лв. за компенсиране разходите на небитовите крайни клиенти за електрическа енергия и на операторите на електропреносната и на електроразпределителните мрежи за закупуване на количествата електрическа енергия, потребена за технологични разходи, от които 355,6 млн. лв. по РМС № 534 и РМС № 710 от 2022 г. и 219,7 млн. лв. по РМС № 104 от 2023 г.,

Основни параметри по КФП към полугодieto на 2023 г.

Приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма (КФП) за първото полугодие на 2023 г. са в размер на 31 404,0 млн. лв. Постъпленията нарастват с 3 156,1 млн. лв. (11,2 %) спрямо отчетените към юни 2022 г. Общата сума на данъчните постъпления (вкл. приходите от осигурителни вноски) са в размер на 24 580,4 млн. лв.

Постъпленията от данъци и осигурителни вноски нарастват с 2 341,4 млн. лв. (10,5 %) спрямо отчетените за същия период на предходната година, като формират 78,3 % от общите постъпления по КФП за периода. Постъпленията от преки данъци, социално и здравно осигурителни вноски и други данъци¹ нарастват с добри темпове, а при косвените данъци се наблюдава известно задържане на нива близки до отчетените за същия период на предходната година, основно поради забавяне при постъпленията от ДДС от внос. Върху приходите от ДДС от внос продължават да оказват влияние цената на суровия петрол, внесен за преработка, курсът на щатския долар, както и количествата на внесените стоки, пораждащи ДДС, в т.ч. на суровия петрол.

Приходите в частта на преките данъци възлизат на 4 946,1 млн. лв., което е ръст от 634,8 млн. лв. спрямо същия период на 2022 г. Приходите от косвени данъци са в размер на 10 454,4 млн. лв., което е с 95,4 млн. лв. по-малко от отчетените към юни 2022 г. Постъпленията от други данъци (включват други данъци по ЗКПО, имуществени и др. данъци) са в размер на 1 720,6 млн. лв. (в т.ч. 676,6 млн. лв. целеви вноски във Фонд "Сигурност на електроенергийната система") или ръст от 806,5 млн. лв. спрямо отчетените към юни 2022 г. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски са в размер на 7 459,3 млн. лв., което представлява ръст от 995,5 млн. лв. (15,4 %) спрямо отчетените за същия период на 2022 година.

Неданъчните приходи са в размер на 5 620,8 млн. лв. (ръст от 1 029,5 млн. лв., 22,4 % спрямо същия период на 2022 г.) и се формират основно от приходи от държавни, общински и съдебни такси, приходи и доходи от собственост, приходи от концесии, приходи от продажба на квоти за емисии на парникови газове и други. През месец юни постъпиха приходи (в размер на 384,5 млн. лв.) от Европейската инвестиционна банка по проектите, финансирани от Модернизационния фонд. Подкрепените проекти са в областта на производството на електроенергия от възобновяеми източници, модернизацията на енергийните мрежи и енергийната ефективност. В частта на неданъчните приходи през юни са постъпили и 407,3 млн. лв. приходи от дивидент за държавата от държавни предприятия.

Постъпленията от помощи и дарения от страната и чужбина (основно помощи от фондовете на ЕС) към юни 2023 г. са в размер на 1 202,7 млн. лв., като съпоставено със същия период на 2022 г. се отчита спад със 214,8 млн. лева.

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към юни 2023 г. възлизат на 31 226,3 млн. лв. В номинално изражение разходите нарастват спрямо полугодията на 2022 г. с 4 154,4 млн. лв. (15,3 %). При отделните елементи на разходите, съпоставено със същия период на предходната година, най-значителен номинален ръст се отчита при социалните и здравноосигурителните разходи (2,6 млрд. лв. или 22,6 на сто), в т.ч. разходите за пенсии нарастват с 2,1 млрд. лв. (29,8 на сто). Основните мерки в пенсионната сфера, действащи през първото полугодие на 2023 г., влязоха в сила през 2022 г.: от 1 юли 2022 г. всички пенсии бяха увеличени с 10%, като

¹ При съпоставката със същия период на предходната година следва да се отчете базов ефект при приходите от други данъци от постъпващи от началото на 2023 г. целеви вноски във ФСЕС от производителите и търговците на електрическа енергия, в изпълнение на § 8 от ПЗР на Закона за прилагане на разпоредби на ЗДБРБ за 2022 г., ЗБДОО за 2022 г. и ЗБНЗОК за 2022 г., както и при приходите от задължителна временна солидарна вноска за генерираните свръхпечалби съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (Регламент (ЕС) 2022/1854), които започнаха да постъпват от декември 2022 г.

към тях бе включена за постоянно и изплащаната до онзи момент „ковид“ добавка, като при минималната и максималната пенсии увеличението беше съответно с 26.2 и 33.3%; от 1 октомври 2022 г. последва преизчисление на пенсиите за трудова дейност, отпуснати до края на 2021 г., като най-напред се определи размер на пенсията, относим към годината на отпускането ѝ (базов размер), след което той се увеличава за всяка календарна година, следваща годината на отпускането ѝ по формула отчитаща средния осигурителен доход в страната, а максималната пенсия бе увеличена повторно и достигна 3400 лева. Предвид обстоятелството, че посочените мерки не са действали през първото полугодие на 2022 г. при съпоставката със същия период на предходната година се наблюдава базов ефект, което обуславя относително високия номинален ръст.

Друг елемент на разходите, при който се отчита съществено нарастване спрямо полугодieto на предходната година (с 1,0 млрд. лв. или 16,0 на сто) са разходите за персонал. Разгледани по съставни бюджети, най-съществена част от нарастването на разходите за персонал се формира по бюджетите на общините, където тези разходи нарастват с близо 0,5 млрд. лв. (19,0 на сто), следвани от разходите за персонал по държавния бюджет, които също нарастват с близо 0,5 млрд. лв. (14.3 на сто). Нарастването на разходите се дължи основно на увеличение на размера на възнагражденията в редица администрации, които бяха одобрени през второто полугодие на 2022 г. с редица актове на Народното събрание и Министерския съвет.

Капиталовите разходи нарастват с 0,6 млрд. лв. (40,8 на сто), спрямо полугодieto на 2022 г., като основен принос отново имат капиталовите разходи, извършени по общинските бюджети, които нарастват с 0,3 млрд. лв. (82,9 на сто), следвани от инвестиционните разходи по държавния бюджет и по сметките за средства от ЕС.

Разходите за издръжка също отчитат номинален ръст спрямо първото полугодие на 2022 г. с 4,2 на сто, докато разходите за субсидии и разходите за лихви са по-ниски.

Нелихвените разходи към юни 2023 г. са в размер на 30 029,0 млн. лв., като нарастват с 4 158,5 млн. лв. (16,1 %) спрямо отчетените към юни 2022 г. Текущите нелихвени разходи са в размер на 27 820,5 млн. лв. Капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 2 175,1 млн. лв. Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 33,5 млн. лв. Лихвените плащания са в размер на 349,7 млн. лв., което е намаление от 39,0 млн. лв. (10,0 на сто) спрямо отчетените към юни 2022 г.

Частта от вноската на Република България в общия бюджет на ЕС, изплатена към 30.06.2023 г. от централния бюджет, възлиза на 847,6 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

Бюджетното салдо по консолидираната фискална програма към юни 2023 г. е положително в размер на 177,7 млн. лв. (0,1 % от прогнозния БВП) и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 167,4 млн. лв. и по европейските средства в размер на 10,2 млн. лева.

Вноската на Република България в общия бюджет на ЕС, изплатена към 30.06.2023 г. от централния бюджет, възлиза на 847,632 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

В рамките на бюджетната процедура за 2024 г. и в съответствие със Закона за публичните финанси се изготвят пролетна и есенна макроикономическа прогноза и се приемат стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности чрез общинските бюджети. В хода на бюджетната процедура са интегрирани и процедури за одобряване от Министерския съвет на проектите, които ще се финансират с държавни и/или държавногарантирани заеми през 2024 г.

В контекста на даденото през 2022 г. официално начало на разговорите за присъединяването на страната към ОИСР и одобрената Пътна карта с параметрите, етапите и условията на присъединителния процес, усилията са насочени както към по-активното участие на представители на министерството в комитетите и работните органи към Организацията във връзка с техническите прегледи в рамките на процеса на присъединяване, така и за присъединяване към различни инструменти и инициативи, организирани от ОИСР на основа на вече идентифицираното участие на министерството като водеща и/или партнираща институция по правните инструменти на ОИСР, включени в Първоначалния меморандум.

През отчетният период в МФ постъпи въпросник на ОИСР „OECD Senior Budget Officials Survey for Accession Countries“, като той бе попълнен в сътрудничество със заинтересованите външни за МФ институции.

С него се цели да се направи оценка как се изпълняват/прилагат основните елементи от бюджетният процес и бюджетната рамка в съответната страна в процеса на присъединяването ѝ към ОИСР. Тази информация ще подпомогне оценката, която ще бъде изготвена от Секретариата на ОИСР, като тя ще бъде разгледана и от Комитета на висшите бюджетни служители, като част от процеса на присъединяването на страната.

Министерството на финансите през отчетния период участва със свои представители на организирани годишни срещи на комитети и работни групи на ОИСР.

През първото полугодие на 2023 г. продължи работата по техническите прегледи в рамките на присъединителния процес към ОИСР.

През февруари 2023 г. международната рейтингова агенция Moody's потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута Baa1 със стабилна перспектива. Рейтингът отрази следните ключови фактори: 1) Очакванията на Moody's, че енергийна криза в Европа няма да отслаби съществено икономическата и фискалната позиция на страната. 2) Подкрепата за кредитния профил на България, произтичаща от перспективата за приемане на еврото, въпреки риска от забавяне на приемането след 2024г. 3) Рисковете за ефективността и напредъка на правителството по ключови приоритети, произтичащи от продължителния вътрешнополитически застой в страната.

През май 2023 г. международната рейтингова агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB' с положителна перспектива. Според последната оценка на Fitch Ratings, рейтингът на България е подкрепен от силната външна и фискална позиция на страната в сравнение с държавите със същия рейтинг, надеждната политическа рамка от членството в ЕС и дългогодишното функциониране на режима на паричен съвет. От друга страна, ниският дял на инвестициите спрямо БВП и неблагоприятните демографски фактори тежат на потенциалния икономически растеж и на публичните финанси в дългосрочен период.

През май 2023 г. международната рейтингова агенция S&P Global Ratings също публикува доклад за икономическото състояние на страната. В него бе очертано, че стабилната перспектива пред рейтинга на България балансира очакванията за слаб икономически растеж и високата политическа несигурност, от една страна, и ниския правителствен дълг и лихвени разходи, от друга. Това прави публичните финанси по-малко чувствителни на бързо повишаващите се лихвени проценти в световен план.

През м. май 2023 г. международната рейтингова агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB' с положителна перспектива. Според последната оценка на Fitch Ratings, рейтингът на България е подкрепен от нейната силна външна и фискална позиция, спрямо държавите със същия рейтинг, т членството в ЕС и дългогодишното функциониране на режима на

паричен съвет. От друга страна, ниският дял на инвестициите спрямо БВП и неблагоприятните демографски фактори тежат на потенциалния икономически растеж и на публичните финанси в дългосрочен период. Положителната перспектива отразява плановете за членство в еврозоната, което може да доведе до по-нататъшни подобрения във външната позиция на страната.

С продължаване на политиката за поддържане на макроикономическа и фискална стабилност, както и с изготвянето и изпълнението на Националния план за въвеждане на еврото в България и на Националния план за възстановяване и устойчивост, може да се очаква в следващите години рейтинговите агенции, които оценяват страната, да предприемат положителни промени в оценката си за кредитния рейтинг на България.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЕФЕКТИВНОТО СЪБИРАНЕ НА ВСИЧКИ ДЪРЖАВНИ ПРИХОДИ

Политиката по приходите през отчетния период е насочена към подкрепа на икономическия растеж, подобряване на бизнес средата, борба с данъчните злоупотреби и повишаване на фискалната устойчивост в дългосрочен план. Запазени са ниските данъчни ставки за корпоративните данъци и тези за данъците върху доходите на физическите лица, като важна предпоставка за инвестиции, икономически растеж и заетост. В международен аспект, данъчната политика е насочена в подкрепа на функционирането на единния пазар на Европейския съюз, успешното осъществяване на цифровата трансформация на обществото и икономиката в Европа и на дейностите по справяне с климата и околната среда. Отчетените дейности в изпълнение на политиките в областта на приходите, са насочени основно към осигуряването на условия за тяхното ефективно събиране и постигане на заложените бюджетни цели.

Безпрецедентната ситуация, свързана с ограничаване на разпространението на заразата с COVID-19 в световен мащаб, наложи приемането през 2020 г. на спешни мерки в областта на данъчната политика в подкрепа на бизнеса и заетостта. Някои от тези мерки, като удължения срок за деклариране по ЗКПО и намалените ДДС ставки за доставка на определени стоки, станаха постоянни чрез промени в съответните данъчни закони.

Предвид създалата се ситуацията, свързана със скока на цените както на нефта, природния газ, електрическата енергия и горивата, така и на цените на основни хранителни продукти, породени от нарасналото търсене в европейски и световен мащаб, някои от въведените мерки в пакет от антикризисни мерки продължават своето действие и през настоящата година. Променлива величина остава ефектът от протичащите процеси във външноикономически план, включително от военния конфликт в Украйна.

През първата половина на 2023 г. продължи прилагането на следните данъчни мерки:

- Подпомагане на семействата отглеждащи своите деца в условията на усложнена икономическа обстановка, чрез запазване на увеличения размер на действащите данъчни облекчения за деца по чл. 22в от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) и за деца с увреждания по чл. 22г от ЗДДФЛ за придобитите през 2022 г. и през 2023 г. доходи. С направени законодателни изменения (§ 7 от ПЗР на ЗПР на ЗДБРБ за 2022 г., ЗБДОО за 2022 г. и ЗБНЗОК за 2022 г.– ДВ, бр. 104 от 2022 г.) е удължен срокът на ползване в увеличен размер на данъчните облекчения по чл. 22в и 22г от ЗДДФЛ (за деца и за деца с увреждания) и през 2023 година. Възможността за авансово ползване през текущата година се запазва. Изрично е регламентирано, че възстановените въз основа на тези данъчни облекчения суми не подлежат на принудително изпълнение. Дадена е и възможност данъчните облекчения да се ползват чрез подаване на годишна данъчна декларация за починало лице от страна на наследниците по закон или по завещание, както и

заветниците или техните законни представители, когато не са налице други възможности облекчението да бъде приложено.

- Прилагане като антиинфлационни мерки на: режим за възстановяване на платения акциз за електрическа енергия по реда на чл. 24ж от ЗАДС; нулеви акцизни ставки върху моторните горива – за втечен нефтен газ и природен газ; нулева акцизна ставка за произведената топлинна енергия за енергийните продукти, използвани за осъществяване на комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия; нулева акцизна ставка за електрическата енергия, при условие че произведената електроенергия е от слънчева, вятърна енергия, от енергията на вълните, приливите или с геотермален произход; от хидравличен произход, произведена в хидроелектрически инсталации; генерирана от биомаса или от продукти, произведени от биомаса; генерирана от метан, изпускан в изоставени въглищни мини и генерирана от горивните клетки. През първото полугодие на годината продължават да действат приетите промени в ЗДДС за прилагане на:
 - ставка на ДДС от 0 % за доставки на хляб и брашно с място на изпълнение на територията на страната, при внос и при облагаеми вътреобщностни придобивания (от 9.07.2022 г. до 31.12.2023 г.);
 - намалена ставка на ДДС от 9 % за доставки на природен газ и централно отопление с място на изпълнение на територията на страната, при внос и при облагаеми вътреобщностни придобивания (от 9.07.2022 г. до 01.07.2023 г.).
- Прилагане на намалена ставката за ДДС от 20 % на 9 % като данъчно облекчение с временен характер, на което срокът на прилагане е до 31.12.2023 година (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1 януари 2023 г.) за:
 - доставка на ресторантърски и кетъринг услуги, които се състоят в доставка на приготвена или неприготвена храна, включително състояща се в доставка на храна за къщи;
 - доставка на услуга за използване на спортни съоръжения;
 - доставка на обща туристическа услуга, както и екскурзиите, организирани от туристически оператори и туристически агенти със случаен автобусен превоз на пътници;
- Други доставки (книги, бебешки пелени, храни за бебета и малки деца) с намалена ставката за ДДС от 20 % на 9 % станаха постоянни чрез промени в Закона за данък върху добавената стойност (ДВ бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.);
- Въведена е временна солидарна вноска. В ПЗР на ЗКПО е приета разпоредба за реда и начина за прилагане на Глава III от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията. С разпоредба се регламентират правилата за временната солидарна вноска, която следва да се внася за генерираните свръхпечалби от дружествата и местата на стопанска дейност от Съюза, извършващи дейност в отраслите на суровия нефт, природния газ, въглищата и нефтопреработването. Временната солидарна вноска се внася за данъчните печалби за 2022 г. и за 2023 г., като данъчната печалба се определя по правилата регламентирани в ЗКПО (§ 9 от ПРЗ на ЗКПО в сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г.);
- Промяна в ЗДДС (ЗИД на ЗДДС, обн., ДВ, бр. 58 от 23.07.2022 г.) за повишаване на прага на оборот за целите на общата регистрация по закона от 50 000 на 100 000 лева. Решението за разрешаване на Република България да въведе дерогация от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност е прието от Съвета на ЕС на

14.11.2022 г. и е публикувано в Официален вестник на ЕС на 17.11.2022 г. (L 297/69), като прага от 100 000 лева за регистрацията по ЗДДС влиза в сила от 1 януари 2023 г.;

- Предвидени са разпоредби, които дават възможност за корекции при грешно данъчно третиране на доставка, установено с влязъл в сила ревизионен акт във връзка с необходимостта от усъвършенстване на правната уредба в съответствие с достиженията на правото на ЕС, като се гарантират принципите на правна сигурност и на неутралност на ДДС;
- За намаляване на административната тежест по отношение на данъчно задължените лица, които са обявени в ликвидация, са направени промени, свързани с редактиране на разпоредби във връзка с възникнали затруднения при практическото прилагане на ЗДДС по отношение на основанията за задължителна deregистрация при прекратяването на юридическо лице – с или без ликвидация (ЗИД на ЗДДС, обн., ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) Прекратяването на регистрацията по ЗДДС на тези лица вече се извършва служебно от органите по приходите;
- Направена е промяна в ЗДДФЛ (ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.), с която работодателите са задължени да предоставят информация за всички изплатени през годината доходи (облагаеми и необлагаеми), попадащи в обхвата на чл. 24 от ЗДДФЛ. Разширен е обхватът на необлагаемите доходи, за които се предоставя информация със справката по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ. Създадена е и възможност лицата да декларират всичките си доходи, които са освободени от облагане по силата на ЗДДФЛ, както и доходите, които са обложени с окончателен данък (дивиденди, доходи от доброволно осигуряване и застраховане и др. по реда на чл. 38 от ЗДДФЛ).

Основните промени в данъчното законодателство, в сила от началото на 2023 г., включват:

- Със ЗИД на ЗКПО (обн., ДВ, бр. 99 от 13.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) е въведена нова схема на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, с действие до 31 декември 2027 година. Данъчната преференция се предоставя с цел да насърчи икономическата активност за МСП, като ги стимулира да инвестират в материални и нематериални активи в предприятия, намиращи се в общини с безработица, по-висока от средната за страната, като се очаква така да се запазят или увеличат нивата на заетост в тези общини. С постановяването на положително решение на Европейската комисия относно съответствие с Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01 от 06.06.2023 г.) за прилагане на новата схема на данъчно облекчение, започва преотстъпването на корпоративен данък съгласно чл. 184 във връзка с чл. 189 от ЗКПО;
- В ЗАДС (ЗИД на [Закона за държавните резерви и военновременните запаси](#), обн., ДВ, бр. 54 от 23.06.2023 г.) е създаден Раздел Па „Лицензиране при особени случаи“, касаеща лицензирането на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“;
- Промени в ЗКПО относно условията, касаещи общите изисквания за преотстъпване на корпоративен данък по чл. 167 от ЗКПО. С това изменение се цели да се улесни прилагането на разпоредбите от данъчно задължените лица и да се намалят предпоставките за съдебни спорове;
- Въведена е възможност за деклариране на необлагаеми доходи и доходи, облагаеми с окончателен данък от местни физически лица в годишните декларации (ЗИД на ЗДДФЛ, обн., ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.). Предоставена е

възможност на местните физически лица да декларират в годишната данъчна декларация придобитите през годината доходи, които са освободени от облагане по силата на закона, придобитите доходи, облагаеми с окончателен данък, полученото имущество по наследство, завет и дарение, както и полученото имущество с възстановено право на собственост по реда на нормативен акт;

- Промените със ЗИД на ДОПК (обн., ДВ, бр. 100, от 16.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) са свързани с хармонизиране на действащото законодателство с разпоредбите на Директива (ЕС) 2021/514 на Съвета от 22 март 2021 година за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (Директива (ЕС) 2021/514) - сила от 1 януари 2023 година. С приетите промени се подобрява цялостната уредба на обмена на информация и административното сътрудничество и се разширява обхватът на автоматичния обмен на информация, като се включва и информацията, предоставяна от операторите на цифрови платформи за продавачи, извършващи дейност чрез тези платформи. Други промени в областта на административното сътрудничество включват създаването на възможност за присъствие на длъжностни лица на държава членка по време на административно производство в друга държава членка, както и прецизиране на действащата разпоредба относно паралелните проверки, като е предвиден 60-дневен срок за отговор на запитания орган при отправено предложение за извършване на паралелна проверка. Създадени са правила относно извършването на съвместни ревизии и проверки между две или повече държави членки. Разпоредбите на чл. 143г и създадения нов чл. 143л „Съвместни ревизии и проверки“ влизат в сила от 1 януари 2024 г.;
- В съответствие с решенията на Съда на Европейския съюз са направени промени в ЗДДС за намаляване на данъчната основа на доставката при пълно или частично неплащане, което може да стане несъбираемо, с оглед на предвидената възможност в разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (Директивата за ДДС). Промяната в ЗДДС е въведена със ЗИД на закона, обн., ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.;
- С цел да се разреши проблемът с измамите с ДДС при електронната търговия чрез засилване на сътрудничеството между данъчните органи и доставчиците на платежни услуги, както и във връзка с въведените с разпоредбите на Директива (ЕС) 2020/284 на Съвета от 18 февруари 2020 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на въвеждането на определени изисквания за доставчиците на платежни услуги (Директива (ЕС) 2020/284 изисквания за доставчиците на платежни услуги), са направени съответните изменения в ЗДДС в сила от началото на годината. (ЗИД на ЗДДС, обн., ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.);
- Въведена е нова разпоредба в чл. 46, ал. 1 от ЗДДС във връзка с разширяването кръга на освободените доставки с добавяне на дейността по управление на алтернативни инвестиционни фондове, третира управлението на алтернативни инвестиционни фондове, определени като специални инвестиционни фондове в съответствие с критериите, установени от правото на ЕС, като освободена доставка (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.);
- Приети са изменения в ЗАДС (ЗИД на ДОПК, обн., ДВ, бр. 100 от 16.12.2022 г., в сила от 1.03.2023 г.), свързани с въвеждане на 4 годишен акцизен календар за плавно и поетапно увеличаване на акцизните ставки на тютюневите изделия и въвеждане на акцизно облагане на течностите за електронни цигари. Дадена е дефиниция за „течност за електронна цигара, съдържаща никотин“ като същата става част от тютюневите изделия (нов чл. 126 от ЗАДС). Промяната е в сила от 1 март 2023 г. -

т.2 на § 31 от ПЗР на ЗИД на ДОПК за изменение на ЗАДС (изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 1.03.2023 г.).

- Част от измененията в ЗАДС (ЗИД на ЗАДС, обн. ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) са свързани с прецизиране на нормативната уредба и намаляване на административната тежест, както и създаване на облекчени условия за икономическите оператори, включително премахване на потенциални пречки пред данъчно задължените лица при прилагането на новите режими в ЗАДС, които влизат в сила от 13 февруари 2023 г.;
- Променен е срока за предоставянето на обезпечение при търговия с течни горива. С изменението се дава възможност на лицата да отчитат своевременно промяната на цената на горивата на вътрешният пазар, повлияна от: борсовите котировки на световните борси; пазарните промени в ценовите условия на производители и вносители, водещи до преразпределение на обемите крайни клиенти, последици от аварии и природни бедствия, водещи до временно преразпределяне на клиентите на даден производител/вносител и др.;
- Отпада задължението по ЗАДС за регистрация на лицата, които потребяват собствена електрическа енергия, произведена от енергия от възобновяеми източници за свои собствени нужди от централа с обща инсталирана общност до 1 MW. Промяната е в изпълнение на поет ангажимент в Плана за възстановяване и устойчивост на Република България в реформа С4.R6 „Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници“.

През първото полугодие на 2023 г. в законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г. като мотиви към него (РМС №348 от 5 май 2023 г.), са предложени следните промени в данъчното законодателство:

- надграждане и усъвършенстване на фискалния контрол чрез въвеждане на задължително предварително деклариране на данни за превозите на стоки на територията на Република България;
- изплащането на трудови възнаграждения по смисъла на Кодекса на труда, изплащани от работодатели със 100 или повече наети лица, с изключение на лицата, с които е сключен трудов договор за краткотрайна сезонна селскостопанска работа да се промени в Кодекса на труда – предвидено е, когато се изплаща трудово възнаграждение от работодател по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за ограничаване на плащанията в брой, изплащането му да се извършва само чрез превод или внасяне по платежна сметка в посочена от работника или служителя банка в страната;;
- *намаляване на срока за прилагане на освобождаване от акциз на втечнен нефтен газ и природен газ, предназначени за потребление като моторно гориво, както и на електрическа енергия, от 31.06.2025 г. на 31.07.2023 година;*
- *въвеждане на национален допълнителен данък (domestic top-up tax) в областта на корпоративното облагане в съответствие с Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета за от 14 декември 2022 година за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза. С разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523 се въвежда рамка за глобалното минимално равнище от 15 на сто на данъчно облагане на ниво ЕС на многонационална група предприятия. Всички дружества, които са част от многонационални или национални групи предприятия с годишни приходи в консолидираните финансови отчети на крайното образуване майка на групата през поне две от четирите данъчни*

години, непосредствено предшестващи текущата данъчна година, от най-малко 750 млн. евро, които се намират в държава-членка на ЕС, в която се облагат с ниска данъчна ставка, т.е. по-ниска от 15 на сто, каквато е и България, ще подлежат на облагане с този допълнителен данък. Допълнителният данък за тези дружества ще се дължи от крайното предприятие майка или някое от междинните предприятия майки на групата и ще се събира от държавата членка, в която е разположено;

- включване на течностите за електронни цигари, несъдържащи никотин, и заместителите на тютюна, съдържащи никотин, в обхвата на акцизните стоки, заедно с предложен график за увеличаване на акцизните ставки за тези продукти;
- предложено е *увеличение на общата годишна квота за предоставяне на ваучери за храна* по чл. 209, ал. 7 от Закона за корпоративното подоходно облагане от 1 млрд. лв. на 1,4 млрд. лв. за 2023 година. Предвижда се от 1 юли 2024 г. да се премине изцяло към ваучери за храна на електронен носител.

Повишаването на събираемостта на приходите за постигане на заложените бюджетни резултати е приоритетна цел на данъчната политика. За изпълнение на приоритетните цели на данъчната политика се извършват нормативни промени и действия на приходните администрации в областта на събирането и контрола. Повечето от мерките за подобряване събираемостта на приходите в областта на данъчната политика са постоянни и са включени в стратегическите и оперативните документи на съответните звена, които всяка от отговорните институции разработва и прилага и продължават да се изпълняват през 2023 година. Основни инструменти за минимизиране загубите от непостъпили данъчни приходи в бюджета са осъществяващото се взаимодействие на институциите и обмена на информация в национален и в международен мащаб, както и намаляването на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите. Заложените цели са в три основни направления: насърчаване на доброволното спазване на законодателството; оптимизиране на контролната дейност на приходните администрации; намаляване на административната тежест, чрез непрекъснато развиване и усъвършенстване на електронните услуги.

През отчетния период продължи изпълнението на доказалите ефективността си за повишаване на приходите от данъци постоянни мерки в областта на данъчната политика. Механизмът за обратно начисляване на ДДС при доставки на стоки и услуги, посочени в приложение № 2 към глава деветнадесета „а“ от ЗДДС е ефективен инструмент за противодействие и борба с данъчните измами с ДДС за определени категории стоки. След въвеждането на механизма се наблюдава значителен спад на нивото на данъчните измами с ДДС при доставките на зърнени и технически култури, ограничаване на нелоялната конкуренция в отрасъла и предоставяне на значителен допълнителен финансов ресурс на търговците и преработвателите в бранша. В тази връзка е удължен срокът за прилагане на механизма за обратно начисляване при доставки на зърнени и технически култури и при доставки по прехвърляне на квоти за емисии на парникови газове от 30.06.2022 г. до 31.12.2026 година.

Продължава ефективното прилагане на механизма на фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск (СВФР) на територията на Република България. Действието на мярката е свързано със защита на фискалната позиция, предотвратяване неплащането на данъчни задължения, ограничаване на нелоялната конкуренция и закрила на българските производители на стоки с висок фискален риск. Мярката непрекъснато се подобрява чрез разширяване на обхвата на СВФР, откриване на нови фискални пунктове, задължително обезпечение за доставки на стоки от рискови лица.

Подобряването на ефективността на контрола върху акцизните стоки е една от приоритетните задачи, свързани с намаляване на дела на сенчестата икономика и укриването на данъци. В тази връзка се прилагат засилени мерки на данъчната политика за осветляване на бизнеса с горива и ангажиране на различни компетентни органи за осъществяване на цялостен контрол. Механизмът, насочен към предотвратяване на възможностите за злоупотреби и данъчни измами с ДДС при търговията с течни горива, включва мерки, свързани с осъществяване на цялостен контрол върху процеса, свързан с доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител и обмен на данни между информационните системи на двете приходни агенции.

През периода продължи да се насърчава доброволното спазване на законодателството, чрез реализиране на мерки, насочени към повишаване качеството на обслужване, стимулиране на доброволното изпълнение, подобряване на данъчно-осигурителната култура на клиентите и намаляване на разходите както на клиентите, така и на администрацията.

Повишени са контролът и събираемостта на текущи и просрочени задължения, чрез прилагане на механизма, при който плащанията по договори от разпоредители с бюджет над определен размер да бъдат извършвани само след потвърждение от приходните администрации, че получателите нямат публични задължения. Мярката се усъвършенства, като се предостави възможност на приходните агенции на по-ранен етап – още след сключване на договора – да налагат обезпечителни мерки, които да гарантират събирането на публичните задължения на лицата–изпълнители по договори/получатели на плащания (РМС № 788/2014, РМС № 593/2016 г., РМС № 592 от 2018 г. и РМС № 681 от 2020 г.).

В съответствие с целите на приетата с Решение на Министерския съвет №789 от 20.12.2017 г. Пътна карта за действията на Република България по присъединяването към ОИСР и изготвения в близка координация с ОИСР План за действие през 2019-2020 г., в областта на фискалните въпроси България предприе действия за присъединяване към Глобалната статистическа база данни за приходите (Global Revenue Statistics Database) на организацията (РМС № 803 от 27.12.2019 г.). От 2020 г. България предоставя годишна информация за данъчните приходи като в онлайн базата на ОИСР вече са налични данни за периода 1995 - 2021 година. Базата данни е ценен инструмент за вземането на решения в областта на данъчната политика, давайки възможност за обмен на съпоставима статистическа информация за данъчните приходи и сравнения с над 100 държави от целия свят.

В тази област на политика, министерството дефинира осем ключови индикатори, измерващ статуса/напредъка по отношение изпълнението на стратегическите цели и постигането на очакваните ползи/ефекти за обществото, свързани с ефективното събиране на всички държавни приходи.

В тази област на политика, министерството дефинира осем ключови индикатори, измерващ статуса/напредъка по отношение изпълнението на стратегическите цели и постигането на очакваните ползи/ефекти за обществото, свързани с ефективното събиране на всички държавни приходи.

Целите на политиката в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи, Министерството на финансите реализира с изпълнението на бюджетна програма “Администриране на държавните приходи”.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ОБЩЕСТВОТО И ИКОНОМИКАТА ОТ ФИНАНСОВИ ИЗМАМИ, КОНТРАБАНДА НА СТОКИ, ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ И ФИНАНСИРАНЕ НА ТЕРОРИЗМА

През разглеждания период една от основните цели на администрацията на Министерството на финансите бе да подпомага министъра на финансите при формирането и осъществяването на държавната политика в областта на финансовите пазари и финансовите услуги чрез изграждане на прозрачни и сигурни финансови пазари и повишаване качеството на финансовите услуги.

Приоритетите на администрацията на министерството през полугодieto на 2023 г. бяха насочени към интегрирането на финансовата система на страната във финансовата система на ЕС чрез прилагане на европейските политики и практики в областта на финансовите пазари и финансовите услуги при максимална защита на националните интереси и гарантиране на финансовата стабилност.

За реализиране целите на тази политика Министерството на финансите си взаимодействаше с всички национални и международни структури и организации, имащи отношение към финансовата система и гарантирането на финансовата ѝ стабилност, в т.ч. финансовите услуги и движението на капитали.

Митническият съюз е основен стълб за вътрешния пазар на Европейския съюз (ЕС) и гарант за:

- ▶ сигурността и безопасността на икономическите оператори, гражданите и околната среда в рамките на Съюза;
- ▶ защитата на законосъобразните икономически дейности и конкурентоспособността чрез предотвратяване на нелоялни и незаконни търговски практики;
- ▶ защитата на финансовите интереси на Съюза, вкл. и на Република България.

Стратегическите цели са:

- ▶ защитата на ЕС;
- ▶ подкрепата на конкурентоспособността.

В отговор на предизвикателствата на непрекъснато променящите се условия при осъществяването на контрола за защита на финансовите, социалните и икономическите интереси на ЕС, без да се създават ненужни пречки пред легалния бизнес, българската митническа администрация, продължава да работи за постигането на общите стратегически цели на Митническият съюз.

За изпълнението на тези стратегически цели в тясно сътрудничество с митнически администрации на другите държави членки, с правоприлагащи органи и с икономическите оператори за периода 2021-2023 г. Агенция „Митници” си е поставила следните приоритетни цели:

- Защита на обществото и финансовите интереси на Република България и на ЕС
- ▶ повишаване събираемостта на приходите (вземанията при внос на стоки и от акциз при сделки в страната);
- ▶ прилагане на ефективни мерки срещу движението на стоки, подлежащи на ограничения и забрани;
- ▶ повишаване ефективността на оценката на риска за целите на борбата срещу терористичната и престъпната дейност, включително срещу трафика на

наркотици, оръжие и прекурсори, както и стоки, нарушаващи права върху интелектуалната собственост;

- ▶ предотвратяване, разкриване, разследване и противодействие на измамите и нарушенията на митническото законодателство;
- ▶ прилагане на модерни методи по оценка и анализ на риска, с оглед ефективно противодействие на нарушенията с акцизни стоки;
- ▶ разширяване и модернизация на техническото оборудване за детекция и изследване при проверка на стоки и товари.
- Подпомагане на конкурентоспособността на националните и европейските икономически оператори
 - ▶ модернизация на средата и усъвършенстване работните методи чрез прилагане на подходи, с цел повишаване на степента на хармонизация;
 - ▶ усъвършенстване на митническите комуникационни и информационни системи за продължаване на процеса по изграждане на електронни митници и предоставяне на широк набор от електронни услуги;
 - ▶ оптимизиране на националните процедури по администриране и контрол на дейностите с акцизни стоки в съответствие с добрите практики по прилагане на законодателството на ЕС, вкл. и развитие на Българската акцизна централизирана информационна система;
 - ▶ усъвършенстване на модул „Пътни такси и разрешителен режим”, като основна база данни за извършване на проверки въз основа на анализ на риска;
 - ▶ участие в разработването на нови международни стандарти на ЕС в осъществяването на митническата дейност.
- Улесняване на законната търговия
 - ▶ подобряване на системите за контрол, с цел улесняване движението на стоките и намаляване на административната тежест;
 - ▶ създаване на улеснения за икономическите оператори;
 - ▶ стремеж към прозрачност на администрацията и превенция на корупционни практики;
 - ▶ актуализиране на националните нормативни актове, с цел облекчаване и улесняване на законната търговия.
- Контрол и управление на веригите на доставка, използвани за международното движение на стоки
 - ▶ точно и последователно прилагане на съюзното и националното законодателство при контрола и движението на стоките, включително ефективно прилагане на законовата база по разрешителния режим за товарния трафик;
 - ▶ противодействие на митническите, валутни и акцизни нарушения с умело управление на риска, за ефективно определяне на приоритетите и разпределение на ресурсите;
 - ▶ по-пълно интегриране на дейността по пътните такси и разрешителния режим в митническия контрол;
 - ▶ засилване на контрола чрез наблюдаване на Интернет пространството, с цел установяване на данни за нарушения и престъпления от компетентност на митническите органи и предприемане на мерки за тяхното предотвратяване;

- ▶ засилване на ефективния и систематичен обмен на информация за риска в митническата дейност;
- ▶ обмен на информация с икономическите оператори, с цел упражняване на мониторинг и контрол на търговската верига „от край до край“;
- ▶ повишаване ефективността при анализа на оперативната информация, получавана от международните системи за обмен на данни.
- Поддържане, развитие и засилване на сътрудничеството с митническите органи на другите държави членки, с правоприлагащите органи, икономическите оператори и други държавни органи
- ▶ сътрудничество с митническите администрации на другите държави членки на ЕС и извършване на координирани действия за защитата на финансовите интереси на Съюза, вкл. сътрудничество с компетентните органи в областта на акцизите;
- ▶ международно сътрудничество с трети страни в митническата област;
- ▶ сътрудничество с други правоприлагащи органи;
- ▶ подобряване на механизмите за сътрудничество с икономическите оператори, търговския сектор и неправителствените организации.
- Предоставяне на обучение в съответствие със стандартите на ЕС, определени в Стратегическата рамка на компетентностите в митническата професия
- ▶ прилагане на Общия подход на ЕС за обучение;
- ▶ използване на електронни модули за обучение.

В рамките на тази област на политика стратегическата цел за поддържане на интегритета на финансовата система министерството преследва с изпълнението на бюджетна програма “Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС” и бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)”.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ДЪЛГА

През полугодieto на 2023 г. управлението на държавния дълг се извършва в условията на неприет ЗДБРБ за 2023 г. и съгласно разпоредбите на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. В съответствие с чл. 4 от него и съобразно чл. 87, ал. 2 от ЗПФ, Министерският съвет може да поема държавен дълг единствено за рефинансиране на дълга в обращение до размера на годишните погашения по държавния дълг, поет до началото на 2023 г. (3,0 млрд. лв.). В този смисъл дълговото финансиране през периода има за цел осигуряване на необходимите средства за рефинансиране на дълга в обращение.

Номиналният размер на държавния дълг към края на полугодieto на 2023 г. възлиза на 36 696,7 млн. лв., от който 10 965,4 млн. лв. вътрешен и 25 731,3 млн. лв. външен. Увеличението на дълга от 571,0 млн. лв., в сравнение с нивото, регистрирано към края на предходната година (36 125,7 млн. лв.) е вследствие на извършените през периода дългови операции, в т.ч. емитиране на ДЦК на международните капиталови пазари (МКП) и падеж на еврооблигации от 2016 г.

Съотношението държавен дълг/БВП² възлиза на 19,9³ % (при 21,8 % към края на 2022 г.), в т.ч. вътрешен държавен дълг/БВП – 5,9 % и външен държавен дълг/БВП – 13,9 %.

В *структурата на дълга* относителният дял на вътрешния дълг намалява от 30,4 % към 31.12.2022 г. до 29,9 % към 30.06.2023 г., за сметка на увеличението на дела на външния дълг от 69,6 % на 70,1 % в резултат от извършените операции по поемане на външен държавен дълг и извършените погашения по него.

В *лихвената структура* на държавния дълг към 30.06.2023 г. се запазва тенденцията за доминиращ дял на дълга с фиксирани лихвени проценти - 99,3 % към 0,7 % за този с плаващи лихви, при 99,2 % към 0,8 % в края на 2022 г. Увеличението на частта на дълга с фиксирани лихвени купони в края на отчетния период е в резултат на поемането на нов дълг с фиксирана лихва в по-голям обем от падежиралия такъв, както и на погашения по дълг с плаващи лихвени проценти.

По отношение на *валутната структура* на дълга се отчита увеличение на дела на дълга в евро от 70,8 % през 2022 г. до 71,2 % към 30.06.2023 г. за сметка на намалението на дела на дълга в лева от 29,1 % до 28,6 % и на този в други валути от 0,2 % до 0,1 %, поради поемането на дълг деноминиран в евро чрез еврооблигации на МКП, преобладаващо погасяване на дълг в лева и на дълг деноминиран в други валути.

В *структурата на държавния дълг по видове инструменти*, частта на ДЦК нараства от 85,2 % в края на 2022 г. до 85,8 % към 30.06.2023 г. (от които 55,9 % - облигации, емитирани на МКП и 29,9 % - ДЦК, емитирани на вътрешния пазар), а делът на държавните заеми от 14,8 % в края на 2022 г. намалява до 14,2 % (от които дълг към ЕИБ – 5,8 %, към ЕК - 5,2 %, към други кредитори – 2,5 % и дълг към МБВР (Световна банка) – 0,7 %).

Във *вътрешната структура на държавните заеми по видове кредитори*, към края на полугодieto на 2023 г. се отчита нарастване на относителния дял на дълга към ЕС (в т.ч. ЕК и ЕИБ) от 76,7 % през 2022 г. до 77,3 % и на този към други кредитори (в т.ч. БРСЕ, KfW, ЯАМС и др.) от 17,6 % през 2022 г. до 17,8 %, за сметка на намалението на този към МБВР (Световна банка) от 5,7 % на 5,0 % .

Извършените плащания по държавния дълг през първото полугодие на 2023 г. са в общ размер от 2 643,1 млн. лв., от които 58,5 млн. лв. - по вътрешния дълг (само лихви) и по външния държавен дълг – 2 584,6 млн. лв. (в т.ч. лихви и отстъпки – 268,3 млн. лв. и погашения – 2 316,3 млн. лв.).

Общо извършените погашения по държавния дълг към 30.06.2023 г. са в размер на 2 316,3 млн. лв. На 21.03.2023 г. МФ погаси главница от 1 123,3 млн. евро (2 197,0 млн. лв.) по седемгодишните еврооблигации на Република България, които са част от емитираните през март 2016 г. на международните капиталови пазари два транша облигации по Средносрочната програма за емитиране на дълг на международните капиталови пазари (GMTN). Погашенията към международни финансови институции са в размер на 61,9 млн. лв., от които 29,8 млн. лв. към Международната банка за възстановяване и развитие и 32,1 млн. лв. към Европейска инвестиционна банка. По държавните инвестиционни заеми, управлявани от министерства и ведомства са извършени погашения в размер на 52,8 млн. лв., а по заемите с краен бенефициент търговско дружество са погасени 4,6 млн. лв. През първото полугодие на 2023 г. няма извършени погашения по вътрешния държавен дълг.

Лихвените плащания по държавния дълг към края на юни възлизат на 326,8⁴ млн. лв. (в т.ч. от централен бюджет са изплатени 316,6 млн. лв. и от бюджетите на министерствата

² Данни на НСИ за БВП за 2022 г. – 165 383,6 млн. лв. и на МФ за БВП за 2023 г. – 184 485,9 млн. лв.

³ Поради закръгляния, сумата не се изчерпва от съставните ѝ числа.

⁴ Поради закръгляния, сумата не се изчерпва от съставните ѝ числа.

и ведомствата, вкл. от крайните бенефициенти - търговски дружества – 10,1 млн. лв.).

През разглеждания период показателят лихвени разходи за обслужване на дълга/БВП намалява до 0,2 % в сравнение с нивото от края на 2022 г. (0,3 %).

В резултат на извършените погашения по държавногарантираните заеми и получените средства по тях, размерът на държавногарантирания дълг към края на полугодieto на 2022 г. намалява до 1 584,1 млн. лв. (при 1 687,1 млн. лв. към края на 2022 г.), от който вътрешни държавни гаранции – 59,3 млн. лв. и външни държавни гаранции – 1 524,8 млн. лв.

В *лихвената му структура* към 30.06.2023 г. държавногарантираният дълг с фиксирани лихви намалява до 93,9 % (при 99,0 % към края на 2022 г.), а този с плаващи лихви съответно нараства до 6,1 % (при 1,0 % към края на 2022 г.), основно поради усвояването на заемни средства при плаващи лихвени проценти.

Промяната във *валутната структура* на държавногарантирания дълг към края на полугодieto на 2023 г. е обусловена от извършените операции по гарантираните заеми и се изразява в увеличение на доминиращия дял на дълга в евро от 90,7 % към края на 2022 г. до 91,3 % за сметка на намалението на дълга в други валути до 5,0 % (при 5,6 % към края на 2022 г.) и запазване на дела на дълга в лева от 3,7 %.

Съгласно публикуваните от Евростат данни през април 2023 г., стойността на съотношението консолидиран дълг на сектор „Държавно управление“/БВП към края на 2022 г. е 22,9 %, което нарежда Република България на второ място сред държавите-членки на ЕС с най-ниска задлъжнялост. Отчетените ниски нива са не само далеч под горния праг на Маастрихтския критерий за конвергенция от 60 %, но и значително под средните нива за страните в еврозоната и в европейския съюз, които са съответно 91,6 % и 84,0 %.

Постигането на стратегическата цел на тази политика министерството преследва с изпълнението на Бюджетна програма „Управление на ликвидността“.

IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ

Бюджетна програма „Бюджет и финансово управление“

Изпълнение на целите на програмата

Програмата се изпълнява в подкрепа на целта за постигане на устойчив икономически растеж и запазване на макроикономическата стабилност, както и за повишаване качеството на публичните финанси.

Въпреки усложнената икономическа и хуманитарна ситуация в глобален мащаб, както и непредсказуемостта пред развитието на международните цени на основни продукти и ресурси, повишената икономическа несигурност и външни рискове за страната, поради конфликта в Украйна, през този период изпълняваните дейности и мерки бяха насочени към провеждане на фискална политика, съобразена с правилата и ограниченията, заложи в националното законодателство съгласно Закона за публичните финанси и произтичащи от изискванията на Европейския съюз в рамките на Пакта за стабилност и растеж (ПСР). Активираната от Европейската комисия обща клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, която позволява на държавите членки да предприемат мерки за справяне с икономическите последици от разпространението на вируса и

войната в Украйна, като временно се отклонят от средносрочната си бюджетна цел, ще продължи своето действие и през 2023 г.⁵

За реализиране на заложените в бюджетната програма цели Министерството на финансите си взаимодейства със съответните национални и международни структури и организации.

С дейности по предоставяните продукти/услуги, чиито резултати са представени по-долу, през отчетния период бяха ангажирани експерти от следните дирекции от специализираната администрация на министерството: „Бюджет“, „Държавни разходи“, „Финанси на общините“, „Държавни помощи и реален сектор“, „Европейски въпроси и икономически анализи“, „Централизирано възлагане и обществени поръчки“, „Международни финансови институции“, „Държавен дълг“, „Държавно съкровище“, „Национален фонд“.

Постигнати резултати по предоставяните по програмата продукти/услуги

❖ Разработване на икономическа и бюджетна политика

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

Подготовката на Бюджет 2023 беше повлияна от политическия цикъл, свързан с провеждането на предсрочни парламентарни избори в края на 2022 г., като разглеждането и одобряването на законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за 2023-2025 г. не се реализираха в рамките на предвидените срокове. В тази връзка в рамките на първия етап на бюджетната процедура за 2024 г. беше осъществена подготовката на Бюджет 2023, чиито параметри и допускания са база за разработването на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г.

- [Решение № 70 на Министерския съвет от 27 януари 2023 г. за бюджетната процедура за 2024 г.](#), с което правителството определи етапите, сроковете, разпределението на отговорностите и изискванията за съставянето на СБП за периода 2024-2026 г. и на проекта на държавния бюджет на Република България за 2024 г. Процедурата за 2024 г. е съобразена със сроковете по прилагането на механизмите и мерките, заложи в основните етапи на Европейския семестър за координация на икономическите политики през 2023 г.
- [Решение № 331 на Министерския съвет от 28 април 2023 г. за одобряване на проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и на Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г. като мотиви към него](#) (впоследствие отменено) - този проект на бюджет за 2023 г. беше разработен от Министерството на финансите като предложение на служебното правителство с отразяване на фискалните ефекти от влезли в сила нормативни актове, предопределящи приходите и разходите, като целогодишният ефект за 2023 г. предполагаше значително влошаване на бюджетното салдо, което по консолидираната фискална програма достигаше -6,4 % от БВП, а на сектор „Държавно управление“ -6,1 % от БВП. С цел дефицитът да бъде в рамките на фискалните ограничения по националното и европейското законодателство, служебното правителство подготви приходни и разходни мерки със съответните ефекти и предложения за законодателни промени за постигане на бюджетно салдо с дефицит до 3%, в рамките на критериите на Пакта за стабилност и растеж. Редовното правителство впоследствие отмени РМС № 331 от 28 април 2023 г. и оттегли проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г.

⁵ [2022_european_semester_spring_package_communication_en.pdf \(europa.eu\)](#)

- [Решение № 348 на Министерския съвет от 5 май 2023 г. за одобряване на Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г.](#)

Неприемането на Бюджет 2023 в рамките на обичайния срок се отрази и върху сроковете, параметрите и допусканията за разработването на СБП за периода 2024-2026 г., като нейната подготовка съвпадна с изготвянето на проектите на ЗДБРБ за 2023 г. и на АСБП за периода 2023-2025 г.

Министерството на финансите разработи проект на средносрочна бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г. в рамките на първия етап на бюджетната процедура за 2024 г. и в условията на икономическа и политическа несигурност и външни рискове за страната. Бюджетната прогноза за периода 2024-2026 г. беше разработена на база изготвения законопроект за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2023 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г. като мотиви към него, одобрени от служебното правителство с Решение № 331 от 28 април 2023 година.

- До разработването на АСБП за периода 2023-2025 г., респективно на Бюджет 2023, в съответствие с одобреното от правителството с Решение № 399 от 29 май 2023 г. предложение, Народното събрание на 8 юни 2023 г. взе решение за определяне на допълнителен срок за събиране на приходи, за извършване на разходи и за предоставяне на трансфери до края на м. юли 2023 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 9.06.2023 г.).
- Решение № 402 на Министерския съвет от 30 май 2023 г. за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. (приет от Народното събрание на 20.06.2023 г. и обн., ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г.)

След проведените през месец април 2023 г. парламентарни избори и съставяне на редовно правителство през м. юни, Министерството на финансите разработи нов проект на бюджет за 2023 г. с който се изпълняват заложените в програмата цели на фискалната политика за дефицит до 3 на сто от БВП в съответствие с Маастрихтските критерии и е ключов параметър за влизане в Еврозоната. Другите цели в бюджета са да не се увеличават данъците, да не се ограничават социалните плащания и да се осигури предвиденото увеличение на пенсиите през тази година.

Запазена бе пролетната макроикономическа прогноза на Министерството на финансите, разработена по времето на служебния кабинет, с цел проектобюджетът сравнително бързо да влезе в парламента и да бъде приет до края на м. юли.

- [Решение № 459 на Министерския съвет от 5 юли 2023 г. за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и материалите към него](#) - параметрите на Бюджет 2023 са в рамките на Маастрихтските критерии, с което правителството изпълни един от основните си приоритети - да осигури на държавата редовен бюджет за 2023 г. с дефицит до 3 на сто от БВП, при допускания да не се увеличават данъците, да не се ограничават социалните плащания и да се осигури предвиденото увеличение на пенсиите през годината.
- Изготвени и публикувани брошури и инфографики с цел прозрачност и достъпност на бюджетните документи.

В срок беше изготвена, съгласувана в рамките на Съвета по европейските въпроси и изпратена на Генералния секретариат на Съвета на ЕС Годишната декларация за

разходите за участие в заседанията на подготвителните органи на Съвета на ЕС за 2022 година.

Бяха дадени становища по прилагането на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина на основание § 7 от нея, както и разрешения за изплащане на квартирни по фактически размер на основание чл. 37, ал. 5 от наредбата. Беше изготвен пакет от документи и проведени процедури и дейности по проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. С ПМС № 45 от 22.03.2023 г. е прието изменението, с което са определени нови размери на дневните и квартирните пари, които работниците и служителите имат право да получат при командироване в чужбина.

Извършени са анализи и оценки за целите на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза 2023-2025 г. и средносрочната бюджетна прогноза 2024-2026 г. в областта на разходните и приходните политики и фискалните рискове пред бюджетната политика в средносрочен план, както и са изготвени прогнози за сектор „Държавно управление“ по основни бюджетни показатели.

Засилва се методологическата основа на прогнозирането и планирането на бюджетните показатели за сектора, а именно:

- Изготвени са прогнози за сектор „Държавно управление“ и подсекторите му в съответствие с изискванията на методологията на Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз 2010 (ЕСС 2010) за целите на Конвергентната програма 2023-2026 г., СБП 2024-2026 и пролетната прогноза на ЕК. Изготвени са оценки на разходите по функции съгласно класификацията на функциите на сектор „Държавно управление“ (КОФОГ);
- Изготвена бе и обобщена оценка на ефекта от дискреционните приходни и разходни мерки на правителството върху бюджета във връзка с настъпили и планирани изменения в нормативната уредба;
- Изготвени са редица кратки материали, презентации, проекти на изказвания и систематични разработки за състоянието и развитието на фискалната политика в условията на продължаващият конфликт между Русия и Украйна, за целите на проведени мисии с международните рейтингови агенции, финансови и европейски институции. Извършени са и анализи и оценки за целите на Конвергентната програма 2023-2026 г.

През отчетния период Министерството на финансите изготви проект на отчет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г. и проект на доклад към него, годишен отчет за състоянието на държавния дълг за 2022 г. съгласно чл. 15 от Закона за държавния дълг (ЗДД), както и годишен доклад и отчет за дейността на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДФГУДПС) за 2022. В съответствие с разпоредбите на чл. 135 от Закона за публичните финанси в указаните срокове бяха изготвени и внесени за разглеждане в МС Информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП за четвърто тримесечие на 2022 г., Информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП за първото тримесечие на 2023 г. Изготвените материали увеличават информираността на ръководните институции и обществото като цяло за текущото изпълнение на бюджета.

Конвергентната програма на Република България (2023-2026 г.), изготвена и приета от Министерския съвет (РМС № 349 от 05.05.2023 г.) очертава основните политики, насочени към осигуряване на подкрепа на бизнеса и гражданите за преодоляване на последствията от войната в Украйна, стимулиране на икономическата активност в

страната и в същото време запазване на макроикономическата и фискалната устойчивост в средносрочен план с цел създаване на условия за икономически растеж. Програмата се изготвя ежегодно и се изпраща на ЕК до края на април въз основа на правилата на Пакта за стабилност и растеж (ПСР) – нормативната рамка за координация на националните фискални политики на държавите-членки на Европейския съюз. Конвергентната програма за 2023-2026 г. се изготвя съгласно Правилника за прилагане (Code of Conduct), съдържащ указания за прилагането на ПСР и насоки за формата и съдържанието на Програмите за стабилност и Конвергентните програми.

През отчетния период бе изготвена и приета от Министерския съвет (РМС № 344 от 04.05.2023 г.) актуализация за 2023 г. на Националната програма за реформи. След одобряването на Специфичните за страната препоръки за 2023 г. от Съвета ще бъдат изготвени нови и актуализирани мерки в отговор на препоръките. През отчетния период Министерството на финансите активно съдейства за изпълнение на мерки от Плана за възстановяване и устойчивост на страната, в областите на политиката, произтичащи от последващите ангажименти на страната след присъединяването към Валутно-курсския механизъм II. В рамките на разглеждания период бяха разработени няколко макроикономически прогнози за средносрочната бюджетна прогноза (СБП) за периода 2022-2024 г. и Конвергентната програма на България 2023-2023 г. и актуализацията на Националната програма за реформи за 2023 г. съгласно установените срокове. Беше изготвена и макроикономическа прогноза, която залегна в ЗИД на ЗДБРБ за 2022 г. Изготвени бяха анализи и оценки за текущото и очакваното икономическо развитие. За нуждите на Конвергентната програма и средносрочната бюджетна прогноза бяха разработени алтернативни сценарии за развитие на българската икономика, както и оценки за цикличната позиция на икономиката, структурното бюджетно салдо, растежа на бюджетните разходи спрямо референтното ниво на потенциалния БВП и дългосрочната устойчивост на публичните финанси.

България взе активно участие в изготвянето на заключенията на Съвета по бюджетните насоки за 2024 г., одобрени от Съвета ЕКОФИН на 14 март 2023 г., изхождайки от факта, че бюджета на ЕС за 2024 г. ще има ключова роля за постигането на дългосрочните цели и политическите приоритети на Съюза и за тази цел е необходим реалистичен бюджет, съответстващ на действителните потребности и осигуряващ разумно бюджетиране и достатъчни маржове под таваните на МФР за справяне с възникването на непредвидени обстоятелства. На същото заседание на Съвета ЕКОФИН бе одобрена и Препоръка на Съвета за освобождаване от отговорност на Европейската комисия по изпълнението на бюджета на ЕС за финансовата 2021 г. На 7 юни 2023 г. Европейската комисия представи проекта на бюджет на ЕС за 2024 г., който бе разгледан и обсъден в рамките на Бюджетния комитет към Съвета на ЕС през месеците юни и юли 2023 г. с оглед подготовка на позиция на Съвета по него, която се очаква да бъде одобрена чрез писмена процедура до 5 септември 2023 г. и изпратена на Европейския парламент. Помирителната процедура за постигане на компромис ще започне на 24 октомври и ще завърши на 13 ноември, в рамките на която следва да бъде постигнато съгласие по бюджета на ЕС за 2024 г.

България е в процес на детайлно анализиране на публикуваното на 20 юни предложение за средносрочен преглед на МФР 2021-2027 г. и предложенията за изменения на новите собствени ресурси на ЕС с оглед изготвяне на рамкови позиции, указания и активно участие в дискусиите в работните групи. Основните елементи на предложението на ЕК за преглед и ревизия на финансовата рамка са: подсилване на разходите във връзка с вътрешните и външните аспекти на миграцията; увеличаване на тавана на плащанията за 2026 и 2027 г.; увеличаване на възможностите на Инструмента за гъвкавост в бюджета; подсилване на разходите за администрация чрез увеличаване на тавана на раздел 7 „Европейска публична администрация“; предложение за създаване на нова платформа за

финансиране на проекти в стратегически за Съюза области - платформа „Стратегически технологии за Европа“ (СТЕП); създаване на Механизъм за подкрепа за Украйна над таваните на финансовата рамка с бюджет от 50 млрд. евро за заеми и безвъзмездна помощ за периода 2024-2027 г.; създаване на специален инструмент над таваните на финансовата рамка за финансиране на извънредните (над планираните) разходи за лихви по заемите за „Следващо поколение ЕС“.

С публикувания в Официалния вестник на Европейския съюз (ЕС) на 16.12.2022 г. Регламент (ЕС) 2022/2463 от 14.12.2022 г. бе създаден инструментът за предоставяне на подкрепа на Украйна през 2023 г., наречен „Макрофинансова помощ +“ (МФП+). Той предвижда оправомощаване на Европейската комисия (ЕК) да заеме средства от капиталовите пазари или от финансови институции, за да предостави на Украйна изключително преференциални заеми през 2023 г. с максимален размер до общо 18 млрд. евро. Във връзка с ангажимента на ЕС, при постъпване на искане от украинска страна, да поеме лихвите по заемите, като отпусне т.нар. „лихвена субсидия“, в началото на година бе представен проект на споразумение за принос, който бе обсъден от държавите членки през първото тримесечие на годината и бе одобрен от ЕК в края на месец март. Всяка държава членка следва да подпише такова споразумение с ЕК, което следва да бъде одобрено съгласно националните конституционни изисквания. В тази връзка на заседание на Министерския съвет на 03.05.2023 г. бе одобрен проекта на споразумение и бе упълномощен министърът на финансите да го подпише при условие за последваща ратификация. В края на месец юни споразумението бе подписано и от генералния директор на генерална дирекция „Бюджет“ на ЕК и предстои внасянето в Народното събрание на законопроект за ратификация. След приемането на закона и обнародването му в Държавен вестник, споразумението за финансов принос между Република България и Европейската комисия ще влезе в сила, с което страната ни ще изпълни своевременно ангажиментите си във връзка с обезпечаването на лихвената субсидия по МФП+.

Беше разработен анализ по проект на становище на Икономическия и социален съвет (ИСС) на тема „Потенциални очаквани социални, икономически и потребителски ефекти от Всеобхватното икономическо и търговско споразумение между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна (ВИТС)“.

Изготвянето на Икономически преглед на страната ни е задължителна стъпка по пътя на присъединяването на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. Целта на прегледите е да се установи състоянието на икономиката, финансовата система и на политиките в различните сфери, в рамките на които държавите, желаещи да се присъединят към ОИСР, следва да докажат, че се придържат към общите принципи на Организацията.

Във връзка с изпълнение на Споразумението за извършване на икономически преглед на България, Докладът беше разгледан от Комитета за преглед на икономиката и развитието на ОИСР (EDRC) на заседание на 7 март, на което присъства официална делегация от страна на Република България. Делегацията представи и защити позицията на страната, одобрена с решение на Министерския съвет, като аргументирано представените съображения от българска страна бяха взети предвид и отразени във финалната версия на доклада на редрафтинг сесията на 8 март. Икономическият преглед на България беше официално представен в София на 4 април 2023 г. от генералния секретар на ОИСР Матиас Корман в присъствието на министър-председателя на Република България, членове на Министерския съвет и журналисти.

Република България продължава активно да участва в заседанията на работни органи на ОИСР. В рамките на посочените области, в които Министерството на финансите има компетентност, представител на министерството участва във виртуални редовни

заседания на Консултативната работна група по Кодексите за либерализация (ATFC) –по едно през април и септември 2022 г. и два семинара, както и на заседания на Работна група „Краткосрочни икономически прогнози“, проведени през май и ноември 2022 г. Във връзка с Пътната карта за стартиране на преговорния процес за присъединяване на страната ни към ОИСР и Споразумението за икономически преглед, Р България получи покана от ОИСР за участие със статут на наблюдател в заседанията на Комитета за преглед на икономиката и развитието (EDRC).

През отчетният период в МФ постъпи въпросник на ОИСР „OECD Senior Budget Officials Survey for Accession Countries“, като той бе попълнен в сътрудничество със заинтересованите външни за МФ институции.

Този въпросник включва също и междусекторни актуални въпроси относно фискална устойчивост; фискални рискове; екологично бюджетиране; бюджетиране, съобразено с пола; бюджетна прозрачност и ролята на ресорните министерства в бюджетния процес.

Проучването е в съответствие с Рамката на ОИСР за по-добро разпределение на разходите и включва дванадесет раздела:

- Институционална среда;
- Поставяне на ясни фискални цели;
- Обективни икономически допускания;
- Базови стойности на разходите;
- Тавани на разходите „отгоре-надолу“;
- Прегледи на разходите;
- Вземане на информирани решения за разходите;
- Отчитане на всички форми на разходи;
- Бюджетна прозрачност;
- Ресорните министерства като партньори в бюджетния процес;
- Надзор/Контрол на бюджета;
- Изпълнение на бюджета.

Министерството на финансите участва редовно със свои представители на годишните срещи на ОИСР на висши бюджетни служители от Централна, Източна и Югоизточна Европа (OECD Senior Budget Officials regional network for Central, Eastern and South-Eastern European countries), на които се обсъждат актуални теми в областта на управлението на публичните финанси.

След началото на преговорния процес за присъединяване към ОИСР в рамките на отчетния период представители на МФ са участвали в годишните срещи на Комитета на висши бюджетни служители (Committee of Senior Budget Officials) и на мрежата за програмно и насочено към резултати бюджетиране (OECD Senior Budget Officials network on performance and results).

❖ Разпределение и управление на финансовите ресурси

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През отчетния период в министерството бяха изготвени, утвърдени от министъра на финансите и изпратени до ПРБ методологически указания:

- БЮ № 1/10.03.2023 г. - Указания за подготовката и представянето на бюджетните прогнози на ПРБ за периода 2024-2026 г., с приложенията към тях.

- БЮ № 2/07.04.2023 г. - Указания за определяне на формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет, с приложенията към тях.
- БЮ № 3/24.07.2023 г. - Указания за формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодieto и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.

През първото полугодие на 2023 г., бяха изготвени следните указания:

- ДР-1/11.01.2023 г. – указания за съдържанието, реда и сроковете за представяне в Министерството на финансите на заявките за лимити за плащания и друга информация до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и постановлението за неговото изпълнение;
- ДР-2/31.05.2023 г. – указание за изменение и допълнение на указание ДР№1 от 11.01.2023 г. за съдържанието, реда и сроковете за представяне в министерството на финансите на заявките за лимити за плащания и друга информация до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и постановлението за неговото изпълнение;
- Изготвяне и предоставяне на отчетна информация за отчетите за касово изпълнение по единна бюджетна класификация (ЕБК), оборотните ведомости и баланси за 2023 г. и прилагане на публикуваните стандартни счетоводни записвания от Структурите за наблюдение и докладване (СНД) по Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ);

Стандартни счетоводни записвания за счетоводните събития на СНД, произтичащи от финансовото управление на Плана за възстановяване и устойчивост.

Стандартни счетоводни записвания за счетоводните събития, произтичащи от финансовото управление на програмите за ТГС по външните граници на ЕС през програмен период 2021 – 2027 г. (чл.33, ал.(2) от Наредба № Н-5 от 29/12/2022 г.).

Стандартни счетоводни записвания за счетоводните събития, произтичащи от финансовото управление на Програмите, финансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ и ФСП на ЕС през програмен период 2021 – 2027 г. (чл.33, ал.(2) от Наредба № Н-5 от 29/12/2022 г.);

Изготвяне и предоставяне на отчетна информация за годишно счетоводно приключване на 2022 г., както и на отчетите за касово изпълнение по единна бюджетна класификация (ЕБК), оборотните ведомости и баланси за 2023 г. – до Управляващите органи и междинните звена по Оперативните програми, финансирани от ЕФРР, ЕСФ, ЕСФ + и КФ, ФСП и ФЕПНЛ НА ЕС;

Изготвяне и предоставяне на отчетна информация за годишно счетоводно приключване за 2022 г., както и на отчетите за касово изпълнение по единна бюджетна класификация (ЕБК), оборотните ведомости и баланси за 2023 г. – до ръководителите на програмните оператори по Норвежки финансов механизъм и Финансовия механизъм на Европейско икономическо пространство;

Изготвяне и предоставяне на отчетна информация по Програма ФАР, Програма САПАРД, Програма ИСПА и двустранните програми за ТГС по външните граници на ЕС през 2023 г., както и за годишното счетоводно приключване на 2022 г.;

През отчетния период стартира процеса по изготвяне на анализи и оценки за съответствие на бюджетните предложения на ПРБ с допусканията за основните

макроикономически показатели при разработването на варианти на проект на Закон за държавния бюджет за 2023 г. и АСБП 2024-2025 г.

Продължи оказването на съдействие и предоставяне на информация в хода на извършвания от Сметната палата одит на отчета за изпълнението на Държавния бюджет на Република България за 2022 г.

Изготвени са справки и предложения във връзка с изготвянето промяната на Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г.

Взето бе участие в изготвянето на самооценки на съответствието на действащото национално законодателство, политики и практики с правните инструменти на ОИСР.

Министерството изготви проекти и на следните постановления и решения, свързани с предоставянето на допълнителни средства и подобряване работата на общините:

- ПМС № 7/19.01.2023 г. за уреждане на бюджетни отношения през 2023 г.;
- РМС № 280/05.05.2022 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2023 г., изменено и допълнено с Решение № 337 на Министерския съвет от 02.05.2023 г.;
- РМС № 346/05.05.2023 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г.

Повишаването на ефективността и ефикасността на публичните услуги се подпомага чрез разработване на оценки, анализи и методологии за прогнозиране на стойностите на определени целеви показатели, даващи информация за общото състояние и тенденциите в развитието на съответния сектор, ниво на управление или на бюджетната политика като цяло.

Заедно със средносрочния преглед на МФР 2021-2027 г. ЕК представи на 20 юни и изменено предложение на първия пакет нови собствени ресурси, който отрази постигнатите договорености по секторните досиета за Механизма за въглеродна корекция на границата и Европейската система за търговия с емисии, както и предложение за нов собствен ресурс, основан на статистически данни – брутен опериращ излишък. Обсъжданията по ревизираното предложение започнаха в края на месец юни, като България участва активно в дискусиите, отстоявайки както конкретните интереси на страната, така и позиция за поддържането на справедлива, устойчива и прозрачна система на собствените ресурси на ЕС. В рамките на заседанието на РГ „Собствени ресурси“ по време на Шведско председателство бе проведена първа дискусия по измененията. Дискусията ще продължи и по време на Испанско председателство, като се предвиждат десет заседания на работната група до края на годината.

ЕК предложи в края на юни и изменения на предложението за Регламент на Съвета относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси на база системата за търговия с емисии, механизма за корекция на въглеродните емисии на границите и преразпределените печалби и на статистическия собствен ресурс на база печалбите на дружествата относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (т.нар. „MAR3“) и Регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 2021/768 от 30 април 2021 г. по отношение на мерки за прилагане на новите собствени ресурси на Европейския съюз (т.нар. „IMSOR“).

На 20 юни 2023 г. ЕК публикува предложение за средносрочен преглед на Многогодишната финансова рамка (МФР) 2021-2027 г., придружен от предложение за нейната ревизия и две законодателни предложения за създаване на Инструмент за

Украйна и за Платформа за стратегически технологии за Европа (СТЕП). Обсъжданията на предложението започнаха по време на Шведско председателство и ще продължат по време на Испанското председателство, като се очаква да бъдат разгледани и обсъдени в рамките на специално създадената ад-хок Работна група за ревизията на МФР, и ще се водят интензивни дискусии по досиетата с оглед постигане на бърз напредък и споразумение до края на годината. Темата ще бъде разглеждана от КОРЕПЕР-II през юли, септември и октомври и от Съвет „Общи въпроси“ на заседанията през юли, септември и октомври. Планира се дискусия по темата от Европейския съвет през месец октомври, в рамките на която ще се цели постигане на съгласие.

Предложението на ЕК за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза бе одобрено от Бюджетния комитет към Съвета на ЕС на заседание на 8 юни 2023 г. и формално се одобри от КОРЕПЕР 2 на 14 юни 2023 г., като малко след това започнаха и триалозите с ЕП (първият бе проведен на 28 юни 2023 г.).

В тази връзка бяха анализирани предложенията на актове и подготвени рамкови позиции и указания с оглед защита на българската позиция по посочените по-горе теми.

В рамките на отчетния период своевременно и точно бяха изпълнявани ангажиментите на Координационното звено за собствените ресурси по прилагането на системата на собствените ресурси на Европейския съюз в България, включително прогнозирането, организирането, контрола и плащането на вноските на България в общия бюджет на ЕС, както и уточняването с Европейската комисия на детайли във връзка с дължимите и платени суми по отделните видове собствени ресурси. Бяха подготвени прогнозни данни за вноската на България в бюджета на ЕС за 2023-2026 г. за целите на етапите от националната бюджетна процедура за 2024 г., както и прогноза за актуализирана вноска на страната в бюджета на ЕС за 2023 г. с оглед подготовката на Закона за държавния бюджет за 2023 г. и актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г.

През първото полугодие на 2023 г. бяха подготвени позиции, анализи, указания и коментари, въз основа на които бяха защитени интересите на България при проведените обсъждания във връзка с изпълнението на бюджета на ЕС за 2023 г., с проекта на бюджет на ЕС за 2024 г., както и във връзка с процедурата за освобождаване на ЕК от отговорност по изпълнението на бюджета на ЕС за 2021 година.

В рамките на отчетния период бяха подготвени и приети от Министерския съвет следните решения и постановления:

- Постановление № 20 на Министерски съвет от 6 февруари 2023 г. за приемане на план-сметка за разходите/трансферите по подготовката и произвеждането на изборите за народни представители на 2 април 2023 г.;
- Постановление № 26 на Министерски съвет от 15 февруари 2023 г. за приемане на Тарифа, по която партиите, коалициите и инициативните комитети заплащат предизборните предавания по Българската национална телевизия и Българското национално радио и техните регионални центрове при произвеждането на изборите за народни представители на 2 април 2023 г.;
- Решение № 211 на Министерски съвет от 23 март 2023 г. за одобряване на допълнително финансиране на Централната избирателна комисия за 2023 г. за обезпечаване на дейности, свързани с логистичното и техническото осигуряване на машинното гласуване в изборите за народни представители на 2 април 2023 г.
- Решение № 336 на Министерския съвет от 28 април 2023 г. за изменение на Решение № 251 на Министерския съвет от 2022 г. за утвърждаване на нормативи за час

програма на Българската национална телевизия и Българското национално радио за 2023 г.

- Решение № 347 на Министерския съвет от 5 май 2023 г. за утвърждаване на нормативи за час програма на Българската национална телевизия и Българското национално радио за 2024 г.

През отчетният период са изготвени редица съгласувателни становища по проекти на нормативни и ненормативни актове по отношение на финансовата им част, както и изготвяне на отговори на текущата кореспонденция.

През първото полугодие на 2023 г. на основание заповед на министъра на финансите № ЗМФ-1065 от 09.11.2017 г. продължава изпълнението на чл. 4 и чл. 5 от Контролната процедура за предприемане на мерки за недопускане на превишение на определените максимални размери на ангажиментите и новите задължения за разходи, които могат да бъдат поети/натрупани от първостепенните разпоредители с бюджет.

Министерството е било и с водеща отговорност по изработването на проекти на Решение на Министерския съвет за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2022 г.

Продължи текущото наблюдение на бюджетите, касовите отчети за изпълнението на бюджетите на общините, сметките за средства от ЕС, просрочените задължения и вземания, наличностите, наличните ангажименти за разходи, задълженията за разходи и изпълнението на плановете за финансово оздравяване на общините с отпуснат заем за целите на изпълнението им. Публикува се информация от отчетните данни на общините за финансовото им състояние на страницата на Министерството на финансите и за просрочените задължения, наличните ангажименти за разходи и задълженията за разходи и в т. н. „отворен формат“. С това се постига по-голяма информираност за общинските финанси.

Продължи поддържането на функционалността на публичния регистър на общинския дълг и осигуряването на информация от него чрез публикуване на данни на интернет страницата на Министерството на финансите и в т.н. „отворен формат“.

Съгласувани са 7 тристранни споразумения между управляващия орган на съответната програма, кмета на общината и министъра на финансите за намаляване на размера на задълженията на общините по наложени финансови корекции с 80 на сто.

Предоставени са средства на общините за организационно-техническа подготовка на изборите за народни представители на 2 април 2023 г.

Продължи текущото наблюдение на капиталовите разходи на общините в модул „Капиталови разходи и текущи ремонти“ на ИСО - извършване проверка, обработка и анализ на плановата и отчетна информация за капиталовите разходи, изготвяне справки по различни показатели на капиталовите разходи, обработка заявките за капиталовите разходи на общините.

Изготвяни са своевременно предложения за лимити за отпускане през 2023 г. на субсидии/трансфери от централния бюджет по бюджетите на общините и необходимите документи за зареждането им, съобразно определените срокове.

Държавното финансово подпомагане на реалния сектор под формата на субсидии за превоз на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и компенсации за намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, се осъществяваше в съответствие с предвидените средства в държавния бюджет за 2023 г. за тази цел.

От държавния бюджет бяха предоставени средства за субсидиране на превоза на пътниците по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за компенсиране за намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, в това число и средства за осигуряване на безплатен транспорт на деца и ученици в съответствие с чл. 283, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование, безплатни и по намалени цени превози на ветерани от войните, военноинвалиди, военнопострадали, деца до 7 навършени години и от 7 до 10 навършени години, учащи се и възрастни граждани по вътрешноградския транспорт и междуселищния автомобилен транспорт в страната, както и за транспорт на служителите, които пътуват безплатно при изпълнение на служебните си задължения, когато това е предвидено в закон.

В съответствие с чл. 52 от Закона за железопътния транспорт се предоставят средства за компенсиране на намалените приходи на "БДЖ-Пътнически превози" ЕООД, който е сключил договор за обществена превозна услуга в железопътния транспорт и прилага пътнически тарифи в интерес на една или няколко социални категории лица.

По отношение на разходите от държавния бюджет за отстраняване на минали екологични щети на приватизирани предприятия експерти от министерството взеха участие в заседанията на Междуведомствения експертен екологичен съвет при Министерството на околната среда и водите. Разходите бяха насочени основно към изпълнението на програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД.

Експерти от Министерството на финансите участваха в Управителния съвет и Междуведомствената комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите към Националния доверителен екофонд, в междуведомствената експертна работна група към фонд „Радиоактивни отпадъци“, в междуведомствена работна група за координация при разработването на Национален план за възстановяване по Механизма за възстановяване и устойчивост на Европейския съюз. Служители участват в проект „Ефективност и ефикасност на публичните инвестиции“, изпълняван от ОИСР.

Представители на Министерството на финансите участваха в заседания на Комитета за Наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските фондове за споделено управление, за периода 2014 - 2020 г. и за периода 2021-2027 г., Комитети за наблюдение на Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г. и Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г., Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, Програма „Околна среда“ 2021-2027 и Оперативна програма „Околна среда“ 2017-2020 г., Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., Програма „Техническа помощ“ 2021-2027 и Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., „Наука и образование за интелигентен растеж“, „Региони в растеж“ и „Инициатива за МСП“, Комитет за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. и Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г., Комитет за наблюдение на Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г. и Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 г., и бяха изразени становища по предложените за гласуване решения, както и становища по документи във връзка с писмени процедури за неприсъствено вземане на решения, вкл. по Interreg „Гърция-България“, Interreg „България-Сърбия“, Interreg „България-Македония“, Interreg „България-Турция“.

Представител на министерството участва като член в работата на комисия за контрол върху концесионните договори за морски плажове.

Съгласувани са проекти на актове на МС относно предоставяне на концесии и изменение на концесионни договори,.

Дейностите, свързани с държавните помощи в рамките на полугодieto на 2023 г. бяха насочени към следните по-важни задачи:

Извършени са дейности по разглеждане и оценяване на проекти на мерки за помощ, уведомления и предварителни нотификации за съответствието им със законодателството в областта на държавните помощи, изпращането им до Европейската комисия по електронната система SANI2 (State Aid Notification Interactive) и координация и взаимодействие с Комисията във връзка с одобряването им, както и обмяна на допълнителна информация по мерките.

Обхванати са всички нови и изменение на съществуващи мерки за помощ за преодоляване на икономическите последици както във връзка с COVID-19 пандемията, така и във връзка с военните действия в Украйна и Националния план за възстановяване и устойчивост.

Осъществено е набиране, обработка на информация, координация с администраторите и предоставяне на ЕК на информация по регулярни проучвания на ЕК, вкл. относно използването на държавни помощи по време на COVID-19 кризата, както и във връзка с Временната кризисна рамка на ЕК (шесто проучване), както и на информация във връзка с проучвания и анализи на ЕК, свързани с изискванията за прозрачност, докладваните разходи за държавни помощи по отделни мерки по линия на годишното докладване и др.

Съществена част от дейността през периода бе свързана с изготвяне на становища по съгласуване на промени и процедиране на мерки , свързани с инвестиции по Националния план за възстановяване и устойчивост, мерки по чл. 26 от ЗУСЕФСУ и мерки в изпълнение на стратегии за водено от общността местно развитие, вкл. на документи, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнението на одобрени проекти по процедури на Оперативните програми, вкл. и по подхода за водено от общността местно развитие, както и мерки за изменение на съществуващи схеми за държавна и/или минимална помощ.

Изготвени са становища по други мерки за помощ, които не се финансират по Оперативните програми като мерки за финансиране по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм, Фонд „Убежище, миграция и интеграция“, Фонд „Вътрешна сигурност“, запитвания на администратори на помощ относно мерки за финансиране от държавния бюджет и общинските бюджети и други източници.

Изготвени са становища във връзка с прилагането на правилата по държавните помощи при услугите от общ икономически интерес.

Във връзка с прилагането на финансовите инструменти за периода са изготвени становища по финансови инструменти, които ще бъдат реализирани от Европейския инвестиционен фонд.

Изразени са коментари по проекти, включени в Националния план за възстановяване и устойчивост, в частта на техните обосновки за приложими режими по държавните помощи с цел идентифициране на приложимостта на режима по държавните помощи и определяне на подходящ режим. Извършена е координация с водещите ведомства.

Съгласувани са документи по конкретни инвестиционни проекти от Националния план за възстановяване и устойчивост за съответствие с приложимите правила за държавните помощи.

Проектите на актове на МС са съгласувани относно прилагане на схемите за държавна помощ: по Закона за насърчаване на инвестициите в частта за подпомагане с регионална помощ за сертифицирани инвеститори и за изграждане на елементи на техническата инфраструктура, за разпореждане с имоти – публична държавна собственост, частна държавна собственост, дружествена собственост и други вещни права, по Закона за филмовата индустрия, по проект на Закон за насърчаване на научните изследвания и иновации, Закон за закрила и развитие на културата, Закон за насърчаване на заетостта, ЗДДС, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данък върху добавената стойност и др.

Съгласувани са проекти на актове на МС относно учредяване и промяна на капитала на търговски дружества с държавно участие.

Изготвени са предложения за ново или за промени в съществуващото законодателство в областта на държавните помощи, в рамките на модернизацията на режима по държавните помощи, по удължаване и промяна на изтичащото законодателство, както и специално създаденото за кризисни мерки. Взето и участие в работни групи, срещи и Консултативни комитети на Европейската комисия. Изразени с позиции по планирани изменения по ключови регламенти във връзка с минималната помощи и помощта в обхвата на групово освобождаване.

Изготвен и нотифициран пред Европейската комисия е проект за промяна на Карта на регионалните помощи на Република България за периода 2022-2027 г.

След като през 2021-2022 г. акцентът в европейския режим по държавните помощи продължи да бъде върху инициативата на ЕК по ретроспективната оценка на правната рамка, през полугодieto на 2023 г. продължи извършването на събиране на информация по администрираните мерки и прегледа на правоприлагането и съгласуване на проектите за изменение на европейското законодателство в областта, в рамките на Консултативния комитет по държавните помощи на ДЧ и ЕК, както и в рамките на проведени работни срещи по държавните помощи с ДЧ и ЕК и Работната група по модернизация на режима по държавните помощи. През първата половина на 2023 г. продължи процесът на преразглеждане на Регламент (ЕО) № 651/2014 на Комисията от 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора и Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis текст от значение за ЕИП Кодекса на добрите практики в областта на важни проекти от общ европейски интерес и Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна. Започна набиране, обработка и представяне на ЕК на информация с оглед извършване на оценка на Известието относно гаранциите, както и във връзка с Орхуската конвенция относно достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда по отношение на държавните помощи. В съответствие с РМС № 298/2016 г. и продължаващата инициатива за двустранно партньорство с Европейската комисия в областта на държавните помощи, след прецизиране на нормативната уредба през периода 2018-2020 г., координационната работа с администраторите и ЕК продължава текущо.

През полугодieto на 2023 г., съгласно задълженията на министъра на финансите, произтичащи от Закона за държавните помощи, както и изискванията на европейското законодателство, продължи събирането и обработката на информацията за изготвяне на Годишния доклад за предоставените държавни помощи в Република България през 2022 г. В края на периода бяха изготвени и изпратени на ЕК чрез интерактивната система SARI2 Годишният доклад за предоставените държавни помощи в Република България

през 2022 г. и информация на Министерството на икономиката и индустрията във връзка с подготовката на нотификацията на ЕС пред Световната търговска организация.

Служителите на министерството продължиха дейността си в комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство и на програмите за програмен период 2021-2027 г., както и в ТРГ на Република България и ОИСР.

Изготвени са становища по повод на постъпили предложения, инициативи, жалби и запитвания, във връзка с нови мерки за подпомагане, за потенциално нарушаване на конкуренцията при различни мерки за помощ, както и във връзка с искания за подпомагане на конкретни субекти и/или браншови организации.

В изпълнение на задълженията си за методологическо подпомагане на администраторите на помощ са изготвени становища във връзка с отпускане на потенциална държавна и минимална помощ, както и за мерки извън обхвата на чл. 107 от ДФЕС.

Изготвени са становища по проекти на актове за изменение и допълнение на действащи нормативни актове и за проекти на нови нормативни актове, които уреждат мерки и схеми за предоставяне на държавна и минимална помощ.

Извършвани са текущи поддръжки на Информационна система „Регистър на минималните помощи“ и интернет страницата на дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ за изправно функциониране и ползване от техните оторизирани потребители и всички заинтересовани страни. Проведени дискусии и изготвени задания във връзка с надграждане на Регистъра за минималните помощи.

В качеството на секретариат на Работна група 6 „Държавни помощи“, през периода са изготвени позиции по проекти на актове, издавани от Европейската комисия, подготвени са и становища по различни предложения, въпросници и справки пред службите на ЕК за промяна на европейски актове, иницирани в хода на дискусиите от държавите членки.

По сметките на НФ към 30.06.2023 г. са постъпили приходи (нето) в размер на 790.7 млн. лева по програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (включително Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) на ЕС за финансовата рамка, както Европейския социален фонд+, двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС (ПТСВГ), ФМ на ЕИП и НФМ, като в тази сума са включени и отразените (нето) в отчетността на НФ операции по постъпването по банковите бюджетни сметки на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) на чуждото финансиране по ПТСВГ и изплатените средства от получения ресурс към бенефициенти извън страната.

Извършените разходи (нето) за периода с натрупване чрез сметките на НФ възлизат на 267.4 млн. лева. По видове разходи изпълнението е както следва: 86.58% от общата стойност са капиталови трансфери, 8.41% са субсидии, 5.01% предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина и 0.001% - издръжка.

Трансферите (нето), временните безлихвени заеми (нето) и временна възмездна финансова помощ за разглеждания период са на стойност 556.9 млн. лв. (включват предоставените трансфери към бенефициенти по Оперативните програми (ОП) на ЕС - програмен период 2014 – 2020 г., ПТСВГ за периода 2014 – 2020 г., Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), ФМ на ЕИП 2014–2021 г. и НФМ 2014–2021 г., както и възстановени трансфери от бенефициенти-бюджетни организации за неусвоени суми по приключили проекти, за недопустими разходи или други надплащания. В

консолидираната отчетност на НФ са отразени и трансфери (нето) към бенефициенти – бюджетни организации, които са за сметка на средства, предоставени от държавите-партньори по ПТСВГ.

Във връзка с изпълнение на програмите и проектите по програмен период 2014 – 2020 г., 2021 – 2027 г., ФМ на ЕИП и НФМ и НПВУ по сметките на НФ са получени трансфери от централния бюджет на стойност 125.0 млн. лева.

Общата сума от други приходи (корективи за касови постъпления, отчетени за дължими суми от бенефициенти), отчетени по сметката за средства от ЕС на НФ, са в размер на 0.3 млн. лева.

В качеството си на Сертифициращ орган по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (включително Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПН) на ЕС и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС за периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. НФ е изготвил и изпратил до Европейската комисия 26 заявления за плащане.

Също така бяха изпратени 8 Междинни финансови доклада по Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм.

През отчетния период Разплащателният орган продължи своите целенасочени и систематични действия за минимизиране на финансови корекции, идентифицирани от Одитния орган в рамките на одитите за приключване на проекти.

През отчетния период бяха проведени 46 работни срещи на Сертифициращия орган и управляващите органи (в това число и видеоконферентни разговори), на които се разискваха въпроси, свързани със специфики на финансовото управление на програмите, съфинансирани от ЕФРР, КФ и ЕСФ.

Също така през отчетния период бяха проведени поредица от срещи на национално равнище с участието на представители на отговорните ведомства във връзка с подготовката на Националния план за възстановяване и устойчивост, както и с представители на Европейската комисия-121.

За осигуряване прозрачност на държавните финанси през първото полугодие на 2023 г. редовно бяха изготвяни и публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите в предварително установените срокове месечни, тримесечни и годишни отчети за касовото изпълнение на държавния бюджет и консолидираната фискална програма в съответствие с националната методология и с методологията по ръководството за държавна финансова статистика на МВФ. МФ също така предоставя на Националния статистически институт (НСИ) и Българска народна банка (БНБ) консолидираните отчетни данни на касова и начислена основа за целите на държавната финансова статистика в съответствие с Меморандума за сътрудничество между трите институции. Бяха публикувани месечните бюлетени за изпълнението на държавния бюджет и основните показатели на консолидираната фискална програма за месец декември 2022 г. и месеците от януари до май 2023 г., месечна информация за общия размер на фискалния резерв, информация за просрочените задължения на консолидирано централно правителство и местно правителство, методологически указания за отчитането на бюджетите на ПРБ и сметките за средства от Европейския съюз.

През първото полугодие на 2023 г. се изготвиха данни за консолидираната фискална програма и националните бюджети на месечна база в машинно-четим (отворен) формат за Портала за отворени данни на Република България.

През отчетния период бяха разработени, утвърдени и публикувани периодични указания относно изготвянето и представянето на месечните, тримесечните отчети за касовото изпълнение на бюджета, с които се предоставиха и някои допълнителни пояснения относно коректното прилагане на методологията на отчетността на касова и начислена основа от бюджетните организации. Във връзка с прилагането на методологическите указания на МФ бяха разработени и актуализирани макети на справки и друга отчетна информация.

В изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото в Република България, през 2022 г. със съвместна заповед на Министерството на финансите (МФ) и Българската народна банка (БНБ) №ЗМФ-302/28.04.2022 г., №БНБ-48237/28.04.2022 г. беше създадена Оперативна работна група по въпросите на бюджетните плащания, на която бе възложено да работи по широк кръг от въпроси, свързани с миграцията на бюджетните плащания към стандартите на Единната зона за плащания в евро (SEPA), вкл. плащания на публични вземания, плащания в Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) и други плащания от/към бюджетни организации. В изпълнение целите на същата през първото полугодие на 2023 г. бяха проведени две заседания на Оперативната работна група, както и пет експертни работни срещи във формат на малки работни групи за решаване на конкретни въпроси от мандата ѝ. Във връзка с взетите решения в рамките на работната група, свързани с промени в СЕБРА бяха предприети действия за извършване на конкретни промени в системата, които бяха възложени за изпълнение по предвидения за това ред. Бяха обсъдени и възможностите за оптимизиране на платежни процедури и банковото обслужване от БНБ на сметките на НАП за събиране на публични държавни вземания. В тази връзка, беше инициирана и приета съответна промяна в правната рамка, уреждаща бюджетните плащания в България. Дейността на Оперативната работна група приключи с разработването и приемането на следните съвместни указания на МФ и БНБ: указание ДДС № 03/03.05.2023 г., № БНБ-51681/04.05.2023 г. относно изискванията за структурата, формата и съдържанието на платежните документи за целите на изпълнение на преводи от/към сметки на бюджетни организации и указание ДДС № 05/30.06.2023 г., № БНБ-73682/30.06.2023 г. относно обслужването на сметки и плащания на бюджетни организации – основни въпроси и изисквания, процедури за централизация и технология за плащания чрез СЕБРА.

През отчетния период са предоставени редица становища по проекти на нормативни актове, касаещи отчетни и платежни процедури с оглед тяхното оптимизиране и обвързване с регламентираните в ЗПФ счетоводна рамка и принципи на банковото обслужване. Оказана е методологическа помощ по конкретни въпроси и проблеми, поставени от първостепенни разпоредители с бюджет, относно прилагането на методологията за отчетността на бюджетните организации, както и на изискванията при банковото обслужване на сметките и плащанията на бюджетните организации.

През отчетния период текущо се осъществяваше мониторинг на видовете банкови сметки, прилагани от бюджетните организации, чрез процедурите по разрешаване на тяхното откриване и закриване при смяна на обслужващите банки, при структурни промени в системата на ПРБ и при изпълнението на конкретни проекти.

За целите на коректното банково обслужване през периода текущо са актуализирани данните, включени в списъците с кодове, сметки и обслужващи банки за 2023 г.

През отчетния период продължи процесът по координиране и наблюдение прилагането на картовите разплащания от бюджетните организации, насочени към намаляване на финансовата тежест и разходите на задължените лица при уреждане на техните плащания към бюджета и оптимизиране на безналичните плащания в публичния сектор.

За отчетния период Централният орган за покупки (ЦОП) обяви четири открити процедури за възлагане на обществени поръчки за нуждите на органите на изпълнителната власт и техните администрации: две поръчки за доставка на автомобилни горива, поръчка за осигуряване на самолетни билети, както и поръчка за доставка на копирна хартия с шест обособени позиции. С цел проучване на пазара и осигуряване на допълнителна прозрачност, при подготовката на централизираните поръчки за доставка на автомобилни горива и за доставка на тонери за копирни и печатащи устройства бяха проведени пазарни консултации по реда на чл. 44 от ЗОП.

В резултат на проведени поръчки, през първото полугодие са сключени девет рамкови споразумения на обща стойност 37 523 800 лева без ДДС: за предоставяне на пощенски и вътрешни куриерски услуги, за доставка на различни видове копирна хартия и за предоставяне на услуги по почистване на административни сгради. Предстои и сключването на рамково споразумение за доставка на канцеларски материали.

През полугодията са подготвени и сключени допълнителни споразумения по чл. 116 от ЗОП към действащите рамкови споразумения на ЦОП за доставка на автомобилно гориво, за осигуряване на услуги по почистване на административни сгради и за поддръжка на климатична техника, чрез които се осигурява непрекъснатост при предоставянето на тези доставки и услуги за нуждите на държавната администрация.

По действащите 34 действащи рамкови споразумения на обща стойност над 257 млн. лв. (без ДДС) се осъществява постоянен мониторинг и контрол. В резултат на осъществения контрол са наложени и събрани неустойки от изпълнители, в размер над 9 700 лв., за констатирани нарушения на условията на сключените споразумения. През отчетния период са изготвени отчети по 9 рамкови споразумения с изтекъл срок за изпълнение.

През отчетния период беше изплатена първата част от вноската на Република България за 2023 г. в Европейския фонд за развитие, предоставящ официална помощ за развитие на страните от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, в размер на 3 632 964,00 лв. (1 857 505,00 евро).

През отчетния период бяха извършени плащания по участието на България в Паневропейския гаранционен фонд в отговор на Ковид-19 (ПЕГФ), управляван от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ).

Бяха уредени задължения по дялови участия на Република България в организациите от Групата на Световната банка, както и в Международния валутен фонд (МВФ) по линия на преценка на наличностите в национална валута за 2023 г.

Във връзка с РМС № 933 от 24.11.2022 г. и РНС от 14.12.2022 г. за даване на съгласие за участие на Република България в Общото и в Селективното увеличение на капитала на Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР) и на Международната финансова корпорация (МФК) от 2018 г. през отчетния период беше извършено плащане на подлежащата на внасяне част от акциите в размер общо на 33 156 828,25 лв. (17 919 122,90 щ. д.) в полза на МБВР, както и плащане в пълен размер на акциите на обща стойност 35 241 956,56 лв. (19 046 000 щ. д.) в полза на МФК.

В рамките на бюджетната процедура бяха изготвени прогнози за залагането в ЦБ за периода 2024-2026 г. на средства за уреждане на задължения по дялови участия на Република България в МВФ, в организации от Групата на Световната банка, в ЧБТР и в БРСЕ.

Осъществена редовна кореспонденция и комуникация с ЕИБ и управляващите органи на оперативните програми във връзка с администрирането на задълженията на Република България по Финансовия договор между Република България и Европейската инвестиционна банка за финансиране на проект „България – съфинансиране по

Фондовете на ЕС 2014 – 2020 г. (СПЗ)“, подписан на 27 ноември 2014 г., изменен с писмо за изменение № 1 от 2021 г.

Осъществена кореспонденция с управляващите органи на оперативните програми във връзка с администрирането на задълженията на Република България по Рамково споразумение за заем между Банката за развитие на Съвета на Европа и Република България, механизъм за съфинансиране на проекти, изпълнявани със средства от ЕС по оперативните програми, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за програмния период 2014-2020 г.

❖ Участие в работата на институциите на ЕС и други международни организации

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През отчетния период бяха изготвени становища, позиции, указания и анализи за 6 заседания на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), 6 заседания на Еврогрупата, 3 заседания на Европейския съвет, 16 заседания на Комитета за икономическа политика (КИП), 13 заседания на Икономическия и финансов комитет (ИФК) във формат титуляри и 14 заседания на ИФК във формат Заместници, 5 заседания на Европейския съвет, 32 заседания на Бюджетния комитет към Съвета на ЕС, 4 заседания РГ „Собствени ресурси“, 1 заседание на адхок работна група „МФР 2021-2027 – ревизия“, 1 заседание на РГ „Борба с измамите“, 1 заседание на ККСР-Прогнози, 4 заседания на РГ „Правилник за персонала“ 4 заседания на РГ „Лисабонска методология“, 3 заседания на РГ „Климат-енергетика“, 4 заседания на РГ „Застаряване на населението“ и други заседания на работни формати към европейските институции.

На заседанията на Бюджетния комитет към Съвета на ЕС България участва активно в дискусиите по главите от Годишния доклад на Европейската сметна палата относно изпълнението на бюджета на ЕС за финансовата 2021 г., както и в изготвянето на препоръката на Съвета към Европейския парламент за освобождаването на ЕК от отговорност по изпълнението на бюджета на ЕС за 2021 г. България участва активно и в подготовката на заключенията на Съвета по насоките за бюджета на ЕС за 2024 г., както и в обсъждането на проекта на бюджет на ЕС за 2024 г. с оглед подготовката и одобрението на позиция на Съвета по него.

През отчетния период бяха изготвени становища и коментари по разглежданите от Бюджетния комитет проекти на коригиращи бюджети на ЕС №1, №2 и №3 за 2023 г. и проекта на бюджет на ЕС за 2024 г. В допълнение бяха подготвени позиции за Съвета ЕКОФИН по Годишния доклад на Европейската сметна палата за изпълнението на бюджета на ЕС за финансовата 2021 г., по бюджетните указания по позицията на Съвета за проекта на бюджет на ЕС за 2024 г. и по предложенията за нови собствени ресурси на ЕС.

България взе активно участие и успешно защити позициите си в рамките на КИП и ИФК по ключови за ЕС и България теми, в това число и обсъждането на редакции по текстовете на специфичните за страната препоръки.

Във връзка с дискусиите на техническо ниво в рамките на Работна група „Собствени ресурси“ бяха подготвени указания и позиции по обсъжданите теми по предложенията за решение на Съвета за изменение на Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и предложенията за Регламент на Съвета относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси на база системата за търговия с емисии, механизма за корекция на въглеродните емисии на границите, преразпределените печалби и на статистическия собствен ресурс на база брутни опериращ излишък, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (т.нар. „MAR3“) и Регламента на Съвета за изменение на Регламент

(ЕС, Евратом) № 2021/768 от 30 април 2021 г. по отношение на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз (т.нар. „IMSOR“).

В областта на собствените ресурси в рамките на националната бюджетна процедура за 2023 г. и 2024 г. бяха изготвени прогнози за вноската на България в бюджета на ЕС за периода 2023-2026 г. Във връзка с текущото изпълнение на задълженията на България 3 пъти в месеца се извършваха дейности, свързани с навременното превеждане на вноската на страната в бюджета на ЕС по сметката на ЕК в БНБ, както и дейности във връзка с плащането на лихви за загуби и закъснения на плащанията на традиционните собствени ресурси.

В областта на борбата с измамите България участва активно в дискусиите по окончателната оценка на Регламент № 250/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за създаване на програма за насърчаване на дейности в областта на защитата на финансовите интереси на Европейския съюз (програма „Херкулес III“), както и по Годишния доклад на Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ), отнасящ се за периода януари-декември 2021 г. и Годишния доклад на Надзорния съвет на ОЛАФ, отнасящ се за периода януари-декември 2021 г.

В областта на правилника за персонала България участва активно в работата по доклада на ЕК относно работата при дежурства, смени и вредни условия на труд, доклада на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно прилагането на приложение XI към Правилника за длъжностните лица и член 66 от него, съобщението до Комисията "Екологизиране на Комисията", по междинната актуализация на заплатите и пенсиите на персонала на ЕС и географския баланс.

Бяха изготвени и публикувани на интернет-страницата на министерството 6 информационни бюлетина „Основни икономически и политически решения в ЕС“, отразяващ основните решения и теми в областта на икономическите и финансови въпроси, обсъдени и приети по време на заседанията на Съвета ЕКОФИН.

Приети бяха 6 решения на МС за одобряване на позиции на РБ по точки от дневния ред на заседанията на Международната инвестиционна банка (МИБ) и Международната банка за икономическо сътрудничество (МБИС), за одобряване на позиции по процедури за неприсъствено гласуване в Съвета на МБИС, за одобряване на позиция на РБ във връзка с процедурата по прекратяване на членството на РБ в МИБ и МБИС, за изменение и отмяна на решения на МС във връзка с определянето на представители на РБ в управителните органи на МИБ и МБИС.

Във връзка с процедурата по прекратяване на членството в МИБ и МБИС, през м. май 2023 г. бяха изпратени официални писма до МИБ и МБИС за предявяване на претенциите на Република България за изплащане на дяловете на страната във внесенния капитал на двете банки.

Прието бе решение на Министерския съвет за определянето на директор за Република България и алтернативен директор в Съвета на директорите на ЕИБ.

Прието бе Решение на МС за предложение до Народното събрание за даване на съгласие за увеличаване на акционерното участие на Република България в капитала на Черноморската банка за търговия и развитие (ЧБТР).

Приети бяха решение № 363 от 11 май 2023 г. на Министерския съвет за предложение до Народното събрание за даване на съгласие за участие на Република България в увеличението на капитала на Банката за развитие на Съвета на Европа (БРСЕ) и решение на Народното събрание от 2 юни 2023 г. за участие на Република България в увеличението на капитала на БРСЕ.

През м. юни 2023 г. беше проведена експертна мисия на МВФ за дискусии с правителството и оценка на финансовото и икономическо развитие и перспективи пред България.

През отчетния период бе подписано Гаранционно споразумение между Република България и „ИНГ Банк Н.В.“ – клон София във връзка със договор за заем за „Булгартрансгаз“ ЕАД за финансиране на проект от общ интерес за ЕС 6.8.3. Междусистемна реверсивна газова връзка България – Сърбия и бяха изпълнени процедурите по неговата ратификация от Народното събрание и влизането му в сила.

Осъществена бе кореспонденция между страните от избирателната група в ЕИБ, в която е България, и бяха проведени дискусии във връзка с договаряне на „Споразумение на избирателната група за представителство в управлението на ЕИБ“, регламентиращо ротационните схеми за постове: вицепрезидент; член на Одитния комитет; номинацията за позиция в Съвета на директорите на Европейския инвестиционен фонд и участие в работата на Работните групи и комитети към Съвета на директорите на ЕИБ.

Проведени бяха съгласувателни процедури по проекти за България, кандидатстващи за финансиране от ЕИБ в областта на подкрепата за МСП, от ЕБВР в подкрепа на частния сектор за зелен преход и устойчива икономика и от БРСЕ за изграждане на социални жилища за роми и подобряване на заетостта сред ромското население.

Бяха осъществени процедури за гласуване по проекти на решения на Съветите на управителите на МАР, МБВР, ЕИБ, ЕБВР, Съвета на управителите и Съвета на директорите на ЧБТР и Съвета на МБИС, свързани с дейността и управлението на тези институции, както и с назначаването на членове на управителните и контролните им органи.

През първата половина на 2023 г. Министерството на финансите подготви участието и представи Република България в годишните срещи на Съветите на управителите на ЕИБ, ЕБВР и ЧБТР, в заседанията на Съветите на директорите на ЕИБ и ЧБТР, заседанията на Съвета на управителите на МИБ, на Съвета на МБИС и на Административния съвет на БРСЕ, както и в съвместната среща на управителните органи на БРСЕ.

Бяха изготвени позиции и информации по въпроси, свързани с МВФ, ЕИБ и ЕБВР за заседания на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), Икономическия и финансов комитет (ИФК), Подкомитета по въпросите на МВФ към ИФК, работната група на финансовите съветници и за обсъжданията в рамките на други формати на ЕК, както и във връзка със срещи на български представители с представители на ЕИБ и ЕБВР.

През м. март 2023 г. бяха предоставени на НСИ данните от компетентност на Министерството на финансите за априлската (предварителна) трансмисия на EDP нотификационни таблици с данните за дефицита и дълга на България за 2019-2023 г., изготвяни и изпращани в ЕВРОСТАТ от НСИ, съгласно методологията на ЕСС 2010. Беше осъществено необходимото оперативно сътрудничество с НСИ и БНБ при изготвянето на нотификационните таблици за дефицита и дълга, съответствието им с финансовите и нефинансовите сметки, както и съдействие и методологическа помощ за коректното отразяване в нотификационните таблици на операциите на сектор „Държавно управление“. МФ подготви отделна справка за потоците на европейските средства и ги представи на НСИ и БНБ за целите на държавната финансова статистика (ДФС) в съответствие с Меморандума за сътрудничество между НСИ, БНБ и МФ при разработване, производство и разпространение на държавната финансова статистика и националните финансови сметки.

В изпълнение на изискванията на Директива 2011/85/ЕС бяха предоставяни на НСИ месечни фискални данни за дефицита/излишъка на сектор „Държавно управление“ и подсекторите му.

През полугодieto на 2023 г. бяха подготвени и предоставени статистически данни, необходими за попълване на Нотификационните таблици за дефицита/излишъка и дълга (съгласно регламент (ЕО) № 479/2009 на Съвета от 25 май 2009 г.), отчитащи състоянието на дълга на сектор “Държавно управление” като цяло и на неговите под сектори – “Централно управление”, “Местно управление” и “Социалноосигурителни фондове”, както и тримесечни данни за дълга на сектора, съгласно разпоредбите на регламент (ЕО) № 1222/2004 на Съвета от 28 юни 2004 г. Изготвени и предоставени бяха статистически данни за дълга, съгласно изискванията на Европейската централна банка, МВФ, МБВР (Световна банка) и други.

В съответствие с разпоредбата на чл. 36 от Закона за публичните финанси, през годината на Интернет страницата на МФ беше публикувана официална информация за консолидирания дълг и гаранциите на сектор „Държавно управление“.

Съобразно ангажиментите на Министерство на финансите по предоставяне на информация за Фискален сектор по Специализирания стандарт за разпространение на данни Плюс (SDDS Plus), редовно бяха изготвяни месечни данни за операциите на подсектор „Централно управление“, както и на тримесечни данни за дълга на сектор „Държавно управление“ и подсектор „Централно управление“, които бяха предоставяни на БНБ в установения срок.

Месечни и тримесечни данни за ДФС на сектор „Централно консолидирано правителство” бяха съставяни и изпращани, съгласно изискванията на Ръководството за държавна финансова статистика (GFSM 2001) на Международния валутен фонд, посредством Integrated Collection System (ICS) – уеб-базирана информационна система за обмен на данни. Информацията редовно бе публикувана на страницата на МФ.

❖ Обучение по публични финанси

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През полугодieto на 2023 г. Школата по публични финанси (Школата) предостави специализирано обучение на целеви групи от публичната администрация под формата на курсове и семинари с оглед постигането на следните основни цели:

- Изграждане на устойчив капацитет на администрацията, ангажирана в управлението на публичните финанси

Школата предостави специализирано обучение чрез провеждането на 19 учебни мероприятия, организирани присъствено и дистанционно (в електронна среда), в които взеха участие общо 821 служители от публичния сектор. Обученията бяха реализирани в тематичните направления „Бюджет и финансово управление“, „Структурни инструменти на ЕС“ и „Вътрешен контрол“. Проведените дистанционни учебни мероприятия под формата на интерактивни сесии или самоподготовка бяха 15, като останалите 4 се реализираха присъствено.

Предоставените обучения са насочени към служители от администрацията на институциите и ведомствата в публичния сектор, държавната и местната администрация, ангажирана в процеса по финансово управление и контрол, управляващите органи, междинните звена и бенефициентите по структурните и Кохезионния фонд на ЕС, вътрешните одитори в министерствата и общините. Преподавателите в обученията на Школата са водещи експерти в областта на публичните финанси.

- Надграждане и поддържане на професионалните знания и умения на служителите от финансовата администрация, подкрепа за въвеждането на съвременни методи, подходи и техники за финансово управление

В направление „Бюджет и финансово управление“ се реализираха 7 обучения с общо 335 участници.

Обществените поръчки акумулират финансови средства, които заемат значителен дял от публичните финанси и Школата поддържа обучения в областта на прилагането на законодателството по обществени поръчки. За отчетния период се проведеха 5 обучения по тази тематика (3 в интерактивна форма в реално време и 2 в самоподготовка), в които се включиха общо 268 участници. Промените, свързани със законодателната уредба за обществените поръчки, определено затруднява служителите в проследяването и практическото приложение на новостите. Това определя високата популярност на проблематиката сред администрацията и желанието за включване в обученията. По нови учебни програми се проведеха три обучения за основните изисквания на ЗОП и ППЗОП, ключовите моменти в управлението на цикъла на обществените поръчки, като обученията се реализираха в интерактивна среда с участието на 175 служители. Под формата на самоподготовка се проведеха две обучения, които се надградиха в съответствие с нуждите на целевите групи, добавиха се нови елементи в областта на практическата подготовка на участниците като казуси, тестови и логически въпроси. Обученията, касаещи проблематиката за обществените поръчки, създават предпоставка за подобряване на изпълнението, правилно разбиране и прилагане на законодателството, както и за поддържане на професионалната компетентност на отговорните служители, с функции и дейности в тази област.

В областта на държавните помощи се проведеха два интерактивни курса, подготвени за конкретни целеви групи. Първото обучение бе разработено за администрацията, ангажирана с научноизследователска и развойна дейност, в което се включиха 45 служители на БАН. Вторият курс беше насочен към текущи дейности, свързани с инвестициите и мерките за тяхното насърчаване, разработен за служители на МИР, в който се включиха 22 участници. За тези две обучения се разработиха нови специализирани учебни програми съдържащи въпроси от практическа значимост за целевите групи, така че да отговорят на конкретните им нужди, да намалят дефицита от информация и знания в конкретната област и за да привнесат максимална полза в текущата работа. Школата поддържа тематиката за помощите, съвместно с експертите - методолози от министерството, актуализира и развива учебната програма, предвид новостите и тенденциите за модернизация и реформа на държавните помощи на общо европейско ниво.

В направление „Структурни инструменти на ЕС“ се проведеха общо 3 дистанционни обучения (във форма на интерактивни сесии) по нови теми и учебни програми (подготвени от преподаватели на Одитния орган на европейските средства, Сертифициращия орган/дирекция „Национален фонд“ и дирекция АФКОС на МВР) с общо 138 участници. Новото обучение, свързано с нередностите и измамите, установяване, изследване и противодействие на неправомерно поведение, засягащо финансовите интереси на ЕС, както и практиката на АФКОС събра 39 участници. Темата за управление и контрол на безвъзмездна финансова помощ чрез опростени варианти на разходите, разработена от преподаватели на Одитния орган, обхвана аудитория от 34 участници, администриращи програми, съфинансирани с европейски средства. Целта на обучението бе да се комуникира практиката на Одитния орган за проверка на опростени варианти на разходите, да се представят добри примери на европейско ниво, както и да се разясни логиката за прилагане на този вид разходи. Ново обучение, с общо 65 участници бе проведено по тематиката за системата за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост и приложимата нормативна уредба подготвено от

преподаватели, администриращи ПВУ в министерството. Целта на обучението бе да разясни концепцията за създаването, изпълнението и приложението на системата за управление и контрол на Механизма за възстановяване и устойчивост на национално ниво чрез Националния план за възстановяване и устойчивост на България и конкретно да представи финансово-счетоводните аспекти за администрирането на НПВУ. Важни и полезни за аудиторията бяха практическите насоки за работа с информационната система и организирането на процесите в счетоводната система, споделянето и обсъждането на предизвикателствата в работата, като и някои добри практики, приложими по ПВУ.

Високите изисквания за поддържане на професионалната квалификация и умения на служителите изпълняващи функции, свързани със системите на вътрешния контрол и одита, както и промените в законодателството в областта на публичния сектор са в основата на обученията и учебните програми в направление „Вътрешен контрол“. За отчетния период в направлението са реализирани 9 обучения (5 дистанционни и 4 присъствена форма) с общо 348 участници. Школата е изградила устойчива традиция за провеждането на обучения в областта на вътрешния контрол и одита по теми, които запазват своята актуалност в дългосрочен план. По нови теми и учебни програми се реализираха две обучения, касаещи проблематиката, свързана с практическото приложение на стратегията за риска и одита на меките контроли. Другите проведени обучения бяха по въпросите за управлението на риска в публичния сектор, дейността по изпълнението на одитни ангажименти, разработването на одитни доклади, както и за някои специфични одити. Повечето от тези обучения по съдържание са основополагащи и важни, определяни са за нужни и полезни от служителите с контролни функции в публичната администрация. Учебните програми се надграждат и актуализират в съответствие с практиката на прилагане в нормативната уредба, условията на преподаване, така че да се поддържа практическата насоченост и нивото на качеството на обученията. През периода се проведе в дистанционна форма и популярният подготвителен курс за придобиване на сертификат „Вътрешен одитор в публичния сектор“ със 154 участници. Чрез електронната форма на обучение се осигури широка достъпност за всички записани служители от публичния сектор, желаещи да получат подготовка за изпита и се предостави учебна тестова среда съпоставима с реалните условия на изпита.

За периода се обработиха анкетните формуляри, получени след провеждането на мероприятията, които са от важно значение за осъществяването на пряка обратна връзка с участниците. Получените данни предоставят документално и фактически информация за оценяване на качеството, степента на постигане на целите и ефективността на обучението, както и необходимостта от предприемането на корективни мерки за подобряване и усъвършенстване. Според обобщените данни за 90% от попълнените анкетни формуляри, курсовете и семинарите на Школата са спомогнали напълно и в значителна степен за по-доброто разбиране на тематиката, 84% считат, че обучението категорично е спомогнало за придобиване на нова информация или знания. По отношение на приложението в работата 85% са на мнение, че наученото по време на курса/семинара е напълно и в значителна степен приложимо в работата.

Обобщените данни за резултатите на Школата за отчетния период, проведени курсове и семинари са представени таблично:

Направления на обучение	План 2023 г.		Отчет към 30.06.2023 г.	
	Брой курсове и семинари	Брой обучени служители	Брой курсове и семинари	Брой обучени служители
Бюджет и финансово управление	16	384	7	335

Структурни инструменти на ЕС	8	192	3	138
Вътрешен контрол	20	480	9	348
Общо:	44	1 056	19	821

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

Бюджетна програма 1000.01.01 - "Бюджет и финансово управление" Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
Изменение и допълнение на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.	срок	При промяна на законодателството	Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина (НСКСЧ), приета с ПМС № 115 от 2004 г., е изменена с ПМС № 45 от 22.03.2023 г.
Заседания на Съвета ЕКОФИН	срок	Ежемесечно Позициите са одобряват на последното заседание на Министерски съвет преди заседанието на ЕКОФИН	6 заседания
Заседания на Еврогрупата.	срок	При необходимост	6 заседания
Заседание на ЕКОФИН/Бюджет (Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси във формат „Бюджет“).	срок	През юли (при необходимост) и през ноември.	(юли)
Заседания на Съвет „Общи въпроси“.	срок	Ежемесечно	1 заседания
Заседания на Европейския съвет.	срок	При необходимост	3 заседания
Заседанията на Бюджетния комитет към Съвета на ЕС.	срок	По няколко заседания месечно	32 заседания
Работна група „Собствени ресурси“.	срок	6 заседания	4 заседания
Адхок Работна група „МФР 2021-2027 – ревизия“	срок	По няколко заседания месечно	1 заседание
Заседания на РГ „Борба с измамите“.	срок	6 заседания	1 заседания
РГ „Правилник за персонала“.	срок	6 заседания	4 заседания
Заседанията на ККСР.	срок	4 заседания	1 заседание
Заседанията на Икономическия и финансов комитет (във формат титуляри и заместници).		Ежемесечно Позициите за съответните заседания са изготвяни в срок най-късно до един ден преди датата на самото заседание	13 заседания на ИФК титуляри и 14 заседания на ИФК заместници
Заседанията на Комитета по икономическа политика към Съвета на ЕС.	срок	Ежемесечно	4 редовни заседания на КИП и 12 телеконферентни разговора
Заседания на КОРЕПЕР I и КОРЕПЕР II.	срок	Ежеседмично	Ежеседмично
Ежемесечни отчети за разходите на делегати от България в заседанията на подготвителните органи на Съвета на ЕС.	срок	Ежемесечно	Изготвени ежесмесечни отчети за разходите на делегати от България за заседанията на подготвителните органи на Съвета на ЕС
Годишна декларация за отчетените разходи за 2020 г. на делегати в заседанията на органите на Съвета на ЕС (в рамките на два месеца след приключване на календарната година).	срок	Годишно 28.02.2023 г.	1 декларация
Изготвяне на проекти на актове на Министерския съвет и/или на министъра на финансите в съответствие с бюджетната процедура за съответната	срок	съгласно бюджетната процедура	Изготвени и одобрени следните проекти на актове и указания на министъра на финансите:

година.			<p>- РМС № 70/2023 г. за бюджетната процедура за 2024 г.;</p> <p>- РМС № 331/2023 г. за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г., който е придружен от актуализирана средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г., представляваща мотивите към законопроекта – отменено;</p> <p>- РМС № 348/2023 г. за одобряване на Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г.;</p> <p>- РМС № 399/2023 г. за предложение до Народното събрание за определяне на допълнителен срок за събиране на приходи, за извършване на разходи и за предоставяне на трансфери;</p> <p>- РМС № 402/2023 г. за одобряване на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т.нар. „удължителен закон“ (обн., ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г.);</p> <p>- РМС № 459/2023 г. за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г., който е придружен от актуализирана средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г., представляваща мотивите към законопроекта.</p>
Изготвяне и публикуване на методологически и статистически данни и информации за касовото изпълнение на КФП на месечна и тримесечна основа.	срок	Ежемесечно и тримесечно съгласно предварително обявен календар	Изготвени и публикувани данни и материали в срок
Консолидирана фискална програма и национални бюджети – информация на месечна база, изготвяни и предоставяни в отворен формат за Портала за отворени данни на Република България.	срок	Ежемесечно, съгласно сроковете за публикуване на статистически данни за държавния сектор в предварително обявен календар	Изготвени и предоставени данни в срок
Изготвяне, предоставяне на МВФ и публикуване на страницата на МФ на статистически данни за ДФС във формата на GFSM 2001 и GFSM 2014.	срок	Ежемесечно, тримесечно (GFSM'2001) и годишно (GFSM 2014) съгласно предварително обявен календар	Изготвени и публикувани данни и материали в срок

Изготвяне и предоставяне на БНБ на месечни данни за фискалния сектор по SDDS Plus Годишна актуализация на мета-данни за сектора.	срок	Ежемесечно и съгласно предварително обявен календар	Изготвени и предоставени данни и материали в срок
Предоставяне на месечни фискални данни на НСИ съгласно изискванията на Директива 2011/85/ЕС.	срок	Ежемесечно, съгласно Меморандум за сътрудничество между НСИ, БНБ и МФ	Изготвени и предоставени данни и материали в срок
Предоставяне на данни на НСИ за изготвяне на нотификационни таблици за дефицита и дълга на консолидираното правителство за съответния период.	срок	Регламент 479/2009 на Съвета на ЕС и Регламент 679/2010 на Съвета на ЕС и Регламент 220/2014 на Европейската комисия	През м. март 2023 г. бяха предоставени отчетни данни за 2022 г. на НСИ за целите на изготвяне на априлските нотификационни таблици за Евростат
Изготвяне и публикуване на интернет страницата на МФ на месечен информационен бюлетин за изпълнението на държавния бюджет и основните показатели на КФП	брой	6	Изготвени и публикувани на интернет страницата на МФ месечни бюлетини за м. декември 2022 г. и м. януари-май 2023 г.
Изготвена и внесена в МС регулярна информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП.	срок	Съгласно ЗПФ	В изпълнение разпоредбите на чл. 135 от ЗПФ бе изготвена и внесена за разглеждане в Министерския съвет информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП за четвърто тримесечие на 2022г. и за първото тримесечие на 2023 г. при спазване на определените срокове
Изготвени периодични и годишен отчети на държавния бюджет и консолидираната фискална програма за съответната година.	срок	съгласно ЗПФ и ЗДД	Изготвен проект на отчет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г. и доклад към него, както и годишен доклад и отчет за дейността на ДФГУДПС за 2022 г. и годишен доклад за състоянието на държавния дълг за 2022 г.
Изготвени методологически указания относно касовото изпълнение на бюджета, банковото обслужване и отчетността на бюджетните организации.	брой	7	5
Актуализация на Ръководството за администриране на собствените ресурси на ЕС в Република България	срок	При необходимост	При необходимост
Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Споразумение за финансов принос между Република България и Европейската комисия съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета	срок	На основание чл. 31, ал. 2 от УПМСНА, съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета.	Т.17 от Протокол № 20 от заседание на МС от 3 май 2023 г.
Актуализация на Националната програма	срок	Веднъж годишно	Приета с РМС № 344 от

за реформи.		до 30 април на съответната година в съответствие с изискванията на Европейския семестър, Регламент 1176/2011 на Съвета относно превенцията и корекцията на макроикономическите дисбаланси и в съответствие с чл. 121 от ДФЕС за общите насоки на икономическите политики на държавите-членки и на Съюза	04.05.2023 г. и изпратена на Европейската комисия
Доклад с нови и актуализирани мерки в отговор на специфичните препоръки на Съвета от 2023 г.	срок	Веднъж годишно съгласно Решение на Министерския съвет № 667 от 14.09.2021 г.	
Доклад за напредъка в изпълнението на мерките в Националната програма за реформи за 2023 г. за периода май-октомври 2023 г.	срок	Веднъж годишно съгласно Решение на Министерския съвет № 667 от 14.09.2021 г.	
Актуализация на Конвергентната програма.	срок	Веднъж годишно	Приета с РМС 349 от 5.05.2023 г. и изпратена на Европейската комисия.
		Регламент на Съвета 1466/97 Актуализацията е извършена в срока, предвиден в рамките на Европейския семестър	
Изготвяне и публикуване на месечни конюнктурни анализи за състоянието на икономиката.	срок	Ежемесечно	Публикувани са 6 издания
Изготвяне и публикуване на изданието „Финансов сектор: оценки и очаквания“.	срок	Тримесечно	Публикувано е 1 издание
Изготвяне и публикуване на изданието „Индикатор на икономическата активност в България“.	срок	Тримесечно	Публикувани са 2 издания
Изготвяне и публикуване на годишен обзор за икономиката на България през 2022 г.	срок	Веднъж годишно	Изготвен доклад, предстои публикуване
Бюлетин за основните икономически и политически решения на Съвета ЕКОФИН	срок	ежемесечно	Публикувани са 6 издания
Изготвена прогноза за макрорамката за бюджета и за други стратегически документи на правителството.	срок	м. февруари 2023 г. м. март 2023 г. м. юни 2023 г.	Изготвени са 3 макроикономически прогнози.
Изготвена прогноза за цикличната позиция на икономиката и за структурния бюджетен баланс.	срок	м. февруари 2023 г. м. март 2023 г.	Изготвени са 2 прогнози за цикличната позиция.
Уредени дялови участия и принос на Република България в международните финансови институции.	срок	Съгласно изискванията на МФИ	Плащане на: - подлежащата на внасяне част от акциите в размер общо на 33 156 828,25 лв. в полза на МБВР; - пълен размер на акциите на обща стойност 35 241 956,56 лв. в полза на МФК
Плащане на вноската на Република България в Европейския фонд за развитие.		Съгласно определения от ЕК размер и график	3 632 964, 00 лв.
Плащане на вноската на Република България в бюджета на ЕС и плащане на отрицателна лихва.	срок	3 пъти месечно, съгласно утвърдените срокове; при допълнителни плащания – съгласно поставения от ЕК срок	3 пъти месечно, съгласно утвърдените срокове; при допълнителни плащания – съгласно поставения от ЕК срок

Участие в заседанията на управляващите органи и работните групи към международните финансови институции, както и в заседанията на работните формати на ЕС, свързани със сътрудничеството с МФИ.	срок	Съгласно определените графици от управителните им органи	Неприсъствени гласувания на материали относно текущата дейност на МБИС и ЧБТР. 2 заседания на СУ на МИБ 1 заседание на Съвета на МБИС.
			1 заседание на СУ на ЕИБ и 4 заседания на СД на ЕИБ 1 заседание на СУ на ЕБВР.
			5 заседания на СД на ЧБТР, 2 заседания на СУ на ЧБТР
			3 заседания на АС на БРСЕ; 1 съвместно заседание на УС и АС на БРСЕ.
			3 заседания на Подкомитета по въпросите на МВФ към ИФК. 2 работни заседания на МАР.

№	Бюджетна програма 1000.01.01 - "Бюджет и финансово управление" (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	14 958 100	14 958 100	6 412 255
	Персонал	12 952 300	12 952 300	6 166 833
	Издръжка	2 003 600	2 003 600	245 422
	Капиталови разходи	2 200	2 200	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	14 958 100	14 958 100	6 412 255
	Персонал	12 952 300	12 952 300	6 166 833
	Издръжка	2 003 600	2 003 600	245 422
	Капиталови разходи	2 200	2 200	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	0	0	0
	Капиталови разходи	0	0	0
	<i>Администрирани разходни показатели</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	4 470 500	4 470 500	1 216 181
	Провеждане на техническата подготовка за членството на България в еврозоната	0	0	-100 000
	Предоставяне на подкрепа за създаването и функционирането на Офис на Световната банка в София, България за осъществяването на споделени услуги и други функции на Групата на Световната банка	4 470 500	4 470 500	1 316 181
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	4 470 500	4 470 500	1 216 181
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	19 428 600	19 428 600	7 628 436
	Общо разходи (I.+II.+III.):	19 428 600	19 428 600	7 628 436
	Численост на щатния персонал	237	237	217
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0

Бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси”

Изпълнение на целите на програмата

В изпълнението на политиката в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси програмата цели защита на публичните финансови интереси и превенция с корупцията чрез:

- Добро финансово управление на публичните средства посредством засилване на управленската отговорност и функциониране на адекватни и ефективни системи за финансово управление и контрол и независим вътрешен одит;
- Оценка на системите за финансово управление и контрол на органите, участващи в усвояването на средствата от ЕС и получаване на достатъчна увереност за тяхната адекватност, надеждност, ефективност и ефикасност, и издаване на годишно одиторско становище за законосъобразността и редовността на сертифицираните пред Европейската комисия разходи по всички оперативни програми;
- Осъществяване на последващ финансов контрол за законосъобразност чрез извършване на финансови инспекции за спазването на нормативните актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност, както и дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки на организациите и лицата, посочени в чл. 4 от Закона за държавната финансова инспекция;
- Осъществяване на процесуалното представителство на Министерството на финансите, министъра на финансите и държавата, представлявана от министъра на финансите в предвидените от закона случаи в образуванияте съдебни, арбитражни и други свързани с тях производства;
- Осигуряване на условия за провеждане на принципите за публичност и прозрачност, свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация и пропорционалност при възлагането на обществени поръчки.

Бюджетната програмата включва дейности, изпълнявани от дирекции „Национален фонд”, „Съдебна защита”, „Методология на контрола и вътрешен одит”, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”, Агенцията по обществени поръчки и Агенцията за държавна финансова инспекция.

За реализиране целите на бюджетната програма министерството си взаимодейства с всички организации от публичния сектор, в т.ч. министерства, ведомства, общини, Сметната палата и другите контролни органи, органите на съдебната власт, Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (AFCOS). Министерството на финансите си сътрудничи с Европейската комисия и Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

Във връзка с осъществяване процесуалното представителство на Министерството на финансите и държавата и провеждането на процедури за избор на процесуален защитник на Република България, както и арбитри по образуванияте срещу нея международни арбитражни дела, Министерството на финансите си взаимодейства с правораздавателните органи в страната, Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове във Вашингтон и Международния търговски арбитраж в Париж. След присъединяването на страната ни към ЕС, държавата би могла да бъде конституирана като ответник по образувани съдебни производства и пред Съда на европейските общности в Люксембург.

❖ **Разработване и провеждане на държавната политика в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит в публичния сектор**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

В съответствие с планираните дейности, постигнатите резултати за първото полугодие на 2023 г. са следните:

- проекти на нормативни актове в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит и стратегии;

Не са изготвяни проекти на нормативни актове в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит.

През отчетния период е изготвен План за изпълнение на Стратегията за развитие на вътрешния контрол в публичния сектор на РБ 2023-2026 г.

- издадена методология в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит, дадени указания за приоритетни цели и области за одитиране при планиране на дейността по вътрешен одит;

Не е издадена методология в областта на финансовото управление и контрол и вътрешен одит. Текущо през отчетния период са предоставяни становища с методологичен характер по въпроси, свързани с финансовото управление и контрол и вътрешния одит в публичния сектор.

- консолидиран годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор;

С писмо с изх. № 03-00-423/01.06.2023 г. на главния секретар на Министерството на финансите Консолидираният годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор в Република България за 2022 г. беше представен на Министерския съвет. Докладът включва анализ на информацията за състоянието на системите за финансово управление и контрол през 2022 г. в 315 организации, чийто ръководители са първостепенни разпоредители с бюджет и в които е включена информация за разпоредителите с бюджет от по-ниска степен към тях, търговските дружества, вкл. лечебните заведения с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала, както и търговските дружества, чийто капитал е изцяло собственост на търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала. В консолидирания доклад е включена и информация за състоянието на вътрешния одит за 2022 г., представена от 145 ръководители на организации - първостепенни разпоредители с бюджет в годишните им доклади и въпросниците към тях. Консолидираният доклад включва обобщена информация и от представените одитни доклади за извършени одитни ангажименти по определената от министъра на финансите приоритетна област за одит за 2022 г. и от годишните доклади за дейността на одитните комитети през 2022 г.

Във връзка с промени в структурата и състава на правителството, с писмо с вх. № 02-04-111/07.06.2023 г., изпратените материали по проекта на Решение за приемане на Консолидиран годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор в Република България за 2022 г. са върнати в Министерството на финансите. Към датата на изготвяне на настоящия отчет Консолидираният доклад не е приет от Министерския съвет.

- извършени системни наблюдения;

През първото полугодие на 2023 г. са извършени шест системни наблюдения, от които три по чл. 49, ал. 1 от ЗВОПС в общините Пазарджик, Русе и Етрополе и три по чл. 18, ал. 1 от ЗФУКПС в общините Стара Загора, Гоце Делчев и Луковит.

Изготвен е План за извършване на системни наблюдения за периода 01.07.2023 г. - 30.06.2024 г.

- проведени работни срещи и обучения за ръководители, служители, вътрешни одитори и др. по въпросите на финансовото управление и контрол и вътрешния одит в публичния сектор;

Проведени са две обучения на тема „Роли и отговорности на риск-мениджмънта в процеса по управление на риска в организациите от публичния сектор“ за служители от БАН, които пряко участват в процеса по управление на риска.

- проведени изпити за придобиване на сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“;

В съответствие с Наредба № Н-9 от 10.06.2019 г. на министъра на финансите на 01 юли 2023 г. се проведе изпита за придобиване на сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“. В тази връзка през отчетния период са извършени редица дейности по организиране провеждането на изпита.

- актуална публична база данни за звената за вътрешен одит и актуален публичен регистър на одиторите, издържали успешно изпита за придобиване на сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“;

Текущо, след предоставяне на информация от вътрешните одитори, се актуализира базата данни за звената за вътрешен одит в публичния сектор и информацията за назначените вътрешни одитори в тях. Регистърът на лицата, притежаващи сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“ се актуализира след издаване на сертификати „вътрешен одитор в публичния сектор“ на лицата, успешно издържали изпита. От 2006 г. до 30.06.2023 г. от министъра на финансите са издадени 2 972 сертификата.

- актуална информационна система за финансово управление и контрол и вътрешен одит, съдържаща законодателство, методология и добри практики по вътрешен контрол;

С цел осигуряване на публичност за състоянието на вътрешния контрол в публичния сектор, дирекция МКВО поддържа актуална информация в Информационната система за финансово управление и контрол и вътрешен одит (ИСФУКВО), която е част от интернет страницата на МФ. През първо полугодие на 2023 г. е публикувана информация за провеждане на изпита за придобиване на сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“, Плана за изпълнение на Стратегията за развитие на вътрешния контрол в публичния сектор на РБ 2023-2026 г., Указания относно годишното докладване за дейността на одитните комитети за 2022 г.

- повишаване на професионалната компетентност на служителите от дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“;

През първото полугодие на 2023 г. служители от отдел „Методология на контрола“ в дирекция МКВО са взели участие в общо 5 обучения на различни теми, с цел повишаване на професионалната компетентност, организирани от Института по публична администрация и Центърът за върхови постижения в областта на финансите (CEF) по Двустранната програма за сътрудничество с Министерство на финансите, Нидерландия. В част от тях са участвали по няколко служителя от отдела, като общото участие на служителите е 8.

- дадени съгласия или откази, след извършени проверки на постъпилите искания и документи, за назначаването и освобождаването на ръководители на вътрешния одит и вътрешни одитори в организации от публичния сектор;

До 30.06.2023 г. след извършени проверки на постъпилите искания и документи са дадени 17 съгласия за назначаването на вътрешни одитори (ВО) и 4 съгласия за освобождаване на ВО, както и 4 съгласия за назначаване на ръководители на вътрешния одит (РВО) и 2 съгласия за освобождаването на РВО в организации от публичния сектор.

- съгласуване състава на одитни комитети в министерствата и Държавен фонд "Земеделие";

Във връзка с изискванията на чл. 18, ал. 2, т. 1 от ЗВОПС са съгласувани съставите и промени в съставите на одитните комитети в Министерство на отбраната (две съгласувания за периода), Министерство на правосъдието и Министерство на електронното управление.

- съставени актове за установяване на административни нарушения на ЗВОПС;

Със заповед № ЗМФ-1120 от 04.11.2022 г. на министъра на финансите е определено финансовите инспектори от Агенцията за държавната финансова инспекция (АДФИ), при упражняване на инспекционната си дейност да съставят актове за установяване на административни нарушения по чл. 55 от ЗВОПС. Предвид това, през отчетния период не са съставяни актове за установяване на административни нарушения по ЗВОПС от служители на дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“.

- извършени проверки относно спазването на задължението за представяне на информация за състоянието на системите за финансово управление и контрол и при необходимост изпращане на информация до АДФИ за съставянето на актове за установяване на административни нарушения по ЗФУКПС;

Със заповед № ЗМФ-675 от 05.08.2022 г. на министъра на финансите е определено финансовите инспектори от АДФИ, при упражняване на инспекционната си дейност, да съставят актове за установяване на административни нарушения по чл. 21, ал. 1 от ЗФУКПС.

До 31.03.2023 г. всички ръководители на организации-първостепенни разпоредители с бюджет изпратиха годишни доклади за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2022 г. чрез модул „Годишно докладване“. След извършената проверка няма необходимост от изпращане на информация до АДФИ за съставяне на актове за установяване на административни нарушения по ЗФУКПС.

- изготвен анализ на извършването на външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност;

Дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“ в Министерството на финансите в изпълнение на функциите си, свързани с наблюдение и контрол при извършване на външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност, следи за спазване изискванията на Наредба № 1 от 30.03.2017 г. за условията, реда и начина за извършване на външни оценки за осигуряване качеството на одитната дейност (Наредбата). За отчетния период са постъпили 19 бр. доклади за извършени външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност в организации от публичния сектор (в т.ч. и осем доклада от търговски дружества), като служителите от отдел „Методология на контрола“ текущо отразяват информацията за прегледа в работна таблица.

Официален анализ за извършените външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност се представя всяка година в Консолидирания годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор. Консолидираният доклад за състоянието на вътрешния контрол през 2022 г. съдържа информация за анализа на 26 броя представени на министъра на финансите доклади за извършени външни оценки на качеството на одитната дейност. Двадесет и три звена за вътрешен одит са получили оценка „Работи в съответствие“, а три са с оценка „Работи в частично съответствие“.

- подпомагане на функционирането на Консултативния съвет по контрол и одит в публичния сектор в изпълнение на функциите на секретариат;

Не е провеждано заседание на Консултативния съвет по контрол и одит в публичния сектор в този период.

- издадени удостоверения за признаване на професионална квалификация по професия „вътрешен одитор в публичния сектор“, придобита в чужбина от лица, желаещи да я упражняват в Република България;

Не са издавани удостоверения за признаване на професионална квалификация по професия „вътрешен одитор в публичния сектор“, придобита в чужбина от лица, желаещи да я упражняват в Република България.

- Гарантиране на допустимостта на извършените разходи по Оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз, включително Инициативата за младежка заетост и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица 2014-2020 г., Програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС Финансовия механизъм на ЕИП и Норвежкия финансов механизъм.

И през този отчетен период Сертифициращият орган продължи да оказва методическа подкрепа на Управляващите органи по Оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (вкл. Инициативата за младежка заетост) и Кохезионния фонд на Европейския съюз Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, както и на Програмните оператори по програмите, съфинансирани от ФМ на ЕИП и НФМ както и на Националния план за възстановяване и устойчивост.

През отчетния период бяха проведени поредица от срещи на национално равнище с участието на представители на отговорните структури във връзка с стартирането на Националния план за възстановяване и устойчивост, както и с представители на Европейската комисия.

Също така до 30.06.2023 г. бяха проведени 46 работни срещи на Сертифициращия орган и управляващите органи (в това число и видеоконферентни разговори), на които се разискваха въпроси, свързани със специфики на финансовото управление на програмите, съфинансирани от ЕФРР, КФ и ЕСФ.

През отчетния период бяха проведени поредица от срещи на национално равнище с участието на представители на отговорните ведомства във връзка с Националния план за възстановяване и устойчивост, както и с представители на Европейската комисия-.

В изпълнение на задълженията си за гарантиране на допустимостта на извършените разходи през отчетния период Сертифициращият орган извърши проверки на представените доклади по сертификация от Управляващите органи по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (вкл. Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд, и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и програмите за европейско териториално сътрудничество по външни граници на ЕС. Като част от процеса по сертификация са извършени 34 проверки по чл. 27 и чл. 87 от Наредба № Н-3/2018 г. и са изпратени 26 сертификата, заявления за плащане и отчети за разходи към Европейската комисия. Също така са изпратени 8 Междинни финансови доклада по Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм.

❖ Защита на публичните финансови интереси чрез извършване на последващи финансови инспекции

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване на обективна информация за спазването на нормативните актове, които уреждат бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност и дейността по

възлагане и изпълнение на обществени поръчки, на база установените резултати при финансовите инспекции в проверените организации и лица.

През отчетния период не са предприемани законодателни инициативи за разработване на документи със стратегическо значение във връзка с дейността на Агенцията за държавна финансова инспекция и не са променяни съществено нормативните актове, които уреждат дейността.

Към 30.06.2023 г. са извършени 228 финансови инспекции и проверки.

Представената към момента информация за дейността на агенцията отразява резултатите и предприетите последващи мерки по 182 финансови инспекции и проверки. За останалите 46 инспекции, приключили с доклади, не са изтекли нормативно регламентирани със ЗДФИ срокове за представяне на становища от проверяваните лица, изготвяне на заключения от финансовите инспектори и приемане на последващи мерки, с оглед на което резултатите от същите не могат да бъдат отчетени към момента.

При извършените 182 финансови инспекции и проверки са установени вреди; нарушения на бюджетната, финансово-стопанската и отчетна дейност, както и на дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки; съставени са актове за начет и актове за установяване на административни нарушения и са предприети последващи мерки по реда на ЗДФИ, както следва:

- Проверени са 347 обществени поръчки на стойност 1 093 082 629 лв., като при 125 от тях са установени нарушения. От установените нарушения 10 са невъзложени обществени поръчки по ЗОП на стойност 402 353 302 лв.; 24 неоснователно проведени процедури на стойност 46 822 765 лв.;
- Установени са нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина, в т.ч. 24 - нарушения на Закона за счетоводството, 164 нарушения на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, 20 нарушения на Закона за публичните финанси; 159 – други нарушения на нормативни актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност и други;
- През периода във връзка с установени нарушения са съставени 471 акта за установяване на административни нарушения, от тях 182 акта са за нарушения при възлагане на обществени поръчки, 289 акта са за нарушения на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, Закона за счетоводството и други нормативни актове, уреждащи бюджетната и финансово-стопанската дейност. Съставените актове за установени административни нарушения и наложените глоби по тях оказват дисциплиниращ и превантивен ефект върху проверяваните организации и лица;
- Констатирани са виновно причинени вреди на проверяваните организации и лица на стойност 10 345 лв., за които се търси пълна имуществена отговорност по реда на чл. 21 от Закона за държавната финансова инспекция, които са възстановени до приключване на финансовата инспекция.
- Констатирани са и други вреди на стойност 160 738,80 лв., от които 28 380,90 лв. са възстановени по време на финансовите инспекции. За вреди на стойност 33 101,03 е потърсена имуществена отговорност по време на инспекцията, а за вреди в размер на 34 228,35 лв. е направено предложение по чл. 18, ал. 1, т. 4 от ЗДФИ и за вреди в размер на 65 027 лв. не може да бъде потърсена имуществена отговорност поради изтекъл давностен срок за търсене на имуществена отговорност от причинителя или друго;
- Установени са 28 индикатори за измами при 15 финансови инспекции;

- Проверено е изпълнението на 2048 договора;
- Предприети са последващи мерки: на органите на прокуратурата са изпратени по компетентност 76 доклада за извършени финансови инспекции и проверки; дадени са 26 писмени указания за преустановяване извършването на нарушения и/или за отстраняване на вредните последици от тях. За установените при финансовите инспекции нарушения са уведомени горестоящите разпоредители с бюджет; общинските съвети; органите, упражняващи правата на собственост на държавата или общините в капитала на търговските дружества; финансиращите органи, включително и тези по фондове и програми на Европейския съюз.

❖ *Защита на държавния интерес в образуваните производства пред правораздавателните органи в страната и чужбина*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Защита на държавния интерес в образуваните производства пред правораздавателните органи в страната и чужбина.
- Ефективна защита на държавните интереси в образуваните от и срещу министъра на финансите, Министерство на финансите и държавата, представлявана от министъра на финансите дела.

Защитата на държавния интерес в образуваните производства пред правораздавателните органи в страната и чужбина се осъществява посредством процесуално представителство по образуваните съдебни и арбитражни дела.

Осигурява се процесуалното представителство на министъра на финансите, Министерство на финансите и държавата, представлявана от министъра на финансите, в предвидените от закона случаи, по всякакви граждански, търговски, административни, наказателни, административно-наказателни и изпълнителни дела, както и в производствата по универсално принудително изпълнение.

Общият брой на активно водените през отчетния период дела (извън международните арбитражни дела) е 633 от които към момента 340 са висящи, 51 са спечелени, 24 са загубени и 218 са приключили като в производството държавата, министърът на финансите или Министерство на финансите са били конституирани като ответник, трето лице – помагач или заинтересована страна.

За полугодieto на 2023 г. броят на гражданските дела е 378, от които 270 висящи с обща стойност на материалния интерес в размер на 33 543 736 лв., 41 спечелени с обща стойност на материалния интерес в размер на 7 851 378 лв., 20 загубени с обща стойност на материалния интерес в размер на 4 584 626 лв. и 47 приключили производства.

Общият брой на търговските дела е 20, от които 13 висящи с обща стойност на материалния интерес в размер на 4 581 334 лв., 3 са спечелени на стойност 165 777 лв., 2 са загубени с обща стойност на материалния интерес в размер на 2 119 114 лв. и 2 приключили производства.

Значителна част от загубените дела на държавата са резултат от две решения на Конституционния съд на Република България, които доведоха до поредица от осъдителни съдебни решения по искиви претенции на производители на електрическа енергия от слънце и вятър за обезщетяване на вредите, причинени им от противоконституционна такса.

С Решение № 13 от 31.07.2014 г., постановено по к. д. № 1/2014 г., Конституционният съд е обявил за противоконституционни точки 2 и 3 от § 6 от Заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет за 2014 г., с които са създадени чл. 35а, ал. 1, 2 и 3, чл. 35б, ал. 1, 2, 3 и 4, чл. 35 в, ал. 1, 2 и 3 и чл. 73, ал. 1, 2, 3 и 4 от ЗЕВИ.

Обявените за противоконституционни разпоредби регламентират задължение за заплащане на 20%-на такса за производството на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия, механизмът за определяне на таксите, тяхното удържане и внасяне, както и последиците от невнасянето им в срок.

С Решение № 3 от 28.04.2020 г. (обн. ДВ, бр. 41 от 12 май 2020 г.) по к. д. № 5 от 2019 г. Конституционният съд е приел изключение от основното правило, установено в чл. 151, ал. 2, изречение трето от Основния закон за действието „занапред“ на решението за обявяване на противоконституционност. Изводът на Конституционния съд е, че спрямо правоотношения, предмет на висящи съдебни производства, обявеният за противоконституционен закон не се прилага, като в тези случаи съдът, пред който е висящ спорът, следва да го реши, позовавайки се пряко на Конституцията, ако е възможно, както и чрез аналогия на закона и аналогия на правото.

В съдебната практика на ВКС еднозначно се приема, че макар и вредите да са причинени от действия и/или бездействия на Народното събрание, то отговорността за обезщетения на увредените лица се носи от държавата. Съгласно чл. 31, ал. 1 от ГПК в съдебните производства държавата се представлява от министъра на финансите. В своите решения съдилищата правят следните правни изводи: *„...Отговорността за вреди е на държавата – тя дължи обезщетение на увредените лица, защото неин орган е постановил противоконституционния акт и след това същият този орган противоправно бездейства. Приемането на противоконституционния закон, както и последвалото противоправно бездействие е осъществено чрез поведението на мнозинството народни представители, като противодействието на малцинството от тях е без правно значение, доколкото не е довело до резултат. Без значение е кои са народните представители и от кое по ред Народно събрание са те. Тяхното поведение като длъжностни лица от състава на Народното събрание ангажира отговорността на държавата, като правен субект.“*

Така на практика може да се приеме, че броят на загубените дела, образувани въз основа на претенции от производители на електрическа енергия от възобновяеми източници за възстановяване на противоконституционно събрани такси, не формира никаква трайна тенденция. Всъщност налице е бил един единствен правен спор, който Конституционният съд е разрешил с посочените две свои решения. Броят на делата, по които държавата впоследствие е осъдена от гражданските съдилища е функция на този единствен правен спор. След произнасянето на Конституционния съд не е съществувала дори теоретична възможност тези дела да бъдат спечелени.

Водените административни дела наброяват общо 220, от тях 42 висящи с обща стойност на материалния интерес в размер на 12 734 851 лв., 7 спечелени с обща стойност на материалния интерес в размер на 10 159 773 лв., 2 загубени с обща стойност на материалния интерес в размер на 1000 лв. и 169 приключили. Запазена е тенденцията за наличие на голям брой на административни дела пред административните съдилища относно проведените отчуждавания на частни недвижими имоти с цел реализиране на различни инфраструктурни проекти със значим държавен и обществен интерес: Решение № 96 от 4 февруари 2021 година на Министерския съвет за отчуждаване на имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Модернизация на железопътна линия София – Драгоман, участък „Гара Волуяк – Гара Петърч“, в землището на град Костинброд, община Костинброд, Софийска област; Решение № 914 от 17 ноември 2022 г. на Министерския съвет за отчуждаване на имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Железопътна линия София – Пловдив“, участък Ихтиман – Септември от проект „Модернизация на железопътната линия София – Пловдив: ЖП участъци София – Елин Пелин и Елин Пелин – Септември“, на територията на община Костенец, Софийска област; Решение № 225 от 14 април 2022 г. на Министерския съвет за отчуждаване на имоти – частна собственост,

за държавна нужда за изграждане на обекти „Модернизация на железопътен участък гара София-гара Волюяк“ част от проект“, Развитие на железопътен възел София“, на територията на Столична Община, Област София; Решение № 12 от 06 януари 2023 година на Министерския съвет на Република България за отчуждаване на имоти и части от имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Модернизация на път I-1 (E-79) „Видин - Ботевград“, участък от км 61+750 (километраж по съществуващ път I-1) ≡ км 58+128,47 (километраж по проект) до км 102+060 (километраж по съществуващ път I-1) ≡ км 99+193 (километраж по проект) на територията на областите Видин и Монтана; Решение № 130 от 17 февруари 2023 година на Министерския съвет за отчуждаване на имоти и части от имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Модернизация на Път I-8 „Калотина – СОП“, част от Обект „Автомострала Европа“ в участъци от км 39+049,43 до км 42+640,51 и от км 42+640,51 до км 45+977,45, на територията на Софийска област и област София; Решение № 219 от 27 март 2023 година на Министерския съвет за отчуждаване на имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Модернизация на Път I-8 „Калотина – СОП“, част от Обект „Автомострала Европа“ в участъци от км 32+447,2 до км 33+612,73 и от км 33+612,73 до км 33+858,23 и от км 33+858,23 до км 39+049,43 на територията на Софийска област.

В тази връзка, независимо, че по делата Министерство на финансите е заинтересована страна, юристите от дирекцията значително са допринесли за драстично намаляване на претендираните от жалбоподателите обезщетения.

По образуваните наказателни дела, в които Министерство на финансите или държавата чрез министъра на финансите имат възможност да се конституират като граждански ищци, са предявени и приети за съвместно разглеждане 13 граждански иска на обща стойност 13 936 866 лв., като от тях 13 производства са висящи на стойност 13 936 866 лв.

През отчетния период по жалби срещу наказателни постановления, издадени от министъра на финансите, в качеството му на административно наказващ орган, са образувани две наказателни с административен характер дела, като сумата от наложените с тях наказания – глоба е в общ размер на 300 лева.

Водените изпълнителни производства през отчетния период са 148 на брой, като всички са висящи.

През отчетния период пред Комисията за защита от дискриминация срещу министъра на финансите и Министерството на финансите има образувано едно ново производство по Закона за защита от дискриминация, по което е изразено становище. По едно висящо производство срещу МФ е осъществено процесуално представителство, едно производство е приключило с отхвърляне на жалбата и едно производство от 2022 г. все още е висящо и няма насрочване на открито заседание.

През отчетния период Конституционният съд е конституирал министъра на финансите като заинтересована страна по четири конституционни дела, като по две от тях те са изразени становища, а по други две не е изразено становище по преценка по целесъобразност.

През отчетния период са покрити всички показатели за изпълнение като успеваемостта по делата е 68,0 %, които представляват 73,1 % от заявления материален интерес, коефициентът на успеваемост е 1,07 и процесуалните срокове са спазени на 100%.

От съществено значение за защитата на държавните финансови интереси е организирането на ефективна процесуална защита по международните арбитражни дела, предвид значителния им материален интерес. Размерът на средствата, необходими за организиране на защитата на държавния интерес по международни дела, се определя въз

основа на размера на възнагражденията на арбитрите, които вземат участие при разрешаване на спора, както и размера на адвокатските хонорари за осигуряване на процесуалната защита и другите разноски, свързани с нея. Във връзка с даване на правни съвети и водене на международни арбитражни дела Министерство на финансите има сключени рамкови договори с международни адвокатски дружества, имащи висока репутация в световен мащаб, по които заплаща сравними цени с цените по подобен род международни дела, като за част от сключените договори плаща дори под пазарните нива. Съгласно установената арбитражна практика, в случай на осъдително арбитражно решение, арбитражните трибунали присъждат лихви до окончателното изпълнение на уважения размер на претенцията, като обикновено размера на лихвата се формира на базата на 6-месечния LIBOR, увеличен с 5 до 10 процента.

През отчетния период са водени следните арбитражни производства:

- CEZ a.s. v. Bulgaria (ICSID Case no. ARB/16/24). Размерът на претенциите е от 934 млн. евро до 1,043 млрд. евро (в зависимост от метода на изчисляване на вредите) плюс лихва от 1.9 % от датата на решението. Делото е висящо като страните са разменили своите писмени защиты и е проведено заседание по същество през първата половина на 2023 г. През ноември 2023 г. ще се проведе второ заседание по същество на делото.
- Cheref v. Bulgaria (ad hoc арбитражно дело). Размерът на претенциите е 1,4 млн. щатски долара. Делото е спечелено, но непосредствено след постановяване на арбитражното решение е подадена молба за неговата отмяна и е образувано производство пред Апелативния съд във Версай, като България е представила отговор през април 2022 г. С Решение от 07.03.2023 г. Апелативният съд във Версай отхвърля подадената от Аберрахман Шереф молба за отмяна на постановеното в полза на държавата арбитражно решение. Делото е висящо, тъй като решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Франция и сроковете за това все още не са изтекли.
- Moti Ramot and Rami Levy v. Bulgaria (ICSID Case no. ARB/18/47). Размерът на претенциите е 113 млн. евро плюс сложна годишна лихва (ОЛП на БНБ+10). Делото е висящо във финална фаза - проведено е арбитражно заседание по същество, като се очаква произнасяне на трибунала.
- ACF Renewable Energy Limited v. Bulgaria (ICSID Case no. ARB/18/1). Размерът на претенциите е 78 млн. евро плюс лихва. Делото е висящо във финална фаза - проведено е арбитражно заседание по същество и е обявено за решаване.
- Vasilisa Ershova and Denis Ershov v. Bulgaria (ICSID Case no. ARB/22/29). Размерът на претенциите е 1,07 млрд. евро плюс лихва за забава в размер, определен от арбитражния трибунал до пълното изплащане на вземането, като начална дата и размерът на лихвения процент към настоящия момент не са уточнени. Делото е в начална фаза.
- Astronergy Solar Netherlands B.V. (ICSID Case no. ARB/22/23) Размерът на претенциите е 55 милиона евро плюс лихва за забава до пълното изплащане на вземането, като начална дата и размерът на лихвения процент към настоящия момент не са уточнени. Делото е спряно до внасянето на арбитражна такса от ищеца в Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове към Световната банка във Вашингтон, САЩ.

Освен това, Република България участва в откритата от Европейската комисия процедура SA.39.101, която има за цел да установи наличието на неправомерно предоставена държавна помощ от страна на българската държава и води преговори във връзка със сключените договори за дългосрочно изкупуване на електроенергия с „Ей И

Ес-ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД. В последните комуникации Европейската комисия е подкрепила позицията на България, че договорите представляват непозволена държавна помощ и начина на изчисляване на дължимата компенсация. Към момента процедурата е висяща и не е приключила.

❖ *Защита на публичните финансови интереси чрез осъществяването на специфични одитни дейности по фондове и програми на Европейския съюз*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През първо полугодие на 2023 г. Одитният орган изпълни планираните дейности и постигна съответните резултати, както следва:

- Актуализиране на одитните стратегии по оперативните програми и по програмите за трансгранично сътрудничество.

През месец февруари 2023 г. на Европейската комисия бяха предоставени актуализираните одитни стратегии по всички 9 оперативни програми и трите програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС. Актуализираните стратегии са одобрени от изпълнителния директор на ИА ОСЕС (версия декември 2022 година).

- Одитни доклади, съдържащи независима и обективна оценка относно ефективността на системите за финансово управление и контрол по девет оперативни програми, финансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ, КФ, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) и по програмите за трансгранично сътрудничество.

През първо полугодие на 2023 г. бяха издадени следните доклади от системни одити по основните оперативни програми и трите програми за трансгранично сътрудничество (по външните граници на ЕС), за които ИА ОСЕС е Одитен орган:

- доклад от седми хоризонтален системен одит на Сертифициращия орган по ЕСИФ и ФЕПНЛ и одит на отчетите (издаден на 16.03.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по програмите за териториално сътрудничество Интеррег ИПП „България - Република Северна Македония“, „България - Турция“ и „България - Сърбия“ (издаден на 07.02.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по ОП „Околна среда“ (издаден на 25.02.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по ОП „Добро управление“ (издаден на 24.03.2023 г.);
- доклад от девети системен одит на Управляващия орган по ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (издаден на 29.03.2023) г.;
- доклад от седми системен одит на Управляващия орган по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ (издаден на 31.03.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по ОП „Развитие на човешките ресурси“ (издаден на 12.04.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане (издаден на 18.04.2023 г.);
- доклад от девети системен одит на Управляващия орган по програмите за териториално сътрудничество Интеррег ИПП „България - Република Северна

Македония“, „България - Турция“ и „България - Сърбия“ (издаден на 19.04.2023 г.)

- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по ОП „Региони в растеж“ (издаден на 25.06.2023 г.);
- доклад от девети системен одит на Управляващия орган по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ (издаден на 01.06.2023 г.);
- доклад от девети системен одит на Управляващия орган по ОП „Околна среда“ (издаден на 16.06.2023 г.).

По време на приключилите 12 системни одити са формулирани констатации с високо ниво на значимост са формулирани в докладите от одита: осми и девети системни одити на Управляващия орган по ОП „Околна среда“ и осми системен одит на Управляващия орган по програмите за териториално сътрудничество Интеррег ИПП „България - Република Северна Македония“, „България - Турция“ и „България - Сърбия“. Констатациите с високо ниво на значимост касаят пропуски при верификация на разходите по обществени поръчки, както и недостатъчно ефективни проверка за наличие на конфликт на интереси в процедури по възлагане по PRAG. Одитният орган е препоръчал извършването на незабавни корективни действия, включително извършването на повторна верификация на неаудитираните процедури. Управляващите органи са предприели адекватни мерки за подобряване на системите за управление и контрол, включително за коригиране на нередовни разходи.

За всички приключили последни системни одити на Управляващите орган по оперативните програми и Интеррег ИПП програмите финалната оценка на Одитния орган е, че съществуващите системи за управление и контрол по програмите функционират правилно и в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Делегиран Регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията. Съгласно указанията на ЕК оценките на системите по програмите са определени на ниво 2 от четиристепенната скала („Функционира. Необходимо е известно подобрене“), което съответства на средно ниво на сигурност. Всички посочени доклади от системни одити са надлежно представени на ЕК чрез системата SFC2014.

➤ Одити на операциите.

През първо полугодие на 2023 г. са представени окончателни доклади за резултати от проверените проекти за осма счетоводна година (2021-2022) на програмен период 2014 – 2020 г., както следва:

- по ОПРЧР – 8 бр.;
- по ОПНОИР – 18 бр.;
- по ОПОС – 10 бр.;
- по ОПТТИ – 8 бр.;
- по ОПРР – 14 бр.;
- по ОПИК – 10 бр.;
- по Интеррег ИПП програмите – 30 бр.

В посочените доклади са включени резултатите от проверките на 431 бр. договори по процедури за избор на изпълнител.

В процес на извършване са одитите на операциите за девета счетоводна година по осемте оперативни програми и по трите програми за териториално сътрудничество.

- Представени на Европейската комисия до Годишни контролни доклади и одиторски становища относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол и законосъобразността и редовността на сертифицираните разходи по съответната оперативна програма, за програмен период 2014-2020 г.

През м. февруари 2023 г. Одитният орган издаде 12 бр. годишни контролни доклади и одиторски становища (за осма счетоводна година), както следва:

- Годишни контролни доклади и одиторски становища по оперативните програми „Иновации и конкурентоспособност“, „Добро управление“, „Транспорт и транспортна инфраструктура“, „Околна среда“, „Наука и образование за интелигентен растеж“, „Развитие на човешките ресурси“, „Региони в растеж“, „Инициатива за малки и средни предприятия“ и ОП за храни и/или основно материално подпомагане;
- Годишни контролни доклади и годишни становища по програмите за трансгранично сътрудничество „България-Турция“, „България-Северна Македония“ и „България-Сърбия“;

В годишните контролни доклади за осма счетоводна година (от 1.07.2021 г. до 30.06.2022 г.) е представена информация за резултатите от проверките относно: верността на окончателните годишни счетоводни отчети; съответствието на информацията, представена в ГСО, с Годишните декларации на Управляващите органи и Годишните обобщения на одитните доклади; резултати от одитите на системите и одитите на операциите, информация за методологията и параметрите на използваните извадки, за остатъчното ниво на общата грешка по програмата, както и типология на установените индивидуални грешки. В Годишните контролни доклади е включен и детайлен количествен и качествен анализ на установените в одита на операциите пропуски с финансово влияние, тяхната значимост, както и причините за тяхното проявление. Съдържа се и детайлна информация за нивото на увереност, постигнато чрез проверка на надеждността на данните за изпълнението на оперативната програма. Представени са проверените индикаторите, по които бенефициентите са отчетели напредък във връзка с изпълнението на проектите от одитната извадка, както и описание на установените отклонения, където е приложимо.

За изготвянето им са обобщени резултатите и заключенията от системните одити и одитите на операциите за седма счетоводна година, и е направен детайлен анализ на грешките с финансово влияние от ръководителите на одитните екипи. За ОПОС и трите ТГС програми общото проектирано ниво на грешките надвиши максимално допустимата граница от 2 %. Нередовните разходи бяха оттеглени от Годишния счетоводен отчет и остатъчното ниво на грешките е свалено до 2 % за ОПОС и до 0,71 % за трите ТГС програми.

Въз основа на извършената одитна дейност и предприетите корективни действия от Управляващите и Сертифициращия органи, Одитният орган с разумна увереност е изразил становище, че разходите в ГСО, поискани от Комисията, са законосъобразни и редовни, че годишните счетоводни отчети дават вярна и честна представа в съответствие с изискванията на чл. 29, параграф 5 от Регламент 480/2014 и системите за управление и контрол на горните 12 програми функционират правилно. Извършената одитна дейност не поставя под съмнение твърденията в декларацията за управление. Предвид изложеното, цялостната оценка на системите за управление и контрол на всички проверявани от Одитния орган програми е определена на ниво 2 „Функционира. Необходимо е известно подобрене“, с изключение на ОП „Околна среда“. На база анализа на грешките, установени в областта на обществените поръчки в системния одит и в одита на операциите по ОПОС, системата на УО и съответно на програмата е

оценена на ниво 3 от четири степенната скала „Функционира частично; необходими са значителни подобрения”.

В резултат на извършените одити и направените анализи на резултатите от тях Одитният орган издаде одитно становище с резерви за трите ТГС програми и за Оперативна програма „Околна среда“ за осма счетоводна година (юли 2021 г. – юни 2022 г.), за всички останали програми становището е без резерви.

Всички годишни контролни доклади за осмата счетоводна година са изпратени на националните органи и са предоставени на ЕК чрез SFC 2014 в определените срокове. След преглед и оценка Европейската комисия прие всички 12 годишни контролни доклади и одиторски становища по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, ФЕПНЛ и др. за осмата счетоводна година

➤ Одитна дейност по други програми и проекти.

- ✓ По програмите, финансирани от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм са издадени 22 доклади за резултати от проверените проекти за осма счетоводна година (2021-2022) на програмен период 2014 – 2021 г. В посочените доклади са включени резултатите от проверките на 10 договори по процедури за избор на изпълнител.
- ✓ За програмите, финансирани от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм. Одитната дейност за 2022 г. е представена в Годишен одитен доклад по чл. 5.5, параграф 1, буква (е), точки (i) и (ii) от Регламентите за изпълнение на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г. и Норвежкия финансов механизъм 2014 – 2021 г. за периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г. Годишният одитен доклад и одитното становище са представени на Офиса на Финансовия механизъм на 15.02.2023 г. Одитното становище е неквалифицирано.
- ✓ За двустранна програма за териториално сътрудничество Интеррег „V-A „Гърция-България“ са издадени са 3 доклада за резултатите от проверки на проекти (на 20.01.2023 г.) за осма счетоводна година. В посочените доклади са включени резултатите от проверките на 6 договори по процедури за избор на изпълнител.
- ✓ За програма ИНТЕРРЕГ “Балкани-Средиземно море” 2014-2020 издаден 1 доклад с резултатите от одитите на операциите за осма счетоводна година. Докладът е издаден на 20.01.2023 г и в него са включени резултатите от проверките на 3 договори по процедури за избор на изпълнител .
- ✓ За Съвместната оперативна програма за трансгранично сътрудничество по Европейски инструмент за съседство „Черноморски басейн 2014-2020“ е издаден 1 доклад с резултатите от одит на проекти за осма счетоводна година. Докладът е издаден на 11.01.2023 г. и в него са включени резултатите от проверките на 4 договори по процедури за избор на изпълнител.
- ✓ По 7-те програми за териториално сътрудничество ИНТЕРРЕГ „V-A „Румъния-България“ ИНТЕРРЕГ V-A „Гърция-България“, „Черноморски басейн 2014-2020“, ИНТЕРРЕГ “Балкани-Средиземно море” 2014-2020, Програма „Дунав“. ИНТЕРРЕГ Европа и Урбакт са съгласувани годишните контролни доклади и одитни становища, изготвени от съответните одитни органи.
- ✓ По Програма „Еразъм+“, Програма „Европейски корпус за солидарност“, мрежи ECVET и Eurodesk е изготвен и е предоставен на Европейската комисия пакет с документи за годишно приключване, включително Одитно мнение

(неквалифицирано) по Годишната декларация за 2021 г. на Националната агенция по програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“, Анекс 1 към мнението с Констатации и препоръки, Анекс 2 към мнението - Доклади за резултатите от извършените от Одитния орган системен одит и одит на отчетите и транзакциите по Годишната декларация за 2021 г. Пакетът с документи е изпратен на 15.03.2023 г. до Националната агенция – ЦРЧР, Националният орган - МОН и Европейската комисия. Приложенията към доклада съдържат резултатите от извършените одит на отчетите и транзакциите и одит на системите. Проверени са 31 проекта по програма „Еразъм+“, на 9 проекта по програма ЕКС и общо 33 разхода (на база real cost) за дейности N VET Team, Eurodesk, NET и STEC, една процедура по ЗОП и 12 ключови процеса. След анализ и оценка на резултатите от всички извършени проверки и цялата относима информация, са направени изводи за функционирането на системите, за декларираните разходи и изготвените финансови отчети по програми „Еразъм+“ и ЕКС и е изготвено неквалифицирано одиторско мнение по програмите за 2022 г.

➤ Актуализиране на методологията за изпълнение на одитните ангажименти.

Наръчникът за одит на средствата от Европейския съюз за програмен период 2014-2020 г. е актуализиран, като през месец март 2023 г. е одобрен нов образец на контролен лист за проверка на разходите по искане за плащане.

Изготвен е работен документ към КЛ за проверка на обществени поръчки относно спазването на чл. 5к от Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна.

Изготвени са контролни листове за документиране резултатите от проверка на възлагане по чл. 14, ал. 1, т. 5-7 от ЗОП и за документиране резултатите от проверка на възлагане по чл. 15, ал. 1, т. 5 и 6, ал. 2 и ал. 3 от ЗОП.

С цел осигуряването на систематично извършване на проверките и документиране на резултатите е разработен допълнителен работен документ за проверка на допустимостта на бежанците от Украйна по проекти, финансирани от ОПДУ, ОПОС и ОПИК.

➤ Работни срещи с Европейската комисия и национални органи.

През 2023 г. представители на Одитния орган са участвали в:

- Две технически срещи по Европейските структурни и инвестиционни фондове с представители на ЕК и одитните органи от другите държави членки, проведени на 16.03.2023 г. и на 15.06.2023 г.;
- Годишна среща на Групите на одиторите по програмите за трансгранично сътрудничество по ИПП „България – Турция“, „България – Сърбия“ и „България – Северна Македония“ за програмни периоди 2014-2020 г. и 2021-2027 г. Международната среща е организирана от ИА ОСЕС на 6 и 7 април 2023 г.
- Годишна среща по ФМ на ЕИП и НФМ 2014–2021, проведена на 10.05.2023 г.;
- Техническа среща между ОФМ, НКЗ, ОО и СО по хоризонтални въпроси свързани с ФМ на ЕИП и НФМ 2014–2021 г., проведена на 21.06.2023 г.;
- Годишна среща по Швейцарско-българската програма за сътрудничество, проведена на 27.04. 2023 г.;
- Годишна среща на одитите органи и мрежата на групи на одиторите по ИНТЕРРЕГ програмите, проведена на 13 и 14 юни 2023 г.
- Годишна среща – конференция на Одитните органи от разширената Вишеградска четворка (V4plus4) и ЕК, проведена на 5 и 6 юни 2023 г.

- Две заседания на работните групи към ЕК, свързани с разширяване прилагането на опростени варианти на разходите;
- Годишна среща за одитната дейност по МВУ между Одитния орган и отговорните одитори от ЕК – 25.04.2023
- Технически и годишни срещи на Групи на одиторите по програми „Черно море“ и „Дунав“;
- Шест работни срещи със служители от Управляващите и Сертифициращите органи и бенефициенти за споделяне на практиката на Одитния орган и на резултати от одитните ангажименти.

През отчетния период Одитният орган проведе 2 броя обучения на 26 представители на управляващия орган на ОП „Околна среда“ и на Националната агенция по Програма „Еразъм+“ и Програма „Европейски корпус за солидарност“. На обучения бяха представени примери за нередности в областта на обществените поръчки, установени от Одитния орган.

➤ Дейност по Механизма за възстановяване и устойчивост.

През първото полугодие на 2023 г. е актуализирана одитна стратегия за НПВУ (версия 2 от м. януари 2023 г.). Одитният орган планира и извърши следните четири системни одита:

- Втори системен одит по НПВУ за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол, които следва да осигуряват ефективна защита на финансовите интереси на ЕС при изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. Предварителния одитен доклад беше представен на Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите – Координиращо звено по Плана за възстановяване и устойчивост на 30.01.2023 г. Одитният орган категоризира оценката на системите за управление и контрол на Координиращото звено на ниво две от тристепенната скала „Функционира. Необходимо е известно подобрение.“ Окончателният одитен доклад е издаден на 07.03.2023 г. и изпратен за сведение на одитното звено в ЕК, отговорно за ПВУ.
- Трети системен одит по ПВУ на структура за наблюдение и докладване (СНД) в Министерството на иновациите и растежа. В обхвата на одита са всички ключови изисквания, относими към СНД. Фактическите проверки са приключили и се извършват процедури по контрол на качеството. Предстои издаването на предварителен доклад.
- Четвърти системен одит по ПВУ на СНД - Изпълнителна агенция „Програма за образование“ към Министерството на образованието и науката. В обхвата на одита са ключови изисквания 1, 2, 4 и 6. Издаден е предварителен одитен доклад на 16.05.2023 г. и окончателен одитен доклад на 12.06.2023 г. Одитният орган категоризира оценката на системите за управление и контрол на СНД на ниво две от тристепенната скала „Функционира. Необходимо е известно подобрение.“ Окончателният одитен доклад е издаден на 07.03.2023 г. и изпратен за сведение на одитното звено в ЕК, отговорно за ПВУ.
- Пети системен одит по ПВУ на СНД - Министерство на енергетиката. В обхвата на одита са всички ключови изисквания, относими към СНД - КИ 1, 2, 4 и 6. Извършват се фактически проверки и предстои издаването на предварителен одитен доклад.

❖ *Защита на публичните финансови интереси чрез осигуряване на условия за провеждане на обществени поръчки, разработване на методология и външен предварителен контрол върху обществените поръчки*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През отчетния период са подготвени от АОП следните проекти на нормативни актове:

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки – повторно одобрен от МС и внесен в НС, сигнатура 49-302-01-26/27.04.2023 г.;

Подготвен допълнителен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, по отношение на който са проведени междуведомствено съгласуване и обществено обсъждане на Портала за обществени консултации (ПОК) в периода от 09.06.2023 г. до 24.06.2023 г.;

➤ Участие в подготовката на проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на МС – допълнение в УПАОП.

С първия законопроект се предлагат промени, които са свързани с привеждане на закона в съответствие с изискванията на европейското законодателство, изпълнение на ангажименти, заложи в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), както и прецизиране на действащата нормативна уредба с оглед преодоляване на констатирани проблеми в практиката на възложителите по прилагане на закона.

- Промените във връзка с европейското законодателство касаят транспониране на изискванията на Директива (ЕС) 2019/1161 за изменение на Директива 2009/33/ЕО за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства, в частта относно обществените поръчки. В действащия закон Директива 2009/33/ЕО е въведена чрез разпоредбите на чл. 47, ал. 5 – 7 от ЗОП и с Наредба Н-18 от 8 август 2016 г. за определяне на методиката за изчисляване на определени разходи за целия жизнен цикъл на пътните превозни средства, издадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията на основание чл. 71, ал. 5 от ЗОП. При транспониране на директивата по отношение на обществените поръчки, в ЗОП е предложена нова редакция на чл. 47, ал. 5 от закона. С промяната се въвежда задължение при доставката на определени категории превозни средства, както и при възлагане на определени видове услуги. В нова ал. 6 са регламентирани изключенията от задължението по чл. 47, ал. 5 от закона. Предлага се изискванията към чистите превозни средства да се определят с наредба на министъра на транспорта и съобщенията (нова ал. 8 на чл. 47 от ЗОП), в която следва да се определят и превозните средства, за които възложителите имат възможност да не прилагат тези изисквания. Друга част от промените се отнасят до правилното транспониране на изискванията на Директива 2014/24/ЕС и в тази връзка се предлага отмяна на изключенията по чл. 13, ал. 1, т. 18 и т. 20 и чл. 17, ал. 2 от ЗОП. Друго изменение е свързано с определянето на лечебните заведения като възложители по ЗОП. С редакцията на чл. 5, ал. 2, т. 16 от ЗОП се отменя условието, свързано с вида на собствеността. В резултат на промяната и доколкото не се поставя под съмнение въпросът, че лечебните заведения са създадени в обществен интерес, то и тези, чиито капитал е частна собственост следва да прилагат закона, ако повече от 50 на сто от приходите им са от държавния и/или общинския бюджет, или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса. В тази връзка и с цел отстраняване на несъответствието с Директива 2014/24/ЕС се предлага и отмяна на частта от дефиницията в § 2, т. 43 (трети абзац) от ДР на ЗОП, която се отнася до лечебните заведения.

- С предлаганите промени във връзка с изпълнение на ангажиментите по НПВУ се цели намаляване на неконкурентното възлагане при използването на процедури на договаряне без обявление и на поръчките, възложени въз основа на само една оферта.

Част от промените, произтичащи от проблеми в практиката, касаят изключенията по чл. 14, ал. 1, т. 5-7 от ЗОП и аналогичните разпоредби, отнасящи се до правилата за секторни възложители (чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП) и поръчки в областта на отбраната и сигурността (чл. 149, ал. 1, т. 13 от ЗОП). В тях е предвидена възможност, при наличие на определени условия, възложителите да не прилагат правилата на закона, а да възлагат пряко поръчки за доставки, услуги или строителство на определено юридическо лице. За целта е необходимо това лице да има капацитет да изпълни самостоятелно съответните дейности (да предостави услугата, да произведе исканата от възложителя стока и т.н.), т.е. без да ги превъзлага на друг. В практиката са констатирани случаи при които изпълнителите, получили поръчката, са превъзлагали изцяло или отчасти предмета на договора на други юридически лица – самостоятелни стопански субекти, без да прилагат предвидения в закона ред и правила. С оглед преодоляване на посочените проблеми е предложена нова ал. 6 в чл. 14, с която се въвежда забрана за изпълнителя да превъзлага предмета на договора или части от него на други лица. Аналогична забрана е предложена с новата ал. 2 на чл. 15 от ЗОП, респ. с новата ал. 7 на чл. 149 от ЗОП. Те се отнасят до сключване на договор от секторен възложител със свързано предприятие, съответно до вътрешно „in house“ възлагане при договори в областите отбрана и сигурност. За ангажиране отговорността на изпълнителя по договор, сключен въз основа на посоченото изключение, е предвидено задължение да декларира, че може да изпълни поръчката със собствен ресурс. Нарушаването на предложената забрана за превъзлагане е скрепено с нова ал. 3 в административнонаказателната разпоредба на чл. 248 от ЗОП. Предвижда се санкция алогична с тази, която се налага на възложител, сключил договор, без да са изпълнени изискванията за прилагане на вътрешно „in house“ възлагане, съответно възлагане на поръчки на свързано предприятие. С цел по-голяма публичност и контрол при прилагане на посочените изключенията се въвежда задължение за възложителите да публикуват в Регистъра на обществените поръчки сключените договори и анексите към тях, ведно с приложенията (чл. 36, ал. 1, т. 18 и 19 от ЗОП). За осигуряване проследимост на разходваните средства при изпълнение на тези договори са предложени промени в 29, ал. 2.

В законопроекта се предлагат промени, свързани с външния контрол, осъществяван от Агенцията по обществени поръчки (АОП), с които се разширява неговият обхват. Предвижда се въвеждането на задължителен предварителен контрол на всички процедури на стойност над 5 000 000 лв. Целта е да се обхванат всички значими обществени поръчки, по отношение на които е налице голям обществен интерес, предвид значителните финансови ресурси, които се разходват при тях и по-високата степен на риск от допускане на нарушения при откриването.

Освен контрола, осъществяван от АОП, с цел повишаване на прозрачността във възлагателния процес, са предложени и две нови форми на текущ контрол. Едната предвижда възможност министърът на финансите да определя лица, които да участват като наблюдатели в работата на комисията при провеждане на процедури, за обществени поръчки с особена сложност, засилен обществен интерес, и/или свързани с критични инфраструктури, и чиято прогнозна стойност надвишава европейските прагове. Редът и условията за участието на наблюдателите следва да бъдат уредени в Правилника за прилагане на ЗОП.

Другата форма на текущ контрол засяга възложителите, в чиято организация има създадено звено за вътрешен одит по чл. 12 от Закона за вътрешния одит в публичния

сектор. Звеното ще изпълнява одитен ангажимент за консултиране за всяка обществена поръчка, чиято стойност е равна или по-голяма от 10 на сто от бюджета на възложителя или е равна или по-голяма от 5 000 000 лв. Обхватът и съдържанието на одитния ангажимент ще бъдат определени с указание на министъра на финансите.

Допълнителният законопроект отразява промени, свързани с ангажиментите по НПВУ, насочени към намаляване на неконкурентното възлагане – дела на поръчките, възложени въз основа на получена само една оферта и дела на процедурите на договаряне без предварително обявление. Тези предложения са в резултат на интензивните преговори с ЕК по повод осигуряването на пълно съответствие на елементите от междинен етап 242 от НПВУ и са формулирани след първото внасяне на предходния законопроект в НС на 4 ноември 2022 г.

С допълнението в УПАОП се създава ново правомощие на изпълнителния директор на АОП, респ. добавяне на нова функция в дейността на дирекция „Законодателство и методология“ във връзка с прилагането на чл. 5к, пар. 1 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 г. относно ограничителните мерки срещу Русия в областта на обществените поръчки.

Предоставяне на методическа подкрепа на възложителите на обществени поръчки.

- Функциите на АОП са насочени към подпомагане на процеса по възлагане на обществени поръчки. Основна част от дейността на агенцията е свързана с изготвянето и издаването на общи методически указания по прилагане на законодателството, отговори на конкретни запитвания, участие в срещи и обучения. За отчетния период е изготвено едно методическо указание относно възлагане на обществени поръчки за осигуряване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти в системата на предучилищното и училищното образование

През периода броят на изходящите писма, изготвени от специализираната администрация на АОП (в т.ч. отговори на писмени запитвания на възложители и стопански субекти по прилагане на законодателството в областта, становища до държавни органи и институции, съгласуване на проекти на нормативни актове и други искания) е 258.

Представители на агенцията активно участват в срещи и преки консултации с възложители за обсъждане на въпроси, свързани с правилното прилагане на нормативната уредба в областта на обществените поръчки.

Агенцията предоставя експертна помощ за работа с ЦАИС ЕОП. Чрез Центъра за обслужване на крайни потребители (колцентър) се оказва помощ на всички възложители и стопански субекти във връзка с работата с предоставените функционалности на системата. В рамките на периода са регистрирани 20 823 бр. входящи обаждания. Сравнено със същия период на миналата година (26 718) броят обаждания е намалал с 22% . Това се дължи, от една страна, на факта, че през годината не са правени промени във функционалностите на ЦАИС ЕОП, а от друга страна – на придобития опит от потребителите за работа със системата и по-устойчивата ѝ работа.

С цел изясняване и решаване на възникнали при крайните потребители конкретни практически проблеми при работа с ЦАИС ЕОП са реализирани 6 521 изходящи обаждания.

През отчетния период най-често задаваните въпроси от потребители на системата могат да бъдат обособени в следните пет категории: използване на електронен подпис, създаване и публикуване на информация за сключен договор, регистрация и достъп на потребители в системата, подготовка на поръчката за публикуване и изменение на поръчка.

Основният акцент в работата на служителите в колцентъра през периода е подобряване качеството на обслужването на крайните потребители на ЦАИС ЕОП. В тази връзка, в отчетния период са публикувани три нови анкети на теми, свързани с работата на Центъра за обслужване на потребители на ЦАИС ЕОП:

- „Какво Ви помага в работата с ЦАИС ЕОП“ (брой гласували - 173);
- „Какъв начин за комуникация с Центъра за обслужване на потребители на ЦАИС ЕОП бихте избрали?“ (брой гласували - 819);
- „Вашата оценка за Центъра за обслужване на потребители“ (брой гласували - 83).

Продължава и обслужването на т. нар. „горещ“ телефон, на който се оказва експертна помощ на потребителите при работа с Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното ползване на ЦАИС ЕОП.

В Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното ползване на ЦАИС ЕОП, през отчетния период са въведени 14 116 документа.

Агенцията активно участва в дейността на различни работни групи към институции на ЕС в областта на обществените поръчки, а също така в срещи с представители на ЕК и други събития, организирани от други държави членки, на които са дискутирани въпроси, засягащи обществените поръчки.

През отчетния период представители на АОП взеха участие в срещи, организирани от работни служби и работни групи на ЕК, както и от международни организации и институции на държави членки:

- EXEP - Public Procurement Data Analytics Workshop
- EXEP - new e-Forms
- Три Виртуални срещи с представители на Световна банка - участие в 16-ти Форум за интегритет, управление и откритост при възлагане на обществените поръчки (16-ти PRIMO форум)
- e-Certis editorial team meeting
- e-Certis - Linking national laws to the new datasets in e-Certis
- Две срещи на Работна група „Конкурентоспособност и растеж“ („Обществени поръчки“) към Съвета на ЕС;
- Присъствена среща с техническа мисия на ЕК по повод изпълнението на НПВУ;
- Присъствена среща с представители на Организацията за икономическо развитие и сътрудничество (ОИСР)
- Expert Group on Defence and Security procurement;
- Виртуална среща - Инструмент "Техническа подкрепа" – DG REFORM;
- Срещи с ЕК - обсъждане на ангажименти по НПВУ;
- Среща Advisory Committee Meeting - обсъждане на предстоящ анекс на Регламент 1780;
- Семинар - Annual TED ESPD Seminar;
- Семинар - eSender Annual Seminar-2022;
- Конференция на тема „Иновативни и интелигентни обществени поръчки“, организирана от Министерство на регионалното развитие на Чехия;

- 2 хибридни срещи на работна група на ЕК по обществени поръчки в областите отбрана и сигурност , организирана от DG GROW & Publication Office:
 - ✓ eForms Workshop
 - ✓ Две хибридни срещи на работна група на ЕК „Мрежа на първоинстанционните органи по обжалване на обществени поръчки“;
 - ✓ Две съвместни онлайн заседания на работната група за интегрирана продуктова политика и работната група за устойчиво потребление и производство към ГД „Околна среда“ на Европейската комисия;
 - ✓ Две онлайн срещи на Групата на правителствените експерти по обществени поръчки на Комисията (EXPP);
 - ✓ Работна среща на подгрупата по обществени поръчки в сектор "Здравеопазване" на ЕК.
 - ✓ Техническа среща за новите европейски стандартни формуляри
- Осигуряване на условия за законосъобразно провеждане на процедури за обществени поръчки посредством осъществяването на предварителен контрол.

АОП осъществява три вида външен предварителен контрол: чрез случаен избор; върху процедури на договаряне; на изменения на договори за обществени поръчки на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП. В обхвата на проверките попадат процедури и допълнителни споразумения към договори, чиято прогнозна стойност, респективно стойност на изменения договор, е равна на или е по-висока от 1 000 000 лв. без ДДС – за строителство и 200 000 лв. без ДДС – за доставки и услуги.

Контролът чрез случаен избор (КСИ) се осъществява върху процедури, при които обявлението за оповестяване на откриването им подлежи на публикуване в Регистъра на обществените поръчки. От обхвата на този вид контрол са изключени, процедурите за обществени поръчки в областите отбрана и сигурност, създаването на динамични системи за покупка и квалификационни системи, както и поръчките, възлагани чрез такива системи.

Конкретните процедури, които се проверяват в рамките на КСИ, се определят чрез специализиран автоматизиран софтуер – Система за случаен избор (ССИ), по утвърдена методика, отчитаща нивото на риск.

Контролът се извършва на два етапа (преди и след обявяване на процедурата). Той обхваща решението за откриване на процедурата, обявлението за оповестяване на нейното откриване, техническата спецификация и методиката за оценка на офертите (когато е приложимо), като на първия етап се проверяват проекти на посочените документи. По изключение, при прилагане на съкратени срокове (вкл. в случаите на спешно възлагане), или при възлагане на поръчки чрез процедура „публично състезание“, контролът завършва след осъществяване на първи етап.

През първото шестмесечие на 2023 г., 124 процедури за възлагане за обществени поръчки са избрани чрез ССИ за контрол по чл. 232 от ЗОП. Изразени са 205 становища, от които 119 от проверките на първи етап и 86 становища от извършени проверки на втори етап . В два случая в хода на проверките е установено, че съответните процедури не подлежат на проверка на втори етап.

За подобряване на достъпа до резултатите от КСИ, продължава практиката на Портала за обществени поръчки периодично да се публикува информация за издадените окончателни становища (проверени през съответния период възложители и процедури, основни параметри на поръчките, резултати от контрола и т.н.).

При осъществяването на предварителния контрол върху процедури на договаряне през първото полугодие на 2023 г. са разгледани общо 76 процедури. Изразени са 69 становища за осъществен контрол, в 4 случаи при прегледа е установено, че съответната процедура не подлежи на проверка, а 3 процедури са прекратени преди изготвяне на становището.

За подобряване на достъпа до резултатите от контрола върху процедурите на договаряне, от м. юни 2022 г. на Портала за обществени поръчки периодично се публикува информация за извършените проверки (проверени процедури и възложители, становище на АОП относно прилагането на избрания ред за възлагане и др.).

През първото шестмесечие на 2023 г. са прегледани 5 изменения на договори за обществена поръчка на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП. В 4 от случаите е изразено становище за законосъобразност, а при 1 проверката е установила, че изменението не подлежи на контрол поради липсата на сключен договор за обществена поръчка.

- Осигуряване провеждането на принципа за публичност при обявяване и отчитане на резултатите от процедури за обществените поръчки.

Порталът за обществени поръчки (ПОП) осигурява достъп до информация относно всички аспекти на обществените поръчки, систематизирани в отделни тематични области и ориентирани към специфичните интереси на основните групи потребители. Осигурен е достъп и до основния инструмент за публичност и прозрачност в системата за обществени поръчки в България - Централизирана автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП).

Уеб дизайнът на ПОП е съобразен с приетите изисквания за поддържане на институционални интернет страници и значително улеснява достъпа на хора с увреждания.

За улеснение на потребителите въведената по-ефективна организация на информацията на Портала, продължи да се развива и през 2022 г., като информацията в него се обновява ежедневно. ПОП позволява интерактивно провеждане на анкети. Това дава възможност на посетителите бързо и лесно да изразят мнение по дадена тема.

- Улесняване на участниците в процеса на възлагане и повишаване на конкуренцията чрез националната платформа за електронни обществени поръчки.

Основен приоритет в работата на АОП през 2022 г. е утвърждаването на ЦАИС ЕОП като устойчива и ефективна система за електронизация на възлагателния процес.

Електронните обществени поръчки, които се провеждат в изцяло електронна среда, водят до засилване както на прозрачността, така и на ефективността на процеса. Те намаляват бюрокрацията и административната тежест, осигуряват значителни икономии за всички страни, предлагат опростени и съкратени процеси и допринасят за създаване на по-конкурентна и справедлива среда, в която има по-голяма проследимост на действията на участниците. Цифровизацията разкрива нови възможности за бизнеса чрез подобряване на достъпа на предприятията, включително малки и средни предприятия до пазарите на обществени поръчки. ЦАИС ЕОП е стъпка в посока облекчаване работата на крайните потребители, намаляване на административната тежест и стандартизиране начина на работа.

През отчетния период общият брой на обявените поръчки в ЦАИС ЕОП е 21 955. От тях 15 124 са процедури за възлагане на обществени поръчки по чл. 18 от ЗОП.

Публикуваните поръчки на ниска стойност по чл. 20, ал. 3 или ал. 7 от ЗОП са 6 831 бр. Използването на ЦАИС ЕОП е задължително и за стопанските субекти – кандидати и участници в обществените поръчки. За отчетния период чрез системата са подадени 87 056 оферти.

➤ Проследяване състоянието на пазара на обществените поръчки в страната.

През 2022 г. продължи редовното публикуване на данни за пазара на обществените поръчки. Информацията се предоставя чрез електронния бюлетин. Бюлетинът съдържа актуализирани данни за обема и динамиката на пазара на обществени поръчки в страната на годишна база и сравнение с предходните три години, както и информация за пазара на обществени поръчки в страната на месечна база.

АОП има подписан рамков договор № ПО-16-1466 от 16.11.2020 г. със системния интегратор „Информационно обслужване“ АД (по смисъла на чл. 7с от Закона за електронното управление (ЗЕУ)) за извършване на дейности по системна интеграция. Чрез изпълнението на предвидените в план-графика по договора заявки за следгаранционна поддръжка и системно администриране се осигурява нормалното и сигурно функциониране на ЦАИС ЕОП.

В план-графика по рамковия договор за 2022 г. са включени и заявки за дейности по функционално надграждане на ЦАИС ЕОП. За отчетния период са подадени и са в процес на изпълнение заявки с предмет:

- „Надграждане на ЦАИС ЕОП, Дейност 1: Създаване на нова функционалност за визуализиране на данни, обвързани с регистрацията и статистиката на стопански субекти – физически лица, необходимостта от която произтича от промени в Закона за Регистър Булстат.“;
- „Надграждане на ЦАИС ЕОП, Дейност 2: Разгръщане на базата данни на ЦАИС ЕОП в отделна схема и мигриране на съществуващите данни с цел бързо и лесно генериране на различни сечения и извадки. Обогащаване на информацията в системния регистър за успешни и неуспешни действия“;
- Надграждане на ЦАИС ЕОП Дейност 4: Разработване и внедряване на нови e-Forms“.

Една от основните дейности по надграждане, Дейност 2 е „Преобразуване на разгрънатата база от данни в Open Contracting Data Standard формат и осигуряване на възможност за автоматично подаване на информация към националния Портал за отворени данни“. Планирано е в Националния портал за отворени данни да се изпращат повече данни за обявените в страната обществени поръчки и сключените по тях договори.

По силата на РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/2303 НА КОМИСИЯТА от 24 ноември 2022 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1780 за установяване на стандартните формуляри за публикуването на обявления в областта на обществените поръчки от октомври 2023 г. ЦАИС ЕОП трябва да осигури възможност на възложителите да използват новите европейски електронни формуляри, когато изпращат обявления за поръчки за публикуване в Официален вестник на Европейския съюз. АОП е разработила техническо задание за възлагане на системния интегратор извършването на съответното надграждане на ЦАИС ЕОП. Подадена и в процес на изпълнение е съответна заявка по рамковия договор за реализиране и имплементиране на новите формуляри.

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06.2023 г.
Бюджетна програма 1000.01.02 - “Защита на публичните финансови интереси”			
Показатели за изпълнение			
Изготвени проекти на нормативни актове в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит	брой	1	0

Издадена методология в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит	брой	1	0
Консолидиран годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор	брой	1	1
Проведени системни наблюдения	брой	8	6
Проведени работни срещи/конференции/обучения	брой	3	2
Проведени изпити за придобиване на сертификат „Вътрешен одитор в публичния сектор“	брой	1	0
Участия на служители от отдел „Методология на контрола“, дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“ в обучения/семинари с цел повишаване на професионалната компетентност на служителите	брой	14	8
Дадени съгласия или откази за назначаването и освобождаването на ръководители на вътрешния одит и вътрешни одитори в организации от публичния сектор	брой	60	27
Съгласуване състава на одитни комитети в министерства и ДФЗ	брой	6	4
Съставени актове за установяване на административни нарушения по ЗВОПС	брой	3	0
Актуална нормативна уредба в областта на държавната финансова инспекция /ЗДФИ, ППЗДФИ и УП на АДФИ/	брой	3	3
Годишен отчет за дейността на АДФИ	брой	1	1
Извършени финансови инспекции	брой	450	182
Проверени обществени поръчки	брой	1 100	347
Проверени обществени поръчки с установени нарушения	брой	400	125
Съставени актове за административни нарушения	брой	600	471
Изготвени/ актуализирани методически указания във връзка с контролната дейност	брой	1	0
Проведени обучения на експертите от АДФИ	брой	4	4*
Доклади за извършени системни одити на програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, програмите за трансгранично сътрудничество, Еразъм +, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм и др.	брой	14	14
Извършени проверки на проекти по програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ, КФ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, Еразъм +, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм, Механизъм за възстановяване и устойчивост и др.	брой	200	160
Проверени процедури за обществени поръчки, финансирани със средства от ЕС е др.	брой	250	455
Изготвени Одитни обобщения по МВУ и Годишни контролни доклади и Годишни становища относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол и законосъобразността и редовността на сертифицираните разходи по оперативните програми, финансирани със средства от ЕФРР, КФ, ЕСФ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица Еразъм +, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм и др.	брой	12	14
Приети от Европейската комисия годишни контролни доклади и годишни становища по оперативните програми, финансирани със средства от ЕФРР, КФ, ЕСФ, ЕФР и Фонда за европейско подпомагане на нуждаещите се лица.	брой	12	12
Констатации от одити на системите по оперативните програми с висок приоритет ¹	брой	-	3
Установени в одитите на операциите грешки с финансово влияние по оперативните програми, финансирани със средства от ЕФРР, КФ, ЕСФ и ЕФР ²	брой	-	67
Приспаднати грешки с финансово влияние от сертифицираните разходи по оперативните програми до изплащане на ГСО на ЕК	%	100%	100%

Актуализиране на одитните стратегии по оперативните програми, при които ИА ОСЕС изпълнява функциите на Одитен орган	брой	12	1
Актуализиране на процедурния наръчник на ИА ОСЕС в съответствие с изискванията на ЕК и добрите одитни практики	брой	1	1
Изготвени заявления за плащане по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, ЕСФ +, КФ, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС, по Механизма за възстановяване и устойчивост и други международни програми	брой	140	26
Извършени проверки във връзка с процеса по сертификация/подготовка на заявления към ЕК по програми, съфинансирани със средствата от ЕС и механизми, съфинансирани от други донори	брой	132	34
Извършени проверки (административни и на място) по проекти, финансирани със средства от Механизма за възстановяване и устойчивост	брой	200	64
Изготвени годишни счетоводни отчети по оперативни програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, както и програмите за трансгранично сътрудничество по външната граница на ЕС	брой	12	12
Проведени регулярни и работни срещи с Управляващи органи по програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, Фонда за европейско подпомагане на нуждаещите се лица, програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС, както и с отговорните структури по МВУ	брой	20	167
Успеваемост по делата спрямо общия брой решени през годината с акт по същество дела	%	63	68,0
Успеваемост по делата спрямо общата цена на исквете	%	13	73.1
Коефициент, представляващ съотношението между % успеваемост по делата спрямо общата цена на исквете и % успеваемост по делата спрямо общия брой решени през годината с акт по същество дела	Коефициент >/=	0.2	1.07
Спазване на процесуални срокове	%	83	100
Изготвени проекти на нормативни актове и/или други документи в областта на обществените поръчки	брой	2	3
Изготвени методически указания, предоставени писмени становища, проведени консултативни срещи и отговори на гореща телефонна линия	брой	2 500	260 писмени становища 20 823 входящи обаждания и 5 6521 изходящи обаждания - Call Center и 1900 обаждания горещ телефон за стария РОП (Call Center и горещ телефон за стария РОП)
Изготвени становища за осъществен външен предварителен контрол на процедури, определени чрез случаен избор	брой	340	205
Изготвени становища за осъществен външен предварителен контрол на процедури на договаряне и изменение на договори	брой	160	73
Участие в обучителни мероприятия	брой		64*
Изготвяне на доклад от мониторинга на обществени поръчки в страната	брой	0	0
Предоставени електронни административни услуги	брой	3	3
Разработване на нови и актуализиране на съществуващи образци на документи при възлагане на обществени поръчки	брой	6	0
Месечно актуализиране на бюлетин за състоянието на пазара на обществените поръчки в страната	брой	12	12

Участие в РГ на ЕС и в други международни форуми в областта на обществените поръчки	брой	5	11
---	------	---	----

1. Показателят има само отчетни стойности и служи за оценка на ефективността на системите за управление и контрол
2. Показателят има само отчетни стойности и служи за оценка на намаляване на размера на грешките с финансово влияние в сертифицираните пред ЕК разходи
3. *Обучителните мероприятия са проведени дистанционно, предвид епидемичната обстановка в страната
4. ** Новите образци са в процес на разработка.

№	Бюджетна програма 1000.01.02 - "Защита на публичните финансови интереси" (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	28 968 100	28 968 100	11 206 668
	Персонал	24 565 300	24 565 300	9 895 186
	Издържка	4 271 800	4 271 800	1 271 030
	Капиталови разходи	131 000	131 000	40 452
	В това число:	8 418 000	8 418 000	3 394 296
	Бюджетни линии по ОП "Добро управление"	7 524 200	7 524 200	3 220 277
	Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм	300 100	300 100	91 185
	Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС	13 700	13 700	0
	Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	580 000	580 000	82 834
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	20 550 100	20 550 100	7 812 372
	Персонал	17 629 300	17 629 300	6 649 640
	Издържка	2 789 800	2 789 800	1 122 280
	Капиталови разходи	131 000	131 000	40 452
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	8 418 000	8 418 000	3 394 296
	Персонал	6 936 000	6 936 000	3 245 546
	Издържка	1 482 000	1 482 000	148 750
	Капиталови разходи	0	0	0
	От тях за:	8 418 000	8 418 000	3 394 296
	Бюджетни линии по ОП "Добро управление"	7 524 200	7 524 200	3 220 277
	Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм	300 100	300 100	91 185
	Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС	13 700	13 700	0
	Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	580 000	580 000	82 834
	<i>Администрирани разходни показатели</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	50 369 100	50 369 100	20 088 256
	Съдебни и арбитражни производства	50 369 100	50 369 100	20 088 256
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	50 369 100	50 369 100	20 088 256

	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	70 919 200	70 919 200	27 900 628
	Общо разходи (I.+II.+III.):	79 337 200	79 337 200	31 294 924
	Численост на щатния персонал	416	416	361
	Численост на извънщатния персонал	15	15	13

Бюджетна програма „Администриране на държавните приходи”

Изпълнение на целите на програмата

Целите на бюджетната програма отговарят на икономическите приоритети на правителството за осигуряване на ресурс за изпълнение на неговата фискална политика, чрез данъчно-осигурителната политика и ефективните действия на приходните администрации. Фискалната устойчивост е ключов елемент на макроикономическата стабилност, фактор за подобряване на бизнес средата, стимулиране на икономическата активност и намаляване на дела на сенчестата икономика.

През отчетния период бюджетната програма включва дейности, изпълнявани от дирекции „Данъчна политика”, „Държавни помощи и реален сектор”, „Международни финансови институции”, Националната агенция за приходите (НАП) и Агенция „Митници” (АМ). За реализиране на целите на бюджетната програма, Министерството на финансите си взаимодейства с всички национални и международни структури и организации, имащи отношение към администрирането на държавните приходи.

Постигнати резултати по предоставяните по програмата продукти/услуги

❖ **Разработване и провеждане на данъчна политика**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване на аналитична подкрепа за данъчната и бюджетната политики, чрез изготвяне на отчети, анализи и прогнози за текущото изпълнение на данъчните приходи в държавния бюджет. Изготвяне на оценки и прогнози за постъпленията в средносрочен период в националния бюджет и в бюджета на Европейския съюз.
 - Изготвени са оценки за данъчните постъпления, заложи в: Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г. като мотиви към него (РМС №348 от 5 май 2023 г.);
 - Изготвени са оценки за данъчните постъпления, заложи в информацията по първия етап от бюджетната процедура за 2024 г. (РМС № 70 от 2023 г.) - Проект на средносрочна бюджетна прогноза (СБП) за 2024-2026 г. и мотиви към нея;
 - Изготвени са месечни анализи за изпълнението на данъчните постъпления в централния бюджет към 31.12.2022 г. и към края на всеки месечен период от първото полугодие на 2023 г.;
 - Взето е участие при изготвяне на Доклада към отчета за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г.;
 - Изготвени са актуализирани прогнозни данни за базата на данъка върху добавената стойност за периода 2023-2026 г., за целите на собствените ресурси на Европейския съюз, при определяне на вноската на Република България в бюджета на Европейския съюз;
 - Актуализирани са базата данни „Данъците в Европа“ (към 01.01.2023 г. и 01.07.2023 г.) и информацията за доклада „Тенденции в данъчното облагане“ на Европейската комисия, в частта за Република България; подготвени са и са

предоставени на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ данни за освободените за потребление количества цигари и тютюн за пушене (Annual statistical data regarding manufactured tobacco (2011/480/EU)) за 2022 г.;

- Взето е участие при изготвяне на отчети за степента на изпълнение на утвърдените политики и програми на Министерството на финансите за 2022 г., в частта за бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“;
- Взето е участие при изготвяне на бюджетната прогноза за периода 2023–2025 г. на Министерството на финансите в програмен формат, в частта за бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“;
- Взето е участие при изготвянето на стратегически документи на Министерството на финансите: Оперативен план и Риск-регистър на дирекция „Данъчна политика“ за 2023 г.;
- Взето е участие в изготвянето на Конвергентната програма на Република България 2023–2026: Раздел 3.6 Ефекти върху приходната част на бюджета и Раздел 6.3. Структура и ефективност на приходните системи;
- Публикуван Доклад за данъчните разходи за 2022 г. на английски език и изготвена прогноза за данъчните разходи за 2023 г. за целите на държавния бюджет;
- Взето е участие в изготвянето на: „Информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на консолидираната фискална програма“ за първите две тримесечия на 2023 г., „Доклад за изпълнението на КФП за 2022 г.“, в частите от компетентност на д-я „Данъчна политика“;
- Изготвени са отговори и е актуализирана презентацията на МФ в частта за данъчните приходи за срещи с рейтинговите агенции Fitch (1 среща), Standard&Poor’s (1 среща) и Moody’s (2 срещи);
- Подготовка на информация в областта на данъчната политика за 1 мисия на МВФ (юни 2023 г.), както и опорни точки относно данъчните приходи и данъчната политика за 2 срещи (януари и април) с Европейската комисия; Подготовка на информация за среща на министъра на финансите с експерти от ЕЦБ (07 април 2023 г.) относно плановете на България за структурни реформи в данъчната област;
- Участие в онлайн среща с членовете на екипа на ОИСР, който разработва макроикономическата и бюджетна прогноза (10 май 2023 г.);
- Изготвени са ежегодни заповеди от министъра на финансите до Националната агенция за приходите (ЗМФ-399/30.05.2023 г.) и до Агенция „Митници“ (ЗМФ № ЗМФ-397/30.05.2023 г.), относно предоставяне на информация за приходите, администрирани от НАП и АМ;
- Попълнени са въпросници, получени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР): ефективни корпоративни данъчни ставки; данъчни стимули в областта на НИРД; корпоративна данъчна статистика; мерки в областта на данъчната политика („Tax Policy Reforms Questionnaire“), въпросник на ОИСР във връзка с присъединяването на България към организацията; въпросник „Присъединително проучване към Комитета за висши длъжностни лица по бюджета“ на ОИСР, както и във връзка със съответствието на българското законодателство и административна практика с Десетте глобални принципа на ОИСР за борбата срещу данъчните престъпления (Ten Global Principles for Fighting Tax Crime Country Survey) и др.;
- Изготвени са оценки и информация за бюджетните ефекти за данъчните приходи от предложения за законодателни промени и мерки, свързани с промени в

данъчните ставки, облагаемата основа и други промени, с влияние върху размера на данъчните постъпления;

- Изготвяне на данни за бюджетните ефекти от предложения за законодателни промени и мерки, свързани с: направени предложения за повишаване на МРЗ от 710,0 лв. на 780,0 лв. и на 850,0 лв.; увеличение на максималния осигурителен доход от 3400 на 4 000,0 лв., 4 400,0 лв. и 4 800,0 лв.; увеличаване на прага за регистрация по ЗДДС от 100,0 на 160,0 хил. лв.; предложен акцизен календар за период от четири години, считано от 1 март 2023 г.; графика за увеличаване на минималните акцизни ставки на течности за електронна цигара и заместители на тютюна считано от 01.07.2023 г.; въвеждане на приспадане на 10 на сто нормативно определени разходи при определяне на облагаемия доход от продажба или замяна на акции, дялове, компенсаторни инструменти, инвестиционни бонове и други финансови активи, в т.ч. и виртуални валути, както и от търговия с чуждестранна валута; повишаване на данъчната ставка за облагане доходите на ЕТ и на ставката за корпоративния данък;
- Взето е участие в проучвания, даване на становища, отговори и/или съгласуване на доклади, публикации, резултати от проекти на национални и международни организации: предоставяне на информация и становище във връзка с изготвянето на ННР за 2023 г.; изготвено становище относно създаването на интернет портал, който да визуализира цялата налична информация по отношение на прехода към Кръгова икономика; становище относно Национален списък с показатели за наблюдение и отчитане по постигане напредъка по Целите за устойчиво развитие на Организацията на обединените нации; предоставяне на информация по Въпросника за тематично социално докладване за 2023 г. във връзка с годишната работна програма на Комитета по социална закрила към Европейската комисия;
- Участие във вътрешноведомствени и междуведомствени работни групи и комисии и изразяване на становища по компетентност: РГ за актуализацията на стратегията за децентрализацията 2016-2025 г. и изготвяне на нова програма за изпълнение на стратегията за децентрализация за периода 2020-2025 г.; към СЕВ - РГ 2 „Свободно движение на хора“; РГ 4 „Дружествено право“; РГ 6 „Държавни помощи“; РГ 10 „Данъчна политика“; РГ 25 „Търговска и външноикономическа политика“; РГ 26 „Финансови услуги“, подгрупа „Устойчиви финанси“; РГ 27 „Счетоводна политика и независим финансов одит“; РГ 30 „Разширяване и страни, преговарящи за членство“; РГ 37 „Преговори за оттегляне на Обединеното кралство от Европейския съюз“; РГ № 28 „Финансови и бюджетни въпроси“; РГ № 31 „Европейски семестър“; Смесената комисия и Изпълнителния комитет по прилагане и изпълнение на Споразумението между САЩ и Република България за сътрудничество в областта на отбраната; контактна група при МФ и МО, свързана с разрешаването на възникнали въпроси и проблеми в областта на косвеното облагане с данъци; експертна група по въвеждане на директива (ЕС) 219/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23.10.2019 г. относно защита на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на съюза; експертна група по изготвяне на позиции на Република България за заседанията на Съвета на ЕС по конкурентоспособност; експертна група „Нефинансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната; експертна група „Небанков финансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната; РГ за изготвяне на цялостна предварителна оценка на въздействието на проект на нов Закон за държавните такси и на проект на нов Закон за държавните такси; РГ за разработване на мерки за подобряване на инвестиционния климат и инвестиционна среда към Министерство на икономиката и индустрията; РГ "Макроикономически

анализи и публични финанси"; междуведомствена експертна група за изготвяне на проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за командировките страната – приета с Постановление № 44 от 22 март 2023 г. на МС; РГ „Зелено бюджетирание“; МРГ за Икономическия преглед на България от ОИСР;

- Изготвени са проекти на данъчни материални закони, Данъчно-осигурителен процесуален кодекс и нормативни актове за прилагането им, както и други подзаконови нормативни актове.
- Предложени са текстове в областта на данъчното облагане по Законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 1.08.2023 г.) и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г. като мотиви към него (РМС №348 от 5 май 2023 г.);
- Изготвен и предварително съгласуван проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството във връзка с въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2021/2101 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на информация за данъка върху доходите от страна на някои предприятия и клонове;
- Изготвен е проект на нов Национален счетоводен стандарт за финансово отчитане на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания;
- Изготвен е проект на Указания за счетоводното отчитане във връзка с въвеждане на еврото като национална валута;
- Изготвени са разпоредби, които да бъдат включени в законопроекта за удължаване срока на действие на Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т.нар. „удължителен закон“ до м. юли 2023 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 9.06.2023 г.);
- Изготвени са разпоредби, които да бъдат включени в Закона за изменение и допълнение на Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т.нар. „удължителен закон“ (обн., ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г.).
- Взето участие в изготвянето на проект на Закон за въвеждане на еврото в Република България като национална валута;
- Изготвен е проект на Заповед № ЗМФ-120/06.02.2023 г. относно Списък на общините с безработица с или над 25 на сто по-висока от средното за страната за 2022 г. (обнародвана в ДВ, бр. 16/17.02.2023 г.);
- Изготвени са проекти на Правилници за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност (обн. ДВ, бр. 55/27.06.2023 г.) и на Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове (изм. и доп., бр. 36 от 21.04.2023 г., в сила от 21.04.2023 г.);
- Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-10 от 2006 г. за възстановяване на платен данък върху добавената стойност на чуждестранни лица, които не са установени на територията на Европейския съюз (обн. ДВ, бр. 5/17.01.2023 г.);

- Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-4 от 2007 г. за прилагане на система Интрастат (обн. в ДВ, бр. 39 от 02.05.2023 г.);
- Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Валутния закон, приет с Решение на Министерския съвет № 521 от 28 юли 2023 г.
- Проактивно участие на Република България в разработването на политиките на ЕС, чрез участие в органи и структури на ЕС, както и участие в инициативите на ОИСР в областта на данъчната политика.
 - Взето е участие в срещите с оценителния екип във връзка с проверката на Република България по Втория кръг на прегледа по прилагането на Конвенцията на ООН срещу корупцията, Глава Втора от Конвенцията на ООН – „Частен сектор“ в областта счетоводство/одит (*Accounting/auditing*);
 - Попълнен въпросник за присъединяване към Комитета по финансови пазари (Committee on Financial Markets (CMF) към ОИСР;
 - Предоставяне на информация, попълване на въпросник и участие във среща във връзка с изпълнение на препоръките от доклада за Република България по фаза 4 от мониторинга по прилагането на Конвенцията за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки на ОИСР;
 - Взето участие в заседанията на работни групи и комитети към Европейската комисия – „Бъдещето на ДДС“, „ДДС Комитет“, „Под-група „Платформена икономика“, семинари Фискалис, “ITEG - International Tax Expert Group”, РГ № 1, РГ № 4, Консултативен комитет „Собствени ресурси“, РГ „Структура на данъчните системи в ЕС“, Счетоводен регулаторен комитет (ARC), Комитет по Счетоводната директива (ADC);
 - Взето участие в заседанията на работни групи към Съвета на Европейския съюз – РГ по данъчни въпроси (Пряко данъчно облагане), РГ по данъчни въпроси (Косвено данъчно облагане - ДДС), РГ по данъчни въпроси (Косвено данъчно облагане - акцизи), Група „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия), РГ на високо ниво (Данъчно облагане) и РГ по дружествено право;
 - Взето участие в заседания на работни групи и инициативи на ОИСР – РГ 2 „Анализ на данъчната политика и данъчна статистика“, РГ 6 „Данъчно облагане на многонационалните предприятия“, РГ 9 „Данъци върху потреблението“, РГ 11 „Агресивно данъчно планиране“, Целева група за дигитална икономика, Форум за вредни данъчни практики;
 - Взето участие в РГ 4 на ЕК за обсъждане на въвеждането на Директива (ЕС) 2022/2523 от 15.12.2022 г. за гарантиране на глобалното минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза;
 - Изготвени са рамкови позиции по Предложение за Регламент за изпълнение на Съвета за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на изискванията за предоставяне на информация за някои режими за ДДС (междуинституционален номер 2022/0410(NLE)); Предложение за Регламент за изпълнение на Съвета за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на изискванията за предоставяне на информация за някои режими за ДДС (междуинституционален номер 2022/0410(NLE)); Предложение за Регламент за изпълнение на Съвета за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на изискванията за предоставяне на информация за някои режими за ДДС (междуинституционален номер 2022/0410(NLE)).

- Изготвени са указанията относно: двустранна среща между данъчните аташета на България и Испания във връзка с председателството на Съвета на ЕС; участие в заседания на работни групи към Съвета на ЕС – Работна група по данъчни въпроси (пряко облагане), РГ „Дружествено право“
 - Изготвен е и е съгласуван проект на решение на Министерския съвет за даване на съгласие за подписване на Изменение 1 към специалното Потребителско споразумение за Общата система за пренос на данни по образец на ОИСР;
 - Изготвяне на становище във връзка със заключенията и препоръките, включени в проекта на доклад Икономически преглед на Република България, изготвен от ОИСР;
 - Изготвени са позиции по въпроси на данъчното облагане във връзка с участие в състава на междуведомствената ad-hoc работна група за подготовка и координация на участието на Република България в заседанията на КИП, ИФК и Съвет ЕКОФИН;
 - Попълнен е въпросник на ЕК относно данъчното облагане в областта на здравеопазването от гледна точка на ЕС;
 - Получено е положителното решение на Европейската комисия (ЕК) по новата схема „Държавна помощ SA.104266 (2022/N) — България Преотстъпване на корпоративен данък съгласно член 184 във връзка с член 189 от Закона за корпоративното подоходно облагане — схема за регионална помощ за периода 2022—2027 г.“;
 - Изготвена позиция на Република България по процедура за нарушение № 2022/4109 във връзка с получено от Генералния секретариат официално уведомително писмо № С(2023)48, свързано с нарушение № 2022/4109 за несъответствие на предоставената от Република България мярка, свързана с компенсация от 0,25 ст. на литър гориво, изразяваме следната позиция;
 - Изготвена позиция на Република България във връзка с получено писмо от Европейската комисия за предоставяне на информация № (2023) 5272522 от 17 май 2023 г. относно нетранспониране в срок на Директива (ЕС) 2020/1151 на Съвета от 29 юли 2020 година за изменение на Директива 92/83/ЕИО за хармонизиране на структурата на акцизите върху алкохола и алкохолните напитки;
 - На 15-18 май 2023 г. в София се проведе среща на мисия на Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация на ОИСР със заинтересовани институции във връзка с преглед на съответствието на българското законодателство и административна практика в областта на данъците с международното данъчно право. В срещата участваха и представители на Министерството на финансите.
- Становища по въпросите на практическото прилагане на данъчното и счетоводното законодателство.
- Изготвени отговори на писмени и устни запитвания от народни представители, относно постъпленията от данъци и предложения за изменения и допълнения на данъчното законодателство;
 - Изготвени становища във връзка с постъпили заявления по Закона за достъп до обществена информация в областта на счетоводното законодателство;
 - Изготвени отговори на запитвания от граждани и организации във връзка с прилагането на Закона за местните данъци и такси, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за облагане доходите на физическите лица и Наредба № 7 от 9.07.2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за

извършване на дейност като оператор на ваучери за храна и осъществяване дейност като оператор;

- Изготвени отговори на запитвания от други държави членки на ЕС във връзка със затруднения при прилагането на нормите на ЕС в областта на ДДС и на акцизното законодателство;
- Изготвени отговори на запитвания от други държави членки на ЕС във връзка с нормативната рамка за определяне на данък върху превозните средства, както и относно начина за определяне на такса битови отпадъци и данък върху недвижимите имоти;
- Изготвено е становище по предложение: за промяна в Закона за местните данъци и такси относно неподаване на данъчна декларация при промяна на предназначението на сграда или самостоятелен обект или преустройство; за изменение и допълнение на Закона за пътищата относно въвеждане на изискване за задължителната употреба на устройства за ограничаване на скоростта, монтирани в моторните превозни средства; на администрацията на Министерския съвет за намаляване на административната тежест чрез промени в Закона за местните данъци и такси, Закона за корпоративното подоходно облагане и Закона за облагане доходите на физическите лица;
- Изготвени становища до МВнР относно нота с изх. № 190/13.07.2022 г., получена от посолството на САЩ във връзка с прилагане на Споразумение между правителството на САЩ и правителството на Република България за сътрудничество в областта на предотвратяване разпространението на оръжия за масово унищожение (обн. ДВ, бр. 19.12.2008 г.);
- Изготвени становища по: проект на протоколно Решение на Министерския съвет за одобряване участието на Република България в Допълнително споразумение № 5 към Споразумението за закупуване, последващо развитие, производство и опции за закупуване и доставка на ваксина срещу COVID-19 за държавите членки на ЕС (SANTE/2021/03/020) между Европейската комисия и Pfizer Inc./BioNTech Manufacturing GmbH и за изразяване на съгласие Европейската комисия да представлява Република България при сключване на споразумението; проект на Гаранционно споразумение между ИНГ Банк Н.В. и Република България и проект на Договор за кредит между ИНГ Банк Н.В. и „Булгартрансгаз“ ЕАД за финансиране на проект от общ интерес за ЕС 6.8.3. Междусистемна реверсивна газова връзка България – Сърбия;
- Издадени 117 броя заповеди за предоставяне на индивидуални квоти за ваучери за храна по реда на Наредба № 7 от 2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна и осъществяване на дейност като оператор;
- Издадени Заповед ЗМФ-4/03.01.2023 г. и Заповед ЗМФ-231/20.03.2023 г. за определяне на индивидуална квота за предоставяне на ваучери за храна за 2023 г. и общ брой на индивидуалните квоти за 2023 г.;
- Издадена заповед ЗМФ-31/13.01.2023 г. за удължаване на срока за реализация на бутилирани алкохолни напитки с код по КН 2208 и с алкохолно съдържание, равно и превишаващо 15 % vol, предназначени за реализация на вътрешния пазар, облепени с бандерол по образец, утвърден със Заповед № ЗМФ-859 от 18.09.2017 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2017 г., отм., бр. 79 от 2021 г.).

❖ *Администриране на държавни неданъчни приходи*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През първото полугодие на 2023 г. са реализирани приходи от държавни концесии по бюджетите на министерствата в размер на 52,0 млн. лв. с ДДС, при планирани за годината 81,4 млн. лева. Извършените през годината разходи за концесионна дейност възлизат на 0,66 млн. лв., при планирани за годината 6 млн. лв.;
- Заложените приходи от приватизация и следприватизационен контрол за 2023 г. са в размер на 0,8 млн. лв., съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. Към 30.06.2023 г. отчетените от Агенцията за публичните предприятия и контрол (АППК) приходи от приватизация, следприватизационен контрол и други дейности, съпътстващи приватизационния процес, са в общ размер на 42,86 млн. лв., в т.ч. сума в размер на 34,43 млн. лв., платена доброволно от длъжника на АППК - „Аванс Пропъртис“ ООД, осъден солидарно с „Кей Джи Маритайм Шипинг“ АД с решение по ВАД № 173/19 г. на АС при БТПП, с което са уважени, предявените от АППК искове на основание констатирано частично изпълнение на задължението по чл. 4.8. от договор за приватизационна продажба на 70 % от капитала на „Параходство Български морски флот“ ЕАД.
- През първите шест месеца на 2023 г. постъпилите приходи от дивидент за държавата са в размер на 727,8 млн. лв., при планирани със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. приходи в размер на 1 704,7 млн. лв., определени на базата на 100 процентен размер на отчисления.

Сред най-големите вносители са „БЕХ“ ЕАД, „Дунав мост Видин-Калафат“ АД, „ДКК“ ЕАД, „Южноцентрално държавно предприятие – гр. Смолян”, „Автомострали“ ЕАД, ДП "РВД", "Пристанище Варна" ЕАД и др.

С Разпореждане № 2 на Министерския съвет от 2023 г. (РзМС) за установяване и внасяне в полза на държавата на отчисления от печалбата от държавни предприятия и търговски дружества с държавно участие в капитала е определен 50-процентен размер на отчисленията от печалбата, съответно дивидент, по годишния финансов отчет след данъчно облагане за финансовата 2022 г., които дружествата да внесат в полза на държавата, след приемане на решения от техните органи.

Впоследствие, с РзМС № 4/23.06.2023 г. за изменение и допълнение на РзМС № 2/2023 г., допълнено с РзМС № 3/2023 г., с оглед осигуряване на допълнителни средства в държавния бюджет, Министерският съвет повиши размера на отчисленията от печалбата, съответно дивидент, по годишния финансов отчет след данъчно облагане за финансовата 2022 г., които дружествата да внесат в полза на държавата, след приемане на решения от техните органи. С направените промени се определи размер от 100 на сто отчисление от печалбата (дивидент) за държавните предприятия и търговските дружества с държавно участие за финансовата 2022 г. За дъщерните дружества процентът на отчисления е не по-малко от 50 на сто.

Извън обхвата на разпореждането остават лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, Национална компания „Индуриални зони“ ЕАД /изключена с РзМС №3/2023 г./, бюджетните организации и дружествата от отрасъл „Водоснабдяване и канализация“.

❖ *Участие в разработването и провеждането на митническата политика на ЕС и изпълнение на националните мерки, приети за нейното изпълнение*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Изпълнение на Стратегически план и планове за действие в областта на прилагането на митническата политика и информационната стратегия.
 - ✓ участие в срещи съвместно с Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ (ДППИ) с цел създаване на Единна национална платформа за морско информационно сътрудничество;
 - ✓ Осъществено е постоянно наблюдение на работоспособността на използваните централизирани услуги на ЕК – ЕОРИ, REX, CDMS, eAEO-STR, EOS, EBTI-STR, EBTI-3, CS/RD2, в т.ч. където е приложимо на взаимовръзката със системите на Европейския съюз, с националните модули на МИСИ и МИСВ, както и анализ на възникналите инциденти при обмена между държавите членки, като своевременно се комуникират на национално и на ниво Европейска комисия, за предприемане на необходимите действия за отстраняването;
 - ✓ Провеждане на необходимите тестове за съответствие (СТ) на националните модули с новите версии на европейските компоненти, в резултат на промени в техническите спецификации и изисквания на Европейската комисия;
- Издадени национални инструкции, указания и други вътрешни административни актове.
- Улесняване на законната търговия чрез модернизиране на работните методи на митническата администрация - създаване на безхартиена среда за работа чрез развитие на митническите комуникационни и информационни системи и изграждане на националните и общностните компоненти на системите от инициативата „Електронни митници” на ЕС.
 - ✓ Изпълнение на проект „Надграждане на основните системи на АМ за предоставяне на данни и услуги – БИМИС (фаза 2)“, със срок на изпълнение от 01.03.2019 г. до 30.09.2023 г., по отношение на Системата за управление на идентичностите и достъпа на Агенция Митници (АМ) върху Cloud архитектура.
 - ✓ Изпълнение на проект „Надграждане на основните системи на Агенция „Митници“ за предоставяне на данни и услуги – БИМИС (фаза 3)“, със срок на изпълнение от 01.09.2021 г. до 31.12.2023 г., по отношение на: Система за контрол на вноса, модул „Анализ на риска“, Митническа автоматизирана система за износ (AES компонент 1 и 2), Митническа информационна система за транзит (NCTS, phase 5), Централизирано оформяне на вноса (CCI, phase 1), Митническа информационна система за внос, модул „Митническо задължение и управление на обезпечението“, модул „Обмен на информация с общия домейн за целите на наблюдение от ЕК“ (Surveillance), Склад от данни на АМ и справки в информационната платформа Cognos (Data Warehouse/Cognos), Система за предоставяне на информация за управленски цели от митнически документи (МИСЗА) и Система за управление на Интегрирана Тарифа / Integrated Tariff Management System (СУИТ/ITMS) - модул „Калкулатор на ТАРИК“ и „Система за тарифни квоти“ (TQS), върху Cloud архитектура.
 - ✓ Улесняване на законната търговия чрез осигуряване на работоспособност на митническите и акцизните информационни системи, както и чрез постоянно наблюдение на работоспособността на използваните централизирани услуги на ЕК.

Работоспособност на митническите трансевропейски системи за движение на Агенция "Митници" през първото полугодие на 2023 г.

	NCTS (%)	ECS (%)	ICS (%)	ICS2(%)	EMCS (%)
ЯНУАРИ	100	100	100	100	100
ФЕВРУАРИ	100	100	100	99.81	95

МАРТ	99.87	99.87	99.87	99.53	99.87
АПРИЛ	100	100	100	100	100
МАЙ	100	100	100	100	100
ЮНИ	100	100	100	100	100

- ✓ В Агенция „Митници“ успешно приключиха дейности по изпълнение на етап 1 от проект *„Доставка, инсталация, интеграция и гаранционна поддръжка на единно техническо решение за изграждане на DRC (Disaster Recovery Center) за нуждите на Агенция „Митници“*:
 - Създаване на нови сервизни профили, НВА профили и мрежови политики за хостовете UCSB-B200-M5;
 - Създаване на нови SAN зони за нуждите на съответните А и В страна;
 - Инсталация на 2 броя разширителни платки за надграждане функционалността на Dell EMC Unity;
 - Създаване на сервизни профили в резервният център за данни;
 - Инсталиране и конфигуриране на OS на блейд сървъри;
 - Презентиране на дисков ресурс;
 - Разграничаване на трафика чрез създаване на port-channel и pin-groups.
- ✓ Посредством изпълнението на етап 1 е постигнато, резервиране на работата на сървърите за бази данни на основни за АМ информационни системи: Модул Анализ на риска, РЕЗМА, Модул на АМ за връзка с Regix, Модул декларации за парични средства, Система за контрол на вноса (СКВ 2), включително осигуряване на част от мрежовите услуги, необходими за постигане на резервираност;
- ✓ Стартира изграждане на единно техническо решение за изграждане на DRC (Disaster Recovery Center) за нуждите на Агенция „Митници“ - етап 2. Цялостното Disaster recovery решение трябва да осигурява автоматично или ръчно превключване на предоставяните от Агенция „Митници“ услуги между центровете за данни, съгласно избраните политики и технологии.
- ✓ Във връзка с изпълнение на проект *„Изграждане на център за видеоданни на Агенция „Митници“* е изградена нова логически изолирана мрежа за пренос на данни, което позволява трафика за видеокамерите да не се смесва с данните на митническите системи. Мрежата е изградена, така че да може да се използва и за други проекти, например DKV карти за ПТРР, пренос на данни от рентгеновия контрол и т.н.
- ✓ При изграждането на мрежата са използвани съществуващите рутери (маршрутизатори), суичове (комутатори) и оптични линии за пренос, което позволява да се избегнат допълнителните разходи и да се използва по-ефективно съществуващата инфраструктурата, на база на надграждане на новата мрежа за пренос на данни, изградена през 2022 г. в Агенция "Митници".
- ✓ Необходимото сървърно оборудване (2 бр. Milestone сървъри за мениджмънт и 12 бр. сървъри за запис и търсене във видеоданни) е инсталирано в основния сървърен център в ЦМУ и е интегрирано в новоизградената DRC disaster recovery center инфраструктура, което ще позволи в бъдеще преместване в резервния център на Агенция "Митници" на част от изчислителните мощности. Това ще

гарантира получаването на данни от всички инсталирани камери и пълна резервираност на общо около 4000 (около 2500 нови камери и съществуващи 1500 камери от акцизни складове), във всички ситуации на проблеми с електроснабдяването, преносната мрежа, бедствия, аварии и други.

- ✓ С цел модернизация на средствата и усъвършенстване на работните методи чрез прилагане на подходи за повишаване на степента на хармонизация, както и във връзка с реализиране на дейността по усъвършенстването на митническите комуникационни и информационни системи за продължаване на процеса по изграждане на електронни митници, служителите на АМ активно участваха в следните дейности:

- в процеса по организация, управление, изпълнение и провеждане на приемни изпитания на нови и променени функционалности в митническите информационни системи;
- изпълнена група дейности 1.1.2.5 „Реализиране на промяна в декларативната система МИСВ във връзка с внедряване на Система за електронен обмен на информацията в българските пристанища (Port Community System - PCS)“ от план-графика 2022-2023 по Договор № С48880/30.06.2022 г. за поддържане и надграждане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1 между Агенция „Митници“ и „Гравис България“ АД по Услуга 1.1 Поддържане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1;
- Изпълнена група дейности 1.1.2.6 „Реализиране на промяна в ММЗУО във връзка с промяна в интеграцията ММЗУО-РЕЗМА-2“ от план-графика 2022-2023 по Договор № С48880/30.06.2022 г. за поддържане и надграждане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1 между Агенция „Митници“ и „Гравис България“ АД по Услуга 1.1 Поддържане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1. Отчитането по групата дейности предстои;
- Регулярно провеждане на приемни изпитания за приемане на следващи (сервизни) и специални (нарочни) версии на информационните системи на Агенция „Митници“;
- Проведено е обучение на икономическите оператори относно новостите в информационните системи на АМ;
- Взето е участие в месечните уебинари за статуса на функциониращите на национално ниво и на ниво ЕК информационни системи – EOS/e-AEO, CDMS, NCTS, ICS2, ECS, ICS, EMCS, SEED, EBTI-3, EBTI-STP, Surveillance 3;
- Ежедневно проследяване на работоспособността на използваните централни услуги предоставяни от ЕС;
- Ежедневно участие на служители от дирекции и отдели в Агенция „Митници“, включени в екипите на Националния Сървис Деск на АМ, за преодоляване на възникнали инциденти и затруднения при икономическите оператори и физически лица при работата с ИТ системите и услугите на АМ, въвеждане на дефекти и тракери в системата за следене на дефекти REDMINE по отношение констатирани проблеми и изготвянето на отговори до икономически оператори във връзка с поставени въпроси относно правилното прилагане на митническото законодателство. Служителите на Агенция „Митници“, участващи в

техническите и процедурните екипи на 2-ро и 3-то ниво в НСД, са обработили общо 13 385 бр. заявки, регистрирани в Сървис Деск през отчетния период;

- Осигуряване на ефективна и прозрачна дейност на митническата администрация.
- Информиране на обществеността по въпросите на митническата дейност и на резултатите от нея.
 - ✓ На Е-Портала на Агенция „Митници“ своевременно се актуализира и публикува информация, свързана с електронното общуване на икономическите оператори с митническата администрация;
 - ✓ През първото полугодие на 2023 г. на интернет страницата на Агенция „Митници“ са публикувани 212 информации за дейността на Агенцията, предназначени за широката общественост, които са разпространени чрез медиите и собствените комуникационни канали на Агенция „Митници“. Дейността на Администрацията е отразена в над 127 материала в електронните медии (радио и телевизия), както и в над 10 000 публикации в новинарски интернет сайтове.
 - ✓ На интернет страницата на Агенция „Митници“ регулярно се публикува информация за бизнеса и за гражданите във връзка с промени в законодателството, в информационните системи, както и по повод въпроси, предизвикващи чести запитвания от страна на потребителите.
 - ✓ През периода е сключено споразумение за партньорство с БНР, което не съдържа финансови клаузи и потвърждава политиката на откритост и прозрачност на Агенцията и ангажимента, който митническата администрация има към широката общественост.

❖ *Администриране на приходите от данъци и осигурителни вноски*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Своевременно отчитане и превеждане на приходите от данъци и осигурителни вноски към държавния бюджет, бюджетите на Националния осигурителен институт и Националната здравноосигурителна каса, както и на осигурителните вноски за допълнителното задължително пенсионно осигуряване:
 - Приходите, събрани от НАП към 30.06.2023 г., са в размер на 17 413,7 млн. лв., което е увеличение с 2 503,0 млн. лв. (16,8 %) спрямо същия период на предходната година.
 - Приходите за централния бюджет, събрани към 30.06.2023 г. са 10 170,2 млн. лв., което е увеличение с 1 526,8 млн. лв. (17,7 %) спрямо предходната година.
 - Приходите от задължителни осигурителни вноски, събрани от НАП към 30.06.2023 г. са 7 243,5 млн. лв., което е с 976,2 млн. лв. (15,6 %) повече от тези за същия период на предходната година:
 - ✓ Събраните приходи от НАП за Държавно обществено осигуряване (ДОО) към 30.06.2023 г. са 4 295,6 млн. лв., което е с 575,5 млн. лв. (15,5 %) повече от тези през същия период на предходната година;
 - ✓ Събраните приходи от НАП за ДЗПО към 30.06.2023 г. са 1 073,9 млн. лева, което е със 153,9 млн. лв. (16,7 %) повече спрямо събраните приходи през същия период на предходната година;
 - ✓ Събраните приходи от НАП за НЗОК към 30.06.2023 г. са 1 835,1 млн. лв., което е увеличение с 241,9 млн. лева (15,2 %) спрямо събраните приходи през същия период на 2022 г.;

- ✓ Събраните приходи за УчПФ към 30.06.2023 г. са 38,9 млн. лв., което е с 4,9 млн. лв. (14,5 %) повече спрямо същия период на предходната година.
- Постъпленията от ДДС при внос, събрани от Агенция „Митници“ към 30.06.2023 г. са в размер на 2 926,4 млн. лв. или с 12,8 % (430,6 млн. лв.) по-малко от сумата за същия период на 2022 г.
- Повишаване на нивото на доброволно спазване на задълженията от клиентите:
 - Въведени са различни отстъпки при спазване сроковете за деклариране и плащане в офис на НАП, както и за подаване и заплащане по електронен път;
 - Изпращат се напомнителни съобщения чрез електронна поща, по телефон и чрез медиите за приближаващи и изтичащи срокове, за неплатени задължения с изтекъл срок на плащане и др.;
 - През отчетния период за първо полугодие на 2023 година г. са приети 2 062 708 бр. ДДС документи (декларации, справки-декларации и др.), като подадените по интернет представляват 99,98 % от общия брой документи;
 - През отчетния период (първо полугодие) на 2023 година са приети 737 366 бр. декларации по чл. 50 от ЗДДФЛ, като процентът на подадените по интернет са 82 % от всички декларации;
 - Приети са общо 601 114 бр. справки по чл. 73, ал. 1 и ал. 6 от ЗДДФЛ за изплатени доходи /трудови и различни от трудови/ на физически лица. Съгласно промените в ЗДДФЛ подаването на справките се извършва само по електронен път, т.е. 100 %;
 - Броят на приетите декларации по чл. 92 от ЗКПО е общо 391 173 бр. Съгласно промените в ЗКПО подаването на декларациите се извършва само по електронен път, т.е. 100%;
 - През отчетния период за първото полугодие на 2023 г., във връзка с осигурената възможност за подаване на декларации, документи и данни от физическите лица по електронен път с ПИК, са издадени нови 122 700 ПИК на физически лица, с което броят на физическите лица с издаден персонален код е вече над 1 713 000. Над 497 692 физически лица са подали годишната си данъчната декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ с ПИК. Издаден е ПИК на 4 050 юридически лица.
- Единна практика по прилагането на данъчното и осигурителното законодателство.
 - Актуализирани са наръчниците по прилагането на данъчното и осигурителното законодателство и Закона за хазарта.
 - Изготвени са отговори на писмени запитвания на министерства, държавни организации и общини, данъкоплатци, осигурители, самоосигуряващи се лица, компетентните институции по приложимо законодателство на държавите-членки на ЕС и органи по приходите свързани с прилагане на данъчното и осигурителното законодателство;
 - Изготвени са становища по инициирани законодателни промени и промени в подзаконовата нормативна уредба в националното данъчно и осигурително законодателство.
- Качествено обслужване, в т.ч. бързина, достъпност, компетентност, учтивост, неподкупност:
 - С цел намаляване на административната тежест и улесняване на данъкоплатците при попълването на годишната данъчна декларация по чл. 50 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) след 10.03.2023 г.

Националната агенция за приходите предоставя възможност за ползване на предварително попълнени данни в декларациите, чрез Е-портала на електронна услуга на НАП за по-широк кръг от доходи. Услугата е достъпна с персонален идентификационен код (ПИК), издаден безплатно от НАП, или с квалифициран електронен подпис (КЕП). Броят на лицата, подали декларации с автоматично попълване е 531 064 бр.;

- С цел намаляване на административната тежест е извършена автоматична оценка на случаите за прилагане на опростена процедура за възстановяване на ДДС, корпоративен данък и данък върху доходите на физически лица. През първото полугодие на 2023 г. по опростената процедура е възстановен данъка върху доходите на 185 835 физически лица, корпоративен данък на около 280 юридически лица и ДДС на 11 465 регистрирани по ЗДДС лица;
 - Във връзка с предоставената възможност за извършване на плащания на публичните задължения с дебитни и кредитни карти през ПОС терминали през отчетния период за първото полугодие на 2023 г. направените плащания през виртуален ПОС терминал са 520 860 на стойност 332 824 558 лв., докато при плащанията през физически ПОС са 409 833 на стойност 176 588 887 лв. За направените картови плащания задължените лица (юридически и физически лица) не дължат такси за превод, като плащането се смята за получено в деня на авторизацията на нареждането за плащане.
- Предоставяне на услуги, техническа помощ, документи и информация на клиентите на НАП:
- През първото полугодие на 2023 г. клиентите на НАП са ползвали услугите предоставяни чрез Информационния център на НАП (на телефон 0700 18 700 или електронна поща infocenter@nra.bg) 500 457 пъти;
 - През отчетния период предоставените отговори на запитвания в направление данъци, осигуровки и електронни услуги са 138 964 броя, а свързаните с ПИК на НАП, в това число предоставяне на информация с ПИК; възстановяване на забравен ПИК и прием на заявки за издаване на ПИК са 14 840 броя. Автоматизираните справки и информация, поддържани на националния телефон на НАП в режим 24/7, са ползвани 336 581 пъти. В ИЦ на НАП по телефон и електронна поща са постъпили и са обработени 1 187 сигнала за нередност по прилагане на данъчното и осигурително законодателство, жалби във връзка с действия и бездействия на служители в НАП и предложения за подобряване дейностите на приходната агенция.
 - Качествени показатели за дейността на ИЦ на НАП:
 - ✓ Ниво на обслужване (Service Level) – над 89 %;
 - ✓ Пропуснати обаждания в работното време на ИЦ на НАП – под 11 %;
 - ✓ Средно време на един телефонен разговор – над 5 минути;
 - ✓ Средно време на изчакване при приемане на обаждането – 25 секунди;
 - ✓ Изготвени отговори на постъпили по електронен път запитвания в едномесечен срок от постъпването им – 90 %;
 - ✓ 90 % разрешени запитвания на клиенти от първото обаждане;
 - ✓ За периода януари-юни 2023 г. един служител на центъра е обслужил 6,3 хил. клиентски запитвания и заявки.
 - През периода са проведени информационни кампании към задължените лица, свързани с повишаване спазването на доброволното изпълнение, чрез изпращане на електронни съобщения .

- Повишаване на данъчната и осигурителната култура на обществото:
 - Изготвени са различни наръчници, инструкции и указания, по прилагане данъчно-осигурителното и друго приложимо от НАП законодателство, които са публикувани на сайта на НАП;
 - Осъществено е предоставяне на пълна и изчерпателна информация за услуги, процеси, формуляри, указания за попълване, както и на различни електронни услуги със свободен достъп като напр. здравноосигурителен калкулатор, справка за здравноосигурителен статус и др. на интернет страницата на НАП, консултация на гише в офисите, чрез информационни табла в салоните за обслужване и единния телефонен номер 0 700 18 700 на Информационния център на НАП, както и публикации в печата.

❖ **Администриране на приходите от държавни такси и вноски по Закона за хазарта и надзор върху хазарта**

- Планираните приходи по реда на чл. 30 от Закона за хазарта (ЗХ) и Тарифа за таксите, които се събират по Закона за хазарта (ТТЗХ) за 2023 г. са 240 000 000 лева. Към 30.06.2023 г. отчетените приходи от държавни такси по ЗХ и ТТЗХ на касова основа са в размер на 145 139 798 лв., т.ч.:
 - 27 802 589 лв. - такси по чл. 30, ал. 3 от ЗХ;
 - 122 923 678 лв. - такси по чл. 30, ал. 4 от ЗХ променлива;
 - 800 000 лв. - такси по чл. 30, ал. 4 от ЗХ еднократна;
 - (-) 10 150 000 лв. - такси по чл. 30, ал. 6 от ЗХ, в т.ч. възстановени суми от НАП във връзка с недължимо платени такси по ЗХ;
 - 3 763 531 лв. - такси по Тарифа за таксите по ЗХ.

Изпълнението на приходи по ЗХ и ТТЗХ към полугодieto е 60,5 % от планираните за 2023 година.

- Отчетени са приходи от лихви върху просрочени вземания по чл. 10а, и чл. 30, ал. 4 от ЗХ в размер на 8 247 лв. и от глоби и имуществени санкции от ЗХ в размер на 85 380 лв., от тях (-) 41 380 лв. събрани суми от принудително събиране на публични държавни вземания.
- Вноските от приходи получени към 30.06.2023 г. по реда на чл. 10а от ЗХ са в размер на 7 740 000 лева. Спрямо планираните приходи по бюджета на НАП за 2023 г. от тези вноски в размер на 6 600 000 лв. изпълнението е с 1 140 000 лв. в повече.
- На основание чл. 25 от Закона за хазарта са издадени следните решения:
 - ✓ за издаване на лиценз – 73 броя;
 - ✓ продължаване срока на издаден лиценз – 58 броя;
 - ✓ извършване на промени в издаден лиценз и утвърждаване на предоставените от организаторите на хазартни игри правила, изисквания, игрални условия и удостоверителни знаци за участие в хазартни игри – 963 броя;
 - ✓ промени в търговската регистрация – 37 броя.
- Съгласно чл. 34 от Закона за хазарта са издадени 1107 броя удостоверения.
- Одобрени са 6 централни компютърни системи на организатори на хазартни игри.

❖ *Администриране и събиране на вносни мита*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване администрирането на традиционните собствени ресурси (ТСР) за бюджета на Европейския съюз и националния бюджет:
 - За периода ноември 2022 г. - април 2023 г.⁶ са установени ТСР (вносни мита) в размер на 190 464 027,78 лв.;
 - Към 20.06.2023 г. от бюджета на Република България на разположение на бюджета на ЕС е предоставена сума в размер на 130 845 419,35 лв. (отнасяща се за периода ноември 2022 г. до април 2023 г.);
 - Общият размер на установените и несъбрани вносни мита за четвъртото тримесечие на 2022 г., докладвани пред ГД „Бюджет“ в ЕК през м. февруари 2023 г., са в размер на 337 743,74 лв. За първото тримесечие на 2023 г., докладваните, през м. май 2023 г., пред ГД „Бюджет“ в ЕК несъбрани вносни мита са в общ размер на 430 914,18 лв.
- Осигуряване на събирането на другите държавни публични вземания при внос в страната:
- Прилагане на Конвенцията относно централизираното митническо оформяне във връзка с разпределянето на национални разходи по събирането, които се задържат при предоставяне на ТСР на разположение на бюджета на Европейския съюз:
 - за периода от ноември 2022 г. до април 2023 г. като разходи по събирането на ТСР са задържани 47 573 625,07 лв.;
- Предоставяне на информация чрез системата OWNRES на ГД „Бюджет“ на ЕК за разкритите случаи на измами и нередности с традиционните собствени ресурси (ТСР) на стойност над 10 000 евро - за четвъртото тримесечие на 2022 г. (през м. февруари 2023 г.) и за първото тримесечие на 2023 г. (през м. май 2023 г.).

❖ *Администриране и събиране на акцизи*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През първото полугодие на 2023 г. приходите от акциз (касово изпълнение) са в размер на 2 837,6 млн. лева, което е със 79,7 млн. лева (2,9 %) над приходите за полугодieto на 2022 г.
- Ефективно събиране и превеждане на приходите от акцизи в държавния бюджет:
 - Извършени проверки във връзка с издаване на лицензи и промяна в обстоятелствата относно издадени лицензи - 92 броя, като в резултат на това са издадени 103 броя решения във връзка с промяна в обстоятелствата, при които са издадени лицензи за управление на данъчен склад, издадени са 8 броя лицензи за управление на данъчен склад и 1 брой удостоверение за регистрация на независима малка пивоварна. Издадени са 9 броя решения във връзка с обжалване на решения на директорите на териториални дирекции пред директора на Агенция „Митници“;

⁶ В съответствие с чл. 6, параграф 3, алинея 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26.05.2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, правото на ЕС върху собствените ресурси се вписват по сметките, най-късно на първия работен ден след деветнадесето число на втория месец, следващ месеца, през който е било констатирано правото.

- Издадени са 1 450 броя удостоверения за регистрирани цени на тютюневи изделия и 25 броя решения във връзка с производствата по регистрация на цени на тютюневи изделия;
 - Административно сътрудничество и обмен на информация с държави членки на ЕС във връзка с извършване на контролни действия.
- В Агенция „Митници“ са изготвени становища по представени за съгласуване проекти на нормативни актове и други документи, подадена е информация и отчетни данни, свързани с дейността в областта на акцизите, представители на агенцията са взели и активно участие в изготвянето на документи, в работни групи и срещи.
 - Изпълнява се приоритетен проект за изграждане на информационна система контрол на транспортни средства в реално време (КТСРВ) с цел повишаване пропускателната способност на ГКПП, подобряване на резултатите от противодействието на опитите за нарушаване на митническото и акцизно законодателство, разширяване на възможностите за автоматизиран рисков анализ, улесняването на търговските операции на законния бизнес и повишаване на конкурентоспособността на икономиката. Изпълнението на проекта включва: изграждане на Център за видеоданни на Агенция „Митници“, Централизирана информационна система за Контрол на транспортните средства в реално време, Система за управление на трафика на ГКПП и Система за управление на опашките от МПС на ГКПП;
 - Финализиран е проект по изграждане на система за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS phase 4) и система за обмен на акцизните данни (SEED), чрез която е извършена дигитализация на бизнес процесите за движение на стоки с платен акциз между държави - членки на ЕС;
 - Обезпечаване работоспособността на Българската акцизна централизирана информационна система (БАЦИС) и Централизирана система за видеонаблюдение на Агенция „Митници“ (ЦСВНАМ), интеграцията на модули EMCS и SEED със системите на Европейския съюз и обмена на информация между БАЦИС и Информационна система „Контрол на горивата“ на НАП;
 - Разработен нов Публичен регистър по чл. 65, ал. 12 от ЗАДС за наличие или липса на свободни складови капацитети в данъчни складове за енергийни продукти, които влизат в експлоатация на 03.01.2023 г.;
 - Осигурена възможност за подаване от лицензираните складодържатели по електронен път на уведомление по чл. 65, ал. 11 от ЗАДС;
 - Обезпечена поддръжка на публичните регистри по ЗАДС и публичния регистър на цените на тютюневите изделия на електронната страница на АМ.

❖ **Контролни действия за спазване на акцизното законодателство**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Събиране и превеждане на допълнителни приходи от акцизи в държавния бюджет:
 - За периода 01.01.–30.06.2023 г. във връзка с разпоредбите на ЗАДС са извършени ревизии за установяване, изменение и/или прихващане на задължения за акциз, както и за възстановяване и/или прихващане на недължимо платени или събрани суми – 18 ревизии по реда на ДОПК. Установените с ревизионни актове задължения за заплащане на акциз са в размер на 64 695 лева, лихви за просрочие – 28 179 лв. и надвнесени суми за акциз – 18 052 лв.;
 - Извършените проверки по искания за възстановяване на акциз за периода 01.01. – 30.06.2023 г. са общо 340 броя;

- За периода 01.01.–30.06.2023 г. са извършени 120 броя проверки (насрещни, по делегация, за установяване на факти и обстоятелства);
- През отчетния период са издадени решения във връзка с обжалване на ревизионни актове по административен ред – 1 бр. Няма издадени решения по искане за спиране на изпълнението на ревизионни актове;
- За целите на акцизния контрол през първото полугодие на 2023 г., в трите митнически лаборатории са изследвани 2 401 броя проби от акцизни стоки. През същия период, по искане на органите на МВР са изследвани 208 броя проби от акцизни стоки, за които са изготвени 9 броя експертизи;
- За целите на митническото досъдебно производство през първото полугодие на 2023 г. в митническите лаборатории са изследвани 248 броя проби от акцизни стоки (горива, тютюни и алкохоли) и са съставени 21 броя експертни заключения.

❖ *Събиране на пътни такси и глоби*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През първо полугодие на 2023 г. се наблюдава спад на приходите от пътни такси начислени от митническите органи във връзка изпълнението на техните функции и задачи, в съответствие с чл. 15, ал. 2, т. 15 от Закона за митниците. За първото полугодие на 2023 г. приходите са в размер на 50 272 532 лв. (при 51 092 469 лв. за същия период на 2022 г.) или с 819 937 лв. по-малко на годишна база.

Причините за спада в приходите се дължат основно в три от таксите, които митническите органи начисляват на ГКПП във връзка с контролната дейност, която осъществяват, както следва:

- През първото полугодие на 2023 г. се наблюдава положителна тенденция, свързана с ползването на платената републиканска пътна инфраструктура от превозвачите и физическите лица, които правилно заплащат за ползването ѝ дължимите тол и винетни такси. В тази връзка начислените такси по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата за първото полугодие на 2023 г. са с 1 753 286 лв. по-малко сравнено със същия период на 2022 г.;
- През първите шест месеца на 2023 г. превозвачите от Република Турция получиха от Съвета на европейските министри на транспорта допълнителни бройки многократни разрешителни СЕМТ/ЕКМТ, с които същите имат право да транзитират през територията на Република България без да заплащат таксата по чл. 1 от Тарифа за таксите, която се събира за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа. В резултат на това през първото полугодие на 2023 г. турските превозвачи са заплатили входни такси в размер на 275 405 лв. по-малко, сравнено с първото полугодие на 2022 г.;
- През първата половина на 2023 г. от компетентния орган Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/ бе взето решение превозвачите, в случай на отказ за заплащане на таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата, начислената им Максимална такса по чл. 10б, ал. 5 от Закона за пътищата да бъде равна на 0 лева и същите да заплащат единствено глоба във връзка със съставената им от митническите органи административно наказателна преписка /АУАН/. Последната се изпраща в АПИ за съставяне на наказателно постановление, съгласно разпоредбите на Закона за движението по пътищата и Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/. В резултат на това през първото полугодие на настоящата година българските превозвачи са заплатили по-малко максимални такси, сравнено със същия период на 2022 г. в размер на 177 343 лв.;

Видно от приложените по-горе статистически данни общо по тези три такси, през първото полугодие на 2023 г., има намаление на сума в размер на 2 206 034 лева. Това намаление се дължи на обективни причини, върху които митническите органи не могат да повлияят. Общата сума от таксите, начислени от дейността по пътните такси и разрешителен режим е намаляла /за посочения период/ само с 819 937 лв. във връзка с обстоятелството, че при другите такси, които се начисляват на ГКПП има повишение през настоящата година в размер на 1 386 116 лева.

❖ Принудително събиране на публични вземания и разпореждане с конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата имуществва и с имуществва, придобити от държавата в производство по несъстоятелност

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Ефективно и навременно принудително събиране на публичните вземания (в т.ч. вземания на изпълнителните агенции по предприсъединителните финансови инструменти и на управляващите органи на оперативни програми за недължимо платени и надплатени суми, както и неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от предприсъединителните финансови инструменти, Структурните фондове и Кохезионния фонд, Европейските земеделски фондове и Европейския фонд за рибарство, Инструмента Шенген и Преходния финансов инструмент, включително от свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, както и на глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и правото на Европейския съюз) и превеждането им към публичните взискатели.
 - Размерът на нововъзникналите просрочени задължения (главница и лихва) в периода 01.01 – 30.06.2023 г., е намалял с 252,8 млн. лв. – намаление от 8,9 %. В същото време, за погасяването на тези задължения през отчетния период са събрани/прихванати със 138,9 млн. лв. по-малко (7,9 %), в резултат на което към края на месец юни 2023 г. размерът на непогасения остатък от нововъзникналия дълг е със 114 млн. лв. (10,6 %) по-малко в сравнение със същия период на 2022 година;
 - Наред с текущите действия по принудително събиране на публичните вземания, Засилено се прилагат и следните мерки с постоянен характер, целящи подобряване събираемостта на просрочените публични вземания и намаляване на непогасения дълг:
 - ✓ Осъществяване на мониторинг върху предприетите действия за обезпечаване и събиране на публични задължения на лица с най-големи по размер дългове. При 2 462 (19,8 %) от наблюдаваните лица е отчетено намаление на размера на дълга в периода, в който са обект на мониторинг - с 273,6 млн. лв., като 208 от тях са погасили изцяло общите си задължения в размер на 65,2 млн. лева. Реално внесените суми за данъци и осигуровки от лицата, обект на мониторинг през първото полугодие на 2023 г. бележат ръст от 28 % - 428,2 млн. лв., спрямо същия период на 2022 г.
 - ✓ Насочване на изпълнението към вземания на длъжници - изпълнители по договори, от трети лица - разпоредители с бюджет (РМС № 592/21.08.2018 г.). По реда на РМС № 592/2018 г. в информационната система, обезпечаваща процеса, са регистрирани 271 899 броя (с 8,5 % по-малко от същия период на 2022 г.) уведомления за предстоящи плащания. Във връзка с постъпилите уведомления са събрани суми в размер на 105,7 млн. лв. Мярката е доказала ефективността си, като в резултат от прилагането ѝ, реално постъпилите суми

от въвеждането ѝ в края на 2014 г. до 30.06.2023 г. са в размер на 2 097,5 млн. лева;

- Внедрени са нови и са надградени съществуващи функционалности в ИС „Събиране“ с оглед осъществена интеграция със системата на Централния регистър за особените залози към Агенция по вписванията, чрез които след издаване на електронен документ за налагане на заповест, автоматизирано, се зареждат данните в регистъра за разглеждане от длъжностните лица по вписванията. В резултат е ускорен и оптимизиран процеса по вписване на обстоятелства в партидата на лицето при налагане на заповест от публичен изпълнител в НАП, респективно е освободен времеви и човешки ресурс във функция „Събиране“ в ТД/офис на НАП. След внедряване на промените, чрез автоматизирания обмен са подадени данни от НАП към ЦРОЗ за над 4 400 бр. документи.
- Повишаване на събираемостта на публични вземания:
 - В резултат на комплексното прилагане на специфични мерки и кампании през последните пет години се забелязва промяна в поведението на задължените лица, изразяващо се в деклариране на данъци и задължителни осигурителни вноски във все по-голям размер, както и плащане на по-голям дял от тях в законовия срок. Общият размер на декларираните задължения в периода от 01.01 до 30.06.2023 г. бележи ръст от 12,9 % (2 897,5 млн. лв.), спрямо същия период на 2022 г. Делът на декларираните и платени данъци и задължителни осигурителни вноски в срока на доброволно плащане е 91,3 % към 30.06.2023 г., при 89,5 % за същия период на 2021 година;
 - Близко 98 % от всички декларирани през годината задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски са погасени в рамките на първото полугодие на 2023 г. (включва както доброволното изпълнение, така и събраните от публичните изпълнители просрочени публични задължения) – с 0,4 %-ни пункта повече от резултата, постигнат в рамките на същия период на 2022 г.;
 - Засилено се прилагат мерки за стимулиране на доброволното изпълнение на публичните задължения чрез т.нар. „меки способности“ – чрез изпращане на персонални електронни съобщения и/или осъществяване на телефонни контакти за уведомяване на лицата за заплащане на дължимите от тях публични задължения в най-кратки срокове, включително и за разясняване на негативните последици от неплащането им и възможностите за обезпечаване и плащане на дълговете при финансови затруднения. Мерките целят да:
 - ✓ провокират активно поведение от страна на лицата, с оглед заплащане на задълженията им;
 - ✓ дисциплинират и трайно променят поведението на клиентите на НАП и
 - ✓ намаляват разходите за събиране на публичния дълг чрез намаляване броя на лицата, за които ще се предприемат последващи действия за принудително събиране.
 - Следвайки разбирането, че колкото по-рано се третира един дълг, толкова по-ефективно се събира същият, и през 2023 г. се прилага практиката за ранно уведомяване на задължените лица, които са пропуснали да платят в пълен размер публичните си задължения в срок. Чрез внедрената в края на 2017 г. автоматизирана функционалност, за всяко нововъзникнало публично вземане до съответното задължено лице се изпращат електронни съобщения. През първото полугодие на 2023 г. са изпратени общо 1 615 018 бр. ел. съобщения до лица с непогасени в срок публични задължения. Данните за 2023 г. сочат, че малко над

48 % от лицата погасяват изцяло задълженията си, във връзка с които им е изпратено уведомителното съобщение, в 3-месечен срок от изпращането му, а размерът на третирания с мярката дълг намалява в посочения срок с близо 83 %. Изпращането на предупредителни електронни съобщения преди образуването на изпълнителни производства също оказва позитивен резултат – близо 54 % от лицата предприемат действия за погасяване на дълга и отпада необходимостта от предприемането на последващи действия от страна на публичните изпълнители;

- В периода са осъществени изходящи информационни телефонни кампании/ИТК насочени към ранно известяване, водене на преговори и прилагане на способности, стимулиращи доброволно плащане на просрочени задължения, вкл. подобряване на комуникацията, с цел избягване на необходимостта от прилагане на принудителни действия. През периода са инициирани 201 666 обаждания по 16 ИТК към 85 072 ЗЛ с просрочени задължения. Кампаниите са провеждани в следните направления:

- ИТК - преди образуване на изпълнително дело. Инициирани са 107 248 обаждания по 6 ИТК към 47 922 задължени лица с цел минимизиране на действия свързани с принудително събиране на просрочени общи задължения в размер – 164,2 млн. лева. Осъществен е успешен контакт с 77 % селектираните лица. Отчетени са резултати по четири ИТК проведени през периода свързани с намаление на задълженията при 19 500 ЗЛ (64 % от лица с осъществен контакт) в размер на 38,8 млн. лева, като при 13 648 ЗЛ (45 %) е наблюдавано пълно погасяване на всички задължения в размер на 19,1 млн. лева, от които задължения с риск от изтичане на давност в размер на 2 014 018 лева, при 12 572 клиенти - 54 % от всички лица с осъществен контакт имащи подобни задължения;
- ИТК насочени към лица с нов дълг. Инициирани са 8 150 обаждания по 4 ИТК към 3 761 ЗЛ с общ размер на просрочени задълженията в размер на 8,6 млн. лева. Осъществен е успешен контакт с 2 928 от селектираните лица (78 %). Отчетени са резултати по три ИТК през периода свързани с намаление на задълженията при 53 % от лицата с осъществен контакт в размер на 1 667 108 лева, като при 39 % от лицата с осъществен контакт е отчетено пълно погасяване на всички задължения в размер на 857 440 лева;
- ИТК към лица с просрочия до 5 000 лева. Инициирани са 62 411 обаждания по 3 ИТК към 25 040 лица с просрочени задължения в размер на 54,9 млн. лева. Отчетени са резултати по три ИТК, свързани с намаление на задълженията при 54 % от лицата с осъществен контакт в размер на 12,6 млн. лева;
- ИТК насочени към лица с образувани изпълнителни дела. Инициирани са 23 857 обаждания по 3 ИТК към 8 349 ЗЛ с образувани изпълнителни дела с просрочени общи задължения в размер – 51,6 млн. лева. Осъществен е успешен контакт с 4 032 от селектираните лица (48 %). Отчетени са резултати по две кампании свързани с намаление на задълженията при 1 292 ЗЛ (44 % от лицата с осъществен контакт) в размер на 3,1 млн. лева, както и са договорени планове за погасяване на задължения в размер на 8,3 млн. лева с над 1 290 ЗЛ.

- Разработване на становища по оздравителни планове и извънсъдебни споразумения в производствата по несъстоятелност, участие в събрания на кредиторите и осъществяване на кредиторски контрол на дейността на синдика;

- Към 30.06.2023 г. новооткритите и възобновени производства по несъстоятелност са 125 броя, а спрените производства по несъстоятелност са 344 броя;
 - Към 30.06.2023 г. е осъществен контрол върху изготвени от синдиките на търговци в открито производство по несъстоятелност 572 акта, от които 385 списъка на приети, респ. - неприети вземания, и 187 сметки за разпределение и са предприети съответните процесуални действия чрез изготвянето на 99 възражения, от които 78 с правно основание чл. 690 от ТЗ и 21 възражения с правно основание чл. 728 от ТЗ;
 - Събраните публични вземания от търговци в открити производства по несъстоятелност към 30.06.2023 г. са в размер на 7 107 434 лева.
- Разпореждане с конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата имущества и с имущества, придобити от държавата в производство по несъстоятелност.
- Основната част от приходите от продажби през първото полугодие на 2023 г. е формирана от продажба на вещи, които са приети от НАП по актове на органи на съдебната власт (съд и прокуратура);
 - За първото полугодие на 2023 г. приходите от реализация на конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата вещи са в размер на 1 372 323 лв., което представлява 26,40 % от прогнозната целева стойност на приходите от 5 200 000 лева за 2023 г.;
 - Общият брой на проведените търгове през първото полугодие на 2023 г. е 119 с приходи от 897 450 лева. Извън посочената сума са постъпили още 474 872 лева от задържани депозити, прием на лева и продажба на валута, продажба на съсобствени вещи, продажба чрез пряко договаряне и др.
 - През първото полугодие на 2023 г. на бюджетни организации са предоставени имущества на обща стойност над 80 036 лв., за което са изготвени 34 проекта на заповеди за предоставяне на имущества. Съществена част от получените преписки за конфискувани, отнети и изоставени движими вещи касаят културни ценности, като през отчетния период на музеи са предоставени 2 317 броя. На бюджетни организации са предоставени също така 34 броя отнети и конфискувани МПС, като 15 броя от тях са на стойност 241 600 лева.

❖ *Администриране на частни държавни вземания*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Установяване и ефективно събиране на определени със закон частни държавни вземания (ЧДВ).
- За първото полугодие на 2023 г. събраните суми от отдел ЧДВ са в размер на 2 909 475 лева. Събраните суми представляват 96,98 % от планираните за събиране 3 млн. лева. За сравнение приходите от ЧДВ за същия период на 2022 г. са 3 070 688 лв., а за 2021 г. са в размер на 2 403 163 лева;
 - През първото полугодие на 2023 г. са администрирани вземания по чл. 3, ал. 7, т. 6 от ЗНАП срещу 435 длъжници (по програми САПАРД, ФАР, ОП „Развитие на човешките ресурси”, ОП „Административен капацитет”, ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, ОП „Околна среда”, ОП „Регионално развитие” и др.), като преписките по 36 от тях са приключени през периода. Събирането на средствата, подлежащи на възстановяване по европейски програми, продължава да е приоритет в работата по обезпечаване и събиране на частни държавни вземания. През периода са постъпили 187 558 лв. във връзка с предадени през предходни години преписки, а за 2022 г. са събрани 772 974 лева;

- С оглед предприемане на действия по установяване и събиране на ЧДВ през първите шест месеца на 2023 г. са изготвени 5 799 молби за образуване/присъединяване по изпълнителни дела при 7 992 за 2022 година;
- През първото полугодие на 2023 г. на НАП са предадени за събиране 2 454 изпълнителни листа, издадени в полза на НБПП, 2 преписки за вземания по чл. 3, ал. 7, т. 5 от ЗНАП и 40 преписки по Закона за кредитиране на студенти и докторанти. В информационната система за администриране на частни държавни вземания са въведени 14 732 изпълнителни листа за длъжници на НБПП и 100 % от преписките за останалите видове вземания.

❖ *Контролни и принудителни действия за спазване на данъчното и осигурително законодателство*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Коректно установени задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по основание и размер:
 - През първото полугодие на 2023 г. са издадени 4 470 ревизионни акта, като от тях 50 % са с разкрития над 10 000 лева. Допълнително установените задължения са 598 778 хил. лв., в т.ч. за осигурителни вноски – 4 568 хил. лева. Издадените ревизионни актове за осигурителни вноски са 534 броя;
 - През отчетния период са извършени общо 118 784 проверки, в т.ч. 81 394 проверки по прихващане и възстановяване, 16 232 насрещни проверки и проверки по делегация, 19 872 проверки за установяване на факти и обстоятелства, в т.ч. в обекти;
 - През първото полугодие на 2023 г. продължава тенденцията за намаляване дела на обжалваните ревизионни актове. Във връзка с решения на дирекции „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ за отмяна ревизионни актове по реда на чл. 155, ал. 4 от ДОПК през периода са възложени общо 209 ревизионни производства. Издадените през първото полугодие на 2023 г. ревизионни акта по чл. 155, ал. 4 от ДОПК са 245, с допълнително установени задължения в размер на 47 830 хил. лева;
 - През първото полугодие на 2023 г. са приключили 71 ревизионни производства, в които е използван специализиран софтуер за анализ на данни в електронен формат. Размерът на допълнително установените задължения в тези производства е близо 2 млн. лева;
 - НАП продължава да осъществява активен контрол спрямо лица, недекларирали приходи/доходи от извършена търговска дейност в интернет. През периода са възложени 700 ревизионни производства и 1 807 проверки на електронни търговци, като в резултат на приключили 332 ревизии са установени допълнително данъчни и осигурителни задължения в размер на близо 14 млн. лева;
 - През отчетния НАП активно работи по реализацията на проект за внедряване на стандартизиран одитен файл за данъчни цели /SAF-T/ по модела на ОИСП. Проектът е финансиран от Европейския съюз чрез Инструмент за техническа подкрепа, управляван от Генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“ на Европейската комисия. Към момента от изпълнителя по проекта е изготвен и е приет от ЕК и НАП технически доклад, включващ: проучване на опита на ДЧ при внедряването на SAF-T; анализ на българското законодателство и предложения за промени в него, свързани с провеждане на реформата; времеви график за внедряване на SAF-T, обхват на задължените лица и др. В рамките на

проекта са проведени срещи със заинтересованите страни – браншови организации и търговски камари. Предстои разработката на техническа спецификация на файла, след което през м. септември е предвидено провеждане на нов кръг срещи, на които тя да се представи за обсъждане пред заинтересованите страни, вкл. и на разработчиците на ERP-системи и счетоводни софтуери. Проектът приключва през м. февруари 2024 г., след което предстои разработване на законодателни промени, необходими за реализиране на реформата.

- През първото полугодие на 2023 г. НАП е взела участие в срещи по 4 четири многостранни ревизии. Две от ревизиите, инициирани от Франция, са приключили, като обект на разглеждане е ДДС. Активното сътрудничество и помощ при предоставяне на необходимата информация е на реципрочен принцип и е високо оценено от чуждестранните колеги. В рамките на иницирираната от НАП многостранна ревизия с участваща държава Гърция и обхват ДДС за периода, са проведени 2 срещи, като се изчаква обмен на информация и приключване на националните производства, за да приключи и МСР. Очакват се установяване на допълнителни задължения по ЗДДС и ЗКПО. НАП взе активното участие в иницирираната от Гърция МСР, като за първото полугодие на 2023 г. са осъществени две срещи. Ревизията е текуща, обект на разглеждане са ДДС и корпоративен данък. В резултат на МСР стартира ревизия на българското дружество, като се очаква установяване на допълнителни задължения по ЗДДС и ЗКПО.
- През първо полугодие на 2023 г. продължи започналото през 2022 г. извършване на контролни производства на лица, при които е идентифициран риск от неспазване на данъчното законодателство и/или намаляване на дължимите данъчни задължения, във връзка с отчетени в годишните финансови отчети за 2020 г. значителни, спрямо обема на извършваната дейност, стойности на наличните материални запаси. От възложените през 2022 г. контролни производства на лица със значителни материални запаси, през отчетния период са приключили 15 проверки и 107 ревизии. В хода на производствата 56 от лицата са извършили корекции, като са начислили допълнително ДДС в размер на 630 хил. лева. В резултат на приключилите през първото полугодие на 2023 г. ревизии са установени допълнително задължения на обща стойност 9 189 хил. лева;
- Контролни действия спрямо физически лица, придобили и/или продали през 2016 г. недвижими имоти, находящи се на територията на Република Гърция. Във връзка с информация за отчетната 2016 година, получена от Република Гърция по линия на автоматичния обмен, през октомври 2022 г. НАП стартира кампания за извършване на контролни действия спрямо физически лица, придобили и/или продали през 2016 г. недвижими имоти, находящи на територията на Република Гърция. Извършена е селекция на 2 117 лица, като на 57 са възложени проверки за установяване на факти и обстоятелства, на 5 – проверки за съответствие на доходи и разходи, и 873 ревизии. Към 30.06.2023 г. са приключени 53 от проверките и 338 от ревизиите. В хода на приключените производства са подадени 50 коригиращи декларации, като размера на коригирания данък е 17 033 лв. В резултат на ревизиите са установени допълнителни задължения в размер на 378 595 лв. Контролните производства ще продължат през 2023 г.;
- През 2023 г. продължи стартиралата през 2022 г. кампания за предприемане на контролни действия спрямо лица, посочили в счетоводните си баланси за 2020 г. касови наличности над 100 000 лв. След извършена селекция са възложени 2003 проверки и 11 ревизии на дружества. В резултат на възложените проверки са констатирани несъответствия в касовата наличност при 1278 лица като

стойността на разминаването между документално отразените парични средства в брой към датата на проверката и посочените в счетоводния баланс е 515 730 хил. лева. В хода на контролните действия 599 дружества са подали декларации по чл.55 ал.1 от ЗДДФЛ и чл.201, ал.1 от ЗКПО за разпределение на дивидент в размер на 279 045 хил. лв. До края на юни 2023 г. са приключили 1672 проверки от възложените. За 172 лица са изготвени доклади за инициране на селекция за възлагане на ревизии, възложени са 109 ревизии. Приключили са 10 ревизии, установени са допълнително 1 172 хил. лв. задължения по ЗДДС и ЗКПО.

- Проверки на физически лица, които притежават имоти в ОАЕ – Дубай: През юни 2023 г. са възложени 160 проверки за установяване на факти и обстоятелства български граждани, притежаващи недвижими имоти в Обединени арабски емирства (ОАЕ) към 31.12.2018 г. Проверките не са приключили.
- За периода м.01 - м.06.2023 г. са проведени съвместни проверки с ИААА и МВР в 11 обекта на лица, извършващи дейност по обучение на водачи на моторни превозни средства в резултат на които са възложени на задължените лица и проверки за установяване на факти и обстоятелства (ПУФО) относно спазване на данъчното и осигурителното законодателство, които към момента не са приключили. Във връзка с извършени съвместни проверки в обект с ИААА и МВР на пунктове за годишни технически прегледи последното тримесечие на 2022 г. са извършени през първото полугодие на 2023 г. - 22 ПУФО, от които са приключили 21 проверки. В хода на проверките през периода м.01-м.06.2023 г. са подадени 11 коригиращи декларации и са декларирани допълнително данъци в размер 41,2 хил. лв. В резултат на проверките са възложени ревизии, от които са приключили 10 ревизии с допълнително установени задължения в размер на 307,8 хил. лв. Към 30.06.2023 г. има 4 текущи ревизионни производства и 2 доклада за инициране на ревизии, за които не е изтекъл срока за вземане на решение.
- Контролни действия във връзка с получен обмен на информация между държавите-членки на ЕС по чл. 3, т. 2 от Регламент 79/2012, подкатегория нови превозни средства: През 2023 г. са възложени проверки на 6 нерегистрирани по ЗДДС лица, придобили нови превозни средства. Проверките не са приключили. Във връзка с неприключени 4 бр. проверки от края на 2022 г. са отчетени допълнително установени задължения – 24 хил. лева.
- Във връзка с осъществяване на контрол по чл. 89, ал. 3 от Закона за хазарта (ЗХ) през първо полугодие на 2023 г. са възложени проверки на 47 лица, получили лицензи за осъществяване на дейност по ЗХ - организатори на хазартни игри и организатори на дейности по производство, разпространение и сервиз и по внос, разпространение и сервиз на игрално оборудване. Към 30.06.2023 г. 24 от проверките са приключени. В резултат на извършените контролни действия при 8 от проверяваните лица са установени несъответствия в размер на 22 825 лева. Във връзка с установените несъответствия са подадени 8 коригиращи декларации като общият размер на направените корекции по подадените декларации е 22 825 лева. За установени при проверките извършени нарушения от органите по приходите са съставени 6 акта за установяване на административно нарушение, за три лица са изготвени доклади за инициране на последващи действия, в резултат на което на лицата са възложени ревизии. Към 30.06.2023 г. една от ревизиите е приключила с допълнително установени задължения на обща стойност 11 725 лв., в т. ч. задължения по ЗКПО в размер на 9 562 лв. и лихви в размер на 2 163 лв. ;
- През 2023 г. продължи извършването на проверки на задължени лица с висока степен на риск от неспазване на осигурителното законодателство. През първото

полугодие на 2023 г. приключи кампанията, стартирала през 2022 г., за извършване на проверки на осигурители, които в справки по чл. 73 от ЗДДФЛ за 2020 г. и декларации обр. №1 от Наредба Н-13 са посочили изплащане на доходи по извънтрудови и трудови правоотношения на едни и същи физически лица, като лицата не са декларирали доходите по извънтрудови правоотношения с декларации по чл. 50 от ЗДДФЛ и на осигурители, които са изплатили доходи по извънтрудови правоотношения на физически лица с общ размер на изплатените доходи над 100 000 лв. и лицата, на които са изплатени доходи не са подали годишни данъчни декларации (ГДД) по чл. 50 от ЗДДФЛ за 2020 година. През първата половина на 2023 година са приключени 25 проверки. В хода на контролните производства на лицата, които не са начислили и удържали ЗОВ върху изплатените суми по извънтрудови правоотношения са връчени 5 покани по чл. 103 от ДОПК за подаване на коригиращи декларации по Наредба Н-13. В резултат на извършените проверки и отправените покани от страна на проверяваните лица са декларирани допълнително задължения за ЗОВ в размер на 80 717 лв. и задължения за данъци в размер на 32 327 лв. В хода на проверките са извършени 1016 насрещни проверки на получатели на доходи по извънтрудови правоотношения. За установените в хода на насрещните проверки несъответствия в декларираните от физическите лица данни са връчени 257 покани по чл. 103 от ДОПК. Част от лицата са подали ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ и са декларирали задължения за ДДФЛ в размер на 171 651 лв. и за ЗОВ в размер на 6 965 лв.

➤ Идентифицирани и санкционирани нарушители на данъчното и осигурителното законодателство:

- Проверките в обекти са специфичен вид контролни действия, целящи основно установяване спазването на приложимата нормативна база по отношение на търговските обекти и заетите лица, както и събиране на годни доказателствени средства за установяване на задължения за данъци и осигуровки. През първо полугодие на 2023 г. са извършени общо 15 536 бр. проверки в търговски обекти (в т.ч. 3 286 бр. проверки, извършени по време на „зимна кампания 2023 г.“, проведена във връзка с планираните мерки за осъществяване на ефективен данъчен и осигурителен контрол в населени места, курортни комплекси и ваканционни селища през периода от 04.01.2023 г. до 15.03.2023 г.);
- Осъществяване на планови проверки в обекти за извършване на хазартна дейност (игрални зали, игрални казина и букмейкърски пунктове), стопанисвани от задължени лица, получили лицензи за осъществяване на дейност по ЗХ – за периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. са възложени и извършени 381 бр. проверки;
- През първо полугодие на 2023 г. органите по приходи от главна дирекция „Фискален контрол“ са съставили 4 192 бр. АУАН, като са издадени 3 061 бр. наказателни постановления за налагане на глоби или имуществени санкции на задължените лица на обща стойност малко над 2,5 млн. лева;
- През отчетния период са осъществени мониторинги на ФКП, позиционирани на ГКПП и в обекти на едро за търговия със стоки от списъка на стоките с висок фискален риск, така и със стоки извън него;
- За периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. на фискалните контролни пунктове са извършени общо 276 793 броя проверки на транспортни средства, превозващи стоки с висок фискален риск, като на 64 783 от тях са поставени технически средства за контрол (ТСК). Извършени са 19 958 броя проверки на мястото на получаване/разтоварване на стоки с висок фискален риск (СВФР);

- В резултат на извършените контролни действия през отчетния период са наложени 197 бр. обезпечения на 139 задължени лица. Общата стойност на наложените обезпечения е 1 446 253 лева. Отчетена е стока, изоставена в полза на държавата, с общо количество 11 420 кг на обща стойност 5 333 лева;
 - Установяване и предотвратяване на данъчно-осигурителни измами през 1-во шестмесечие на 2023 г.:
 - ✓ Общ брой доклади за идентифицирани данъчни и/или осигурителни измами за отчетния период – 32 бр.;
 - ✓ Общ брой задължени лица, участници в организирани данъчни и/или осигурителни измами – 484 лица; предполагаем размер на нанесената щета на бюджета съгласно докладите за идентифицирани данъчни и/или осигурителни измами – 105 639 хил. лв., одобрени мерки за възлагане на контролни производства: проверки – 209 броя, ревизии – 59 броя;
 - ✓ В резултат на приключени ревизии, възложени по доклади за измами, са установени задължения, както следва: общо главница в размер на 15 800 хил. лв. и общо лихви 2 636 хил. лв.;
 - ✓ База данни „Рискови субекти“ е актуализирана с общо 1 267 броя задължени лица с изразен рисков профил на поведение и 19 броя задължени лица с коригирано поведение.
 - И през първото полугодие на 2023 г. служители на НАП, командировани в ГД „Борба с организираната престъпност“, са извършили анализ на данъчна информация по оперативни разработки от служители на ГДБОП, в резултат на което са идентифицирани 356 задължени лица, участници в измами.
- Управление на риска от неспазване на данъчното и осигурителното законодателство.
- През отчетния период са реализирани дейностите по анализ и оценка на високо ниво на данъчните липси от ДДС, произтичащи от приложени схеми за организирани данъчни измами с този вид данък, както и е извършено наблюдение и изследване на промените в основните характеристики на риск, свързан с укриване на приходи от лица, стопанисващи фитнес центрове и спортни услуги, в резултат на влиянието на здравната и икономическа криза.
 - Реализирано е национално представително проучване сред домакинствата в страната на потреблението им на някои специфични услуги като: развлекателни, услуги за бита и др. Събраните данни от анкетното проучване ще бъдат използвани за обезпечаване на дейностите по анализ и оценка на конкретни рискове, свързани с укриване на приходи/печалби от лица, осъществяващи дейност по предоставяне на този вид услуги.
 - В изпълнение на Програмата за спазване на законодателство и намаляване на нивата на риск, в рамките на първо полугодие на 2023 година от програмния период са инициирани мерките за третиране на 7 риска, в т.ч. контролни действия, насочени за намаляване нивата на 5 риска; комуникационни дейности по 2 риска, включително чрез подкасти, като мярка за повлияване на рисковете, свързани със „Заплати в плик“ и „Фризьорски и козметични услуги“; предприети съвместни действия с Министерство на образованието и науката за минимизиране проявлението на риска, свързан с невнасяне на здравни вноски от задължени лица в България, в частност от завършилите средно образование ученици.

- Съвместно с дирекциите в ЦУ на НАП, отговорни за третиране на управляваните от НАП рискове, са изготвени конкретни указания за осигуряване на единен подход при изпълнение на определените мерки. За преобладаващата част от рисковете, обект на третиране, са генерирани списъци с потенциално рискови лица с цел подпомагане на оперативните дирекции в НАП при изпълнение на заложените в програмата мерки.
- През първото полугодие на 2023 г. са проведени изходящи телефонни кампании в изпълнение на мерки заложи в Програмата за спазване на законодателството и намаляване на нивата на риска за 2023 г. През отчетния период са проведени 32 770 обаждания към 13 850 ЗЛ включени в 5 изходящи телефонни кампании, които са част от предвидените мерки в Програмата за спазване на законодателството и намаляване нивата на риск през 2022 година и 2023 година насочена към здравно неосигурените лица в България. Осъществен е успешен контакт с 9 347 (67 %) от селектираните ЗЛ. Извършен е анализ на две от проведените кампании, като са установени резултати свързани с възстановени здравни права при 2 812 лица (50,7 % от лицата с осъществен контакт) и платени суми по сметки на ЗО в размер на 400 160 лв., в това число 39 955 лева от лица с не възстановени здравни права.
- Административно сътрудничество и обмен на информация с държави-членки на ЕС в областта на ДДС и Събиране:
 - През първо полугодие на 2023 г. по линия на взаимната помощ при събиране, осъществявана на основание Директива 2010/24/ЕС на Съвета (Директивата), са обработени общо 1 369 нови входящи и изходящи искания. От тях 853 искания за информация, 474 искания за събиране, 22 искания за обезпечителни мерки, 15 искания за уведомяване и 5 искания за спонтанна информация. В допълнение на отчетеното по-горе, са обработени и 16 искания за събиране, постъпили на основание Конвенцията за взаимно административно сътрудничество по данъчни въпроси (Конвенцията);
 - Общият размер на предявените за събиране суми от ДЧ на ЕС към НАП по постъпилите през първото полугодие на 2023 г. искания за събиране на основание Директивата е в размер на 126 828 536 лв., а на предявените от НАП суми за събиране към администрациите на ДЧ на ЕС е 17 807 193 лева. За периода, по искания за събиране на основание на Конвенцията, от трети страни са предявени суми в размер на 316 337 лева;
 - През първо полугодие на 2023 г. в НАП са постъпили 949 016 лв., по изходящи искания за събиране, изпратени към ДЧ на ЕС по линия на взаимната помощ. За същия период по входящи искания на основание Директивата са събрани 3 042 060 лева от НАП и преведени за ДЧ на ЕС. За периода, в изпълнение на Конвенцията, от НАП за трети страни са събрани 18 963 лева. Запазва се тенденцията за висок брой на новопостъпили искания за взаимна помощ, като най-значително е увеличението на броя на исканията за събиране. Ефективността от дейността също задържа високи нива;
 - Във връзка с прилагане на “Дигиталния пакет” се реализираха нови функционалности на системата за обслужване на едно гише (OSS), интегрирана като модул от Системата за управление на приходите (СУП), системата беше актуализирана до версия 7 на европейските функционални спецификации и бяха актуализирани електронните услуги свързани със специалните режими.
 - Приети и обработени са декларациите и всички получени плащания от българските данъчно задължени лица за специални режими “в Съюза” и “извън

Съюза” и за режим “Внос”. Събраният от НАП ДДС по специалните режими за държавите-членки по потребление се превежда към тях регулярно.

- В България, като държава по идентификация, са регистрирани/дерегистрирани лица по специалните режими:

Регистрирани/дерегистрирани лица по специалните режими в България като ДЧ по идентификация	Регистрирани лица за периода 01.01.-30.06.2023 г.	Дерегистрирани лица за периода 01.01.-30.06.2023 г.	Регистрирани лица към 30.06.2023 г.
специален режим „в Съюза” OSS	159	110	1 505
специален режим „извън Съюза” OSS	1	3	6
специален режим “Внос” IOSS	8	1	57
представители за специален режим “Внос” IOSS	-	-	4

- За първото полугодие на 2023 г. събраният от ДЧ на ЕС данък за България, като държава по потребление, е постъпил в бюджета на НАП и съответно, събраният от България ДДС е преведен към ДЧ на ЕС по потребление:

ДДС	Преведен от ДЧ на ЕС към България като ДЧ по потребление (лв.)	Събран от България и преведен към ДЧ на ЕС по потребление (лв.)
по специален режим „в Съюза” OSS	78 157 779,58	57 701 699,22
по специален режим „извън Съюза” OSS	9 454 780,39	2 718 376,14
по специален режим „Внос” IOSS	14 941 546,93	39 064,14
ОБЩО	102 554 106,90	60 459 139,50

- Приходите по специалните режими за обслужване на едно гише за първото шестмесечие на 2023 г. като държава членка по потребление представляват 81 % от приходите за 2022 г. На годишна база, ако се запази същият темп се очаква увеличение от 60 %. Приходите като държава членка по потребление са чистите приходи за България
- Данъкът събран за други ДЧ от България като държава членка по идентификация през първото шестмесечие на 2023 г. представлява 61 % от данъка за 2022 г. На годишна база се очаква увеличение от 21 %.

Забележка: Данните се отнасят за два OSS тримесечни данъчни периода (4-то тримесечие на 2022 г. и 1-во тримесечие на 2023 г.) за специални режими “в Съюза” и “извън Съюза” и 12 месечни данъчни периоди – м.12 2022 г.- м. 05 2023 г. за специален режим “Внос”.

От динамиката на приходите се вижда, че българският бизнес, ориентиран към електронната търговия, продължава много добре приема новите режими и се възползва от тях при продажбите си в други държави членки на ЕС. Българските потребители също много активно пазаруват от други държави членки.

❖ **Митнически контрол (фискален)**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Еднакво прилагане на законодателството, процедурите и инструментите за митнически контрол на ЕС с цел правилното определяне и събиране на публичните вземания от компетентността на митническата администрация:
 - През първото полугодие на 2023 г. в изпълнение на подписаното през месец септември 2022 г. в размер на 2 229 340 EUR, Грантово споразумение с

Европейската комисия за финансиране на проектно предложение CSEEI-2021-EQUIP-IBA-LAB) за закупуване на оборудване за митнически контрол, специално за лабораториите, беше стартирана процедура по Закона за обществените поръчки и в края на месец юни бяха подписани договорите за доставки. Решенията за избор на доставчиците не бяха обжалвани, което е индикация за обективността и прозрачността на проведената процедура.

- За целите на митническия контрол през първото полугодие на 2023 г. в трите митнически лаборатории са изследвани 221 броя проби от стоки за целите на тарифното класиране във връзка с проверки при внос на стоки и евентуално избягване на заплащането на мита, включително и по антидъмпинговите мерки. Изследваните стоки (неорганични вещества, храни, текстил, хартия, метални изделия и други индустриални стоки) са с установено несъответствие за 16% от пробите. През първото полугодие на 2023 г. са извършени 39 бр. проверки в рамките на последващия контрол по реда на чл. 48 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета и чл. 84 от Закона за митниците (ЗМ) на икономически оператори. В резултат на извършените проверки са констатирани задължения за заплащане на публични държавни вземания на обща стойност – 162 602,41 лв., в т.ч. мито - 44 302,82 лв. и ДДС - 118 299,59 лв.

❖ *Събиране на вземания на Република България от чужди страни, произтичащи от кредитни, клирингови, бартерни, платежни и др. споразумения, сключени на междуправителствено ниво.*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През януари и февруари 2023 г. беше разменена кореспонденция на ниво министри на финансите с ФР Сомалия във връзка с уточняването на сомалийския правителствен дълг към Република България към 31.12.2022 г. Предоставените данни от българска страна се основаваха на информация, получена чрез обслужващата банка в страната.

Целеви стойности по показателите за изпълнение на Националната агенция за приходите и на Агенция „Митници“

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 1000.01.03 "Администриране на държавните приходи"		Целева стойност		
Показатели за изпълнение		Мерна единица	Уточнен план	Отчет
1. Изпълнение на годишния план за приходите - дял на събраните приходи в общата стойност на планираните приходи	на НАП	%	100	п.а.
	на АМ	%	100	45.1
2. Дял на подадените по електронен път декларации – по чл.50 ЗДДФЛ (декларациите по ЗДС, ЗМ и чл.92 на ЗКПО се подават задължително по електронен път)		%	84,0	82,0
3. Относителен дял на декларираните задължения към НАП, погасени в рамките на календарната година, спрямо общия размер на декларираните през годината задължения		%	97,0	97,6
4. Развитие на контролната дейност на НАП чрез повишаване на капацитета за осъществяване на контрол в дигитална среда - Брой контролни производства:				
- спрямо лица, осъществяващи търговска дейност в интернет;		брой	2 300	2 411
- в които е използван софтуер за анализ на данни в електронен вид		брой	350	71
5. Относителен дял на изцяло или частично потвърдените от административна или съдебна инстанция ревизионни актове на АМ (отношение на броя потвърдени РА, спрямо общия брой на издадените РА в рамките на отчетния период) *		%	100	100

6. Дял на решените заявки от идентифицираните инциденти, проблеми или заявки за услуги, регистрирани в националната автоматизирана система Сървис Деск на АМ	%	100	97,5
7. Проверки и проучвания по подадени искания за издаване на лицензи за организиране на хазартни игри и дейности	брой	2 000	1 450
8. Проверки на лица за спазване на изискванията на ЗХ (Д Контрол и ГДФК)	брой	700	416

*Отчетът касае издадените ревизионни актове, по които производствата са приключили и не включва всяките производства.

№	Бюджетна програма 1000.02.01 "Администриране на държавните приходи" (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	488 537 500	488 537 500	221 140 696
	Персонал	368 539 000	368 539 000	184 707 536
	Издръжка	83 096 300	83 096 300	26 417 691
	Капиталови разходи	36 902 200	36 902 200	10 015 469
	В това число:	10 454 300	10 454 300	3 375 041
	Бюджетни линии по ОП "Добро управление"	9 748 100	9 748 100	3 225 407
	Програма "Фискалис"	266 200	266 200	70 107
	Програма "Митници"	440 000	440 000	77 381
	Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI"	0	0	2 146
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	478 083 200	478 083 200	217 765 655
	Персонал	368 539 000	368 539 000	184 705 390
	Издръжка	82 390 100	82 390 100	26 240 996
	Капиталови разходи	27 154 100	27 154 100	6 819 269
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	10 454 300	10 454 300	3 375 041
	Персонал	0	0	2 146
	Издръжка	706 200	706 200	176 695
	Капиталови разходи	9 748 100	9 748 100	3 196 200
	От тях за:	10 454 300	10 454 300	3 375 041
	Бюджетни линии по ОП "Добро управление"	9 748 100	9 748 100	3 225 407
	Програма "Фискалис"	266 200	266 200	70 107
	Програма "Митници"	440 000	440 000	77 381
	Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI"	0	0	2 146
	<i>Администрирани разходни показатели</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	6 029 500	6 029 500	-172 000 000
	Концесионна дейност по Закона за концесиите	6 000 000	6 000 000	0
	Финансиране на фискални антиинфлационни мерки	0	0	-172 000 000
	Кампания "Данъчно-осигурителни рискове"	29 500	29 500	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	748 771
	Предоставени трансфери за концесионна дейност за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета по Закона за концесиите	0	0	664 749

Проект "Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)"	0	0	84 022
Общо администрирани разходи (II.+III.):	6 029 500	6 029 500	-171 251 229
Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	484 112 700	484 112 700	45 765 655
Общо разходи (I.+II.+III.):	494 567 000	494 567 000	49 889 467
Численост на щатния персонал	10 021	10 021	9 521
Численост на извънщатния персонал	808	808	821

Бюджетна програма „Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС”

Изпълнение на целите на програмата

През полугодieto на 2023 г. провежданата от Министерството на финансите политика в областта на финансовите пазари и финансовите услуги е насочена към осигуряване на стабилността и устойчивост на финансовата система и нейното интегриране в единния вътрешен пазар на финансови услуги на Европейския съюз (ЕС). Основните правомощия на министъра на финансите в областта на финансовите услуги и финансовите пазари бяха реализирани чрез:

- ✓ подобряване на координацията и обмяна на информация между заинтересованите институции за състоянието на финансовата система с цел ранна идентификация на рискове и навременното им отстраняване;
- ✓ участие в процеса на вземане на решения по нови законодателни предложения на ЕК при максимална защита на националния интерес в областта на финансовите услуги и финансовите пазари;
- ✓ усъвършенстване на националната законодателна рамка в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.

За реализирането на тези цели, Министерство на финансите си взаимодействаше с всички национални и международни структури и организации, имащи отношение към финансовата система, в т.ч. финансовите услуги, финансовите пазари, финансовата стабилност, както и движението на капитали в контекста на мерките за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Организира и/или взе участие в тематични междуведомствени работни групи при подготовката на нормативна регулация в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.

Във връзка с участието на страната в Банковия съюз, допълнителен приоритет през полугодieto на 2023 г. в областта на финансовите услуги бе участието в дискусиите в работните формати към Съвета на ЕС и Европейската комисия по темите за завършване на Банковия съюз.

Приоритетно за страната бе активното участие в договарянето на пакета за капиталовите изисквания, въвеждащи международните стандарти Базел III (Регламент за капиталовите изисквания 3 и Директива за капиталовите изисквания 6), като основната цел за България е да се гарантират и защитят интересите на приемащите държави членки и на държавите членки, извън еврозоната. Към края на периода стартираха дискусиите по прегледа на рамката за управление на кризи и гарантиране на депозити, което е още едно приоритетно за Министерството на финансите досие, като акцентът е насочен към защита на националните приоритети, гарантиране на стабилността в банковия сектор и

повишаване на ефективността и надеждността на рамката за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции в ЕС и в Банковия съюз.

Във връзка с войната в Украйна продължи активната работа в различни формати на ЕС и на национално ниво в областта на финансовите санкции.

Приоритетен въпрос беше също подготовката за присъединяване към Еврозоната и изпълнението на мерките след присъединяването към ERM II (т.нар. Post - ERM II commitments). Основен акцент бе изпълнението на ангажиментите на България в сферата на мерките срещу изпиране на пари и небанковия финансов сектор. През първото шестмесечие на 2023 г. продължи работата на междуведомствената работна група на национално ниво по изготвяне на Закон за въвеждане на еврото в Република България. Проведени бяха близо 20 вътрешноведомствени срещи в рамките на Министерството на финансите и срещи с външни за министерството представители като браншови организации (Асоциацията на банките в България, БАЛИП, БАУД, БАДППО и др.), други министерства и институции (Министерство на правосъдието, Комисията за защита на потребителите, Министерството на икономиката и индустрията, Агенцията по вписванията, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и др.), представители на академичната общност. Цел на срещите е посредством анализа и преценката на различните мнения и специфични гледни точки да бъде изготвен законопроект, който да регулира обществените отношения по въвеждането на еврото в България по безпроблемен начин за всички слоеве в българското общество. Експерти от дирекцията участваха и в една работна среща към РГ „Небанков финансов сектор“ във връзка с обсъждане на проекта на Закон за въвеждане на еврото.

През разглеждания период основен приоритет бе и подготовката на България за присъединяване към ОИСР. Попълнени бяха въпросници по линия на Комитета за финансовите пазари и Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване, както и на няколко работни формати към тях. Взето бе участие в заседанията на комитетите и работните формати. Осъществени бяха редица допълнителни срещи с представители на Секретариата на ОИСР за уточняване на стъпките в процеса на присъединяване. Активно участие бе взето и в провеждането на вътрешни в страната дискусии, в т.ч. в рамките на Междуведомствения координационен механизъм, така и при съгласуването на редица материали във връзка с подготовката за членство в ОИСР.

Бюджетната програма включва дейности, изпълнявани от дирекция „Регулация на финансовите пазари“.

Постигнати резултати по предоставяните по програмата продукти/услуги

❖ Регулиране дейността на финансовите институции

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- усъвършенстване и хармонизиране на българското законодателство с правото на ЕС в областта на финансовите услуги и финансовите пазари с оглед интегрирането на българския финансов пазар в единния вътрешен пазар на финансови услуги в ЕС;
- защита на националните интереси в рамките на ЕС в областта на регулацията на финансовите услуги и финансовите пазари;
- запазване на финансовата стабилност;
- улесняване на достъпа до финансиране на реалната икономика чрез създаване на необходимата нормативна база за изграждането на прозрачни и сигурни финансови пазари;
- повишаване защитата на интересите на потребителите на финансови услуги.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- ❖ Дейностите, свързани с участие в процеса на вземане на решения по нови законодателни предложения на Европейската комисия при максимална защита на националния интерес в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, през полугодieto на 2023 г. бяха реализирани, както следва:
 - Участие в заседанията на Работна група „Финансови услуги и банков съюз” (РГФУБС) към Съвета на Европейския съюз по законодателни предложения в областта на финансовите пазари и финансовите услуги, Комитета по финансови услуги, работни и ad-hoc работни групи към Европейската комисия:
 - Експертно участие в заседанията на работните формати, както следва:
 - ✓ В заседания на РГФУБС беше взето участие само от страна на финансовите аташета по следните законодателни досиета:
 - Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета относно Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за кредитния риск, риска от корекция на кредитната оценка, операционния риск, пазарния риск и минималния праг за изчисляване на капиталовото изискване;
 - Предложение на директива на ЕП и на Съвета кредитния риск, риска от корекция на кредитната оценка, операционния риск, пазарния риск и минималния праг за изчисляване на капиталовото изискване; Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламенти (ЕС) № 260/2012 и (ЕС) 2021/1230 относно незабавните кредитни преводи в евро;
 - Предложение за Директива на ЕП и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (постигнат общ подход);
 - Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма; (постигнат общ подход)
 - Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 (постигнат частичен общ подход);
 - Предложение за Регламент за ЕС стандарт за зелени облигации;
 - Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за създаване на европейска единна точка за достъп (ESAP), осигуряваща централизиран достъп до налична на обществеността информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивостта и предложения за омнибус регламент и омнибус директива на ЕП и на Съвета за изменение на секторните актове в областта на финансовите услуги във връзка със създаването на ESAP;
 - Предложение за Директива на ЕП и на Съвета за изменение на Директиви 2011/61/ЕС (AIFMD) и 2009/65/ЕО (UCITS) по отношение на договореностите за делегиране, управление на ликвидния риск, докладване за надзорни цели, предоставяне на депозитарни и попечителски услуги и отпускане на заеми от алтернативни инвестиционни фондове;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между

надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети страни;

- Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 600/2014 относно подобряване на прозрачността на пазарните данни, премахване на пречките пред създаването на доставчик на консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана на получаването на плащания за насочване на клиентски поръчки (MIFIR) и Предложение за Директива на ЕП за изменение на Директива (ЕС) 2015/65/ЕС (MiFID II).
 - ✓ В заседанията на РГФУБС беше взето участие във видеоконферентни и присъствени заседания по следните законодателни досиета:
- Пакет за управление на кризи и гарантиране на депозити (CMDI)
 - Предложение Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/49/ЕС относно обхвата на защитата на депозитите, използването на средства от схемите за гарантиране на депозитите, трансгранично сътрудничество и прозрачност;
 - Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
 - Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 по отношение на някои аспекти на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения.
- Пакет за дигитално евро
 - Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на дигитално евро;
 - Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно услуги, свързани с дигиталното евро, извършвани от доставчиците на платежни услуги в държави членки, чиято валута не е евро;
 - Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно правния статут на евробанкнотите и евромонетите.
- Пакет за рамка за отворени финанси и преглед на рамката за платежни услуги
 - Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги и услугите, свързани с електронните пари, във вътрешния пазар и за изменение на Директива (ЕС) № 98/26/ЕС и за отмяна на Директиви (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2009/110;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно правна рамка за достъпа до финансови данни и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554.
- Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 596/2014 относно пазарната злоупотреба и изменящ Регламент (ЕС) 2017/1129, (ЕС) № 596/2014 и (ЕС) № 600/2014, с цел да направят капиталовите пазари в ЕС по-

- атракативни за компаниите и да улеснят достъпа до капитал на малките и средните предприятия;
- Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива 2014/65/ЕС, за да направи публичните капиталови пазари в Съюза по-привлекателни за дружествата и да се улесни достъпа до капитал за малките и средни предприятия и за отмяна на Директива 2001/34/ЕО;
 - Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третиране на риска от концентрация спрямо централните контрагенти и риска към контрагента при деривати с централен клиринг;
 - Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които искат акциите им да бъдат допуснати до търговия на пазар за растеж на малки и средни предприятия (МСП) – съвместно с Работна група 4 „Дружествено право“;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламенти (ЕС) № 260/2012 и (ЕС) 2021/1230 относно незабавните кредитни преводи в евро.
 - ✓ Взето участие в 5 видеоконферентни и 1 присъствени заседания на Комитета по финансови услуги;
 - ✓ Взети участия в 2 видеоконферентни заседания на групата на високо ниво за завършване на банковия съюз (HLWG);
 - ✓ Взето участие в 3 видеоконферентни заседания на Експертната работна група към ЕК на Комитета по ценни книжа;
 - ✓ Взето участие в 4 видеоконферентни заседания на Експертната работна група към ЕК по устойчиви финанси;
 - ✓ Взето участие в 2 видеоконферентни заседания на Експертната работна група към ЕК по банки, плащания и застраховане (формат застраховане);
 - ✓ Взето участие в 2 видеоконферентни заседания на Експертната работна група към ЕК по банки, плащания и застраховане (формат плащания, във връзка с дигиталното евро);
 - ✓ Взето участие в 4 съвместни събития на ЕК (с участието и на държавите членки) и ОИСР във връзка с обсъждане на рамката за компетентности за младежи.
 - Подготвени позиции, писмени коментари по отделни текстове от законодателните предложения, инструкции до финансовите аташета в хода на преговорния процес, както следва:
 - ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 596/2014 относно пазарната злоупотреба и изменящ Регламент (ЕС) 2017/1129, (ЕС) № 596/2014 и (ЕС) № 600/2014, с цел да направят капиталовите пазари в ЕС по-атракативни за компаниите и да улеснят достъпа до капитал на малките и средните предприятия;
 - ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива 2014/65/ЕС, за да направи публичните капиталови пазари в Съюза по-привлекателни за дружествата и да се улесни достъпа до капитал за малките и средни предприятия и за отмяна на Директива 2001/34/ЕО;

- ✓ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третиране на риска от концентрация спрямо централните контрагенти и риска към контрагента при деривати с централен клиринг;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които искат акциите им да бъдат допуснати до търговия на пазар за растеж на малки и средни предприятия (МСП) – съвместно с Работна група 4 „Дружествено право“;
- ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета относно Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за кредитния риск, риска от корекция на кредитната оценка, операционния риск, пазарния риск и минималния праг за изчисляване на капиталовото изискване;
- ✓ Предложение на директива на ЕП и на Съвета кредитния риск, риска от корекция на кредитната оценка, операционния риск, пазарния риск и минималния праг за изчисляване на капиталовото изискване;
- ✓ Предложение за Директива на ЕП и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;
- ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма;
- ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на някои регламенти по отношение на създаване и функциониране на европейската единна точка за достъп (ESAP) и Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на някои директиви по отношение на създаване и функциониране на европейската единна точка за достъп (ESAP) – постигнато е политическо съгласие с ЕП през юни 2023 г.;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент за изменение на Регламент (ЕС) 600/2014 относно подобряване на прозрачността на пазарните данни, премахване на пречките пред създаването на доставчик на консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана на получаването на плащания за насочване на клиентски поръчки (MiFIR) и Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива (ЕС) 2015/65/ЕС (MiFID II)- постигнато е политическо съгласие с ЕП през юни 2023 г.;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2011/61/ЕС (AIFMD) и 2009/65/ЕО (UCITS) по отношение на договореностите за делегиране, управление на ликвидния риск, докладване за надзорни цели, предоставяне на депозитарни и попечителски услуги и отпускане на заеми от алтернативни инвестиционни фондове - етап на триалози с ЕП;

- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети страни – постигнато е политическо съгласие с ЕП през месец юни 2023г.
- ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за Регламент за европейски екосъобразни (зелени) облигации – постигнато е политическо съгласие през февруари 2023 г.;
- Участие в заседания на Работна група „Дружествено право“:
 - по предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които искат акциите им да бъдат допуснати до търговия на пазар за растеж на малки и средни предприятия (МСП).
- Изготвени 6 позиции в областта на финансовите услуги и финансовите пазари във връзка с участия на представители на МФ на заседания на Съвет на Европейския съюз по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), в т.ч. за Еврогрупата в разширен формат и 5 позиции за Икономически и финансов комитет (ИФК).
- Беше осъществено ръководство и координация на дейността на Работна група № 26 „Финансови услуги“ към Съвета по европейски въпроси към Министерския съвет, както следва:
 - През полугодieto на 2023 г. са изготвени рамкови позиции по следните законодателни предложения:
 - ✓ Предложение Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/49/ЕС относно обхвата на защитата на депозитите, използването на средства от схемите за гарантиране на депозитите, трансгранично сътрудничество и прозрачност;
 - ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
 - ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
 - ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 по отношение на някои аспекти на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения;
 - ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета, изменящ Регламент (ЕС) 2017/1129, (ЕС) № 596/2014 и (ЕС) № 600/2014, с цел да направят капиталовите пазари в ЕС по-атрактивни за компаниите и да улеснят достъпа до капитал на малките и средните предприятия;
 - ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива 2014/65/ЕС за да направи публичните капиталови пазари в Съюза

по-привлекателни за дружествата и да се улесни достъпа до капитал за малките и средни предприятия и за отмяна на Директива 2001/34/ЕО;

- ✓ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третиране на риска от концентрация спрямо централните контрагенти и риска към контрагента при деривати с централен клиринг;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които искат акциите им да бъдат допуснати до търговия на пазар за растеж на малки и средни предприятия (МСП) – съвместно с Работна група 4 „Дружествено право“;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламенти (ЕС) № 260/2012 и (ЕС) 2021/1230 относно незабавните кредитни преводи в евро.
- МС прие План за действие за мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС за 2023 година, като впоследствие бяха изготвени и 6 месечни отчета за изпълнението по заложените мерки в рамките на Работна група № 26 „Финансови услуги“;
- Приети бяха разработените приоритети в рамките на Годишната програма за 2023 г. за участието на Република България в процеса на вземане на решения на Европейския съюз, както и бяха разработени и приети приоритетните за Република България теми и досиета по време на Шведското ротационно председателство и отчет на Чешкото ротационно председателство на Съвета на ЕС.
- Проведени бяха 2 съгласувателни процедура в рамките на Работна група № 26 „Финансови услуги“ съгласно Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация при внасяне на законопроекти в Министерския съвет и в Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 за координация по въпросите на ЕС, в областта на финансовите услуги и финансовите пазари по следните законопроекти:
 - ✓ Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпиране на пари;
 - ✓ Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти.
- ❖ Във връзка с дейностите по усъвършенстване на националната законодателна рамка в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, през полугодieto на 2023 г. бяха реализирани следните дейности:
 - Бяха подготвени проекти на нормативни актове, оценка на въздействието, както и съгласувани следните законопроекти:
 - ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи – изготвен е законопроект и оценка на въздействието, които преминаха през съгласуване в администрацията на МС и вътрешно съгласуване в МФ. Предстои междуведомствено и обществено обсъждане.;
 - ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социалното осигуряване – законопроектът бе одобрен от МС на 20 юли 2022 г. (РМС № 523 от 2022 г.) и внесен в 47-то Народно събрание на 26 юли 2022 г. (със сигнатура 47-202-01-41). След прекратяване на пълномощията на 47-то

Народно събрание законодателните процедури по отношение на внесените законопроекти бяха прекратени. Законопроектът бе одобрен на заседание на МС на 28 септември 2022 г. и одобрен на първо гласуване на 23.11.2022 г. в Комисия по труда, социалните въпроси и демографската политика в Народното събрание. След прекратяване на пълномощията на 48-то Народно събрание и с оглед конституирането на 49-то Народно събрание, законопроектът премина за трети път процедурата по междуведомствено съгласуване и бе одобрен на заседание на МС на 12 май 2023 г. (РМС № 367 от 2023 г.) и внесен в 49-то Народно събрание;

- ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти – законопроектът бе одобрен на първо гласуване в пленарна зала от 48-ото Народно събрание на 24 ноември 2022 г.; поради прекратяването на регислатурата на 48-ото НС и конституирането на 49-ото НС, законопроектът премина за трети път процедурата по междуведомствено съгласуване, впоследствие е одобрен с РМС № 355 от 10.05.2023 г. и внесен в 49-тото Народно Събрание. Законопроектът е одобрен на първо гласуване в пленарна зала на 09.06.2023 г.;
 - ✓ Проект на Закона за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници – изготвен е законопроект и оценка на въздействието, които преминаха през съгласуване в администрацията на МС и вътрешно съгласуване в МФ. Предстои междуведомствено и обществено обсъждане. В проекта на ЗИД ЗВПКИИП са включени и промените в Закона за банковата несъстоятелност, приети с Решение № 816 на МС от 2022 г., които не бяха приети от 48-то Народно събрание;
 - ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, одобрен с Решение на Министерския съвет № 334 от 28.04.2023 г. и одобрен от 49-то Народно събрание на 29.06.2023 г. и обнародван в ДВ, бр. 60 от 2023 г.;
 - ✓ Проект на Закон за допълнение на Кодекса за застраховането, одобрен от Министерския съвет и приет от 49-то Народно събрание;
 - ✓ Подготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за договорите за финансови обезпечения, по който предстои да се изготви и съгласува оценка на въздействието и да се изпрати за съгласуване по съответния ред;
 - ✓ През разглеждания период активна работа бе извършена и по линия на подготовката на проект на Закон относно лицата, обслужващи кредити и купувачите на кредити;
 - ✓ През периода започна работата по изготвяне на Закон за криптоактивите, включващ мерки за приложение на Регламента за Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви, както и на Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви.
- През полугодие на 2023 г. също така беше взето експертно участие в работата на, изготвени доклади от работата на и/или изпратени бележки във връзка с:

- ✓ Пети оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (Комитет MONEYVAL);
 - ✓ Междуведомствена работна група, създадена със заповед на министъра на финансите ЗМФ-345/12.05.2022 г., за изготвяне на законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари;
 - ✓ Участие в Междуведомствена работна група в изпълнение на Заповед № Р-45 от 10.03.2023 г. на министър-председателя на Република България за създаване на междуведомствена работна група за извършване на преглед на констатираните в приетия доклад на Петия оценителен кръг на Комитета MONEYVAL слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, във връзка с ново изменение на Закона за мерките срещу изпиране на пари в изпълнение на препоръките на MONEYVAL с водеща институция Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС).
- Във връзка с прилагането на европейските политики в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, бяха извършени следните дейности:
 - Предоставени официални становища по запитвания на Европейската комисия относно правилно транспониране на правото на ЕС в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, по процедури за нарушение, както следва:
 - ✓ Изпратени са отговори на Република България във връзка с получени от Генералния секретариат на Европейската комисия официални уведомителни писма или мотивирани становища по следните процедури за нарушение:
 - № 2023/2038 относно неправилно транспониране на Директива (ЕС) 2018/843 с което ни уведомявате за иницирано спрямо България за производство за нарушение във връзка с транспонирането на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС.
 - ✓ Предоставена е Допълнителна информация по процедури за нарушение:
 - № 2022/0025 във връзка с неизпълнение на задължението на Република България за транспониране в срок на Директива 2021/338 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2021 година за изменение на Директива 2014/65/ЕС по отношение на изискванията за предоставяне на информация, управлението на продуктите и ограниченията на позициите и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/878 по отношение на тяхното приложение към инвестиционните посредници с цел да се подпомогне възстановяването от кризата във връзка с COVID-19;
 - № 2021/0164 във връзка с неизпълнение на задължението на Република България за транспониране в срок на Директива (ЕС) 2019/2177 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2019 година за изменение на Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II), Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти и Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване

използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

- Бяха изпратени/подготвени отговори на въпросници на ЕК в рамките на процедурата по проверка на пълнотата и точността на транспониране (completeness and conformity check) на:
 - Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 година относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители;
 - Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. изменяща Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО Делегирана директива (ЕС) 2021/1269 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Делегирана директива (ЕС) 2017/593 по отношение на включването на факторите на устойчивост към задълженията във връзка с управлението на продуктите;
 - Делегирана Директива (ЕС) 2021/1270 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК);
 - ЕУР (2022) 10374 - Запитването на ЕК е във връзка с пилотното запитване относно Директива (ЕС) 2019/1160 по отношение на трансграничната дистрибуция на фондове (Директива (ЕС) 2019/1160 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на директиви 2009/65/ЕО и 2011/61/ЕС по отношение на трансграничната дистрибуция на предприятия за колективно инвестиране);
 - Директива (ЕС) 2019/2177 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2019 година за изменение на Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II), Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти и Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
 - Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар.
- Бяха извършени 6 нотификации на националните нормативни актове, въвеждащи изискванията на директиви на Европейския съюз, в електронната система на Европейската комисия ТЕМИС за нотификация на национални изпълнителни мерки (НИМ), по следните актове: 32021L1270, 32021L2118, 32022R0858.
- Изготвена и изпратена информация във връзка с напомнително писмо от ЕК, получено на 16 януари 2023 г. за необходимостта от уведомление относно

мерки по прилагането на Регламент 2021/168, изменящ Регламент 2016/1011 относно администраторите на бенчмаркове.

- Изготвена и изпратена информация във връзка със запитване на Европейската комисия относно необходимостта от уведомление за въвеждане на Директива (ЕС) 2021/2118 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка.

В резултат на участие от страна на МФ в изготвяне на предложения за изменение в правната рамка с цел сближаване на надзорните практики на държавите членки на ЕС, бе постигната по-висока степен на съвместимост и сближаване на дейностите на финансовите институции в България с аналогичните такива в Европейския съюз.

До момента не е допуснато завеждането на съдебно дело от ЕК пред Съда на Европейския съюз срещу България по въпроси от компетентност на МФ в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.

❖ *Международен обмен*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През отчетния период беше осъществен обмен на информация с компетентните институции в други държави членки на ЕС с цел запознаване с и прилагане на добри практики в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.

През отчетния период продължи активното участие на България в дейностите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в рамките на процеса на присъединяване на страната към организацията

В рамките на стартиралите технически прегледи към Комитета по финансови пазари (КФП) и Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (КЗЧПО) бяха попълнени и предоставени на ОИСР въпросници по отношение на финансовите пазари, застраховането и частното пенсионно осигуряване, както и въпросници относно защитата на потребителите: Основният въпросник към КФП (*Accession questionnaire on Committee on Financial Markets*), Основният въпросник по застраховане към КЗЧПО (*Accession questionnaire on Insurance*), Основният въпросник за защитата на потребителите (*Accession Questionnaire on Financial Consumer Protection*), Въпросник за наблюдение на финансовите рискове за потребителите (*Consumer Finance Risk Monitor: 2023 Reporting Template*), Въпросник по финансова грамотност (*Accession questionnaire on Financial Literacy*), Въпросник относно прилагането на Препоръката на ОИСР във връзка със стратегиите за финансиране на риска от бедствия (*OECD Recommendation on Disaster Risk Financing Strategies*); Въпросник относно прилагането на Препоръката на ОИСР за насоките за управлението на застрахователите (*OECD Recommendation on guidelines on insurer governance*).

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

През отчетния период беше взето участие в следните заседания към работните органи на ОИСР:

- ✓ В едно заседание на КФП, в присъствена форма - м. април 2023 г. ;
- ✓ В едно заседания на КЗЧПО, в присъствена форма – м. юни 2023 г.;
- ✓ В едно заседание на РГ по частните пенсии към КЗЧПО, в присъствена форма – м. юни 2023 г.

- ✓ В едно заседание на Работната група по защита на потребители на финансови услуги към КФП, в присъствена форма – м. април 2023 г., и в Международен семинар за развитието на дигиталните валути на централните банки и въпроси за потребителите на финансови услуги към ОИСР;
- ✓ България продължи участието си, със статут на пълноправен член, в Международната мрежа за финансово образование (International Network on Financial Education - INFE) към ОИСР;
- ✓ В едно заседание на Техническият комитет към INFE, в дистанционна форма – м. май 2023 г.;
- ✓ В рамките на Междуведомствения координационен механизъм по присъединяването на Република България към ОИСР продължи активното предоставяне на информация и становища във връзка с преговорите за членство на страната в организацията.

През отчетния период беше прието протоколно решение на Министерския съвет за одобряване на Годишен отчет за 2022 г. за напредъка по изпълнението на мерките, включени в Плана за действие (2021-2025 г.) към Националната стратегия за финансова грамотност на Република България. Отчетът съдържа подробна информация, както за изпълнение на конкретните мерки в Плана за действие, така и информация за допълнителни инициативи и дейности в тази област.

През отчетния период от Министерския съвет бе приета и Рамка за финансова компетентност за възрастни на Република България, която бе разработена на базата на тази на ОИСР и ЕС, като националното съгласуване обхваща не само министерствата, но и всички заинтересовани страни, които участват в Междуведомствената работна група по финансова грамотност (МРГФГ).

На база на информацията от отчета, както и на кореспонденция с участниците в междуведомствения механизъм за финансова грамотност, регулярно бе актуализиран сайтът на Министерство на финансите в тази сфера. В допълнение бяха предприети следните действия:

- предприети бяха активни действия във връзка с изграждането на единния портал за финансова грамотност;
- проведена бе 1 среща на МРГФГ, на която бяха обсъдени стратегически въпроси за развитието на политиката в тази област;
- проведено бе съгласуване по електронен път на документи в МРГФГ;
- проведени бяха срещи с други партньори от неправителствения сектор, които работят в областта на финансовата грамотност.

Експерти от дирекцията участваха в координацията на събитие в рамките на изданието за 2023 г. на Глобалната седмица на парите (GMW2023), чиято цел е повишаването на знанията и информацията в сферата на финансовата грамотност.

През отчетния период продължи работата по двата проекта за техническа помощ от Генерална дирекция “Реформи” към Европейската комисия (DG REFORM) - “Диагностика на капиталовия пазар” и „Правна и регулаторна рамка за прилагане на инструментите за хеджиране” („Приключващо нетиране за деривати и репо-сделки“).

Приключи изпълнението на проекта за “Диагностика на капиталовия пазар”. На база на изготвения през 2022г. анализ и проведените дискусии със заинтересованите страни се изготвиха препоръки, които бяха представени на финалната среща по проекта на 26 април 2023г. на видеоконферентна среща с участието на представители на Европейската Комисия, ЕБВР, КФН, БНБ и асоциациите на пазарните участници. Финалният доклад

по проекта цели да предостави насоки на институциите в България, които да ги подпомогнат при изготвянето на стратегия за развитие на капиталовия пазар и да адресират идентифицираните пречки.

По проекта „Правна и регулаторна рамка за прилагане на инструментите за хеджиране” бе финализиран проектът на закон за изменение и допълнение на Закона за договорите за финансови обезпечения, с което ще се въведе правна рамка за приключващо нетиране в България. Предстои изготвяне на оценка на въздействието и стартиране на съгласувателните процедури по законопроекта.

През полугодieto на 2023 г. продължи активната работа по двугодишния проект за техническа помощ на ЕК в областта на финансовата грамотност – „Укрепване на капацитета за прилагане на Националната стратегия за финансова грамотност“ (2022-2024 г.).

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 1000.03.01 "Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС"	Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Уточнен план	Отчет
Взето участие в заседания на РГФУБС към Съвета на ЕС по разглеждане на проекти на законодателни предложения на ЕС в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.	Брой	Съгласно установения график за работа на РГФУБС	35 броя
Взето участие в заседания на работни и ad-hoc работни групи към Европейската комисия.	Брой	Съгласно установения график за работа на работните и ad-hoc работните групи към Европейската комисия	10 броя
Взето участие в заседания на Комитета по финансовите услуги (КФУ) към Съвета на ЕС.	Брой	Ежемесечно	6 броя заседания; средно по двама участника в заседание.
Изготвени позиции в областта на финансовите услуги и финансовите пазари във връзка с участието на представители на МФ в работни формати на Европейския съюз, в т.ч. в: •Съвет на Европейския съюз по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН); •Икономически и финансов комитет (ИФК); •РГФУБС; •РГ, по които водещо е друго министерство, когато се разглеждат въпроси в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.	Брой	Ежемесечно	11 броя
Изготвени и съгласувани от МФ проекти на нормативни актове и документите към тях за внасяне в Министерския съвет, в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, както и експертно съдействие при приемането им от Народното събрание, включително във връзка с усъвършенстване и осигуряване на съответствието на българското законодателство с правото на Европейския съюз в тази област.	Брой	Съгласно законодателната програма на Министерския съвет и Народното събрание	5 броя
Изготвени и предоставени нотификации на национални нормативни документи, въвеждащи правото на ЕС и таблици за съответствието, в системата за Национални изпълнителни мерки на ЕК.	Брой	Съгласно броя обнародвани в ДВ нормативни актове, транспониращи директиви на ЕС	6 броя

Организираны заседания на Консултативния съвет по финансова стабилност (КСФС)	Брой	В зависимост от постъпили предложения от членовете на КСФС за насрочване на заседания.	-
Изготвени становища по получени законопроекти от народни представители, както и законопроекти или подзаконовы нормативни актове, получени от други министерства и ведомства, вкл. получени в хода на процедурата по чл. 32 от УПМСНА в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.	Брой	Съгласно броя получени законопроекти и проекти на подзаконовы нормативни актове за съгласуване	1 броя
Участие в работата на РГ 26 „Финансовы услуги“ към Съвета по европейски въпроси към МС. <ul style="list-style-type: none"> • Координиране работата на РГ26 и участие в заседания на СЕВ; • Извършване на съгласувателни процедури по проекти на рамкови позиции съгласно ПМС 85; • Изготвяне на План за действие на РГ 26 за текущата година и ежемесечни отчети за напредъка по изпълнение на заложените в него мерки; Изготвяне на приоритети за Годишната програма за съответната година за участието на Република България в процеса на вземане на решения на Европейския съюз, както и отчетите към тях.	Брой	Съгласно броя на получените за изготвяне и/или съгласуване документи	17 броя

№	Бюджетна програма 1000.03.01 "Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС" (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	1 757 400	1 757 400	754 109
	Персонал	1 177 400	1 177 400	555 816
	Издържка	580 000	580 000	198 293
	Капиталовы разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	1 757 400	1 757 400	754 109
	Персонал	1 177 400	1 177 400	555 816
	Издържка	580 000	580 000	198 293
	Капиталовы разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал	0	0	0
	Издържка	0	0	0
	Капиталовы разходи	0	0	0
	<i>Администрирани разходни показатели</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 757 400	1 757 400	754 109
	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 757 400	1 757 400	754 109
	Численост на щатния персонал	16	16	16
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0

Изпълнение целите на програмата

В отговор на предизвикателствата на непрекъснато променящите се условия при осъществяването на контрола за защита на финансовите, социалните и икономическите интереси на ЕС, без да се създават ненужни пречки пред легалния бизнес, Българската митническа администрация работи за постигането на общите стратегически цели на Митническия съюз, а именно гарантиране сигурността и безопасността на ЕС, на икономическите оператори, гражданите и околната среда в ЕС. За изпълнението на тези стратегически цели, в тясно сътрудничество с останалите митнически администрации на държави членки, с други правоприлагащи органи и с икономическите оператори, се стреми да прилага ефективни мерки за недопускане движението на стоки в нарушение на ограничения и забрани, въведени в законодателството на ЕС, за повишаване ефективността на оценката на риска за целите на борбата срещу терористичната и престъпната дейност, включително срещу трафика на наркотици, оръжия и прекурсори, както и стоки, нарушаващи права върху интелектуалната собственост, предотвратяване, разкриване и, в рамките на държавите членки, разследване и противодействие на измамите и нарушенията на митническото законодателство, а също така и прилагане на съвременни методи за оценка и анализ на риска, с оглед ефективно противодействие на нарушенията с акцизни стоки.

Предоставяни по бюджетната програма продукти/услуги

❖ Противодействие на митнически, валутни, акцизни нарушения и на нарушения на законодателството на Европейския съюз, възлагащо функции на митническите органи

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Превенция, разкриване и установяване на митнически, валутни, акцизни нарушения и на нарушения на законодателството на Европейския съюз, възлагащо функции на митническите органи.

В хода на осъществяваната дейност по линия на взаимната помощ, с оглед правилното прилагане на митническото законодателство, предотвратяването, разкриването и наказването на нарушения и престъпления срещу законодателството на ЕС и на националното митническо законодателство, бяха извършени проверки на основание Регламент (ЕО) № 515/97 на Съвета, Конвенция Неапол II и двустранни спогодби.

Бяха предприети и действия за изпълнение на искания за връчване на документи, издадени от митническите органи, по молба на чужди администрации и на митнически учреждения.

През отчетния период също така бяха извършени проверки по получавани съобщения от ОЛАФ по повод на провеждани разследвания и административни мисии в трети страни, свързани основно с избягване заплащането на антидъмпингови мита и занижаване на митническата стойност при внос.

През периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. митническите органи съставиха общо 3219 акта за установяване на административни нарушения (АУАН), от които:

- 2317 АУАН за нарушения по Закона за митниците (ЗМ);
- 708 АУАН за нарушения по Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС);
- 113 АУАН за нарушения по Валутния закон (ВЗ);
- 2 АУАН за нарушения по Закона за пътищата (ЗП);

- 79 АУАН за нарушения по Закона за движение по пътищата (ЗДвП).

В периода бяха образувани 193 досъдебни производства, от които:

- по чл. 234 от НК – 59;
- по чл. 242 от НК – 93;
- по чл. 242а от НК – 2;
- по чл. 251 от НК – 36 и
- по чл. 255 от НК – 3.

За първата половина на 2023 г. в автоматизирания модул „Анализ на риска” към БИМИС (МАР) бяха активирани 491 бр. национални рискови профила за рискови дружества, държави или стоки, с цел предотвратяване на измами, свързвани с избягване заплащането на дължимите вземания и др. От създадените рискови профили, 48 бр. са свързани с финансов риск на базата на Решение за изпълнение, определящо подробни правила за установяване на общи критерии за финансов риск и стандарти за анализ на риска за хармонизирано прилагане на някои митнически проверки съгласно Регламент (ЕС) № 952/2013, 1 бр. от които е свързан с контрола на декларираната митническа стойност, предвид въведения списък на стоки с висок риск за финансовите интереси на ЕС, утвърден със заповед на министъра на финансите.

През първото полугодие на 2023 г. бяха извършени над 6 180 физически проверки по реда на ЗАДС. Част от проверките (над 780 бр.) са извършени съвместно с органите на МВР, НАП и други държавни органи.

В резултат на осъществения от митническите органи контрол, свързан с прилагане на правомощията им по реда на ЗАДС и ЗМ, както и тези за разследване на престъпления, през 2023 г. бяха обезпечени като доказателства по ЗАДС (чрез изземване или запечатване в обекта до изясняване на случая), задържани по ЗМ и иззети по реда на НПК следните количества акцизни стоки:

- 39 630 л бира;
- 5 875 л вино;
- 107 974 л етилов алкохол и алкохолни напитки;
- 45 313 864 къса цигари, пури и пурети;
- 1 389 кг тютюн за пушене (в т.ч. тютюн за наргиле);
- 88 767 л енергийни продукти;
- 45 400 кг енергийни продукти;
- 20 000 л течности за електронни цигари, съдържащи никотин (след 01.04.2023 г.)

Важен момент в дейността бе и регулярното извършване на проверки по получени запитвания за акцизни стоки по линия на Конвенция Неапол II, Европол, ОЛАФ, Регламент 515/1997 г. и двустранни спогодби. Получени бяха 27 запитвания по линия на международното сътрудничество, свързани с акцизни стоки, и бяха изготвени 23 отговора до митническите администрации на други държави.

От началото на 2023 год. стартира международна операция Big Brother, организирана от ОЛАФ насочена към проследяване на тютюн за наргиле от Турция и Гърция за страните от централна и западна Европа. В рамките на операцията се обменят съобщения между митническите администрации на страните по маршрута на движението на стоките.

През първото полугодие на тази година беше организирана и проведена международна операция Noxia, насочена към засилен контрол на контейнерния трафик между Азия и Европа на пестициди, отпадъци и цигари. В областта на цигарите бяха получени 139 съобщения, направени коментари по 17 от тях - във връзка със случаи на контрабанда на цигари или други стоки, имащи отношение към България. Извършени бяха 4 селекции

на контейнери за проверка, като при извършените проверки не са установени нарушения.

Митнически служители взеха участие в работни, експертни, дискуссионни и други срещи, свързани със следните теми: тютюневи изделия – 11-та среща на експертната група за борба с нелегалната тютюнева търговия, Годишната среща с тютюневата индустрия и среща на групата за съвместни действия за контрол на тютюна JATC2.

Във връзка с план от м. февруари 2019 г. за съвместни контролни действия от структурите на Министерството на вътрешните работи и Агенция „Митници“ при въвеждане на петролни продукти на територията на Република България с плавателни съдове, изпълнението на същия продължи и през 2023 г. под координацията на Междуправителния координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари към Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (МКЦПККДРСТ). Съвместният контрол се осъществява при разтоварване на плавателните съдове, доставящи енергийни продукти (основно газбол, пропан-бутан, биодизел и суров петрол) на българските морски и речни пристанища в гр. Бургас, гр. Варна и гр. Русе.

Във връзка с план за провеждане на специализирана операция с участието на Министерството на вътрешните работи, Агенция „Пътна инфраструктура“, Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ и Агенция „Митници“, в периода януари-юни 2023 г. е осъществен съвместен контрол (96 проверки) на тежки пътни превозни средства, извършващи превоз на енергийни продукти по пътища, отворени за обществено ползване, с оглед превенция и предотвратяване на нарушения, свързани с допустимите норми за маса и натоварване на ос на пътни превозни средства, както и с разпоредбите на ЗАДС и ППЗАДС.

В периода януари-юни 2023 г., по инициатива и под координацията на МКЦПККДРСТ, служители на Агенция „Митници“ взеха участие в контролни действия на обекти, осъществяващи съхранение и търговия с течни енергийни продукти (78 проверки). През разглеждания период в обхвата на Работна група V4 „Избягване заплащането на акциз при минералните масла“ бяха подготвени и изпратени статистически данни за произведените в български данъчни складове масла с код по КН 27101991 и 27101999, предназначени за лица на територията на други държави членки. Също така бе извършван месечен обмен между митническите администрации на държавите членки на основание Регламент (ЕО) 389/2012 г. относно движението на определени рискови енергийни продукти. Информацията своевременно е предоставяна на съответните митнически учреждения за допълнително разследване.

Регулярно в рамките на Оперативна дейност 1.3 „Обмен на разузнавателна информация и анализ, насочен към организиране на оперативни дейности“ и Оперативна дейност 2.4 „Оперативни дейности, насочени към противодействие на измамите с минерални масла“ по приоритет „Акцизи“ на ЕМРАСТ, се извършва обмен на информация за рискови пратки с енергийни продукти между служителите за контакт от засегнатите държави.

Митнически служител взе участие в една видеоконферентна оперативна/стратегическа среща, свързана с анализ и оперативни дейности за борба с измамите с дизайнерски горива във връзка с Оперативна дейност 1.3 „Обмен на разузнавателна информация и анализ, насочен към организиране на оперативни дейности“ и Оперативна дейност 2.4 „Оперативни дейности, насочени към противодействие на измамите с минерални масла“ в рамките на ЕМРАСТ „Акцизи 2023“. В хода на срещата е обменена разузнавателна информация с други държави членки, свързана с транспортирането на продукти, за които е възникнало съмнение, че могат да представляват т. нар. „дизайнерски горива“.

В рамките на Работна група V4, Агенция „Митници“ участва в проведена операция TRANSOL, насочена към проследяване движението на дизайнерски горива, с период на селекция на целите 27-29 март 2023 г. и проследяването им до момента на пристигането им до определеното в документите място на получаване.

През първото полугодие на 2023 г., с цел противодействие на нарушения и престъпления на митническото, акцизното и валутното законодателство, както и на друго законодателство, съгласно компетентността на митническата администрация, митническите мобилни групи извършиха 468 проверки, обективирани със съставени протоколи с код на Централно митническо управление, и 1472 проверки от типа „роуд стоп“.

В резултат на осъществените контролни действия бяха съставени 105 акта за установени административни нарушения и се образуваха 9 досъдебни производства. През периода митническите мобилни групи задържаха:

Акцизни стоки, в т.ч. цигари – 474794 къса, електронни еднократни цигари – 2107 бр., тютюн за пушене - 3455 г, тютюн за наргиле – 6 кг, етилов алкохол (спирт) – 7600 л, етилов алкохол - 6 099 л, енергийни продукти – 21591 кг и 10563 л;

Други недекларирани стоки: марихуана – 47,339 кг, хашиш – 2,5 кг, пресни домати – 886 кг, препарати за растителна защита – 25 л, текстилни изделия – 4527 единици, чанти - 299 бр., парфюми и тоалетни води – 288 бр., спортни обувки – 145 чифта, медикамент за полова мощ – 2,4 кг, предпазни релсови бариери за легло - 15 бр.

Задържани обезпечения за вземания по административнонаказателни производства – 56987 лв.

Във връзка с Регламент 608/2013 г. – 10 480 единици текстилни изделия (облекла), 38 чифта обувки, 23 000 кг прах за пране.

През периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. митнически служители взеха участие в подготовката, организирането, провеждането, координирането и методическото ръководене на национално ниво на съвместни международни операции, инициирани от Интерпол, Европол, OLAF и Световната митническа организация, както следва:

- LAKE 2022-2023 – свързана с трафика на европейска змиорка;
- ЕМРАСТ – оперативна дейност 2.1. „Престъпления срещу околната среда“, свързана с трафика на отпадъци и флуоросъдържащи парникови газове“;
- NOXIA – свързана с трафик на препарати за растителна защита.

През периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. бяха извършени 15 броя проверки на заявители/титуляри на разрешения за одобрен икономически оператор и 82 броя проверки на заявители/титуляри на други видове разрешения, издавани от митническите органи.

В резултат на извършени проверки са задържани:

- Препарати за растителна защита (хербициди и инсектициди), общо: 4367,95 кг и 633,5 л;
- Вещества, разрушаващи озоновия слой (фреон), общо 870,36 кг;

През първото полугодие на 2023 г. в митническите лаборатории са изследвани общо 477 бр. проби във връзка с митническия контрол по забрани и ограничения, в това число проби със съмнение за съдържание на наркотични вещества и прекурсори, забранени субстанции от Световния антидопингов кодекс на Световната антидопинг агенция, сексуални стимуланти и фалшиви медикаменти.

❖ *Противодействие на незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Разкриване и задържане на наркотични вещества и прекурсори.

През първото шестмесечие на 2023 г. българските митнически служители задържаха общо 1489,789 кг, 1249 таблетки и 6,870 л наркотични вещества и прекурсори за тяхното производство в 71 случая. Отчита се ръст в количествата иззети наркотични вещества (1316,307 кг за периода 01.01. – 30.06.2022 г.), но спад в количествата иззети прекурсори (38,564 кг, 90390 табл. и 0,260 л. за периода 01.01–30.06.2022 г.).

Задържаните наркотици по видове са както следва:

<u>От тях:</u>		
- Марихуана	- 44 случая	- 1337,055 кг
- Кокаин	- 4 случая	- 9,443 кг
- Амфетамин	- 4 случая	- 0,412 кг
- ННС	- 8 случая	- 6,870 л
- Хашиш	- 3 случая	- 2,796 кг
- Бензодиазепини	- 3 случая	- 540 табл.
- Екстази	- 3 случая	- 39,856 кг и 650 табл.
- Хероин	- 2 случая	- 5,836 кг
- Метамфетамин	- 2 случая	- 3,609 кг
- Дипентилон	- 1 случай	- 18,954 кг
- Кетамин	- 1 случай	- 71,700 кг
- Халюциногенни вещества	- 1 случай	- 0,088 кг
- АДВ-СНМИНАСА	- 1 случай	- 0,040 кг
- Трамадол	- 1 случай	- 40 табл.
- Оксикодон	- 1 случай	- 19 табл.

Задържаните прекурсори по видове са както следва:

- Ефедрин	- 1 случай	- 0.030 л.
-----------	------------	------------

През първото шестмесечие на 2023 г. служителите от отдел „Наркотици, оръжия и прекурсори“ в Централно митническо управление организираха изгарянето на 1745 кг наркотични вещества по 3766 преписки. През периода са приети за съхранение наркотици – вещественни доказателства по 3623 досъдебни производства.

През първото шестмесечие на 2023 г. служители от отдела участваха в следните планирани национални и международни операции:

- „Дни за действие на летищата в Европа по линия нелегален трафик на наркотици“ в изпълнение на оперативна дейност (ОА) 3.3 от Оперативния план за действие 2023 „Канабис, кокаин и хероин“ в рамките на Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (ЕМРАСТ);
- Операция SHIELD IV, инициирана от Аналитичния проект Сору (AP Сору) на Европол, и в изпълнение на оперативна дейност (ОА) 3.5 от Оперативния план за действие „Престъпления срещу интелектуалната собственост, фалшифициране на стоки и валута“ 2023 в рамките на ЕМРАСТ; Национална митническо-полицейска операция „ВЕЙПЪР“ във връзка със зачестили случаи на продажба и разпространение в търговски обекти на електронни цигари, съдържащи хексахидроканабинол (Hexahydrocannabinol, ННС) и в резултат на прието решение от Националния съвет по наркотични вещества на 09.03.2023 г. за

включване на ННС в Списък I от Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични.

През първото полугодие на 2023 г. в Централна митническа лаборатория (ЦМЛ) бяха изследвани общо 386 броя проби от наркотични вещества или от стоки, за които има съмнение, че съдържат контролирани субстанции. От тях 275 проби са изследвани по искане на митническите органи за целите на досъдебното производство и 1 проба за органите на МВР.

За същия период в ЦМЛ бяха изследвани 124 броя проби от вещества, които попадат в групата на т. нар. „нови психоактивни вещества“ и бяха докладвани на националния фокусен център към Системата за ранно предупреждение, организирана от Европейския център за наблюдение на наркотици и наркомании (EMCDDA), с цел поставяне под интензивен мониторинг на нови наркотични вещества.

Експерти на ЦМЛ продължават участието си в проект за създаване и разпространение на спектрална библиотека за нови „дизайнерски“ наркотични вещества в рамките на Европейската мрежа на митническите лаборатории CLEN.

❖ Засилване на дейността по противодействие на незаконния трафик на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Разкриване и задържане на незаконно пренасяни оръжия, боеприпаси и основни компоненти на оръжия:

За периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. митническите служители разкриха общо 9 случая на контрабанда на оръжия, боеприпаси, взривни вещества, основни компоненти и части за оръжия, при които бяха иззети и задържани следните видове и количества:

- 5 бр. огнестрелни оръжия;
- 10 бр. части за огнестрелни оръжия;
- 1 бр. неогнестрелно оръжие;
- 270 бр. боеприпаса за огнестрелно оръжие;
- 1 бр. машина за пълнене на патрони;
- 500 бр. куршуми.

- Разкриване и задържане на незаконен трафик на изделия и технологии с двойна употреба

По отношение на противодействието на незаконния трафик на стратегически стоки, за периода е констатиран 1 случай, при който е задържан и не е допуснато напускането от ЕС на 1 бр. многоцелеви хеликоптер.

❖ Закрила на права върху интелектуална собственост

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Ефективно прилагане на мерки по закрила на права върху интелектуална собственост.

През първо шестмесечие на 2023 г. е поискана намесата на българските митнически органи с 771 заявления за прилагане на мерки за закрила на права върху интелектуалната собственост. От тях съюзните заявления са общо 721. Националните заявления, подадени пред българската митническа администрация и разгледани и одобрени от нея, са 50 броя.

През първо полугодие на година действията на митническите органи по предотвратяването на нарушения на права върху интелектуална собственост на

основание Регламент ЕС № 608/2013 г. са предприети в 253 случая. В резултат на това, общият брой на задържаните артикули възлиза на 10476572.

През отчетния период бяха изготвени справки и отговори относно лица за контакт за търговски марки и извършени нарушения в областта на IPR по около 83 запитвания от органи на МВР, съд и прокуратура. Също така се изготвиха отговори по запитвания за задържани стоки и за внос на стоки означени с търговски марки.

Предприети бяха действия по получени сигнали по отношение на стоки, нарушаващи права на интелектуалната собственост, като бяха извършени справки в МИСЗА, изготвени заявки за рискови профили и въведена рискова информация в СОРИ2.0/ОРИ. Във връзка с 4 запитвания от ОЛАФ свързани с техни разследвания за внос и задържане на фалшиви стоки се извърши проверка, предоставиха се документи, изготвиха се отговори и се предприеха съответни действия.

През първия месец на годината беше изготвен годишният анализ за прилаганите от митническите органи мерки за закрила на права върху интелектуалната собственост за доклада за 2022 г. на Агенция „Митници“, публикуван в списание „Митническа хроника“, както и за доклада относно информацията и доказателствените материали за защитата на интелектуалната собственост в България през 2022 г., съгласно прегледа по Раздел „Специален 301“.

Агенция „Митници“ активно участва чрез свои представители в едно онлайн заседание на Групата на митническите експерти, секция „Правоприлагане в областта на ПИС“. Също така се взе участие в онлайн среща по COPIS на Европейската комисия, в онлайн среща относно връзка на национални митнически системи със системата CIS+ на ОЛАФ, както и в онлайн среща организирана от EUIPO във връзка с приложение в платформата IPEP за изпращане на електронни съобщения при осъществени задържания на стоки нарушаващи права на интелектуална собственост. Експерти от ЦМУ взеха участие на 14 и 15 юни 2023 г. в “International IP Enforcement Summit 2023“. Във връзка с това мероприятие и след отправена молба от Патентно Ведомство на РБ, Агенция „Митници“ прие делегация от 16 митнически служители, представители на CARIFORUM на МП Летище София на 15.06.2023г., с цел запознаване с митническия контрол и прилагането на европейското законодателство в областта на закрилата на права на интелектуалната собственост.

От началото на годината експерти организират, координират и ръководят методически на национално ниво, провеждането на международни операции по предотвратяване трафика на фалшиви стоки, както следва:

- SILVER AXE VIII – организирана от EUROPOL, проведена в сътрудничество с OLAF и насочена срещу разпространението на контрабандни, фалшиви и неразрешени за употреба препарати за растителна защита;
- OPSON XII – организирана от INTERPOL и насочена срещу разпространението на фалшифицирана храна и хранителни продукти, включително и напитки в ЕС;
- LUDUS III– проведени по инициатива на EUROPOL и OLAF и насочени срещу разпространението на фалшифицирани и неотговарящи на стандартите детски играчки;

През първо шестмесечие на 2023г. със съдействието на правоприоритетите бяха организирани и проведени следните обучения за митнически служители:

- Семинар по продуктова идентификация, проведен от „Турку, Таджер и Турку“ ООД и Международната асоциация за защита на интелектуалната собственост REACT в гр. Свиленград;

- 4-дневен оперативен семинар за добри практики за правоприлагане в борбата с незаконната търговия на фалшиви и незаконни пестициди, проведен от SGS и АРИБ в НУЦ - гр. София, ТД Митница Варна и ГКПП Капитан Андреево;
- Семинар по продуктова идентификация в 4 сесии, проведени от Арсис Консултинг на място в НУЦ – гр. София, МП Капитан Андреево, ТД Митница Бургас и ТД Митница Варна;
- Семинар за разпознаване на фалшиви спиртни напитки в 3 сесии, проведени от ИПКУ на място в НУЦ – гр. София, ТД Митница Бургас и ТД Митница Варна;
- Трима служители от ТД Митница Бургас взеха участие в Общо събрание на SNB REACT в Амстердам в периода 18-23.04.2023 г., където презентираха постиженията на българските митническите органи в областта на IPR;
- Изнесена лекция в областта на мерките по закрила на права на интелектуалната собственост в рамките на 2 базови курса за обучение на митнически служители от специализираната администрация.

Във връзка с развитието и въвеждането на институционалната архитектура на АМ по отношение на модул „Обработване на рискова информация“ бяха регистрирани 3 дефекта по отношение на ЗСНПИС. Също така се взе участие в онлайн среща с Информационно обслужване по повод регистрираните дефекти в ЗСНПИС. Изпрати се съобщение в сървис деск на ЕК за липсващи в ОРИ номенклатури от COPIS. Работи се и по приемни тестови изпитания на справки в МИСЗА по данни от модули „ОРИ“ – ЗСНПИС. Във връзка с това са регистрирани 2 сериозни дефекта относно справките от ЗСНПИС на МИСЗА и е изготвен Доклад за отчитане на резултати от проведените приемни изпитания на справки. Публикувани бяха 2 броя съобщения в сървис деск на ЕК във връзка с липсващо в COPIS задържане въведено от ТД, пуснати нови 2 броя по повод предишни случаи, както и 1 случай относно задържания на ТД. Извършена бе корекция на задържания в COPIS по молба на ЕК в клетка COM/PAS.

През изминалото шестмесечие активно се оказваше съдействие на отдел „Връзки с обществеността“, относно прессъобщения за задържани стоки, нарушаващи ПИС и за отразяване на събития в областта на интелектуалната собственост.

През отчетния период бе изготвено становище относно разпределено досие, за което Работна група 24 е определена за подпомагаща заедно с ИАЛ, във връзка с изменения на Регламент 608/2013 г. Изготвен бе и материал за дейността по интелектуална собственост (подадени заявления, задържания, операции, взаимодействие с правоприетелите и обучения, благодарствени писма за 2022 г. и 2023 г.) във връзка със среща на директора на АМ с представител на US посолство.

❖ Ефективно прилагане на мерките, произтичащи от политиките на Европейския съюз, свързани с опазване на околната среда, на културно-историческото наследство, защита на живота и здравето на хората, животните и растенията и други политики, възлагащи функции на митническите органи при търговията с трети страни

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване на ефективна защита на живота и здравето на хората, на животните и растенията, на културно-историческото наследство, околната среда и др.

Изготвени бяха методични указания във връзка с настъпили промени в законодателството или на база на получена информация от значение за митническия контрол, напр. засилен контрол при допускането за свободно обращение на стоки от различни продуктови групи, в изпълнение на предварително подадена информация от

страна на органите по надзор на пазара; изменения на издадени разрешения от Междуведомствената комисия за експортен контрол и неразпространение на оръжията за масово унищожение и удостоверения от Министерство на икономиката и индустрията; във връзка с влизане в сила от 26.02.2023 г. на т. нар. Десети пакет от санкции срещу Руската федерация, наложен чрез разпоредбите на Регламент (ЕС) 2023/427 на Съвета от 25 февруари 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна и Решение (ОВППС) 2023/434 на Съвета от 25 февруари 2023 година за изменение на Решение 2014/512/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна; във връзка с влизане в сила от 24.06.2023 г. на т. нар. Единадесети пакет от санкции срещу Руската федерация, за въвеждане на превантивни мерки по отношение на определени продукти с произход от Украйна; до директорите на ТД Митница Варна, Митница Бургас и Митница Русе във връзка с постъпило писмо от заместник-министъра на земеделието с искане за предоставянето на оперативна ежеседмична информация за складовия капацитет на морските и речни пристанища;

Съгласувани бяха проекти на национални нормативни актове, напр. становище относно съгласуване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на растенията; проект на Закон за контрол за прилагане на дерогацията за закупуването, вноса или трансфера на суров нефт, превозван по море, и на нефтопродукти с произход от Русия или изнесени от Русия; проект на Решение на Министерски съвет за одобряване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари; проект на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз и проект на Решение на Министерския съвет за отмяна на Решение № 789 на Министерския съвет от 2022 г. за създаване на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз; проект на Решение на МС за приемане на Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители в България, 2020 - 2030 г.; ЗИД на Закона за етажната собственост и ЗИД на Закона за пътищата, Националната стратегия за управление на околната среда и съответно предоставих бележки по тях; съгласуването на проект на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз и проект на Решение на Министерския съвет за отмяна на Решение № 789 на Министерския съвет от 2022 г. за създаване на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз.

При създаването на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз бяха съгласувани редица правила и процедури, свързани с функционирането на групата, както и други документи, вкл. Оперативен план за дейността на Координационната група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз за 2023 г.; определяне на компетенциите на Агенция „Митници“ по прилагане на ограничителните мерки, по приложен списък с нормативни актове на ЕС, въвеждащи санкционни режими по отношение на трети страни; относно ПРМС за одобряване на ЗИД на Закона за храните, както и относно създаването на Информационна система за проследимост на храните, и т.н.

Осъществена бе кореспонденция с териториалните дирекции на АМ и други национални контролни органи по въпроси от взаимен интерес, напр. МФ, МК, БАБХ, МОСВ, МВнР, МЗ, МИ и др. напр.: на Министерство на околната среда и водите обобщена информация във връзка с регулярното годишно докладване на установени случаи в Република България на незаконна търговия със застрашени видове в обхвата на Конвенция CITES за 2022 година.; предоставих информация на Министерство на околната среда и водите за извършени нарушения в периода 01.01-31.12.2022 г. за целите на докладванията до Европейската комисия по Регламент (ЕО) № 1005/2009 на Европейския парламент и на

Съвета от 16 септември 2009 година относно вещества, които нарушават озоновия слой и Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове, в съответствие с чл. 17, ал. 10 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ); на посолството на Република България в Кралство Нидерландия - информация относно приложими процедури при пренасяне на лекарствени продукти от чуждестранни граждани при пътуването им до Република България; Министерство на правосъдието коментари по въпросник относно нарушение на санкциите спрямо Русия и Беларус за периода от 01.01.2022 г. до 20.04.2023 г.

Изготвени бяха отговори по конкретно постъпили запитвания от бизнеса и граждани, напр. допускане за свободно обращение на мостри на химични съединения от Руската федерация; допускане за свободно обращение на фитосвещи за почистване на уши от Руска федерация; допускане за свободно обращение на кабинни за малък трактор от Република Сърбия; износ на мотопеди, мотори, АТВ за Казахстан, Киргизстан и Узбекистан; допускане за свободно обращение на тринитротолуол от Китай; износ на хранителни добавки за влагане в производство на колбаси за Руска федерация; становище във връзка с искане от „КТ Интернешънъл“ ЕАД за връщане на стоки (цигари без бандерол), изнесени за Руска федерация; износ на натурална козметика за Руската федерация; износ на оборудване за млекопреработка за Република Беларус; допускане за свободно обращение на високоенергийни въглища с произход Киргизстан, превозвани от Русия; износ на каталози за текстилната промишленост за Руската федерация; допускане за свободно обращение на човешки коси, предназначени за направа на перуки и екстеншъни от Индия и Китай; допускане за свободно обращение на въздушно оръжие от Турция; допускане за свободно обращение на обувки от Турция; допускане за свободно обращение на тютюн за наргиле от Руска федерация; износ на козметични продукти за САЩ; допускане за свободно обращение на вейп продукти от Великобритания; допускане за свободно обращение на автомобили на руски граждани в Република България; допускане за свободно обращение на тютюн за водна лула от Русия; допускане за свободно обращение на стоки от Тайван; допускане за свободно обращение на стрелкови апарати от Русия; допускане за свободно обращение на електронни лампи от Русия; допускане за свободно обращение на дървесина от Индонезия; износ на стоки с код по КН 8441 10 70 за Русия; допускане за свободно обращение на камък шунгит от Русия; допускане за свободно обращение на слепени дървени панели от Русия; износ на машина за рязане и навиване на хартия за Русия; износ на оловни акумулатори за Русия допускане за свободно обращение на яйца от Украйна; във връзка с внос на дървен материал от Беларус; внос на мумио „Алтайски нектар“ от Русия; внос на разсад от растение от вида „Облепиха (морски зърнастец)“ от Русия; въведени забрани за внос на определени агро-хранителни стоки от Украйна; внос на силиконови кухненски пособия от Китай, внос на хранителен продукт от Южна Африка; внос на продукт „нар дресинг“; относно внос на специално подготвени за конкретна употреба стоматологични материали за протезиране с пощенска пратка от Украйна; относно внос на дървени дръжки за метли, лопати, брадви, четки и др. от Индонезия; относно планирано пътуване до Полша с картини, предназначени за подарък и продажби; относно износ на 33 бр. картини. Съвместно с експерт от отдел „СР“ беше изготвен отговор на запитване относно митническите формалности при временен износ на картини от Република България за Хонг Конг; пренос зад граница на авторски картини, които не са рисувани преди повече от петдесет години, както относно вътреобщностно движение на казан за варене на ракия, предназначен за лично ползване; допускане за свободно обращение и освобождаване за потребление в Република България на продукти от дърво (дървени дръжки за метли, лопати, брадви, четки и т.н.) от Република Индонезия; допускане за свободно обращение и освобождаване за потребление в Република България на детски дрехи от САЩ; износ на специфичен

лекарствен продукт – шампоан от Република България за Руска федерация; регистрация на трофеи, закупени от друга държава членка на ЕС;

Осъществена бе кореспонденция с икономически оператори, митници и компетентния орган в Индонезия по изпълнението на задачите, произтичащи от прилагането на Схемата, като за целта се поддържа регистър за проверените разрешителни. Разгледани бяха общо 79 бр. разрешителни FLEGT.

- Изготвен и изпратен бе годишен доклад по прилагането на Схемата FLEGT.
- Работи се по нов проект на Инструкция за взаимодействие между БАБХ и АМ;
- Взето бе участие в подготвителната работна среща в МВнР на 26.04.2023 г. и в срещите 02-03.05.2023 г. с представители на DG FISMA, посветени на въпроси по прилагането на санкционният режим срещу Руската федерация.
- Регулярно бяха съгласувани проекти на указания, позиции и рамкови позиции в рамките на работните групи към СЕВ „Околна среда”, „Защита на потребителите”, „Здравеопазване”, „Търговска и външноикономическа политика” и „Конкурентоспособност“.
- Проведоха се обучения на стажант-митнически служители на тема „Експортен контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба“.
- Текущо бяха изготвяни индикатори за активиране на рискови профили.
- Текущо бе агрегирана и анализирана информация за случаите на взаимодействие между митническите органи по места, по отношение на контрола на пратките с продукти от животински произход, случаи на нарушения или възникнали проблеми по прилагането на санкционните режими.
- Текущо бе поддържан електронен регистър на получената информация от Министерство на икономиката, за издадени разрешения и удостоверения за сделки с продукти, свързани с отбраната, и стоки и технологиите с двойна употреба.
- Текущо бе поддържана актуалността на информацията на Интранет и Интернет страниците на Агенция „Митници” и бе подпомагана работата по медийната политика на Агенция „Митници”.

❖ *Ефективно прилагане на мерките на Общата селскостопанска политика и Общата политика в областта на рибарството при тясно взаимодействие с Министерство на земеделието и храните, Държавен фонд „Земеделие” – Разплащателна агенция и Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване на правилното прилагане от митническите органи на мерките на Общата селскостопанска политика (ОСП) при внос и износ на селскостопански стоки.
 - Правила за ползване на стандартна вносна стойност при внос на пратки с пресни плодове и зеленчуци;
 - Становище по възникнал казус, касаещ рандеман при преработка на захар под режим специфична употреба Регулярно бяха съгласувани позиции, рамкови позиции и указания в рамките на Работната група 7 към СЕВ „Земеделие”.
 - Проведени бяха работни срещи с митнически служители по въпросите на ОСП;

- Предоставени бяха отговори на въпроси (писмено и по телефон), поставени от страна на други държавни органи, граждани и бизнес, в т.ч. и постъпилите по електронен път, по отношение на прилагането на мерките по ОСП.
 - Текущо бе поддържана актуалността на информацията на интранет и интернет страниците на Агенция „Митници” в частта мерки на ОСП и бе подпомагана работата по медийната политика на Агенция „Митници”.
- Осигуряване на правилното прилагане от митническите органи на мерките на Общата политика в областта на рибарството (ОПОР).
- Регулярно бяха съгласувани позиции, рамкови позиции и указания в рамките на Работната група 8 към СЕВ „Рибарство”.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 1000.03.02 „Митнически контрол и надзор (нефискален)”	Целева стойност		
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Уточнен план
1. Установени митнически, валутни и акцизни нарушения и нарушения на законодателството, възлагащо функции по контрол на митническите органи	брой случаи	5700	3219
2. Задържани наркотични вещества и прекурсори	брой случаи	70	71
3. Приложени гранични мерки за защита на права на интелектуална собственост	брой случаи / брой задържани артикули	430 / 1000000	253 / 10476572

№	Бюджетна програма 1000.03.02 „Митнически контрол и надзор (нефискален)” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	113 216 100	113 216 100	29 412 829
	Персонал	45 285 800	45 285 800	23 598 231
	Издържка	16 294 300	16 294 300	4 730 765
	Капиталови разходи	51 636 000	51 636 000	1 083 833
	В това число:	51 905 200	51 905 200	1 211 994
	Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г.	51 636 000	51 636 000	1 083 833
	Лихви по проект "УТТЮЕ II"	238 800	238 800	108 288
	Проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации	30 400	30 400	19 873
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	61 310 900	61 310 900	28 309 123
	Персонал	45 285 800	45 285 800	23 598 231
	Издържка	16 025 100	16 025 100	4 710 892
	Капиталови разходи	0	0	0
	В това число:	0	0	108 288
	Лихви по проект "УТТЮЕ II"	0	0	108 288
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	51 905 200	51 905 200	1 103 706
	Персонал	0	0	0

	Издържка	269 200	269 200	19 873
	Капиталови разходи	51 636 000	51 636 000	1 083 833
	От тях за:	51 905 200	51 905 200	1 103 706
	Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г.	51 636 000	51 636 000	1 083 833
	Лихви по проект "УТТЮЕ II"	238 800	238 800	0
	Проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации	30 400	30 400	19 873
	Администрирани разходни показатели			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	61 310 900	61 310 900	28 309 123
	Общо разходи (I.+II.+III.):	113 216 100	113 216 100	29 412 829
	Численост на щатния персонал	1 307	1 307	1 206
	Численост на извънщатния персонал	94	94	87

Бюджетна програма „Управление на ликвидността“

Изпълнение целите на програмата

- ✓ Касово управление и изпълнение на държавния бюджет и рефинансиране на дълга в обращение;
- ✓ Агрегиран контрол и управление на плащанията от страна на МФ чрез залагане на общ лимит за плащания на съответните разпоредители с бюджет, с оглед осигуряване на ритмичност при финансирането на държавните разходи;
- ✓ Координация и изготвяне на месечни прогнози за касовите приходи, разходи и финансиращи показатели в съответствие с месечните заявки и оценки на агрегираните касови потоци за постигане на утвърдените бюджетни параметри с ежегодния закон за държавния бюджет.

Бюджетната програма включва дейности, изпълнявани от дирекции „Държавен дълг“, „Държавно съкровище“, „Национален фонд“ и „Европейски въпроси и икономически анализи“. С дейности по предоставяните продукти/услуги, свързани с обезпечаване на аналитичната подкрепа при провеждането на срещите с рейтинговите агенции, през отчетния период, бяха ангажирани и експерти от следните дирекции от специализираната администрация на министерството: „Бюджет“, „Данъчна политика“, „Финанси на общините“ и „Държавни помощи и реален сектор“.

За реализиране целите на бюджетната програма Министерството на финансите си взаимодейства с международни структури и организации, първостепенните разпоредители с бюджет, Българската народна банка и банките.

Постигнати резултати по предоставяните по програмата продукти/услуги

❖ *Разработване и провеждане на политиката по управление на дълга*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Политиката по управление на държавния дълг през първото полугодие на 2023 г. беше насочена към осигуряване на необходимите средства за рефинансиране на дълга в обращение. До приемането на ЗДБРБ за 2023 г., съгласно чл. 4 от Закона за прилагане на разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. и съобразно чл. 87, ал. 2 от ЗПФ, Министерският съвет можеше да поема държавен дълг единствено за рефинансиране на дълга в обращение до размера на годишните погашения по държавния дълг, поет до началото на 2023 г. (3,0 млрд. лв.). На основание на посочените разпоредби на 17.01.2023 г. Република България в рамките на Средносрочната програма за емитиране на дълг на международните капиталови пазари (GMTN) емитира на международните капиталови пазари нова емисия 10-годишни еврооблигации с номинален обем от 1,5 млрд. евро (2,9 млрд. лв.) и годишен лихвен купон от 4,5%.

В унисон с поставените стратегически цели за развитие и модернизиране на пазара на ДЦК, включително и в контекста на интеграционните процеси, свързани с присъединяването на Република България (РБ) към еврозоната:

- след подробно обследване на настоящото състояние на нормативната база, свързана с пазара на ДЦК, в т. ч. и в рамките на сформирания със Заповед № ЗМФ-981/28.10.2021 г. вътрешноведомствена работна група, към която бяха привлечени и представители на Българската народна банка (БНБ) и Комисията за финансов надзор, беше констатирана необходимостта от предприемане на нормативни и инфраструктурни промени, с оглед насърчаване на интеграцията на чуждестранни инвеститори и глобални централни депозитари на ценни книжа към пазарната инфраструктура, обслужваща вътрешния пазар на суверенен дълг в РБ. Отчитайки горното и като първа стъпка, бяха предприети действия за обезпечаване на процеса по подготовка на изменения и допълнения в Закона за държавния дълг и в тази връзка, беше подготвен и пакет от документи, необходим за провеждане на процедурата за законодателното предложение;
- приоритетно и изпреварващо предстоящата дата на миграция на Депозитаря на ДЦК (ДДЦК), към TARGET2-Securities (T2S), в тясно сътрудничество с представители на БНБ, беше изготвен и проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 на МФ и БНБ за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с ДЦК. Присъединяването на ДДЦК към T2S е част от поэтапното изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото в РБ. Присъединяването към платформата на Евросистемата за сетълмент на ценни книжа T2S ще подпомогне процеса по интеграция на РБ към финансовите пазари в Европа чрез хармонизиране на сетълмента на ценни книжа с този на общоевропейско ниво;
- продължи работата по анализа на възможностите за допълнително диверсифициране на предлаганите инструменти, посредством търсенето на най-оптималните подходи и предприемането на мерки на национално ниво, с оглед обезпечаване на процеса по пласмент на устойчиви облигации, включително структурирането им в унисон с приоритетни европейски и национални политики. В тази връзка, следва да се отбележи и конституирането на Работна група „Зелено бюджетиране“, в рамките на МФ, чиято основа цел е имплементирането на методологията за зелено бюджетиране в РБ;

- в ход са интензивни процеси по усъвършенстване на функционалностите на интегрираната информационна система (Система за мониторинг, анализ, регистрация и търговия на ДЦК (СМАРТ)).

В изпълнение на разпоредбата на чл. 36 ал. 3 от ЗПФ, ежесечно бе публикувана официалната информация за дълга и гаранциите на подсектор „Централно управление“ на интернет страницата на МФ. Това от своя страна беше свързано с необходимостта от осъществяване на текущо наблюдение на размера, структурата и движението на дълга и гаранциите на подсектор „Централно управление“, извършването на различни анализи и систематизирането и оформянето им в необходимите за целта информационни масиви.

Във връзка с регулярния преглед на суверенния кредитен рейтинг от страна на рейтингови агенции Moody's, Standard&Poor's и Fitch, през отчетния период бяха осъществени следните дейности: организация на конферентни разговори с представители на правителствени и неправителствени институции, организиране и провеждане на конферентни разговори, оказване на експертна помощ, изпращане на бележки по предварителни доклади за рейтинга и изготвяне на прессъобщения за публикуване на официалната интернет страница на МФ.

През февруари 2023 г. международната рейтингова агенция Moody's потвърди дългосрочния рейтинг на България в чуждестранна и местна валута Baa1 със стабилна перспектива. Рейтингът отрази следните ключови фактори: 1) Очакванията на Moody's, че енергийна криза в Европа няма да отслаби съществено икономическата и фискалната позиция на страната. 2) Подкрепата за кредитния профил на България, произтичаща от перспективата за приемане на еврото, въпреки риска от забавяне на приемането след 2024г. 3) Рисковете за ефективността и напредъка на правителството по ключови приоритети, произтичащи от продължителния вътрешнополитически застои в страната.

През май 2023 г. международната рейтингова агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB' с положителна перспектива. Според последната оценка на Fitch Ratings, рейтингът на България е подкрепен от силната външна и фискална позиция на страната в сравнение с държавите със същия рейтинг, надеждната политическа рамка от членството в ЕС и дългогодишното функциониране на режима на паричен съвет. От друга страна, ниският дял на инвестициите спрямо БВП и неблагоприятните демографски фактори тежат на потенциалния икономически растеж и на публичните финанси в дългосрочен период.

През май 2023 г. международната рейтингова агенция S&P Global Ratings също публикува доклад за икономическото състояние на страната. В него бе очертано, че стабилната перспектива пред рейтинга на България балансира очакванията за слаб икономически растеж и високата политическа несигурност, от една страна, и ниския правителствен дълг и лихвени разходи, от друга. Това прави публичните финанси по-малко чувствителни на бързо повишаващите се лихвени проценти в световен план.

Управление на касови наличности и касови потоци

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

За управлението на касовите наличности ежедневно бе осъществяван мониторинг на изменението на касови потоци на единната сметка и анализ на агрегирания касов ресурс. Ежесечно бе одобрявана прогноза и план-график за ежедневните постъпления и плащания по/от централния бюджет, консолидирани в системата на единната сметка, за съответния месец на дневна база и бе публикувана информация за нетните касови потоци на единната сметка.

Ежедневно бе наблюдавано изменението на свободния паричен ресурс по сметки в български лева и евро на централния бюджет в БНБ, с оглед осигуряване финансиране

на публичните разходи. Изготвяна и предоставяна бе ежедневна сводирана справка „Cash management“ за целите на наблюдението на касовото изпълнение на бюджета.

Ежемесечно бе публикувана информация за изменението на касовите потоци по сметка на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДФГУДПС).

Тримесечно бе изготвяна и публикувана информация за състоянието и доходността на фискалния резерв.

С цел осигуряване на публичност и прозрачност на изпълнението на бюджета през полугодieto на 2023 г. бе публикувана ежедневна информация за плащанията от бюджета, извършени чрез Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА), по първостепенни система и по код за вид плащане и други извършени плащания в БНБ.

През отчетния период бяха залагани/отнемани и одобрявани лимити за плащания в системата на единната сметка и в СЕБРА, въз основа на заявки от разпоредителите с бюджет в съответствие с месечното разпределение на бюджетите им, включително и за субсидии/трансфери за общините.

През полугодieto на 2023 г. текущо бяха отчитани приходите, разходите, трансферите и финансиращите показатели по централния бюджет.

Регулярно бяха плащани вноските на Република България в общия бюджет на Европейския съюз, в Европейския фонд за развитие и във връзка с участието в Паневропейския гаранционен фонд в отговор на COVID-19, както и други плащания на централния бюджет, които се администрат от министъра на финансите съгласно чл. 12, ал. 1 от Закона за публичните финанси, включително трансфери за ДФГУДПС.

През периода текущо бяха отчитани средствата и операциите на централния бюджет, включително тези на ДФГУДПС и бяха изготвяни съответните периодични отчети за касовото изпълнение на централния бюджет и на фонда и годишните им отчети за 2022 година.

През отчетния период във връзка със заседания на управителния съвет на ДФГУДПС бяха изготвени проекти на документи и друга информация от общ характер, свързана с правомощията на председателя на управителния съвет на фонда и бе взето участие в изготвянето на ежегоден доклад и отчет за дейността на фонда за 2022 г., вкл. в отчисляване на средства по реда на чл. 11 от Закона за ДФГУДПС, както и по чл. 129, ал. 12 и ал. 15 от КСО във връзка с чл. 1, ал. 4 и чл. 22, ал. 2 и ал. 3 от Закона за ДФГУДПС.

По отношение управлението на касовите потоци бяха спазени изискванията за съответствие със законодателството и вътрешните актове, надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативна информация; оперативно наблюдение и текущ контрол на касовото изпълнение на бюджета.

През отчетния период от Национален фонд бяха одобрявани лимити за плащания по оперативните програми, съфинансирани от Европейски фонд за регионално развитие, Европейски социален фонд (включително Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд, Европейски социален фонд +, Механизма за възстановяване и устойчивост и ФЕПН на Европейския съюз, Финансовия механизъм на Европейско икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз за периода 2014 – 2020 г., съответстващото им национално съфинансиране, както и по инструмента за REACT-EU.

С цел гарантиране на регулярни приходи от Европейската комисия и минимизиране на необходимостта от осигуряване на префинансиране на сметка на централния бюджет през отчетния период Сертифициращият орган изготви и изпрати 26 заявления за

плащане по оперативните програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, както и програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС на обща стойност 362,3 млн. лв.

❖ *Контрол*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През полугодieto на 2023 г. Министерството на финансите прилагаше агрегиран контрол върху процесите, свързани с обслужването на държавния дълг. Провежданата дългова политика бе в съответствие с необходимостта от дългово финансиране, при запазване устойчивостта на основните дългови параметри.

Във връзка с текущо извършвания мониторинг на обслужването на държавногарантирания дълг с оглед предприемане на действия за предотвратяване активирането на държавни гаранции, през отчетния период не са използвани средства, предвидени в държавния бюджет, за покриване на риска от активиране на държавни гаранции.

❖ *Регулиране на финансовите пазари във връзка с управлението на ликвидността*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През отчетния период се осъществяваше постоянен мониторинг на състоянието и тенденциите за развитие на пазарите за суверенен дълг, отчитайки движението на нетните касови потоци в единната сметка и динамиката на основните макроикономически и фискални параметри.

Изготвяни са средносрочни прогнози за развитието на пазара на държавен дълг, както и анализ на текущото състояние и възможностите за обезпечаване на пазарно ориентираното дългово финансиране.

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 1000.04.01 “Управление на ликвидността”	Целева стойност		
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Уточнен план
Изпълнение на дейности, свързани с организацията, наблюдението и анализа на текущото изпълнение на държавния бюджет и залагането на лимити за плащания по сметките в системата на единна сметка и в СЕБРА, включително за субсидии/трансфери на общини.	срок	текущо	текущо
Извършване на плащания на вноската на Република България в бюджета на Европейския съюз, както и други плащания на централния бюджет, които се администрират от министъра на финансите съгласно чл. 12, ал. 1 от ЗПФ, включително плащания на ДФГУДПС.	срок	в срок	в срок
Изготвяне на прогноза и план-график за постъпленията и плащанията по/от централния бюджет, консолидирани в системата на единната сметка, за съответния месец на дневна база.	брой/срок	12/в срок	б/в срок

Участие в управлението на ликвидността на държавните финанси и осъществяване оперативното изпълнение и управление на паричните ресурси, консолидирани в системата на единната сметка.	срок	съгласно установените срокове	съгласно установените срокове
Отчитане на средствата и операциите на централния бюджет, включително тези на ДФГУДПС, и изготвяне на съответните периодични и годишни отчети за касовото изпълнение на централния бюджет и на фонда.	срок	текущо	текущо
Изготвяне на проекти на документи и друга информация от общ характер, свързана с правомощията на председателя на управителния съвет на ДФГУДПС и участие в изготвянето на ежегоден доклад и отчет за дейността на фонда.	срок	в срок	в срок
Поддържане нивото на максималния размер на държавния дълг към края на съответната година, поетия нов държавен дълг /по ЗДД и чрез финансов лизинг и останалите форми на дълг/ и нивото на издадените през съответната бюджетна година държавни гаранции по ЗДД и други гаранции, за които това е предвидено в закон, в стойности непревишаващи законово регламентираното ограничение.	млрд./млн. лв.	регламентирани законови стойности за: - максимален размер на държавния дълг към края годината - 40,6 млрд. лв.; - максимален размер на новия държавен дълг, поет по реда на ЗДД – 7,5 млрд. лв.; - максимален размер на новите държавни гаранции – 1 814 млн. лв.	размер на държавния дълг към 30.06.2023 г. – 36,7 млрд. лв.; нов държавен дълг, поет към 30.06.2023 г. по реда на ЗДД – 2,9 млрд. лв.; нови държавни гаранции, поети към 30.06.2023 г. – 97,3 млн. лв.
Разработване на Стратегия за управление на държавния дълг на основание чл. 16, ал. 1 от ЗДД.	срок	в срок	разработена и одобрена Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2023-2025 г. (РМС № 464 от 06.07.2023 г.)
Провеждане на процедура по разглеждане и одобряване от Министерския съвет на инвестиционни проекти, кандидатстващи за финансиране с държавни и държавногарантирани заеми.	срок	съгласно регламентираните срокове	проведена процедура за държавните инвестиционни заеми и държавните гаранции през 2024 г. (РМС № 478 от 14.07.2023 г.)
Изготвяне на Емисионната политика на МФ в рамките на утвърдените законови лимити.	срок	съгласно установените срокове	не е изготвена
Поддържане официалния регистър на държавния и държавногарантирания дълг на основание на чл. 38 от ЗДД и базата данни, в т.ч. валутни курсове и лихвени проценти	срок	текущо	текущо
Изготвяне календар на плащанията по вътрешния и външния държавен дълг и прогнозни постъпления от емисии на ДЦК.	брой/срок	12/в срок	6/в срок
Изготвяне на отчет и информация за изпълнението на параметрите по държавния дълг – финансиране, лихви и разходи.	брой/срок	12/в срок	6/в срок

Изготвяне на годишен отчет за състоянието на държавния дълг.	срок	съгласно регламентирани срокове	изготвен
Публикуване на официалната информация за дълга и гаранциите на подсектор „Централно управление“.	срок	в срок	в срок
Провеждане на процедура за избор на първични дилъри на ДЦК.	брой/срок	1/в срок	предстои да бъде проведена в края на годината
Нормативни изменения за насърчаване на развитието и ликвидността на вторичния пазар на ДЦК.	срок	при необходимост	в процес на изготвяне
Поддържане на съществуващите модули в интегрираната информационна система SMART; поддържане на входящата информация в системата. Доработка на функционалности в SMART при настъпване на нормативни промени.	срок	текущо	текущо
Поддържане на модул: „Къси продажби“ в SMART, респективно номенклатурата към него.	срок	текущо	текущо
Поддържане на актуален регистър за получени нотификации от задължените лица за къси позиции в български държавни ценни книжа и за позиции в суапи за кредитно неизпълнение върху ДЦК, съгласно Регламент (ЕС) № 236/2012.	срок	текущо	към 30.06.2023 г. не са получени нотификации от страна на задължените лица за нетни къси позиции в български ДЦК
Своевременен обмен на информация с Европейския орган по ценните книжа и пазарите (ЕОЦКП) чрез Комисията за финансов надзор във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) № 236/2012: – съгласно чл. 11 относно късите позиции в български държавни ценни книжа и за позиции в суапи за кредитно неизпълнение върху ДЦК. – съгласно чл. 7 (2) относно общия размер на неизплатения дълг по ДЦК.	брой/срок	4 пъти годишно/съгласно сроковете и изискванията	към 30.06.2023 г. е реализирано изпращането на регулярна информация до ЕОЦКП, чрез КФН, при приключване на съответното тримесечие
Експертна и координационна дейност във връзка с оценката на суверенния кредитен рейтинг от рейтинговите агенции Moody's, Standard&Poor's и Fitch.	срок	текущо	в рамките на отчетния период бяха проведени 3 срещи с МФ и бяха организирани разговорите на рейтинговите агенции с други институции
Изготвяне на прессъобщения и поддържане на информация за присъдения кредитен рейтинг по рейтингови агенции на официалната страница на МФ.	срок	съгласно установения график на рейтинговите агенции, но минимум 3 пъти годишно	публикувани са 2 прессъобщения на интернет страницата на МФ; в съответствие с промените в присъдения кредитен рейтинг, информацията на страницата на МФ е актуализирана

№	Бюджетна програма 1000.04.01 “Управление на ликвидността” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	2 368 200	2 368 200	1 022 468
	Персонал	2 142 200	2 142 200	972 914
	Издържка	226 000	226 000	49 554

	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	2 368 200	2 368 200	1 022 468
	Персонал	2 142 200	2 142 200	972 914
	Издръжка	226 000	226 000	49 554
	Капиталови разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	0	0	0
	Капиталови разходи	0	0	0
	<i>Администрирани разходни показатели</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	4 230 000	4 230 000	1 299 982
	Годишни такси за присъждане на държавен кредитен рейтинг на Република България	4 230 000	4 230 000	1 299 982
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	4 230 000	4 230 000	1 299 982
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	6 598 200	6 598 200	2 322 450
	Общо разходи (I.+II.+III.):	6 598 200	6 598 200	2 322 450
	Численост на щатния персонал	35	35	34
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0

Бюджетна програма „Администрация”

Изпълнението на дейностите по бюджетната програма води до осигуряване на нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в Министерството на финансите.

В бюджетната програма министерството планира дейностите и разходите за тях по предоставяне на услуги, насочени вътре към организацията и имащи важно значение за изпълнението на основните бюджетни програми и предоставянето на продуктите/услугите по тях към външни за министерството бенефициенти.

Дейностите по бюджетната програма са насочени към създаване условия за изпълнението на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на финансите. Услугите, които се предоставят по бюджетната програма имат за цел подпомагане ефективното осъществяване на дейностите на служителите на министерството при предоставянето на продукти/услуги за публичния сектор в необходимото количество, качество, срок и при най-ниска цена.

Дейности, подпомагащи предоставянето на продуктите/услугите по бюджетните програми на министерството:

❖ *Управление на човешките ресурси*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Във връзка с официалното приключване на 23.06.2023 г. на изпълнението на дейностите по административен договор № BG05M9OP001-1.096-0015-C01 „Създаване на условия за по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на служителите на Министерството на финансите чрез осигуряване на почасова грижа за децата им на работното място“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР) се предприеха необходимите действия, свързани с подготовката на техническия и финансов отчет към окончателното искане за плащане към Управляващия органа на ОП РЧР. Осигурената социална придобивка на служителите на Министерството на финансите (МФ) чрез създаването на детския кът бе високо оценена от всички родители-служители, чиито деца получиха грижа на работното им място, с което се потвърждава, че основната цел на проектното предложение е постигната успешно.

В съответствие с Наредба № 4 от 03.11.1998 г. за обучението на представителите в комитетите и групите по условия на труд в предприятията и Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. на министъра на труда и социалната политика за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, лицата по чл. 24 от ЗЗБУТ, лицата, които са определени със заповед да провеждат инструктажите по безопасност и здраве при работа в министерството и членове на Комитета по условия на труд преминаха съответното задължително обучение.

Съгласно чл. 217 от Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване и Наредба № 16-116 от 08.02.2008 г. за техническа експлоатация на енергообзавеждането е оказано съдействие и е упражнен контрол при извършване на измервания на фактори на работната среда – осветеност, съпротивление на защитни заземителни и мълниезащитни инсталации в сградите на министерството и УКБ Гюлечица, село Говедарци.

Изготвен беше анализ за дейността и състоянието на безопасните условия на труд в Министерството на финансите.

През първото полугодие на 2023 г. бяха приети и обработени 648 декларации от задължени лица в изпълнение на чл. 35, ал. 1, т. 1, 2 и 4 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ). Бе създадена необходимата организация служителите на Министерството на финансите да подадат, респ. да бъдат приети в законоустановения срок – 15.05.2023 г., декларациите за имущество по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ за 2022 г. В тази връзка бе оказано съдействие и при проверката им от служителите на Инспектората.

Във връзка с извършени трансформации на длъжности по предложения на директорите на дирекциите и във връзка със структурни промени, произтичащи от нормативни актове, бяха изготвени и издадени 20 заповеди, които отразяват промените в 28 административни звена.

Съвместно с ръководителите в дирекции „Регулация на финансовите пазари“, „Данъчна политика“ и „Централизирано възлагане и обществени поръчки“ бяха предприети действия за актуализиране на функционалните и длъжностните характеристики съобразно промените, засягащи функциите на ръководените от тях звена в сила от 23.05.2023 г.

Министерството на финансите продължи да следва политиката си за привличане на висококвалифицирани и мотивирани за работа служители. През първата половина на

2023 г. са стартирали 8 конкурсни процедури, от които една по трудово правоотношение, а останалите по служебно правоотношение.

В Информационния портал за мобилност на служителите в държавната администрация бяха обявени 8 процедури за постоянна мобилност по реда на чл. 81а от Закона за държавния служител.

През месец януари 2023 г. беше приложена системата за годишно оценяване на служителите на МФ за 2022 г. съгласно изискванията на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (НУРОИСДА), приета с Постановление № 129 на Министерския съвет от 2012 г. Проведена беше заключителната среща между оценяващи и оценявани служители и в тази връзка беше изготвен Анализ на проведеното оценяване на изпълнението на служителите на Министерството на финансите за периода 01.01.2022 г.- 31.12.2022 г. Анализът съдържа информация за разпределението на оценките по видове, по административни звена и длъжностни нива, по служебно и трудово правоотношение, тенденциите в поставените оценки през последните 5 години, идентифицираните проблеми и препоръки за подобряване на процеса по оценяване.

Паралелно с провеждането на годишното оценяване на служителите за 2022 г., през м. януари 2023 г. успешно беше осъществен електронно първият етап от годишното оценяване на изпълнението за 2023 г. – изготвяне и съгласуване на работните планове на служителите. Съгласно изискванията на НУРОИСДА от 15 юни 2023 г. в МФ започна провеждането и електронното отразяване на следващия етап от годишното оценяване на служителите в държавната администрация – междинната среща между оценяващия ръководител и оценявания, който приключи на 31.07.2023 г.

Всички ръководители на звена в министерството своевременно бяха информирани писмено за предстоящите етапи от годишното оценяване на изпълнението и получиха указания и съдействие за провеждането и отразяването им в съответния формуляр.

През 2023 г. бяха повишени в ранг общо 130 служители на МФ.

В съответствие с НУРОИСДА и утвърдената от министъра на финансите процедура в министерството бяха проведени конкурентни подбори за заемане на 23 по-високи длъжности.

В изпълнение на Вътрешните правила за условията и реда за дългосрочно командироване на служители на Министерството на финансите в Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз (ППРБЕС) в Брюксел, Белгия бяха обявени два подбора за заемане на позиции в ППРБЕС, които приключиха успешно.

Въз основа на извършения Анализ на потребностите от обучение на служителите за 2023 г. беше изготвен и утвърден от министъра на финансите Годишен план за обучение на служителите за 2023 г., включващ 169 обучения и годишни срещи, като предпочитаните области са свързани с усъвършенстване на дигиталната компетентност, финансово управление, контрол и одит на ЕСИФ, специализирани обучения, свързани с IT Project Management и компютърни мрежи, английски език и др.

За поредна година министерството се присъедини към Централизираната кампания на администрацията на Министерския съвет, чиято подготовка за набиране на стажанти беше стартирана през месец март 2023 г., посредством Портала за студентски стажове в държавната администрация. От страна на министерството бяха обявени 13 свободни стажантски позиции през лятото на 2023 г.

Общият брой на изготвените актове, свързани с възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения на служителите, е 208.

Изготвени бяха и 20 заповеди за възлагане на функции на заместник-министрите на финансите, главния секретар на министерството и други длъжностни лица.

Въз основа на предоставените попълнени анкетни карти от напускащия служител и от неговия пряк ръководител е беше изготвен анализ на причините за напускане на служителите на Министерството на финансите на база данните от анкетните карти, попълнени през 2022 г., с който беше запознат министъра на финансите.

Във връзка с предстоящи структурни промени, както и постъпилите въпроси от народни представители бяха изготвени справки и разчети.

Изготвени бяха 8 броя образец УП-3 – Удостоверение за осигурителен (трудов) стаж, 8 производствени характеристики, както и бяха оформени 206 служебни и трудови книжки. Обработени бяха 2646 молби за отпуск, включително и заповеди за платен отпуск поради бременност и раждане и отглеждане на дете до 410 дни и до 2-годишна възраст, неплатен отпуск за отглеждане на дете както и платен отпуск на бащата при раждане на дете съгласно Приложение образец № 10 представени пред НОИ – 14 броя. Изготвени бяха и 44 заповеди за заместване при отсъствие на министъра на финансите, заместник-министрите на финансите, главен секретар на министерството и други длъжностни лица. За получаването на парични обезщетения от служителите на министерството са обработени и представени на Националния осигурителен институт 555 болнични листове и 571 декларации Приложение образец № 9. Обработени са 6 броя експертни решения на ТЕЛК и становища. Издадени бяха 17 заповеди за разрешаване полагането на извънреден труд на служителите на Министерството на финансите, 8 за изплащане възнагражденията за положен извънреден труд в размер на 331.50 човекочаса.

Предоставени бяха консултации през изминалите месеци за правото на ползване на платения и неплатения годишен отпуск, платения отпуск за обучение, платените отпуски поради бременност и раждане и отглеждане на дете до 410 дни и до 2-годишна възраст, неплатения отпуск за отглеждане на дете както и платения отпуск на бащата при раждане на дете.

Във връзка действието на Меморандум за разбирателство за техническо сътрудничество между Министерството на финансите на Република България и Министерството на финансите на Нидерландия през отчетния период се финализира официалното подписване на Двустранната програма за сътрудничество за 2023 г. между двете министерства.

❖ *Информационно обслужване*

През първото полугодие на 2023 г. са изпълнявани дейностите, свързани с планиране, изграждане и внедряване на информационни системи за нуждите на министерството, поддържане на системите и осигуряване висока степен на мрежова и информационна сигурност; предоставянето на ИТ и консултантски услуги на служителите от МФ. Предоставянето на услуги в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) е важна предпоставка за безпроблемното изпълнение на целите и функциите на Министерство на финансите:

- Стратегическо планиране на ИТ дейностите в МФ чрез поддържане на вътрешна нормативна рамка за развитие и управление на ИТ архитектурата (вътрешни политики, правила, процедури и пр.), в т.ч. и в областта на информационната и мрежовата сигурност и контрол по изпълнението ѝ, както и вписване на данни в публични регистри;
- Дейности, свързани с обезпечаване на сигурността на информационните и комуникационни системи в МФ, в т.ч. осигуряване на управлението на събития и

сигурността на информацията в ИТ среда на МФ и участие в поддържането на Системата за управление на сигурността на информацията (СУСИ) в МФ, за която е издаден Сертификат за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001;

- Осигуряване развитието на ИТ инфраструктурата в синхрон с бизнес-процесите на МФ и изискванията на нормативната уредба. Дейността се базира на нормативни и стратегически документи в областта на ИТ и обхваща създаване на необходимата организация, координация и контрол на дейностите по планиране, изграждане, развитие и внедряване на информационни системи и осигуряване на тяхната сигурност и надеждност; управление на ИТ проекти; управление на договори с външни партньори; изготвяне, прилагане и актуализиране на стандарти и методологии в областта на информационните технологии в МФ; привеждане на информационните системи на МФ в съответствие с нормативната уредба, национални стратегии и политики;
- Осигуряване на непрекъснатост на основните работни процеси на МФ (чрез основен и резервен център) в сигурна информационна среда, което включва управление на ИТ инфраструктурата и администриране на ИТ процесите в МФ, в т.ч. администриране и поддръжка на потребители, както и участие в управлението на изнесените дейности по системна интеграция, осигуряващи непрекъснатост на работните процеси. Дейността осигурява нормалната работоспособност на ИТ инфраструктурата, в т.ч. поддържането на технически устройства в системата на МФ. Извършва се поддръжане и администриране на информационните и комуникационни системи в министерството; поддръжка на системен и приложен софтуер; управление на договори по поддръжката с външни организации; управление на риска и контрол на качеството;
- Консултантски услуги – обхваща изготвяне на анализи, становища и препоръки за дейности в областта на електронното управление и ИКТ, в т. ч. изготвяне на Технически спецификации и параметри;
- Инфраструктура на публичния ключ в системата на МФ – обхваща дейностите, свързани с управлението и ползването на квалифицирани удостоверения за електронни подписи и печати в системата на МФ, както и управление на клиентски сертификати за зареждане на файлове с данни по чл. 54 от ЗМДТ.

Резултати от предоставянето на услугата:

- В областта на стратегическото планиране на ИТ дейностите в МФ са изготвени: годишен оперативен план и риск регистри на дирекция „Информационни системи” за 2023 г.; Годишен план за възлагане на дейности по системна интеграция за нуждите на МФ за 2023 г. Извършен е анализ и актуализация на ИТ документи. Своевременно се въвеждат данни в регистрите в областта на електронното управление.
- В областта на обезпечаване сигурността на информационните и комуникационните системи в МФ са изпълнени следните дейности:
 - по поддържане на ефективност и ефикасност на Системата за управление на сигурността на информацията (СУСИ) в МФ в рамките на компетентността на дирекция „Информационни системи“;
 - по управлението на събития и сигурността на информацията в ИТ средата на МФ в съответствие с изискванията на нормативната уредба;
 - по оказване на съдействие и предоставяне на информация в хода на провеждани вътрешни одитни ангажименти и външни одити.
- В областта на осигуряване развитието и поддържането на ИТ инфраструктурата в синхрон с бизнес-процесите на МФ и изискванията на нормативната уредба:

- ✓ По сключения Рамков договор № ДОГ-5/28.01.2021 г. със Системния интегратор са изпълнени следните дейности:
 - осигурено е изпълнението на проектите, включени в План-графика за 2023 г., като дейностите са изпълнени качествено и отчетени в срок.
 - актуализиран е План-график за 2023 г.;
- ✓ Изпълнени са предварителни дейности за сключване на нов договор за изграждане и внедряване на Информационна система за управление на държавния бюджет (ИСУДБ) - по одобрено от министъра на електронното управление по реда на ЗЕУ проектно предложение и разработени технически параметри, съдържащи изисквания към системата за дирекции „Държавни разходи“, „Бюджет“, „Финанси на общините“ и „Държавно съкровище“;
- ✓ Считано от 01.05.2023 г. е осигурено правото на ползване на правно-информационната система „АПИС“ за нов едногодишен срок.
- В областта на осигуряване на непрекъснатост на основните работни процеси на МФ:
 - ✓ Чрез регулярни услуги, предоставяни по договори със Системния интегратор и със собствен ресурс, е осигурено текущото поддържане и нормално функциониране на информационни системи от инфраструктурата на МФ;
 - ✓ Изпълняват се общо четири договора със Системния интегратор за предоставяне на услуги по системна интеграция, в изпълнение на чл. 7с от ЗЕУ, сключени по реда на § 45 от ПЗР към ЗИД на ЗЕУ (в т.ч. и посочения по-горе Рамков договор и за извънгаранционно поддържане на технически устройства, осигуряващи функционирането на информационните и комуникационните системи в ИТ инфраструктурата в системата на МФ);
 - ✓ Осигурено е непрекъснато поддържане и администриране на информационните и комуникационни системи в МФ с необходимото качество чрез собствен висококвалифициран ИТ персонал - своевременно се обезпечава дейността на потребителите на ИТ услуги в МФ чрез звеното Help Desk; регулярно се актуализира използвания софтуер; прилагат се процедурите за сигурност на ИС; поддържа се системата за изнесен печат; изпълнява се Плана за прекъсваемост, който се поддържа в актуално състояние;
 - ✓ Изпълнява се сключено с Министерството на електронното управление и Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ Споразумение № СПОР-1/11.01.2021 г., изменено и допълнено с Допълнително споразумение № 1/23.12.2022 г. за предоставяне за ползване на информационно - комуникационна услуга „Колокация“, чрез което се осигурява инженерна инфраструктура за ползване от МФ и ВРБ, с цел разполагане на защитен център за резервиране на услуги за обезпечаване наличността на информационните системи;
 - ✓ Изпълнен договор № ДОГ-92/20.12.2022 г., сключен с фирма „Сиенсис“ АД за доставка на компютърни конфигурации;
 - ✓ Изпълнен договор № ДОГ-93/20.12.2022 г., сключен с Кооперация „Панда“ за доставка на мултифункционални устройства;
 - ✓ Извършена е периодичната актуализация на правата за достъп до файловия сървър на Министерство на финансите, съгласно „Правила за управление на потребителските профили за достъп до ИТ услуги в МФ“.
- В областта на предоставяне на консултантски услуги – предоставяни са ежедневно консултации в рамките на функционалната компетентност на дирекцията.

- В областта на инфраструктурата на публичния ключ в системата на МФ е осигурено управлението и ползването на квалифицирани удостоверения за електронни подписи и печати в системата на МФ, издавани от доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги по силата на сключен договор по ЗОП, както и управлението със собствен ресурс на МФ на клиентски сертификати за зареждане на файлове с данни по чл. 54 от ЗМДТ.

❖ **Мрежова и информационна сигурност**

През първото полугодие на 2023 г. дейността за осигуряване на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност (МИС) в Министерството на финансите (МФ) се осъществява във връзка с изпълнения на изискванията на Закона за киберсигурност (ЗКс) и Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС). При осъществяване на дейностите се прилагат добрите практики на международния стандарт ISO/IEC 27001.

Дейностите се изпълняват от служителя по мрежова и информационна сигурност (СМИС), който консултира ръководството на МФ във връзка с МИС, в следните основни аспекти:

- ✓ ръководство, координация и организация на дейностите, свързани с постигане на високо ниво на мрежова и информационна сигурност на министерството, в съответствие с нормативната уредба, политиките и целите в тази област;
- ✓ участие в изготвянето на политики, правила, процедури, планове за справяне с инциденти и др. документи, които са свързани с МИС;
- ✓ ръководене на периодичните оценки на рисковете за МИС, изготвяне веднъж годишно на доклади за състоянието на МИС и оценката на риска в МФ; препоръки за подобряването на МИС в МФ;
- ✓ сътрудничество при провеждане на одити, проверки и анкети и осъществяване на взаимодействие с други администрации, организации и експерти, които работят в областта на информационната сигурност;
- ✓ поддържане на ефективност и ефикасност на Системата за управление на сигурността на информацията (СУСИ) в МФ, за която е издаден Сертификат за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001;
- ✓ осигуряване на условия за поддържане на валидността на Сертификата за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- ✓ изготвен е Доклад № 93-21-5 от 19.01. 2023 г. за състоянието на мрежовата и информационна сигурност (МИС) за 2022 г. в МФ, както и спазването на законовите и вътрешни разпоредби по отношение на МИС в МФ;
- ✓ по отношение на политики, правила, процедури, планове за справяне с инциденти и др. документи, които са свързани с МИС е извършена работа по изготвянето, съгласуване и утвърждаване на следните документи на МФ:
 - проект на актуализирани Вътрешни правила за възлагане на дейности по системна интеграция по чл. 7с от Закона за електронното управление;
 - Правила за осигуряване на отдалечен достъп до информационни ресурси на Министерството на финансите – версия 5.0;
 - Правила за администриране на споделеното дисково пространство в Министерството на финансите – версия 5.0;

- Правила за определяне на електронни адреси в Министерството на финансите – версия 6.1;
- Процедура за управление на потребителските профили в SAP системата на Министерството на финансите – версия 7.0;
- Процедура на управление на промените в ИТ инфраструктурата на Министерството на финансите - версия 4.0;
- Процедура за управление на инциденти при предоставяне на ИТ услуги в Министерството на финансите - версия 8;
- Правила за наблюдение на събития, които могат да повлияят на мрежовата и информационната сигурност на Министерството на финансите;
- Правила за физически достъп до информационно-технологичните и комуникационни центрове на Министерството на финансите – версия 4.0;
- Вътрешни правила за възлагане и изпълнение на дейности в Министерството на финансите по реда на Закона за електронното управление – версия 2.0.

Документите са утвърдени от главен секретар и директор на дирекция ИС.

- ✓ изготвени са становища по документи на компетентния орган в областта, Министерски съвет и др. постъпили в МФ, както и по запитвания на дирекции от МФ, съобразно компетентността на СМИС;
- ✓ във връзка с вътрешен одитен ангажимент № ОА-2303/УП с цел „Анализ и оценка на дейностите по осигуряване на мрежовата и информационната сигурност в Министерството на финансите. Проследяване изпълнението на препоръките, дадени при извършен одитен ангажимент № ОА-2203/УП” е оказано съдействие и активно сътрудничество на одиторите на дирекция МКВО, чрез обсъждане на въпросите, представени са документи и попълнен въпросник, относно дейността на СМИС;
- ✓ с цел по-добра информираност по МИС на служителите от МФ са изготвени и публикувани в Интранет са материали, свързани с подобряване на МИС. Изготвени и изпратени са имейли до всички служители на МФ с указания относно:
 - спам имейли;
 - повишаване нивото на мрежовата и информационна сигурност във връзка с Избори 2023 г.;
 - информация за изтекли служебни имейл адреси на служители от администрацията.
- ✓ извършена е подготовка за провеждане на симулация на фишинг атака на служителите на МФ с цел да се намали риска от такива инциденти и определи нивото им на информираност по мрежова и информационна сигурност, последващ анализ и предприемане на действия за намаляване на рисковете. Изготвена е докладна записка до министър на финансите, който е дал одобрението си да се подготви и проведе симулация на фишинг атака от дирекция ИС със съдействието на служителя по мрежова и информационна сигурност и дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“.
- ✓ за поддържане на СУСИ в МФ, сертифицирана за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001, по заповед № ЗМФ – 242 от 24.03.2023 г. на министърът на финансите в периода от 10.04.2023 г. до 10.05.2023 г. е проведен ежегоден

Преглед на СУСИ, който да оцени ефикасността и непрекъснатостта ѝ, както и адекватността на предприетите мерки по отношение на мрежовата и информационна сигурност в съответствие с изискванията на нормативните актове и международния стандарт ISO/IEC 27001. Изготвен е и одобрен от министърът на финансите, доклад за извършен преглед на системата за управление на сигурността на информацията на Министерството на финансите. В съответствие с посочените в доклада констатации са определени зони за подобрене, които включват дейности, необходими за гарантиране нормалната работа на информационните системи в Министерство на финансите, както и противодействие на заплахите по информационна сигурност;

- ✓ Във връзка с изпълнение на чл.7 (Управление на риска) и чл. 8 (Управление на информационните активи) от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност към Закона за киберсигурност, са предприети действия от СМИС за извършване на периодичните оценки на рисковете по дирекции/ звена, с оглед изготвяне на обобщена годишна оценка на риска (опис) на информационните активи на Министерството на финансите. За отчетния период от дирекция „Европейски въпроси и икономически анализи“ (ЕВИА) е изготвена актуализира оценка на риска на информационните активи на дирекцията. Предстои Изготвен изготвяне на актуализиран опис на информационните активи на МФ и оценка на риска за всеки от тях;
- ✓ по отношение на координация и организация на дейностите, свързани с постигане на високо ниво на мрежова и информационна сигурност на министерството, в съответствие с нормативната уредба, политиките и целите в тази област са извършени следните дейности:
 - проведена е среща с участие на служители от дирекция ЕВИА, ИС и СМИС, на която са обсъдени въпросите за използване на лицензиран софтуер, така както изискват всички правила и практики на МФ;
 - информиран е компетентния орган – „CERT България – Националният екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност“ във връзка с инцидент по МИС – отпадане на интернет свързаността в Министерството на финансите на 27.06.2023 г. поради неправилна мрежова конфигурация в активно оборудване на ИА ИЕУ останала при изграждането на Защитения Интернет Възел (ЗИВ);
 - извършва се превенция на МИС, чрез ежедневен преглед на докладите за сигурност от QRadar и обсъждане и анализ на заплахите със служители на ИО АД и системни администратори в МФ;
- ✓ по отношение осигуряване на условия за поддържане на валидността на Сертификата за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001 на СУСИ, е и в изпълнение на Дог. №-63 от 24.08.2022 г. В периода 05-06.06.2023 г. е проведен първи надзорен одит от одиторската фирма, в изпълнение на цитирания по-горе договор. СМИС участва активно като: координира дейностите между Възложителя (МФ) и Изпълнителя (ДНВ България), предоставя документация на одитора, участва в срещите със звената включени в обхвата на СУСИ. Одитът премина успешно и издадения Сертификат за съответствие на СУСИ по стандарт ISO 27001 със срок на валидност до 2.10.2025 г., остава валиден.

❖ *Правно подпомагане*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Дейността по правно подпомагане, осъществявана от дирекция „Правна“ през първото полугодие на 2023 г., е била насочена към създаване на условия за законосъобразно осъществяване на правомощията на министъра на финансите и за изпълнение на специализираните функции на министерството. В рамките на дейността е осъществявано правно подпомагане в областта на публичните финанси, поемането и управлението на държавен и държавногарантиран дълг, отношенията с международни финансови организации, изработването на проекти на нормативни и ненормативни актове и други правни дейности. Осъществявано е и правно подпомагане за законосъобразно и ефективно упражняване на правомощията на министъра на финансите при управление на държавното имущество чрез участие в процедурите по принудително отчуждаване на имоти – частна собственост, за държавни нужди, в т.ч. и на такива, предназначени за изграждане на национални инфраструктурни обекти, процедурите по безвъзмездно предоставяне на движими вещи – частна държавна собственост, съставянето на актове за държавна собственост за имоти – собственост на българската държава извън страната; съгласуване на постъпили пред министъра на финансите искания по Закона за приватизация и следприватизационен контрол; съдействие по исканията, постъпили по реда на Наредбата за прилагане на чл. 7, ал. 3 от ЗВСОНИ; участие в работата на Междуведомствената комисия за държавните имоти извън страната; подпомагане на работата на Междуведомствения съвет за управление на отнетото имущество по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и подготовка на проектите на съответни актове на Министерския съвет. Дейността на дирекцията е включвала и правно подпомагане на министъра на финансите при подготовката на проекти на актове от компетентността на правителството и участието в съгласувателната процедура по чл.1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, вкл. правно подпомагане на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на Министерството на финансите при подготовката в изпълнение на осъществяваните от тях политики и програми на проекти на актове, които се внасят за разглеждане от Министерския съвет, при изработването на проекти на нормативни административни актове на министъра на финансите и др.

В рамките на дейностите по правно подпомагане в областта на публичните финанси дирекцията е участвала в изработването на законопроект за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., проекта на решение на Народното събрание по чл. 87, ал. 4 от Закона за публичните финанси, законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г., проектите на актове на Министерския съвет, свързани с бюджетните процедури за 2023 година и 2024 година, проектите на актове на Министерския съвет за осигуряване на финансиране на дейности в условията на чл. 87, ал. 1 и 4 от Закона за публичните финанси и при действието на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., изготвяла е правни становища по различни въпроси в областта на публичните финанси, участвала е в съгласуването на проекти на указания, участвала е в изготвянето на отговори на питанияя и предложения на бюджетни организации и на организации, включени в сектор „Държавно управление, участвала е в подготовката и съгласуването на проекти на договори и проекти на актове на Министерския съвет и на Народното събрание, свързани с поемането на държавен и държавногарантиран дълг, участвала е в изготвянето на становища по конституционни дела, участвала е в работата на ведомствени и междуведомствени работни групи, комисии и др., участвала е във ведомствени, междуведомствени и международни срещи, обсъждания и преговори, давала е правни консултации и др.

Дирекцията е осъществявала подпомагане на министъра на финансите и на дирекции от специализираната администрация на министерството по правни въпроси, свързани с провеждането на държавната политика по отношение на международните финансови организации, при подготовката на позиции във връзка с участието в работата на органи на международни финансови организации, чрез изготвяне на правни становища, участие в подготовката на проекти на актове на Министерския съвет и на Народното събрание, участие в съгласуването на проекти на международни договори, участие в срещи и обсъждания, даване на консултации и пр. Дирекцията е участвала и в подготовката на актовете на Министерския съвет и на Народното събрание във връзка с денонсирането на Споразумението за основаването на Международната инвестиционна банка и Споразумението за организацията и дейността на Международната банка за икономическо сътрудничество и прекратяване участието на българската страна в двете международни финансови организации.

При изпълнението на дейностите по правно подпомагане служителите на дирекцията са участвали в изработването и съгласуването на законопроекти, проекти на нормативни административни актове на Министерския съвет, на министъра на финансите и на други органи, проекти на общи административни актове на Министерския съвет и на министъра на финансите, проекти на актове на Министерския съвет с ненормативен характер, проекти на вътрешноведомствени актове – заповеди, вътрешни правила и процедури. Дирекцията е разработила нови вътрешни правила за организацията на дейността по изработването на проекти на нормативни административни актове, издавани от министъра на финансите.

Анализирани и съгласувани са множество предложения за отчуждаване на имоти по реда на глава трета от Закона за държавната собственост, необходими за задоволяване на държавни нужди, и е оказано съдействие за изготвянето на проекти на актове на Министерския съвет за отчуждаване на имоти или части от имоти. По-важните отчуждителни процедури са свързани с изграждането на някои национални обекти - участъци от магистрали, железопътни участъци и други: Автомагистрала "Русе - Велико Търново", участъци "Русе - Бяла" и обход на град Бяла; по обект АМ „Европа“; по обект „Модернизация на път I-8 „Калотина – СОП“; по проект „Рехабилитация на железопътния участък Пловдив-Бургас“, Фаза 2; по проект „Модернизация на железопътната линия София-Пловдив, железопътни участъци София-Елин Пелин и Елин Пелин-Септември“; по обект „Модернизация на железопътната отсечка Септември – Пловдив – част от Транс-европейската железопътна мрежа“ позиция 2: „Модернизация на железопътна отсечка Пазарджик – Стамболийски“; по обект „Път I-1 (Е 79); по обект „Разширение на капацитета на Подземно газово хранилище (ПГХ) Чирен – надземна част“; по обект „Междусистемна газова връзка България - Сърбия на българска територия“; във връзка с находище „Източномаришки въглищен басейн“; по проект „Модернизация на железопътната линия София - Драгоман, част от Трансевропейската железопътна мрежа“ и др.

Дирекцията е изготвила 43 съгласувателни становища по проекти на заповеди за предоставяне от министъра на финансите на имущество по реда на чл. 3, ал. 5 от Закона за Националната агенция за приходите. Разгледани са и са изработени 50 преписки по постъпили искания за съгласие на министъра на финансите по реда на чл. 28 и 63 от Закона за държавната собственост. Изготвени са 162 бр. правни становища, писма и други документи, свързани с осъществяване на правомощията на министъра на финансите във връзка с управление и разпореждане с вещи по Закона за държавната собственост.

Въз основа на постъпили от Министерството на външните работи документи са съставени пет акта за държавна собственост за имоти - собственост на българската държава, намиращи се в гр. Берлин, Германия, гр. Будапеща, Унгария, гр. Жекс ,

Франция, с. Задунаевка, Украйна; обработени са преписки за 2 имота, собственост на българската държава извън страната; разменена е кореспонденция с МВнР по въпроси, свързани с управлението и разпореждането с активи, намиращи се в управление извън страната.

По Закона за приватизация и следприватизационен контрол министърът на финансите е подпомаган във връзка с упражняване на неговите правомощия за предварително съгласуване на 11 приватизационни процедури, свързани с продажба на имоти-частна държавна собственост, с данъчна оценка над 10 000 лева.

Взето е участие в редица работни групи за решаване на въпроси от вътрешноевропейски характер, както и такива на междуевропейско ниво. Изготвени са становища и е оказвана правна помощ при упражняване на правомощията на министъра на финансите в качеството му на орган, упражняващ правата на собственост на държавата в търговски дружества. Дирекцията е участвала в правните аспекти на подготовката и изработването на проектите на актове във връзка с разпределяне печалбата на публичните предприятия за 2022 г. Анализирани са всички документи, по 37 случая, постъпили от Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ), от областните администрации и от Националната агенция за приходите. Разгледана е и информацията, постъпила в Междуведомствения съвет от Националната агенция за приходите, за 26 случая относно имущества, отнети в полза на държавата и възложени на НАП за продажба с решения на правителството, за които впоследствие агенцията е установила, че поради различни обективни причини, както и пропуски в дейността на КПКОНПИ по обезпечаване на имуществото, фактически не е възможно да се изпълнят конкретните съдебни актове и да се пристъпи по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към осребряване на отнетите в полза на държавата активи. В резултат на осъществяваната кореспонденция и на основата на събраната информация е подготвено и проведено заседание на Междуведомствения съвет за управление на отнетото имущество, на което са разгледани образуваните преписки, изпратени от КПКОНПИ. В протоколите от заседанията е отразена и горепосочената информация от НАП относно невъзможност за предприемане на действия по отношение на имущество, възложено ѝ за продажба. Въз основа на решението, прието от Междуведомствения съвет за управление на отнетото имущество, е изготвен, съгласуван и внесен за разглеждане проект на решение на Министерския съвет. По направените предложения е прието Решение № 286 на Министерския съвет от 2023 г. за възлагане на Националната агенция за приходите да извърши продажба на имущество, отнето в полза на държавата.

През отчетния период министърът на финансите е подпомаган чрез изготвяне и съгласуване на проекти на заповеди, изготвяне на правни становища, справки и анализи, проекти на становища на министъра във връзка със запитвания от граждани и юридически лица. Във връзка с дейността на Агенция „Митници“ е оказано необходимото съдействие за оптимизиране дейността на територията на шосейните ГКПП в страната.

Правното подпомагане през първото полугодие на 2023 г. се изразявало и в ежедневно участие в съгласувателната процедура по чл. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация чрез изготвянето на правни становища по проекти на актове от компетентността на правителството, чиито вносители са други министри.

През първото шестмесечие на 2023 г. чрез АИС-Документооборот и по електронна поща са насочени и обработени от дирекцията над 1329 преписки (в този брой не са включени обработените преписки по точки от дневния ред на заседанията на Министерския съвет и други с оперативен характер). Допълнително са постъпили и обработени оперативно

по електронна поща или по друг начин всички искания за правни консултации, изготвяне на документи, оперативно съгласуване и/или правно-техническо оформяне на проекти на актове и други документи, участие във ведомствени и междуведомствени обсъждания, срещи, преговори и др.

❖ **Вътрешен одит**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Изготвяне на базата на оценка на риска 3-годишен стратегически план и годишен план за дейността по вътрешен одит.
 - Дейностите през 2023 г. се извършват на база разработени Стратегически план за дейността по вътрешен одит в МФ за периода 2023-2025 г. и Годишен план за дейността по вътрешен одит в МФ за 2023 г., утвърдени от министъра на финансите. Годишният план за 2023 г. е актуализиран със заповед на министъра на финансите № ЗМФ-324/25.04.2023 г., като е включен одитен ангажимент за консултиране № ОА-2316/К с цел *„Подпомагане на дирекция „Национален фонд“, чрез изразяване на мнение (становище) по процедурите за осъществяване на последващ контрол на документи и процедури за възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП, във връзка с инвестиция С4.14 „Цифрова трансформация на електропреносната мрежа“ по ПВУ и оперативно споразумение № СПОР-1/03.01.2023 г.“*. На основание цитираната заповед, от годишния план за 2023 г. отпада одитен ангажимент за даване на увереност № ОА-2312/У с цел *„Преглед и анализ на процеса по сертифициране на разходите по Европейските структурни и инвестиционни фондове, осъществяван в рамките на дирекция „Национален фонд“*.
- Извършване на одитни ангажименти за даване на увереност и консултиране на структурни звена, програми, дейности и процеси в МФ, включително финансираните със средства от Европейския съюз. Осъществяване на вътрешен одит на организациите, чиито ръководители са разпоредители с бюджет от по-ниска степен, в които няма звено за вътрешен одит.
 - В периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. са извършени и докладвани 4 одитни ангажименти, в т.ч. 3 одитни ангажименти за даване на увереност и 1 одитен ангажимент за консултиране. Изготвен е междинен доклад по одитен ангажимент за консултиране № ОА-2316/К. В процес на изпълнение е одитен ангажимент за даване на увереност № ОА-2304/У.
- Извършване на одитни ангажименти по инициатива на първостепенния разпоредител с бюджет, съответно на органа, който упражнява правата на собственост в капитала, на организации и юридически лица в неговата система и когато в тях има звено за вътрешен одит.
 - В периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. не е извършван одитен ангажимент в организация или юридическо лице в системата на МФ, в които има изградено звено за вътрешен одит.
- Предоставяне на независима и обективна оценка за адекватността и ефективността на системите за финансово управление, вкл. и по отношение усвояването на средствата от Европейския съюз.
 - В Годишния доклад за дейността по вътрешен одит, осъществена в Министерството на финансите през 2022 г. е представена оценка за състоянието на системите за финансово управление и контрол.

- Даване на препоръки за подобряване на дейността на одитираните структури, програми и/или процеси.
 - В резултат на извършените одитни ангажименти, за подобряване на дейността на одитираните структури са дадени общо 8 препоръки, от които 4 с високо ниво на риск и 4 със средно ниво на риск.
- Изготвяне и представяне на министъра на финансите и на одитния комитет годишен доклад за дейността по вътрешен одит в Министерство на финансите, във връзка с чл. 40, ал. 2 от ЗВОПС.
 - На основание чл. 40, ал. 1 и ал. 2 от ЗВОПС е изготвен и представен на министъра на финансите и на одитния комитет Годишен доклад за дейността по вътрешен одит, осъществена в Министерство на финансите през 2022 г. Годишният доклад е приет с решение на одитния комитет и е представен на министъра на финансите с докладна записка изх. № 93-26-37/28.02.2023 г.
- Изготвяне и представяне на министъра на финансите на обобщен доклад, съдържащ информация от годишните доклади на звената за вътрешен одит на второстепенните разпоредители, търговските дружества и държавните предприятия към МФ, във връзка с чл. 40, ал. 4 от ЗВОПС.
 - На основание чл. 40, ал. 4 от ЗВОПС е изготвен и представен на министъра на финансите Обобщен годишен доклад за 2022 г., който съдържа обобщена информация за цялостната дейност по вътрешен одит, осъществявана в системата на МФ. Докладът е представен на министъра на финансите с докладна записка изх. № 93-26-37/28.02.2023 г.

❖ **Инспекторат – административен контрол**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Извършване на планови и извънпланови проверки на структури, дейности и процеси в министерството и в административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През първото полугодие на 2023 г. от Инспектората на Министерството на финансите (МФ) са извършени всички 14 проверки, заложи в Годишния план за дейността на Инспектората на МФ за 2023 г. със срок за изпълнение до 30.06.2023 г.

- Извършване на оценка на корупционния риск и предлагане на мерки за ограничаването му.

В Годишния план за дейността на Инспектората на МФ за 2023 г. е планирано след приемане на Методологията по чл. 32, ал. 1, т. 6 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ) да бъде извършена оценка на корупционния риск в дирекция в МФ. От Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество не е приета Методологията и в тази връзка през отчетния период не е извършена оценка на корупционния риск.

- Извършване на проверки за спазването на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работа от служителите на министерството и на административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През първото полугодие на 2023 г. изпълнението на функцията на Инспектората на МФ е обезпечено с извършването на следните проверки:

- Проверки на организацията на работа и извършваната дейност по изпълнение на Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. в Агенцията по обществени поръчки (АОП), Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) и Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз" (ИА ОСЕС). Извършените проверки в трите административни структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството са обективирани в доклади до министъра на финансите – 2 броя;
- Проверка на дейностите в АОП, свързани с изготвяне на Антикоруptionния план за 2022 г. и отчитане изпълнението на антикоруptionните мерки, заложен в него – 1 брой;
- Проверка на дейността по регистриране и разглеждане на искания за достъп до обществена информация в АДФИ през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. – 1 брой;
- Проверки на декларациите за несъвместимост по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ и за изпълнение на задължението за подаване в срок един месец от заемане на длъжността на декларациите по чл. 352 от ЗПКОНПИ в МФ – 9 броя;
- Проверка за изпълнение на задължението за подаване в срок до 15 май на декларацията за имущество и интереси по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ, в МФ през 2023 г. – 1 брой.

Проверките са включени в общия брой на извършените планови проверки.

- Събиране и анализиране на информация и извършване на проверки по своя инициатива за установяване на нарушения, възможни прояви на корупция и неефективна работа на администрацията, както и извършване на проверки по сигнали за корупционно нарушение от страна на служители от министерството и от административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. не са извършвани проверки по инициатива на Инспектората на МФ въз основа на събрана и анализирана информация за възможни прояви на корупция и неефективна работа на администрацията.

- Извършване на проверки по сигнали и предложения срещу незаконни или неправилни действия или бездействия на служители от министерството и от административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. от Инспектората на МФ са предприети действия по 6 сигнали, от които 5 са постъпили през отчетния период, както и е приключила дейността по 1 сигнал, постъпил в края на 2022 г., както следва:

- изготвена е докладна записка до министъра на финансите и на основание чл. 112 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) сигналът е препратен на компетентния орган, за което е уведомен и подателя – 1 брой;
- изготвени са докладни записки до министъра на финансите и са оставени без разглеждане на основание чл. 124, ал. 1 от АПК, за което са уведомени подателите – 3 броя;
- изготвена е докладна записка до министъра на финансите и е оставен без разглеждане на основание чл. 111, ал. 4, предл. първо от АПК – 1 брой;

- изготвена е докладна записка до министъра на финансите с предложение сигнала да бъде оставен без разглеждане и архивиран, тъй като изложените твърдения не подлежат на административен контрол от страна на Инспектората – 1 брой.

➤ Даване на предложения до министъра на финансите за образуване на дисциплинарни производства при констатирани нарушения на служебните задължения, както и на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация.

В докладите до министъра на финансите, изготвени в резултат от извършените проверки през отчетния период, не са давани предложения за образуване на дисциплинарни производства.

➤ Съставяне на актове за установяване на административни нарушения, когато е предвидено в закон, при констатирани нарушения от страна на служителите от министерството и от административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През отчетния период е съставен акт за установяване на административно нарушение – 1 брой.

➤ Осъществяване на контрол и извършване на проверки по ЗПКОНПИ.

- Проверки на декларациите за несъвместимост по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ и за изпълнение на задължението за подаване в срок един месец от заемане на длъжността на декларациите по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ в МФ – общо 9 броя.

Със заповед № ЗМФ-139/09.02.2023 г. на министъра на финансите е възложено посочените проверки и контрола по т. III.3. и по т. III.4. от Годишния план за дейността на Инспектората за 2023 г. да се извършват ежеседмично, а резултатите от тях да бъдат представяни в ежемесечни доклади.

При извършените проверки през отчетния период са проверени 51 броя декларации по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ, подадени от:

- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 1 от ДР на ЗПКОНПИ – 44 броя,
- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ – 5 броя,
- лица, заемащи висша публична длъжност по смисъла на чл. 6, ал. 1 от ЗПКОНПИ - 2 броя.

При извършените проверки през отчетния период са проверени 51 броя декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ, подадени от:

- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 1 от ДР на ЗПКОНПИ – 46 броя,
- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ – 5 броя.
- Проверка за изпълнение на задължението за подаване в срок до 15 май на декларацията за имущество и интереси по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ в Министерството на финансите през 2023 г. – 1 брой.

При извършената проверка са проверени 512 броя ежегодни декларации, подадени от:

- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 1 и т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ – 509 броя;
- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 2 от ДР на ЗПКОНПИ, определени от министъра на финансите като представители на държавата в органите на управление или контрол в търговските дружества с пряко държавно участие в капитала, в които министърът на финансите упражнява правата на държавата – 3 броя.

Проверките са включени в общия брой на извършените планови проверки.

- Участие в разработването на проекти и даване на предложения за нови или за изменения на вътрешноведомствени актове, регламентиращи организацията на работа и дейността на министерството и на административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

В докладите от извършените през отчетния период проверки са направени общо 9 препоръки, от които 1 за актуализация на действащ вътрешноведомствен акт и 8 относно организацията на работата и извършваните дейности. Копия от докладите с одобрените от министъра на финансите препоръки са изпратени на ръководителите на проверяваните структури за изпълнение.

- Изпращане на сигнали до органите на прокуратурата, когато при проверки са установени данни за извършено престъпление от страна на служители на министерството и на административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През отчетния период не са изпращани сигнали до органите на прокуратурата.

- Извършване на проверки по предоставянето на административни услуги.

В Годишния план за дейността на Инспектората на МФ е заложена проверка за спазване на изискванията на Наредбата за административното обслужване в АОП, която да бъде извършена през второто полугодие на 2023 г.

- Осъществяване и на други дейности, свързани с административния контрол, произтичащи от нормативни актове или възложени от министъра на финансите.
 - Изготвен е Годишен отчет за изпълнението на Антикорупционния план на МФ за 2022 г., който е публикуван в рубрика „Антикорупция“ на интернет страницата на министерството;
 - Изготвен е Антикорупционен план на МФ за 2023 г. Планът е публикуван в рубрика „Антикорупция“ на интернет страницата на министерството;
 - Администрирани са процесите и дейностите в МФ във връзка с докладването от страна на директорите на дирекции в МФ на заместник-министъра на финансите, отговорен за координацията на антикорупционните мерки в МФ относно изпълнението на антикорупционните мерки от плана;
 - В изпълнение на Стратегията за управление на риска в МФ е изготвен Риск-регистър на Инспектората на МФ за 2023 г.;
 - Изготвен е Отчетен доклад за дейността на Инспектората на МФ по чл. 46 от Закона за администрацията за 2022 година;
 - Изготвена е заповед на министъра на финансите, с която е подобрена организацията на дейностите, свързани контрола и проверките по т. III.3. и по т. III.4. от Годишния план за дейността на Инспектората за 2023 г.;
 - Служител на Инспектората на МФ, е взел участие като представител на министерството в заседанията на работна група, сформирани в изпълнение на Заповед № ЛС-13-19/19.02.2021 г. на министъра на правосъдието, със задача да проучи добрите европейски практики и да изготви концепция за регулация на лобизма в съответствие с препоръки и стандарти на ЕК, Препоръка СМ/Rec(2017)2 на Комитета на министрите на Съвета на Европа към държавите членки относно правната уредба на лобистките дейности в контекста на публичното вземане на решения, която да послужи като основа за изготвяне на законопроект, и да организира провеждането на обществени консултации по концепцията;

- Дейности, свързани с подаване на сигнали и последващи действия по тях в МФ по Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН).

В „Държавен вестник“, брой № 11 от 02.02.2023 г. е обнародван ЗЗЛПСПОИН, в сила от 4 май 2023 г. Със закона се въвеждат изискванията на Директива 2019/1937 (т. нар. Whistleblower Directive) относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (Директивата). В тази връзка е извършено следното:

- със заповед на министъра на финансите служители от Инспектората на МФ са определени да разглеждат постъпили сигнали по раздел I на глава втора от ЗЗЛПСПОИН, както и да подпомагат министъра на финансите при изпълнение на правомощията му по чл. 17, ал. 1, т. 2, 3 и 4 и чл. 18, ал. 1 от същия закон;
- изготвени са „Правила за вътрешно подаване на сигнали и за последващи действия по тях в Министерството на финансите по Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения“, които са публикувани на интернет и интранет страниците на министерството;
- изготвена е „Информация относно условията и реда за подаване на сигнали по реда на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения в Министерство на финансите“, които са публикувани на интернет и интранет страниците на министерството;
- осигурена е възможност за вътрешно подаване на сигнали по смисъла на ЗЗЛПСПОИН, като за целта е създадена електронна поща: wb@minfin.bg за получаване и изпращане на съобщения;
- през периода 04.05.2023 г. – 30.06.2023 г. по вътрешния канал са постъпили сигнали, които са препратени на компетентния орган – 3 броя;
- поддържа се електронен „Регистър на сигналите по чл. 18, ал. 2 от ЗЗЛПСПОИН“, находящ се на файловия сървър на МФ;
- Във връзка с постъпило писмо по реда на чл. 32, ал. 1 и 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация с вх. № 03-00-318/26.04.2023 г. от министър-председателя на Република България по повод съгласуване на Проект на Решение на Министерския съвет за приемане на План за изпълнение на препоръките от Доклада за оценка за България на Групата на държавите, борещи се срещу корупцията – пети кръг на оценка „Предотвратяване на корупцията и насърчаване на почтеността на централното управление (висшите държавни длъжности) и правоприлагащите органи“, от Инспектората на МФ са предприети необходимите действия за изготвяне на обобщено становище от министерството и административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството;
- Във връзка с писмо с вх. 04-14-105/12.06.2023 г. от министъра на правосъдието, относно оценително посещение за проверка на Република България по Втория кръг на прегледа по прилагането на Конвенцията на ООН срещу корупцията (19 - 21 юли 2023 г.), от Инспектората на МФ са предприети необходимите действия, свързани с определяне на представители на МФ за участие в срещите, както и за изготвяне на отговор до Министерството на правосъдието;
- Давани са становища по проекти на нормативни и вътрешноведомствени актове;
- Изготвяни са докладни записки, служебни бележки, писма, справки и други по въпроси от функционалната компетентност на Инспектората;

- Служителите от Инспектората са участвали в обучения, организирани от Института по публична администрация.

❖ *Административно обслужване*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През първото полугодие на 2023 г. своевременно бяха приети, регистрирани, сканирани и предадени/ насочени по предназначение 14 747 входящи документи и 14 283 изходящи документи.
- В съответствие с Вътрешните правила за организацията на електронния и хартиен документооборот и контрола по изпълнение на задачите в Министерството на финансите бяха създадени, съгласувани, подписани и официализирани чрез уеб-базираната административна информационна система „е-Документооборот“ 11 714 електронно подписани документа.
- В Центъра за административно обслужване на министерството бързо и качествено бяха обслужени граждани и представители на организации, като бяха приети и регистрирани 35 сигнала и 234 заявления във връзка с предоставяне от страна на Министерството на финансите на административни услуги и законен интерес за физическо или юридическо лице, който се дава по силата на нормативен акт или е свързан с издаване на административен акт.
- Бяха актуализирани Вътрешните правила за организацията на административното обслужване в Министерството на финансите в съответствие със заповедта на министъра на финансите за разглеждане на заявления на основание чл. 28, ал. 2, чл. 35, ал. 1 и 2 и чл. 41з, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация.
- Бяха актуализирани заповедта на министъра на финансите за определяне на длъжностни лица по чл. 42, ал. 1 и ал.3 от Закона за достъп до обществена информация, които да установяват административни нарушения по закона и заповедта за определяне на длъжностно лице, което да установява нарушенията на задълженията, предвидени в Наредбата за административното обслужване.
- В Министерството на финансите постъпиха 42 заявления за достъп до обществена информация. В законоустановения 14-дневен срок бяха издадени 20 решения за предоставяне на достъп до обществена информация, вкл. 2 решения по постъпили заявления в края на 2022 г. Има издадено едно решение за отказ за достъп до информация. На основание чл. 32 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) 10 заявления бяха изпратени по компетентност. По 11 заявления заявителите бяха уведомени с писмо, че исканата информация не отговаря на изискванията на ЗДОИ.
- Осъществена беше ефективна координация на дейностите при подготовката и съгласуването на 69 доклада на министъра на финансите по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, както и при внасянето на 79 доклада на министъра на финансите за заседание на Министерския съвет.
- Осъществена беше ефективна координация на дейностите при съгласуването на 691 доклада на членове на Министерския съвет по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и на 4 499 съгласувателни писма, становища и служебни бележки.
- Своевременно бяха подготвени материалите за 30 заседания на Министерския съвет и по електронен път беше предоставена информация на административните

звена в министерството и за приетите правителствени документи (95 постановления, 456 решения, 39 протоколни решения и 4 разпореждания).

- Текущото и архивно съхранение на документацията в министерството беше извършено съгласно Закона за Националния архивен фонд, нормативните актове по неговото прилагане и Номенклатурата на делата.

Конкретните резултати от предоставянето на продукта/услугата са отчетени в таблицата с целевите стойности.

❖ Финансово-счетоводни дейности

Финансово-счетоводни дейности включват операции по планиране, изготвяне, изпълнение и отчитане на бюджета, както и изпълнение на разпоредбите на Закона за публичните финанси и на задълженията по Закона за счетоводството.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През първото полугодие са изготвени прогнозни разчети за първите шест месеца на 2023 г. на приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите), бюджетното салдо и операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо на администрация на министерството и консолидирани прогнозни разчети за първите шест месеца на 2023 г. на бюджета на Министерството на финансите за 2023 г., включващо бюджетите на административните структури, чиито ръководители са второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството. Изготвени са актуализирани прогнозни разчети за 2023 г., по месеци, на приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите), бюджетното салдо и операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо на база месечни отчетни данни за 2023 г. През отчетния период са изготвени ежемесечните заявки за лимит за плащания на администрация на министерството и консолидирани ежемесечни заявки за лимит за плащания на Министерството на финансите, включващи лимитите за плащания на административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През отчетния период е изготвен отчет на средствата за капиталови разходи и трансфери на Министерството на финансите, в това число на администрация на министерството за 2022 г. и първо тримесечие на 2023 г.

През периода е изготвена необходимата информация относно планиране и отчитане на разходите в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии (текущи и капиталови разходи) на Министерството на финансите съгласно Задължителните разпореждания за предварително съгласуване на разходите на административните органи в областта на електронното управление и за използваните от тях информационни и комуникационни технологии в рамките на бюджетния процес.

През отчетния период са изготвени годишен финансов отчет Министерството на финансите за 2022 г., ежемесечни отчети на администрацията на министерството и консолидираните финансови отчети на Министерството на финансите за първото тримесечие на 2023 г. Извършвано е счетоводно и касово обслужване на структурните звена в администрацията на министерството.

Давани са насоки на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството относно:

- съдържанието, реда и сроковете за представяне на заявките за лимити за плащания и друга информация до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и постановлението за неговото изпълнение;

- изготвянето и представянето на месечните, тримесечните и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства;
- формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми през 2023 г.;
- изготвянето и представянето на отчета за изпълнението на програмния бюджет на МФ за 2022 г.;
- изготвянето и представянето на тримесечните оборотни ведомости през 2023 г. и годишна оборотна ведомост и баланс за 2022 г.

През полугодieto беше разработен и представен актуализиран проектобюджет на Министерството на финансите за 2023 г. и актуализирани бюджетни прогнози за 2024 и 2025 г. Актуализираният проектобюджет за 2023 г. и актуализирани бюджетни прогнози за 2024 и 2025 г. са разработени на база утвърдените със ЗДБРБ за 2022 г. бюджетни параметри, като са взети под внимание бюджетните ефекти от приетите с ПМС 497 от 2022 г. изменения в размера на минималната работна заплата, извършените структурни и/или предвидени промени, но неосъществени към 31.12.2022 г. по РМС № 892 от 2021 г., както и са отчетени влезли в сила нормативни актове или други актове на Министерския съвет за които са одобрени бюджетни финансираня за 2023 г.

Във връзка с писмо на министъра на финансите относно предоставяне на параметрите и допусканията, при които е разработена общата рамка на Бюджет 2023, и предложение за основни параметри по проектобюджета на Министерството на финансите за 2023 г., в т.ч. за изменения на конкретни показатели, както и таван на разходите по бюджетната прогноза за периода 2024-2025 г. е разработен проектобюджет за 2023 г. и актуализирана бюджетна прогноза за периода 2024 и 2025 г. на Министерството на финансите.

През отчетният период беше изготвен отчет за изпълнението на програмния бюджет на Министерството на финансите за 2022 г.

В изпълнение на БЮ № 1 от 10 март 2023 г. относно подготовката и представянето на бюджетните прогнози на първостепенните разпоредители с бюджет за периода 2024-2026 г. е разработена бюджетната прогноза на Министерство на финансите за периода 2024 - 2026 г., на база основните допускания, таваните на разходите и други параметри, включени в Решение № 268 на Министерския съвет от 2022 г. за одобряване Средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г., както и при отчитане на актуализираните разчети по проектобюджета за 2023 г. влезли в сила нормативни актове или други актове на Министерския съвет (в т.ч. ефектите от приетите с удължителния закон приходни и разходни мерки с временно въздействие), вкл. за такива с въздействие върху бюджета, за които е предоставено през 2022 г. и/или одобрено от 2023 г. или от следващите години допълнително финансиране. Взети са предвид еднократни разходи, осигурени по бюджета за 2022 г., както и за следващи години; действащата към момента нормативна уредба при непроменени политики; утвърдената класификация на областите на политики и бюджетни програми; одобрения размер на разходите за персонал за 2022 г., и влезлите в сила нормативни актове, свързани с промени на разходите за персонал; мерките, адресиращи препоръката на Съвета на Европейския съюз от 12 юли 2022 г. относно Националната програма за реформи на България за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за 2022 г., доколкото същите не са нови и/или актуализирани мерки, изискващи/предполагащи промени в изпълняваните към момента политики.

В изпълнение на Заповед № ОД-04-01-043/24.04.2023 г. на заместник председателя на Сметната палата през отчетния период е извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерство на финансите за 2022 г.

През отчетния период в Министерството на финансите са отчетени разходи по 1 (една) бюджетна линия (финансов план) по Оперативна програма „Добро управление“ и 1 административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“:

- Договор № BG05SFOP001-4.006-0004-CO1 от 12.01.2022 г. с наименование „Финансова подкрепа за дирекция „Национален фонд“ за изпълнение на функциите на Сертифициращия орган и Счетоводен орган по ЕСИФ в периода 2022-2023 г.“;
- Административен договор № BG05M9OP001-1.096-0015-CO1 от 14.06.2021 г. с наименование „Създаване на условия за по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на служителите на Министерството на финансите чрез осигуряване на почасова грижа за децата им на работното място“.

През отчетния период са отчетени разходи по Програма „Техническа помощ и фонд за двустранни отношения на национално ниво“ по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ ЕИП) и Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014 - 2021 г

Разходите по тях са отчетени своевременно, съгласно указания на дирекция „Държавно съкровище“ ДДС № 6/2008 г., ДДС № 1/2015 г., вкл. и указанията за изготвянето и представянето на месечните, тримесечните и годишни финансови отчети.

❖ **Стопанско обслужване**

Стопанското обслужване включва дейности по планиране, организиране и осъществяване снабдяването на Министерството на финансите с машини и съоръжения, резервни части, инвентар, организационна техника, консумативни материали и обзавеждане, правилното и ефективно използване, стопанисване и управление на собствеността на министерството, на автомобилния парк, почивната база на министерството и телекомуникационната мрежа. Включени са и дейностите по организирането, ръководството и контрола на отбранително-мобилизационната подготовка и защитата при бедствия и извънредни ситуации.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Организиране и осъществяване снабдяването с машини и съоръжения, резервни части, инвентар, организационна техника, консумативни материали и обзавеждане.
 - Извършване на постоянен и качествен процес по осъществяването на актуален автоматизиран контрол на заявените и предоставени материални средства, офис техника и консумативи за канцеларска, автомобилна, организационна и друга техника, осигуряващи протичане на нормална ежедневна дейност на администрацията и останалите звена от министерството, съгласно сключените договори за поддръжка и осигуряване;
 - В изпълнение на вътрешните правила за дейността на отдел „Стопански дейности“ се осъществява текущ контрол на договорите касаещи доставката и поддръжката на стоково-материални ценности, като за всеки договор е създадено електронно досие от отговорните за осъществяване на текущ контрол и приемане резултатите от изпълнението им служители. Стриктно се проследяват сроковете по договорните взаимоотношения с цел предприемането на необходимите и съпътстващи действия преди изтичането на края на действащите договори, съгласно нормативната уредба;

- Регулярно актуализиране на данните (количества/стойност) с цел упражняване на контрол по доставките на заявените офис-консумативи, канцеларско оборудване за копирна, размножителна, разпечатваща и др. техника за нуждите на администрацията;
 - През първото полугодие на 2023 година се извършваше ежемесечна профилактика, поддръжка и ремонт на инсталациите и съоръженията в сградите на Министерството на финансите. Дейностите се осъществяват от външни изпълнители по сключени договори в резултат на проведени обществени поръчки;
 - През отчетния период са изпълнявани функционални задължения, като се демонстрира непрекъснато желание и стремеж за подобряване ефективността и качеството на работа при строго спазване на разхода на финансови средства, за модернизиране и поддръжка на материално-техническата база, автомобилната и друга техника на министерството.
- Правилното използване, стопанисване и ефективно управление на собствеността на министерството.
- Поддържане на актуална информация в електронни справки за недвижимите имоти, публична и частна държавна собственост, предоставени за управление на министерството;
 - Заплатени са задълженията за данък върху недвижимите имоти и такса за битови отпадъци за недвижимите имоти, предоставени за ползване на Министерството на финансите;
- Оптимизиране разходите по поддръжка на собствеността.
- През отчетния период продължи работата по стриктното следене и контрол по спазването на сключените договори с външни фирми, с цел оптимизиране на разходите, касаещи поддръжката на собствеността на министерството и подобряване качеството на услугите. Извършва се непрекъснат текущ контрол по изпълнението на сключените договори.
- В рамките на дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка са изпълнени следните мероприятия:
- В министерството е организирано и се води непрекъснато денонощно оперативно дежурство за оповестяване при привеждане в готовност за работа във военно време и за ранно оповестяване при бедствия и извънредни ситуации. Ежемесечно се планират и се провеждат целеви тренировки за повишаване подготовката на оперативните дежурни;
 - Актуализирани са и утвърдени нови „Вътрешни правила за осъществяване на денонощно оперативно дежурство в Министерство на финансите“;
 - Беше създадена организация за разработване на нов Военновременен план в рамките на стартирания в държавата процес на военновременен планиране;
 - Бяха инициирани процеси за идентифициране на критични инфраструктури и дейности във финансовата система на държавата от значение за националната сигурност;
 - Бяха определени част от стратегическите обекти в МФ и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството от съществено значение за отбраната на страната;

- Беше извършена процедура по безусловно и условно отсрочване на общо 43 запасни и 11 бр. техника-запас от мобилизация, включваща изготвяне на поименни заявки до съответните военни окръжия, изпращане на обобщени заявки до съответните кметове на общини и изготвяне на поименни удостоверения за всички запасни и техника-запас в МФ.
- Беше взето участие в три-дневна междуведомствена Национална работна среща на тема: „Развитие на системата на отбранително-мобилизационната подготовка (ОМП) на страната“, организирана от Министерство на отбраната, съгласно Указания на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерски съвет за дейностите по ОМП през 2022 г.
- За ограничаване и предотвратяване на вредните последици за МФ от бедствия и извънредни ситуации и за осигуряване на безопасни условия на работа в министерството се организират и провеждат следните дейности:
 - Участие в тренировките по оповестяване чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт с участие на включените в групите за оповестяване при бедствия служители;
 - Участие в тренировка по линия на Националния военен команден център по системата за оповестяване и управление за военно време U4;
 - Беше изготвен нов План за сигурност на сградата на МФ, утвърден със заповед на министъра на финансите;
 - Противопожарните средства и съоръжения се поддържат в техническа изправност, достатъчна наличност и преминават през съответните измервания и проверки;
 - Подсградното защитно съоръжение се поддържа в изправно експлоатационно състояние, като беше подменена остарялата осветителна инсталация;
 - За укриване на служителите на МФ при евентуална „Въздушна опасност“ бяха освободени подземни помещения с друго основно предназначение (складове и работилници);
 - Поддържа се добро ниво на готовност на служителите за действия при извънредни ситуации посредством организиране и провеждане на тренировки за евакуация;
 - Своевременен се обновяват и опресняват медикаментите и медицинските материали в аптечките за използване при оказване на долекарска помощ.
- Осигуряване охраната и спазването на пропускателния режим в сградите на администрацията на Министерство на финансите.
 - Стриктно се спазват въведените Вътрешни правила за пропускателния режим в сградите на Министерството на финансите, като дейността се изпълнява от външна фирма.
- Ръководство, организиране и контрол на автомобилния парк, техническото му обслужване и ремонт.
 - Извършва се постоянна инспекция на МПС, собственост на МФ, както и контрол на сервизните книжки. Стриктно се спазват утвърдените вътрешни правила, регламентиращи реда за използване и поддръжка на автомобилния парк на Министерството на финансите;

- Извършва се непрекъснато систематизиране и актуализиране на информацията в регистрите за ползване и съхранение на автомобилите, собственост на Министерството на финансите;
 - През отчетния период непрекъснато се следи за техническото състояние на всички автомобили и се извършиха необходимите ремонти.
- Поддръжка, експлоатация и правен статут на почивните бази на министерството.
- През отчетния период продължи работата по поддръжане и експлоатация на единствената и функционираща почивна станция на министерството – база „Гюлечица“, находяща се в село Говедарци, община Самоков;
 - Правилата за ползване на почивната станция са подробно описани във Вътрешните правила за дейностите по стопанисване и управление на собствеността, осигуряване с дълготрайни активи и материали и техническо обслужване на служителите в Министерството на финансите, реда за ползване на почивна станция „Гюлечица“ и библиотеката на министерството, както и контрола на сключените договори;

❖ *Инвестиционна дейност*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През отчетния период, за поддръжка на сградите в управление на министерството и изградените в тях инсталации, са изпълнявани дейности по действащ договор с предмет: „Извършване на строително-ремонтни работи в сгради на МФ“ (текущи ремонти и освежаване на работни помещения и зали, отстранявани са възникнали аварии и повреди);
- Предвид предстоящото изтичане на срока на действащия договор за текущи ремонти в сгради на МФ и с оглед осигуряване на редовна поддръжка на сградния фонд на министерството, е стартирана нова процедура по Закона за обществените поръчки за възлагане на ОП с предмет „Извършване на строително-ремонтни работи в сгради на МФ“. През отчетния период е извършен ремонт за освежаване и ремонтни работи на работните помещения на партерния, първия и втори етаж в сградата на министерството на ул. „Г. С. Раковски“ № 102;
- Осъществявани са ежемесечно и/или тримесечно профилактично обслужване и гаранционна и/или извънгаранционна поддръжка на сградните инсталации в Министерството на финансите;
- Упражняван е текущ контрол при изпълнението на договорите за обслужване, профилактика и гаранционна/извънгаранционна поддръжка на стари и ново изградени системи и инсталации в сградите на МФ;
- Осигурявано е участие в състава на всяка от комисиите, назначени със заповеди на възложителя, за разглеждане, оценка и класиране на постъпилите оферти за провеждани обществени поръчки за доставки, услуги и строителство по реда на ЗОП.

❖ *Обществени поръчки*

Подготовката и провеждането на обществените поръчки за нуждите на Министерство на финансите включват следните дейности:

- прогнозиране и планиране на нуждите от възлагане, включително за установяване на датите, към които трябва да са налице действащи договори за обществени поръчки;

- планиране провеждането на поръчките, отчитайки времето за подготовката и провеждането им и сключване на договорите;
- своевременно изпращане за публикуване в Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП)/ Софтуера за електронно възлагане на обществени поръчки (СЕВОП) на относимите към всяка поръчка документи;
- получаване и съхраняване на заявления за участие и оферти, вкл. при електронни поръчки, провеждани чрез ЦАИС ЕОП или СЕВОП;
- разглеждане и оценка на офертите/провеждане на преговори;
- организиране сключването на договори;
- документирание на всеки етап от цикъла на обществените поръчки и поддържане на досие за всяка обществена поръчка;
- архивиране на документите, свързани с управлението на цикъла на обществените поръчки;
- поддържане на профила на купувача;
- изготвяне на обобщена информация по чл. 230, ал. 1, т. 7 от ЗОП за всички разходвани средства за обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 4, 6 и 8 от закона за всяка година;
- въвеждане на данни за договори в ИС РМС – Плащания, в изпълнение на РМС № 592/21.08.2018 г.;
- проверка за законосъобразност и издаване на контролни листа, преди стартиране на обществените поръчки, преди сключване и/или изменение на договори.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

За периода 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. за нуждите на Министерството на финансите са стартирани 15 (петнадесет) обществени поръчки, както следва:

- 1 (една) открита процедура (по чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП);
- 4 (четири) поръчки чрез събиране на оферти с обява (по чл. 20, ал. 3 от ЗОП);
- 3 (три) публични състезания (по чл. 18, ал. 1, т. 12 от ЗОП);
- 6 (шест) поръчки по реда на чл. 82, ал. 3 и ал. 1 от ЗОП;
- 1 (една) договаряне без публикуване на обявление за поръчка (по реда на чл. 79, ал. 1, т. 3, б, в от ЗОП) покани до изпълнители по сключени Рамкови споразумения на ЦОП.

През посочения период в резултат на проведени обществени поръчки са сключени 11 (единадесет) договора на обща стойност 813 863,05 лв. (без ДДС) . Сключени са 4 (четири) допълнителни споразумения към действащи договори, сключени след проведени поръчки по реда на ЗОП и 1 (едно) допълнително споразумение към договор, сключен по реда на чл. 20, ал. 4 от ЗОП.

По реда на чл. 20, ал. 4 от ЗОП са сключени договори на приблизителна стойност 198 840 лв. (без ДДС).

Обществените поръчки са проведени при спазване на изискванията на нормативната уредба на Закона за обществените поръчки и Правилника за прилагането му, чрез единната национална електронна платформа ЦАИС ЕОП и СЕВОП, при осигуряване на пълна прозрачност и публичност.

В изпълнение на чл. 230, ал. 4 от ЗОП, своевременно е изготвена и изпратена обобщената информация по чл. 230, ал. 1, т. 7 от ЗОП, публикувана на Профила на купувача на Министерството на финансите на 16.03.2023 г. На Портала за отворени данни е публикуван График за възлагане на обществените поръчки на Министерство на финансите през 2023 г. В ИС РМС – Плащания са въведени данни за 4 (четири) договора, в изпълнение на РМС № 592/21.08.2018 г. Изготвена е и предоставена значителна по обем информация относно провежданите обществени поръчки и сключвани договори в отговор на постъпили въпроси и запитвания от други институции.

❖ *Връзки с обществеността и протокол*

Основната дейност, която се осъществява, е управление на информацията и комуникацията на Министерството на финансите. С изпълнението се постига координираща роля и оказване на логистична подкрепа при осъществяване правомощията на министъра на финансите, заложи в Устройствения правилник на Министерството на финансите, в областта на различните политики, реализирани в страната и чужбина.

Дейността включва планиране, координиране и провеждане информационната политика на МФ, осигуряване публичност и прозрачност на дейността на финансовия министър заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите и на институцията, като целта е да се информира обществеността за политиките по отношение управлението на публичните финанси и за изпълнението на държавния бюджет.

Изпълнението включва и обезпечаване на протоколната дейност в Министерството, както и поддържането на ежедневен контакт с различните структури на държавната администрация, международните институции, представителите на посолства в страната и чужбина и др.

В областта на връзките с обществеността.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- ✓ Ефективно управление на информацията и комуникациите на Министерството на финансите

В началото на 2023 г. основни комуникационни теми бяха продължаващото управление на служебен кабинет, след поредна невъзможност след изборите от октомври 2022 г. да се състави редовно правителство, както и произлизащите от това теми за предложението на служебния кабинет за удължаване на удължителния закон за бюджета, с цел осигуряване на плащанията в условия на неприет бюджет за 2023 г. Наред с това, другите теми в ресора на МФ бяха плащанията по Националния план за възстановяване и устойчивост и необходимите законодателни промени, които трябва да се приемат, за да ги получим; продължи и дебатът в обществото за влизането ни еврозоната – като той беше на фона на събирането на подписка за свикване на референдум от ПП „Възраждане“ по темата. Темата за инфлацията, натискът върху приходите в бюджета, последиците от продължаващата война в Украйна – също бяха важни теми на обществото, които инициираха икономически и финансови дебати в медиите.

На 17 февруари 2023 г. министърът на финансите обяви на пресконференция, че на 13 февруари не се е състояло изслушване в еврогрупата по намеренията на България за членство в еврозоната, независимо, че то е било в предварителната програма. Отчетено беше, че страната ни има сериозно изоставане в законодателната част, свързана с неприемане на необходимите законопроекта. Другият критерий, който също е коментиран и който не изпълняваме, е инфлацията. В контекста на проведените разговори с партньорите от ЕС е взето решение страната ни да не подава в края на месец

февруари искане за конвергентен доклад за оценка за готовността ни за еврозоната. С това целевата дата за членството беше отложена, а усилията на правителството продължиха по техническата подготовка за членството в еврозоната и по овладяването на инфлацията.

На 24 февруари 2023 г. Министерството на финансите организира конференция на високо равнище “България по пътя към еврото”, която се проведе в Националния дворец на културата. Присъстваха президентът Румен Радев, премиерът Гълъб Донев и членове на българското правителство, изпълнителният заместник-председател на ЕК Валдис Домбровскис, управителят на Българската народна банка Димитър Радев, министърът на финансите на Хърватия Марко Приморац, представители на Европейската комисия, на дипломатическия корпус у нас, както и работодатели, синдикати, икономисти, банкери и широк спектър на неправителствен сектор. Целта на форума беше да бъдат обсъдени възможностите и предизвикателствата пред България да бъде член на еврозоната, какво включва процесът на предстоящото въвеждане на еврото като национална валута, да се дискутира свършеното до момента и какво предстои.

В началото на юни се състави редовно правителство с мандата на ПП “Продължаваме промяната” – „Демократична България“, с подкрепата на ГЕРБ-СДС, като новият министър на финансите даде заявка за изготвяне на проектозакон за държавния бюджет с 3 % дефицит, проектът беше публикуван за обществено обсъждане в края на месеца.

Всички публични изяви на министъра на финансите в отчетния период намериха отразяване в българските медии, бяха представени с прессъобщения на сайта на МФ. Министерството на финансите продължи и през първата половина на 2023 г. да представя своята дейност и в социалната мрежа. На живо в каналите на Министерството във Facebook и YouTube бяха излъчени конференцията „България по пътя към еврото“, брифинги и изказвания на министъра на финансите. Целта е обществеността да получи бързо необходимата ѝ информация за дейността на Министерството и реализираните мерки и политики.

И през този отчетен период е спазена установената в МФ единна политика в управлението на информацията и комуникациите, гъвкавост в планирането, прецизно подбиране на каналите на информация и създаване на ползотворна информационна среда за обществеността. На база ежедневен медиамониторинг на информационния поток може да се отчете, че медийното присъствие на министъра на финансите е ефективно и навременно.

В този отчет статистиката е само на основни писмени комуникации в отдел „Връзки с обществеността“, но се използват активно всички добри практики в професията на публичните комуникатори.

Статистика:

- 81 бр. прессъобщения за приоритетните дейности и политики на МФ;
 - 85 бр. прессъобщения към пакетите от документи за заседанията на МС за решения от ресора на МФ;
 - 22 бр. интервюта на министъра на финансите и членове на политическия му кабинет;
 - 13 бр. пресконференции/брифинги на министъра на финансите;
 - 744 бр. емисии с мониторинг на информационния поток.
- ✓ Ефективно управление на дейностите, свързани с актуализиране на информацията на интернет и интранет страницата на МФ и проектите по обновяването им

За осигуряване на публичност и прозрачност на политиките, информиране на обществеността за дейността на институцията и за всички промени и изисквания, насочени към целевите аудитории, които следят прецизно бюджетните процеси, основен канал остава Интернет страницата на ведомството. Нейното съдържание и полезност на информацията са обект на наблюдения както от други държавни структури (Министерството на електронното управление), така и от неправителствени организации.

Интранет страницата на Министерството е вътрешният информационен канал, чрез който се предоставя информация за актове на министъра и главния секретар, кариерно развитие, обучения, новини и съобщения, идеи за свободно време и други. Публикациите достигат бързо и лесно до служителите, което е предпоставка за по-добри вътрешни комуникации. Традиционно и през първите шест месеца на 2023 г. Интранет страницата беше основният канал, чрез който служителите на МФ се информираха по актуални административни теми. С информация и снимки бяха отразени инициативи на Детския кът в МФ, в който децата на служителите играят и придобиват нови знания и умения.

В първото тримесечие на годината беше възложена на и разработена от системния интегратор „Информационно обслужване“ АД Интернет страницата за въвеждане на еврото в Република България по силата на рамков договор, сключен между Министерството на финансите и ИО АД. След успешно проведени тестови сценарии за тестване и приемане на системата, тя е внедрена в експлоатация на 31.03.2023 г. и информацията за нея е вписана в Регистъра на информационните ресурси, съгласно разпоредбите на Закона за електронното управление. Експертите от отдела обезпечават съдържанието на сайта, като публикуват актуална и интересна информация, видеоклипове, инфографики и др. Представянето на сайта пред широката общественост и неговата публична достъпност ще бъдат съобразени с цялостното планиране и старта на комуникационната кампания за въвеждане на еврото в страната ни.

Отделът извършва редовно публикуване на информация в отворен формат на Портала за отворени данни. Министерството на финансите е определено за най-активна организация, която публикува свои данни на Портала, за месеците април и юни 2023 година.

Администраторите на профила на МФ на Портала за обществени консултации, които са експерти от отдела, публикуват за обсъждане и проектите на нормативни актове.

В сравнителния рейтинг на активната прозрачност на институциите, който Програма „Достъп до информация“ прави ежегодно, през юни 2023 г. Министерството на финансите е на първо място в класацията на централните органи на изпълнителната власт и на седмо място, заедно с община Търговище, сред всички институции. Фондацията прави този рейтинг чрез преглед и оценка на интернет страниците на 563 административни структури на изпълнителната власт на централно, териториално и местно ниво, публичноправни субекти и независими органи на власт. Целта е да се оцени как органите на власт изпълняват задълженията си по ЗДОИ за активно публикуване на информация в интернет и как отговарят на заявления за достъп по електронен път.

Статистика:

Общо публикации в интернет страницата на МФ – българска и английска версия	710 бр.
Пресинформация (вкл. рубриците „Новини“, „Коментари и изказвания“, „Парламентарен контрол“, „В медиите“)	186 бр.
Документи	471 бр.

Други	53 бр.
<i>Общо публикации на интранет страницата на МФ</i>	315 бр.
Пресинформация	157 бр.
Документи	138 бр.
Други	20 бр.
<i>Общо публикации на Портала за обществени консултации</i>	24 бр.
<i>Общо публикации на Портала за отворени данни</i>	414 бр.

[В областта на протокола](#)

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Протоколната дейност през първото полугодие на 2023 г. се фокусира върху ефективното управление на многообразието от работни процеси в отдел „Протокол“ в съответствие с изискванията на Закона за държавния протокол и със съществуващите традиции в организацията.

Продължи се тенденцията към включването на по-голямата част от движението на документацията, свързана със специфичните функции на отдела, в уеб-базираната Административна информационна система „уеб-АИС“.

Служителите координираха и подпомагаха организирането на работните и официалните посещения на ръководството и на експертите в редовните заседания на ЕКОФИН, на Европейската комисия, на Съвета на Европейския съюз и на Световната банка, в глобалните форуми и в работните срещи на ОИСР. Те подготвиха и осъществиха провеждането на конференцията „България по пътя към еврото“ и подсигуриха участието на министри от страни-членки на Европейския съюз, на представители на държавни и частни институции в страната, обезпечиха официалното посещение и включването във форума на заместник-председателя на Европейската комисия Валдис Домбровскис. Посрещаха се и настаняваха всички официални гости на Министерството – посланици, акредитирани в България, представители на Европейската инвестиционна банка, на Черноморската банка и ЕБВР, на висши служители от Европейската комисия и др. международни институции. Осигури се логистична подкрепа при посещенията на мисията на Международния валутен фонд, на представители на Министерството на финансите на Република Северна Македония. Оказа се съдействие по отношение на провеждането на работните срещи с представителите на рейтинговата агенция Standart & Poors Global Ratings.

Ежедневно се разпределяха и отразяваха всички срещи и събития в електронния регистър на Outlook office на Министерството, които впоследствие се обслужваха от съответните служители на отдела.

С назначаването на новото редовно правителство на Република България се организира посрещането на министъра на финансите, издаването на дипломатически и служебни паспорти, изработването на визитки за членовете на Политическия кабинет.

Изготвяше се необходимата документация за задгранични командировки (заповеди, самолетни и хотелски резервации, медицински застраховки, визи и др.) в съответствие с изискванията на Наредбата за служебни командировки в страната и чужбина и с тези на Държавния протокол за водене на кореспонденция с представителите на дипломатическите мисии извън страната.

В резултат на преминаването към електронно подаване на документите за задгранични командировки чрез използването на системата Web-AIS и на направените препоръки след извършения одитен ангажимент ОА-2306/УП с цел „Анализ и оценка на

дейностите по организиране на служебните командировки в чужбина на служителите на Министерството на финансите и отчитане на финансовите документи, свързани с тях. Проследяване изпълнението на препоръките, дадени при одитен ангажимент № ОА-2020/УП“, се изготви План за действие и се направиха съответните промени във Вътрешните правила за организацията на служебните командировки и специализации в чужбина на служителите от Министерството на финансите.

Служителите от служебния офис продължиха работата си по обслужването на служителите и гостите на Министерството, като изготвяха всички месечни справки за изразходваните артикули.

Отбелязаха се всички дати, важни за страната и за Европейския съюз. Подготвиха се протоколни подаръци от името на министъра. Организирах се работни обеда и официални вечери за гостите на Министерството на финансите.

Екипът на отдела организира церемониите за пенсионирането на служители от МФ, участва и в тези, по назначаването на служители, за отбелязването на рождени дни, като синхронизира дейността си с дирекция ЧРАО и с ръководството.

Експертите от отдел „Протокол“ взеха участие в обществената поръчка с предмет застраховка „Помощ при пътуване в чужбина“.

Изготви се необходимата документация за стартиране на обществената поръчка с предмет: „Осигуряване на самолетни билети за превоз по въздух на пътници и багаж при служебни пътувания в страната и в чужбина за нуждите на Министерството на финансите“.

Осъществяваше се перманентен контрол върху изпълнението на договорите с избрания изпълнител чрез проследяване на спазването на заложените в тях срокове, обхват и изисквания.

Бяха изготвени и изпратени над 160 бр. различни по вид официални писма и поздравителни адреси от името на министъра на финансите до държавни, бизнес институции и високопоставени личности по повод на значими международни и национални събития, лични празници, както и по важни въпроси от различен характер.

Преводачите от отдела преведоха над 400 стр. от и на английски език и осигуриха устен превод в някои от срещите с чуждестранно участие.

Административни услуги, насочени към външни за министерството бенефициенти:

В изброените по-долу услуги са включени дейности на дирекции „Финанси и управление на собствеността“, „Държавни помощи и реален сектор“, „Правна“.

❖ Осъществяване на цялостната работа по изпълнението на Наредбата за прилагане на чл. 7, ал. 3 от ЗВСОНИ по приемане, проверка и контрол на постъпилите искания от граждани за изплащане на левовата равностойност на жилищните компенсаторни записи, предоставени им за отнети (върнати) реституирани имоти, възстановени на предишните собственици.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Резултатът от предоставянето на услугата е изплащане на левовата равностойност на ЖКЗ при наличие на нормативно основание, доказано документално от искателите.

Със заповед на министъра на финансите е създадена временна комисия, която да координира и осъществява цялостната работа по изпълнението на Наредбата за прилагане на чл. 7, ал. 3 от ЗВСОНИ, регламентираща реда и условията за изплащане

левовата равностойност на ЖКЗ на правоимащите лица. За полугодията на 2023 г. не са постъпвали за разглеждане искания и не са извършвани плащания.

❖ Отпечатване и контрол на ценни книжа по реда на Наредба за условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа (НУРОКЦК)

През отчетния период е осигурено ефективно и законосъобразно администриране на контрола при отпечатването на ценни книжа, както и на приходите и разходите, свързани с този процес. В съответствие с изборното законодателство (чл. 209 от Изборния кодекс) през отчетния период бе осъществен контрол от служители на МФ при отпечатването на хартиени бюлетини за гласуване в изборите за народни представители на 2 април 2023 г.

На базата на системен анализ и актуализиране на информацията са осигурени в срок необходимите количества ценни книжа за задоволяване нуждите на потребителите им.

Резултатите от предоставянето на продукта/услугата са отчетени в таблицата с целевите стойности.

❖ Даване на съгласие от министъра на финансите по чл. 28, ал. 2 от Закона за държавната собственост за безвъзмездно предоставяне на юридически лица на държавна бюджетна издръжка на движими вещи - частна държавна собственост с балансова стойност над 10 000 лв. и даване на съгласие по чл. 63, ал. 2 от Закона за държавната собственост за безвъзмездно прехвърляне на собственост върху движими вещи държавна собственост с балансова стойност над 10 000 лв. на общини и други юридически лица и организации на общинска бюджетна издръжка.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Законосъобразно и ефективно управление на движимите вещи - държавна собственост;
- Оптимизиране на материалното обезпечаване на бюджетните организации без допълнително разходване на бюджетни средства.

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност		
	Мерна единица	Уточнен план	Отчет
1. Получени заявления за предоставяне на достъп до обществена информация	брой	80	42
2. Издадени решения за предоставяне или отказ за предоставяне на достъп до обществена информация	брой	60	21
3. Регистрирани входящи документи	брой	29 000	14 747
4. Регистрирани изходящи документи	брой	32 000	14 283
5. Доклади за съгласуване по чл.32 от УПМСНА	брой	1 900	839
6. Съгласувателни писма и служебни бележки относно доклади по чл.32 от УПМСНА	брой	8 000	4 499
7. Обработени заявки и уведомления на външни клиенти – държавни органи и частноправни субекти	брой	200	147
8. Обработени заявки за ценни книжа, издание на МФ – акцизни бандероли за тютюневи изделия и алкохолни напитки, талони за бинго и др.	брой	250	96

9. Отпечатани акцизни бандероли за тютюневи изделия и алкохолни напитки	брой (млн.)	600	525
10. Отпечатани талони за бинго	брой (млн.)	0	0
11. Отпечатани билети – обществен превоз на пътници, издание на МФ	брой (млн.)	3	5.4
12. Обработени искания за даване на съгласие по чл. 28, ал. 2 и чл. 63, ал. 2 от Закона за държавната собственост	брой	200	148

№	Бюджетна програма 1000.06.00 "Администрация" (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	36 478 500	36 478 500	11 222 346
	Персонал	11 053 100	11 053 100	4 714 164
	Издръжка	22 406 600	22 406 600	4 710 639
	Капиталови разходи	3 018 800	3 018 800	1 797 543
	В това число:	28 200	28 200	21 434
	Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси"	28 200	28 200	21 434
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	36 450 300	36 450 300	11 200 912
	Персонал	11 030 900	11 030 900	4 693 818
	Издръжка	22 400 600	22 400 600	4 709 551
	Капиталови разходи	3 018 800	3 018 800	1 797 543
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	28 200	28 200	21 434
	Персонал	22 200	22 200	20 346
	Издръжка	6 000	6 000	1 088
	Капиталови разходи	0	0	0
	От тях за:	28 200	28 200	21 434
	Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси"	28 200	28 200	21 434
	<i>Администрирани разходни показатели</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 605 000	1 605 000	35 083
	Отпечатване и контрол върху ценни книжа	105 000	105 000	15 245
	Жилищни компенсаторни записи, притежавани от гражданите по Закона за възстановяване собствеността върху одържавени имоти	1 500 000	1 500 000	0
	Кредитна линия малки и средни предприятия	0	0	42 071
	Финансово компенсиране на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове по Закона за уреждане правата на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове	0	0	-22 233
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	125 200	125 200	0
	Кредитна линия малки и средни предприятия	125 200	125 200	0

	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 730 200	1 730 200	35 083
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	38 055 300	38 055 300	11 235 995
	Общо разходи (I.+II.+III.):	38 208 700	38 208 700	11 257 429
	Численост на щатния персонал	184	184	161
	Численост на извънщатния персонал	39	39	35

8.9.2023 г.

X АВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
АСЕН ВАСИЛЕВ
Signed by: Assen Vaskov Vassilev